

MİMAR SİNAN GÜZEL SANATLAR ÜNİVERSİTESİ ★ FEN BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ

**GİRİŞİMCİLİK & YENİLİKÇİLİK & ENDÜSTRİYEL TASARIM
VE
GREENAPPLE ÖRNEĞİ**

YÜKSEK LİSANS TEZİ

Merve KARAMETE

**Endüstri Ürünleri Tasarımı Anabilim Dalı
Endüstri Ürünleri Tasarımı Yüksek Lisans Programı**

Tez Danışmanı: Prof. Dr. Kenan MORTAN

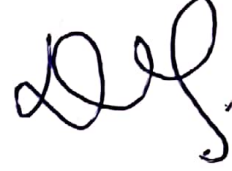
HAZİRAN, 2019

*" Yaşama ve bilime dair yapılası her şeyi o koca
ömründe gerçekteştiren, ulusal eskrim sporcusu
öncümüz ve örnek bilim kadını Prof. Dr. Halet
Çambel'e özlemle..."*

Merve Karamete tarafından hazırlanan “Girişimcilik & Yenilikçilik & Endüstriyel Tasarım ve Greenapple Örneği” adlı bu tezin yüksek lisans tezi olarak uygun olduğunu onaylarım.

Tez Yöneticisi

Prof. Dr. Kenan MORTAN

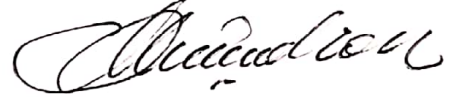

Bu çalışma, jürimiz tarafından Endüstri Ürünleri Tasarımı Anabilim Dalında yüksek lisans tezi olarak kabul edilmiştir.

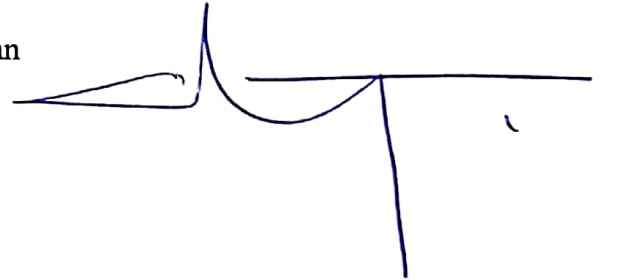
Başkan : Prof. Dr. Kenan Mortan

Üye : Prof. Önder Küçükerman

Üye : Doç. Dr. Ahmet Zeki Turan

Bu tez, Mimar Sinan Güzel Sanatlar Üniversitesi Fen Bilimleri Enstitüsü tez yazım kurallarına uygundur.

Mimar Sinan Güzel Sanatlar Üniversitesi Fen Bilimleri Enstitüsü tez yazım kılavuzuna uygun olarak hazırladığım bu tez çalışmada;

- tez içindeki bütün bilgi ve belgeleri akademik kurallar çerçevesinde elde ettiğimi,
- görsel, işitsel ve yazılı tüm bilgi ve sonuçları bilimsel etik kurallarına uygun olarak sunduğumu,
- başkalarının eserlerinden yararlanılması durumunda ilgili eserlere bilimsel normlara uygun olarak atıfta bulunduğumu,
- atıfta bulunduğum eserlerin tümünü kaynak olarak gösterdiğimi,
- kullanılan verilerde herhangi bir değişiklik yapmadığımı,
- ücret karşılığı başka kişilere yazdırmadığımı (dikte etme dışında), uygulamalarımı yaptırmadığımı,
- ve bu tezin herhangi bir bölümünü bu üniversite veya başka bir üniversitede başka bir tez çalışması olarak sunmadığımı

beyan ederim.

GİRİŞİMCİLİK & YENİLİKÇİLİK & ENDÜSTRİYEL TASARIM VE GREENAPPLE ÖRNEĞİ

ÖZET

Bu tez çalışmasında; Mimar Sinan Güzel Sanatlar Üniversitesi Endüstri Ürünleri Tasarımı Anabilim Dalı'nda bir gerçek yenilikçi projesi, girişimcilik merceğinden incelenmektedir. Hem bir endüstriyel tasarımcı, hem de eski bir ulusal takım eskrimcisi olarak “girişimcilikte yenilikçilik” konusu; farklı, sonuç vermiş ve sürdürülebilir örnek olma özelliği olan Greenapple'in eskrim pisti üzerinden analiz edilmektedir.

Araştırmanın giriş bölümünde; tez konusunun seçilme nedeni, inceleme konuları ve bunların ne şekilde ele alındığı ile ilgili bilgiler yer almaktadır.

İkinci bölümde; girişimciliğin ülkemizdeki konumu hem veriler, hem de örnek olaylar üstünden mercek altına alınmıştır.

Üçüncü bölümde; eskrim sporu ile ilgili bilgilendirici bir algı oluşturulmaya çalışılarak, tezin örnek konusuna bir altlık oluşturulmuştur.

Dördüncü bölümde; özgün bir sektör olan eskrim sporu endüstrisinde, Greenapple'in girişimi, patent süreci ve gelecek perspektifi incelenmiştir.

Beşinci bölümde; yenilikçiliğin ütopya ve distopya boyutlarını içeren iki yanı, Türkiye tüketici elektroniği sektörü (distopya) ve Dr. Gazi Yaşargil (ütopya) örnekleri üstünden ele alınmaktadır.

Altıncı bölümde; elde edilen veriler ışığında Greenapple üstünden somut sonuçlar çıkarılmaktadır. Ayrıca, Türkiye ve AB 'de uygulanan teşvik tablosu şematize edilerek idari organlar için bir destek çerçevesi sunulmuştur.

Anahtar kelimeler : Girişimcilik, Yenilik, Eskrim, KOBİ, İnovasyon

**ENTREPRENEURSHIP & INVENTIVENESS & INDUSTRIAL DESIGN
AND
GREENAPPLE CASE**

ABSTRACT

This master thesis assesses an innovative project from an entrepreneurship point of view. It studies the concept of “Innovation in Entrepreneurship” applied to a product, the Greenapple fencing pist which proved to be a unique and sustainable product. In doing so, it also brings the perspectives of its inventor, both industrial designer and national fencing team member.

The introduction section presents the reasons why this particular subject is chosen, how it has been examined and which subjects are covered.

The second section investigates the entrepreneurship in Turkey, through the analysis of historical data along with real examples.

The third section provides an informative base to the fencing sport for those who are not familiar with it so that the reading-audience is wider and more in tune with the subject.

The fourth section covers Greenapple’s initial venture into the fencing sport industry and the patenting process for its unique and innovative product.

The fifth section explores both sides of the entrepreneurship, namely utopia and dystopia.

The sixth section presents concluding remarks based on the Greenapple experience.

Keywords: Entrepreneurship, Innovation, Fencing

ÖNSÖZ

Yol göstericim ve aynı zamanda benim için çok önemli bir ilham kaynağı olan kıymetli Hoca'm Prof. Dr. Kenan Mortan Hoca'm ile çalışma fırsatı yakalayabildiğim için kendimi gerçekten çok şanslı görüyorum. Beni tüm süreç boyunca yakinen takip edip, her aşamasında beni oldukça efektif bir şekilde yönlendiren Prof. Dr. Kenan Mortan Hoca'mın sıradışı desteği ve motivasyonu sayesinde tezimi teslim edebildiğim için öncelikle kendisine ardından da desteklerini her daim hissettiğim aileme içten teşekkür ederim.

İÇİNDEKİLER

ÖZET.....	i
ABSTRACT	ii
ÖNSÖZ.....	iii
İÇİNDEKİLER	iv
KISALTMALAR	viii
TABLO LİSTESİ	ix
RESİM LİSTESİ	x
ŞEKİL LİSTESİ.....	xii

1.GİRİŞ.....	1
1.1.Tez Çalışmasının Amacı	2
1.2.Tez Çalışmasının Kapsamı	2
1.3.Tez Çalışmasının Yöntemi	2
2.GİRİŞİMCİLİKTE FARKLILAŞMA.....	4
2.1.Türkiye Ekonomisi Nerede Duruyor?	5
2.1.1.Durum Saptaması.....	5
2.1.2.Ne yapılmalı?.....	6
2.2.Girişimcilik Kavramı.....	8
2.2.1. Girişimci Kimdir?	9
2.2.2.Girişimi Başarısızlığa Götüren Sebepler	10
2.3.Girişimcilik ve Çalışabilir Nüfus	10
2.4.İşsizlik /İstihdam/ Girişimcilik.....	13
2.5.İşgücünün Eğitim Düzeyi	14
2.6.Kayıtdışılık Etkeni.....	15
2.7.Kalkınma Planları'nın Yaklaşımı	16
2.8.Yeni Bir Kurum : KOSGEB.....	17
2.8.1.KOBİ Proje Destek Programı:	17
2.8.2.Tematik Proje Destek Programı:.....	17
2.8.3.İşbirliği -Güçbirliği Destek Programı:	18
2.8.4.Ar-Ge, İnovasyon ve Endüstriyel Uygulama Destek Programı:.....	18
2.8.5.Genel Destek Programı:	19
2.8.6.Girişimcilik Destek Programı:	19
2.8.7.Kredi Destek Programları:	19
2.8.8.Küçük Ölçekli İş Kurma Danışmanlık Desteği:	20

2.9.İş Geliştirme Merkezi (İŞGEM).....	20
2.10.Türkiye'de Aktif İşgücü Politikaları	20
2.10.1. Aktif İşgücü Politikasıyla İstihdam Yaratılması.....	24
2.10.2.Aktif İşgücü İçin Fon Oluşturulması	29
2.11.Yeni bir araç: İnovasyon	29
2.12.Örnek Olaylar	33
2.12.1.Örnek Olay 1 : MSGSÜ Endüstri Ürünleri Tasarım Bölümü Yüksek Lisans Tezleri ve Yenilikçilik.....	33
2.12.2.Örnek Olay 2 : Derin Design	39
2.12.3.Örnek Olay 3: Arcadia Şarapları	41
2.12.4.Örnek Olay 4: Silverline	42
3.ESKRİM SPORU ve ENDÜSTRİSİ.....	44
3.1.Eskrim nedir?	45
3.2.İlk Eskrim İzleri.....	46
3.3.Antik Olimpiyatlar 'da Eskrim;.....	46
3.4.Rönesans'ın Dövüş Sanatları- Eskrim : 16. - 17.Y'lar	46
3.5.Yenileşme ve Yeniden Yaratma	48
3.6.Rapier	50
3.7.Yakın tarihte eskrim sporu	54
3.8.Bir spor sanatı olarak eskrim;.....	55
3.9.Eskrim ve Demokrasi, Cumhuriyet Türkiye'si'nde Eskrim	56
3.10.Bir Cumhuriyet Bireyi: Halet Çambel.....	58
3.11.Eskrim ve vatandaşlık bilinci ve bu sporun kazandırdığı özellikler.....	66
3.12.Eskrim Sporunun Genel Kuralları	67
3.12.1Eskrimde Branşlar.....	67
3.12.2.Eskrimde Sayıların Belirlenmesi – Tuş	68
3.12.2.Eskrimde Yaş Grupları ve Müsabakalar	69
3.13.Spor Endüstrisi ve Eskrim	69
3.14.Dünya'da Eskrim Malzemesi Üreticileri.....	71
3.15.Eskrimde Güvenlik ve Malzemeler	74
3.15.1.Eskrimde Güvenliğin Sağlanması.....	74
3.15.2.Eskrimde malzemeler	78
3.15.2.1.Bireysel Malzemeler;	79
3.15.2.2.Ortak Malzemeler;	80

3.15.3.BESYO’larda Malzeme Ekonomisi Üzerine Bir Saptama	81
3.16.Eskrim Malzemelerinde Gelecek Perspektifi	82
3.16.1.Uluslararası Platformda Başarı Sağlamış Sporcular Paneli	82
3.16.2.Uluslararası Eskrim Malzeme Üreticileri Paneli	88
3.16.2.1.Görüşmeci firmaların kurucuları hakkında	90
3.16.2.2.Eskrim sporunda endüstriyel perspektif.....	90
3.16.2.3.Patent hakkındaki görüşler	91
3.16.2.4.Beyaz kıyafet ile gelenekselliğin korunması.....	91
3.16.2.5.Eskrimde geleneksellik ve yenilikçi yaklaşımın süreci	93
3.16.3.Türkiye’li Sporcu-Antrenör Paneli	94
3.16.4.Ulusal İdareci ve Yönetici’ler Paneli	96
3.16.4.1.Türkiye Eskrim Federasyonu(TEF)	96
3.16.4.2.Tenis Eskrim Dağcılık Kulübü(TED)	99

4.ESKRİMDE YENİLİKÇİLİK ESASLI BİR FARKLILAŞMA ÖRNEĞİ:

GREENAPPLE	103
4.1.Girişimcinin Portresi ve Arka Planı	104
4.2.Greenapple Markası ve Farklılaşma Unsuru	107
4.3.Yatırımın Sermaye Oluşumu.....	113
4.4.Eskrim Pistleri Üretim Süreci.....	116
4.5.Müşteri Ağı ve Pazara Giriş	131
4.6.Patent Girişiminin İncelenmesi Ve Patent Konusunda Kurumsal Destek Yokluğu	131
4.7.Greenapple’ın Geliştirmekte Olduğu Yenilikçi Ürünler	141
4.7.1.Renkli pist.....	141
4.7.2.Kablosuz sistem	141
4.7.3.Işıklı pist	141
4.7.4.Çift Yönlü Pist	143
4.7.5.Elektrikli yelek.....	144
4.7.6.Çeşitli Ürün Gamına Geçiş	144
4.8.Greenapple Eskrim Pistinin Uluslararası Başarısındaki Etken Ögeler :	146
4.9.Greenapple Gelecek Öngörüsü Ve Planlaması.....	148
4.10.Türkiye Ve AB Ülkelerinde Teşvik Çerçevesi.....	149
4.10.1.Kuruluş evresi	149
4.10.2.Ürün Olgunlaşma Evresi.....	150

4.10.3.Pazar Evresi	150
5.YENİLİKÇİLİKTE DİSTOPYA / ÜTOPYA ÖRNEKLERİ	152
5.1. Yenilikçilikte Bir Distopya : Tüketici Elektronik Sektörü.....	153
5.1.1. Sektörün kimliği	153
5.1.2.Elektronik sanayiinin katma değer çıkması.....	155
5.1.3. Ne yapmalı?	158
5.2. Yenilikçilikte Bir Ütopya : Bir İnovatör Olarak Dr. Gazi Yaşargil	161
 6.SONUÇ : EKONOMİYE YENİLİKÇİLİK GÖZÜNDEN BAKMAK....	167
 EKLER.....	176
YARARLANILAN KAYNAKLAR.....	199
ÖZGEÇMİŞ.....	205

KISALTMALAR

AİP	: Aktif İşgücü Politikaları
FIE	: International Fencing Federation
İŞGEM	: İş Geliştirme Merkezi
TED	: Tenis Eskrim Dağcılık Kulübü
TEF	: Türkiye Eskrim Federasyonu

TABLO LİSTESİ

Tablo 1. 15-24 yaş grubundaki genç nüfusun yıllar ve cinsiyete göre işgücü durumu Genç nüfusun eğitimde ve istihdamda olma durumu.....	11
Tablo 2. Genç nüfusun eğitimde ve istihdamda olma durumu.....	12
Tablo 3. Eskrim kılıç ve hedef alanlarının karakteristik özellikleri	68
Tablo 4. Dünyanın en popüler sporlarının izlenme oranları üzerine bir istatistik	71
Tablo 5. Eskrim Malzeme Üreticileri ve Dağıtıcılarının Marka İsimleri.....	72
Tablo 6. Nisan 2019 itibarı ile FIE'nin (Uluslararası Eskrim Federasyonu'nun) kuruluşundan bu yana kayıtlı olan eskrimci Sayıları	73
Tablo 7. Maslow'un ihtiyaçlar hiyerarşisi	74
Tablo 8. 2008 Rio Olimpiyat Oyunları'nda ki sakatlanmalar üzerine bir istatistik ..	75
Tablo 9. Eskrimde Sakatlanma Oranları”.....	76
Tablo 10. PBT, Zivkovic, Amico ve Kabcom Girişimcilerinin Görüşleri	89
Tablo 11. 2000-2019 yıllara göre satışı yapılan pist adetleri	108
Tablo 12. 2008-2019 Rana Kilit ve Greenapple çalışan kişi sayısı.....	109
Tablo 13. Kuruluş Evresi.....	149
Tablo 14. Ürün olgunlaşma evresi	150
Tablo 15: Pazar evresi	151
Tablo 16: Örnek bir televizyon araştırma merkezleri kümelemesi	158

RESİM LİSTESİ

Resim 1: Tek Sopa Dövüşü, 1.Saray, Medinet Hapu Tapınağı.....	46
Resim 2: Agrippa'nun kitabındaki hamle pozisyonun evrimleşme aşamaları.....	52
Resim 3: 17.yy. da ki eskrim silahları	54
Resim 4: Suat Fetgeri ve Halet Çambel, 1936 Olimpiyat Oyunları sırasında Olimpiyat köyünde yabancı sporcularla birlikte.....	58
Resim 5: Halet Çambel ve Suat Aşeni.....	59
Resim 6: Suat Aşeni, Halet Çambel ve diğer eskrimci arkadaşları ile birlikte.....	60
Resim 7: Suat Fetgeri, Halet Çambel ve Balkan Şampiyonu Fuad Balkan ile.....	61
Resim 8: Prof. Halet Çambel (sol başta) okul arkadaşlarıyla birlikte.	62
Resim 9: Halet Çambel.....	63
Resim 10: Neolitik Dönem arkeolojisinin efsaneleşmiş adları soldan sağa Linda Braidwood, Bruce Howe, Robert J. Braidwood, Halet Çambel; 1964 yılı Çayönü kazısında.....	64
Resim 11: Google'ın Çambel'in ölüm yıl dönümünde yayınladığı doodle”	65
Resim 12: Halet Çambel'in bir fotoğrafı	66
Resim 13: Soldan Sağa, Flöre, Epe ve Kılıç Branşlarının Hedef Alanları.....	68
Resim 14: Teknolojik Kumaş Ceket.....	79
Resim 15: Göğüs Korumalığı	79
Resim 16: Alet (Aparey).....	80
Resim 17: 1940'larda TED'de Eskrim Antrenmanları.....	99
Resim 18: Rıza Arseven ve Özden Ezinler	100
Resim 19: Özden Ezinler ve Veteranlar Müsabakası Esnasından Bir Görüntü	100
Resim 20: 2012 Olimpiyat Oyunları, Londra.....	109
Resim 21: Greenapple Pist Uygulamalarından Örnekler, 2013 Büyükler Dünya Şampiyonası, Budapeşte	110
Resim 22: Greenapple Pist Uygulamalarından Örnekler, 2011 Yıldız ve Gençler Dünya Şampiyonası, CATANIA	111
Resim 23: Greenapple Pist Uygulamalarından Örnekler, 2008 Olimpiyat Oyunları, Pekin.....	112
Resim 24: Greenapple Pist Uygulamalarından Örnekler 2010 Büyükler Dünya Şampiyonası, Paris	112
Resim 25: Greenapple Pist Uygulamalarından Örnekler, 2018 Yıldız ve Gençler Dünya Şampiyonası, Verona	113
Resim 26: Pistin Ham Maddesi Olan Alüminyumların Üretildiği Ekstrüzyon Fabrikasından Görüntüler.....	118
Resim 27: Kromatlama Aşaması	119
Resim 28: Plakaların Birbirine Geçirilme Aşaması	120
Resim 29: U Profiller İle Plakaların Sabitlenmesi	121
Resim 30: FIE Seri Numarası Kaydı	122
Resim 31: "Made In Turkey"ın İşaretlenmesi	122
Resim 32: U Profillerin Plakalara Geçirilme Sonrası Perçinleme Aşamaları	123
Resim 33: Greenapple'ın Pistlerinde Ki Yansıma Sorununun Olmadığının Kıyaslanması	123
Resim 34: Pistin Renklendirilmeden Önce Yapılan Maskeleme Aşaması.....	124

Resim 35: Pistlerin renklendirilme aşamalarından görüntüler	125
Resim 36: PVC lerin pistin altına yapıştırılma aşamalarından görüntüler	126
Resim 37: Logonun Yapılma Aşamalarından Görüntüler.....	127
Resim 38: Greenapple Bünyesinde Yapılan ve Pistlerin Üzerinde Renklendirilebilen Birtakım Logo örnekleri.....	128
Resim 39: Pistin İletkenliğinin Denetlenmesi	129
Resim 40: Sandık Diziliminden Görüntüler	130
Resim 41: İsviçre’den alınan patent belgesi	133
Resim 42: FIE’den alınan referans mektubu	134
Resim 43: Delikli yüzey ışıklı pist numune örnekler	142

ŞEKİL LİSTESİ

Şekil 1:FİE Kalite Damgası.....	77
Şekil 2:İletken elektrikli flöre yeleşinin kesim kuralları	78
Şekil 3:Flöre Silahının Teknik Kuralları.....	78
Şekil 4:Ana pistin Profil Çeşitlilikleri Hk.....	118
Şekil 5:Ana Profil Kesidi.....	119
Şekil 6:Kendi kendine birbirine geçen ve kilitleyen sistem	121
Şekil 7:Engelsiz elektrik iletkenliği.....	121
Şekil 8:Uluslararası Patent Başvurusu (PCT).....	136
Şekil 9:Avrupa Patent Başvurusu (EP).....	137
Şekil 10:Yandan ışıklı pist numunesinin teknik çizimi”	143

1.GİRİŞ

Az, çok mudur sahiden ?

Mimar (MSGSÜ) Emre Arolat,

Ağa Han Ödüllü

1.1.Tez Çalışmasının Amacı

Bu tez çalışmasında, 2000 yılından itibaren 4 kıtada 100'den fazla ülkeye 4000'in üzerinde yerli pist imalatı ve ihracatı yapan eskrim pist üreticisi Mehmet Karamete'nin neredeyse sıfır sermaye ile başlattığı ve hiçbir hibe,teşvik ya da kredi desteği kullanmadan uluslararası düzeyde rekabetçi üstünlüğü nasıl sağladığı ile ilgili birtakım çıkarımlara ulaşılmaya çalışılmıştır.

1.2.Tez Çalışmasının Kapsamı

Tez kapsamının genelinde girişimcilik, yenilikçilik, endüstriyel tasarım kavramları göz önünde bulundurularak; TC'de ki girişim ekosistemi ile ilgili ekonomik açıdan birtakım saptamalarda bulunulmuştur. Bu saptamalardan yola çıkılarak yapılan öneriler ile bir örnek teşkil etmesi açısından Greenapple Eskrim Malzemeleri markasının girişim yolculuğu mercek altına alınmıştır. Çalışma kapsamında aşağıdaki sorulara cevap verilebilecek nitelikte araştırmalar yapılmıştır:

- Türkiye'de girişimcilik ne durumdadır?
- Girişimcilikte nasıl farklılaşılabilir?
- Eskrimin spor endüstrisindeki yeri nerededir?
- Greenapple neden başarılı olmuştur?
- Sürdürülebilir bir girişim için ne tarz bir patika izlenmelidir?

1.3.Tez Çalışmasının Yöntemi

Bu tez araştırmasında ağırlıklı olarak nitel araştırma yöntemleri kullanılmıştır. Sayısal ölçümlerin yanı sıra sektörel gözlem ve doküman analizleri yapılmış, sözlü ve yazılı görüşmeler doğrultusunda birtakım çıkarımlara erişilmiştir.

Araştırma kapsamında öncelikle tezin dayanağını oluşturan girişimcilik ve Türkiye'de ki iktisadi durum üzerine birtakım saptamalarda bulunulmuştur. Bu saptamaların ışığında örnek teşkil eden girişimler tespit edilip görüşmeler yapılmıştır. Ardından eskrim spor branşının, geçmişi, günümüzdeki durumu ve geleceği üzerine araştırmalar yapılmıştır. Bu araştırmalar doğrultusunda uluslararası eskrim üreticileri, Türkiye'li sporcular, Tenis Eskrim Dağcılık Kulübü ve Türkiye Eskrim Federasyonu Başkanı'nın görüşleri alınarak eskrimin hem Dünya'da ki hem de ülkemizde ki geleceği hakkında birtakım çıkarımlara ulaşılmıştır. Böylelikle tezde örnek olarak incelenen Greenapple

bölümü için bir altlık oluşturulmuştur. Dördüncü bölümde mercek altına alınan Greenapple'ın kurulma aşamasından bugüne kadar ki olan süreci, satış stratejisi, üretim aşamaları, girişimcinin ürün ve ürünü koruma açısından karşılaştığı problemler, başedilme şekilleri ve gelecek perspektifi üzerine incelemeler yapılmıştır. Bu incelemelerin ışığında Türkiye ve AB 'nin girişimlerde kuruluş-pazar-ürün olgunlaşma evrelerinde girişimcilere sunulan olanaklar karşılaştırılmıştır. Son olarak da Greenapple girişimi analizinden yola çıkılarak ülkemizdeki tasarım ve girişimcilik ilişkisi hakkında saptamalarda bulunulmuştur.

2.GİRİŞİMCİLİKTE FARKLILAŞMA

*"Deniz bir nesne onun üstündeki
dalganın köpüğü ise bir başka
nesne, cancağızım köpüğünü
ayır, kendi gözlerinle denizi gör."*

Mevlana, Mesnevi

2.1.Türkiye Ekonomisi Nerede Duruyor?

2.1.1.Durum Saptaması

1. 1950 sonrasındaki Türkiye'nin sanayileşmesinin gelişme evrelerini; 24 Ocak 1980 Kararları “öncesi ve sonrası” olarak ayırmak gerekiyor. İthalatın ikamesine dayalı bir sanayileşme, 2. dönemde yerini dışa açık bir büyüme modeline bırakıyor.¹
2. Ekonomik yapı bu 60 yıllık dönemde, sektörel yayılımını anlamlı bir biçimde tamamlıyor. Hiç bir sektörde bir üretme sorunu bulunmuyor.² Bununla birlikte, üretim ağırlıklı olarak konvansiyonel dallarda yoğunlaşıyor.
3. “Ölçek ekonomisinin” varlığı, tüm sektörlerde yer yer gözleniyor. Ama piyasa yapısı, sektörden sektöre değişim gösteriyor.³ Örnek olarak, şişe- cam sektöründe monopol üretim koşulları egemen iken, konfeksiyon sektöründe monopollü rekabet koşulları karşımıza çıkıyor.
4. 2001 krizi sonrasında, sanayi yapısı yeni/ anlamlı bir istihdam kapasitesi yaratamıyor.⁴ Bir başka anlatımla, 2.dünya savaşındaki genel kabul olan “sanayileşme = istihdam” denklemi bozuluyor.
5. Birinci Kalkınma Planı'ndan (1963) sonra varolan sanayileşme misyonu 2001 Kriziyle hizmet/ servis sektöründen de yararlanmayı amaçlayan bir kalkınma tanımına yerini bırakıyor. 9. Kalkınma Planı (2007-2013) bunu doğruluyor.⁵
6. 1980 'den sonra büyüme modelinin aslı, dışa açıklık ve ihracat iken, 2002 krizi sonrasında bu olgu “dünya ekonomisine entegre olmak” şeklinde yeni bir öz kazanıyor. Ekonomik yapı, Güney Kore 'de olduğu gibi, aşamalı ve hedefli olmaktan çok, ekonomik şoklarla yönlendiriliyor.⁶
7. Ekonomik yapıda varolan 195 bin imalatçı şirket (ekonomik faktörler) iki tür yapıda kümeleniyor.⁷ Birinci grup; kurumsallaş(a)mamış aile şirketleri olarak, profesyonelleşme eğilimi düşük gözüküyor. İkinci grup şirketlerse; kurumsal özellik kazanmış, profesyonelleşme eğilimi yüksek şirketlerden oluşuyor.

¹ 9. Beş Yıllık Kalkınma Planı 2007-2013, DPT Yayınları, Ankara, 2006

² Türkiye'nin İhracat Stratejisi, Çınar Yayınları, İstanbul, 2003

³ Türkiye'nin Küresel Rekabet Raporu-2006,TÜSİAD -Sabancı Üniversitesi Ortak Yayınları, İstanbul, 2006

⁴ Türkiye Sanayi Politikası, DPT Yayınları, Ankara, 2003

⁵ Uzun Vadeli Strateji ve 8. Beş Yıllık Kalkınma Planı, DPT Yayınları, Ankara, 2000

⁶ Mortan, K. Tatbiki İktisat,2.baskı, İstanbul, Der Yayınları,1994, s.55-101

⁷ Ekonomik ve Sosyal Sektörlerdeki Gelişmeler, DPT Yayınları, Ankara, 2004

8. Sanayi yapısı dengeli bir coğrafi bölgesel dağılım yarat(a)mıyor. ⁸ Bir anlamda “Myrdal Hipotezi”⁹ doğrulanıyor.
9. İstanbul Menkul Kıymet Borsası’na (İMKB) kayıtlı yaklaşık 300 şirket, yatırım sermayesinin sosyalle olma sürecinde çok sınırlı bir yol aldığını kanıtıyor. ¹⁰
10. Ekonomik yapı; ithal ikamesi modelinin iyi işlediği alanlarda (cam, tekstil, otomotiv yan sanayi, demir çelik ve türevleri, makina imalat sanayi) kısmen teknoloji üretildiğini ; modelin eksik çalıştığı sektörlerde (otomotiv, madencilik, elektronik) üretim yapısının ağırlıklı ithal girdiyle üretim yapabildiğini sergiliyor. ¹¹

2.1.2. Ne yapılmalı?

1. Ekonomik yapının kamusal bir bakışla daha fazla yönlendirilmesi anlamlı gözüküyor.
2. Tasarım ve ar-ge bileşkesinden oluşan katma değer üretiminde eğer somut bir eylem planı yoksa, olayın kendi doğal ve yavaş evrimini izlediği, uluslararası deneylerden biliniyor. Bu nedenle bir eylem planı zorunluluk oluyor.
3. Teknoloji üretimi için anlamlı bir olanak , AB ’nin 2007-2013 yılları arasında geçerli olan 7. Çerçeve Programı’ndan yararlanması olarak beliriyor (Bu Program , 5 yıllık esaslarla sürekli uzatılıyor).
4. Türkiye ekonomisi için bundan böyle hemen her sektöre yayılmak yerine , uluslararası işbirliğine uygun alanları iyi gözleyerek , 4-5 sektör seçimini yapması , daha anlamlı bir seçenek olarak karşımıza çıkıyor.
5. Sektörel odaklanma kadar önem taşıyan ve 4. maddenin tamamlayıcısı olan bir olay da belirlenen bu stratejik sektörlerin , Tataristan ‘da olduğu gibi bir kümelenme modeli (cluster) içinde organize edilmesi gereği oluyor. ¹²
6. Sanayileşme , 1963-2010 döneminde % 6 ‘ lık inişli-çıkışlı bir ortalama büyüme hızı gerçekleştiriyor . Bunun dünya ortalamasına çok yakın bir oran olduğu gözlemleniyor ¹³, sürdürülebilir /, kalitesi yüksek ama istikrarlı bir kalkınma

⁸ *İllerin ve Bölgelerin Sosyo-Ekonomik Gelişim Araştırması*, DPT Yayınları, 2003

⁹ Mortan, Kenan - N. Özgen, *Doğu ve Güneydoğu Anadolu / Bir İş Dökümü Analizi*, Mimeo, İstanbul, 2003

¹⁰ *TC Merkez Bankası Yıllık Raporu*, Merkez Bankası Yayınları, Ankara, 2010

¹¹ Pakdemirli, E. *Cumhuriyet Dönemi Ekonomik Büyümesi*, TOBB Yayınları, Ankara, 2002

¹² Mortan, K. Tataristan Ticaret Bakanı 1. Yrd. Prof. I. Latypov ile Görüşme Tutanağından Mimeo, 29.11.2007

¹³ *Pocket World in Figures*, The Economist Pub, London 2011, s.246

hızının benimsemesinin daha yerinde olacağı anlaşıyor.

7. İstihdam, sanayileşme eşitliği denkleminin ortadan kalkmasıyla, istihdam yaratmak için Bursa /BEGEV (2009 ‘dan sonra adı BUTGEM’e dönüştü) ve Tarsus – İŞGEM örnekleri gibi, yarı –özel ve kamu+özel işbirliği türü örneklerin benimsenmesi anlam taşıyor.
8. Ekonomik yapıda kobi’lerin anlamlı sayısına karşılık, yeniden yapılanma ve Basel- II programı ışığında - herhalde bu şimdi 2014 ‘de Basel III adını alacak , ama olayın nümerik değeri değil , anlamsal yapısı belirleyici olmalı - bir kısım KOBİ işletmesinin tasfiyesi pahasına , ekonominin yeni ufukları taşınması bir zorunluluk oluyor.
9. Türkiye ekonomisinin iç konjonktürü iyi okumasına karşılık, aynı beceriyi uluslararası işbirliği ağları yaratmakda gösteremediği anlaşıyor. Bunun önümüzdeki dönemlerde daha iyi yapılması gerekiyor.¹⁴
10. Ekonomik yapının 1980 sonrası dışa açılımı başarılı olarak gerçekleştirmesine karşılık , komşu ülkelerle ve özellikle Rusya Federasyonu’yla stratejik işbirliği yapmadığı gözüküyor.¹⁵ Oysa , böylesi bir işbirliğinin İskandinav ülkelerinde yaşandığı türden , ülkeler arasında bir tamlaşmaya götüreceği biliniyor.¹⁶

İşin bir de makro dünya boyutu var ki , işin büyük / anlamlı yanı çok iyi anlatılıyor :¹⁷

-Bir ülkenin bütün ekonomik ve sosyal politikalarının çevreyle uyumunun sağlanması ve bu alanda ulusal strateji ve hedeflerin belirlenmesini gerektirmektedir.

Bu bizi “ Nasıl Bir Sanayi Politikası Çerçevesi “ sorusunun cevabını aramaya götürüyor.

Dr. Güven Sak yaklaşımını şöyle sunuyor :¹⁸

-İmalat sanayindeki şirketlerin büyüyebilmek için verimliliklerini arttırma, yeni

¹⁴ Orta Vadeli Program 2008-2010, DPT Yayınları, Ankara, 2007

¹⁵ Türkiye’nin Komşu ve Çevre Ülkeler Stratejisi, DTM Yayınları, Ankara 2003

¹⁶ Mortan, K. Uluslararası Kaos mu , Türkiye ‘de Kriz mi ? , Dünya Yayınları, İstanbul, 2001

¹⁷ Yıkılmaz, R. T. Sürdürebilir Kalkınmanın Ölçülmesi ve Türkiye için Yöntem Geliştirilmesi, (Uzmanlık Tezi), DPT Yayınları, Ankara, 2011

¹⁸ Sak, G. Türkiye’nin Sanayi Stratejisi, TEPAV, Mimeo, Kasım 2006

yatırım yapma gereği. (Bunun için) yatırım, iş yapma ve verimliliğin artırılmasının önündeki engellerin kaldırılması.

Dr. Sak, politika araçları olarak teknolojik ilerleme ve yenilikçilik konusunun altını çiziyor.

M.S.G.S.Ü' deki kuruluş aşamasında “ akademik bir fantazi “¹⁹ olarak nitelenen endüstriyel tasarım konusu, Umberto Eco'nun dilini kullanarak, akademia için artık “ *yaşamsal bir farfara* “ halini alıyor.²⁰

2.2.Girişimcilik Kavramı

Girişimcilik kavramı köken itibariyle Fransız Richard Cantillon'un kullandığı ve girişimci anlamına gelen “entreprendre” terimine dayanmaktadır. 1755'de Cantillon bu terimi, ekonomik parametreler içerisinde kazanç elde etmeyi ve buna karşılık bu işi gerçekleştirirken varolan belirsizliği tanımlamak için kullanmıştır.²¹

“Girişimcilik” kavramıyla ilgili yazında pek çok bilim insanının tanımlamalarını görmek mümkündür. Top'a göre; girişimcinin ortaya koyduğu eylemin, hareketin, organizasyonun ve yarattığı yeni sonuçların genel ismidir. Muzyka ve vd'e göre; birey ve toplum için değer yaratan, ekonomik fırsatlara cevap verebilen veya ekonomik fırsatlar yaratan bireyler tarafından ortaya konulan, getirdiği yeniliklerle ekonomik sistemde değişikliklere neden olan bir süreç olarak , Coulter'a göre; gerekli olan zaman ve çabayı ayırarak, finansal, sosyal ve psikolojik riskleri bir araya getirerek, parasal ve kişisel tatmin .dülü alarak farklı olan bir şeyi yaratma süreci olarak, Naktiyok'a göre ise, girişimcilik sürecini açıklamanın ötesinde girişimcilik faaliyetlerinin yenilik ve teknolojiler de içerdiğini belirterek kavrama yeni bir boyut daha ilave etmiştir. Çevresel değişimlere cevap verebilmek için girişimci düşünceye sahip olma zorunluluğu, girişimcilik olgusuna farklı bir boyut kazandırmıştır.²²

Girişimcilik zaman zaman "girişkenlik" kavramı ile karıştırılmaktadır. Oysa girişimci bir kişinin girişken olmasının yanısıra yaratıcı, risk alabilen, kendine güvenen, yenilikçi, istikrarlı, planlı ve kriz yönetme yetisine sahip olması gerekmektedir. Ekonomik bir değer ortaya koymaksızın, çeşitli yollardan, başkaları tarafından ortaya

¹⁹ Mortan, K. Önder *Küçükerman'la 40 Yıl*, MSGSÜ Yayını , İstanbul, 2008

²⁰ Eco, U. *Genç Bir Romancının İtirafı*, İstanbul, 2011

²¹ Hisrich ve Peter, *Ağca ve Yörük*, 2006: 158; Culhane,2003: 19;, 2002: 10

²² Naktiyok ve Kök, *Yönetim Ve Ekonomi*, Yıl:2010 Cilt:17 Sayı:1

konulan ortak değerleri kendi tarafına aktarmanın adı girişimcilik değildir. Ayrıca girişimci, yönetici demek değildir.

Girişimcilerin girişimleri gerçekleştirme yolunda harcadıkları emekler ve sonuçları her şekilde insan ihtiyaçlarının sonsuzluğuna dayanmaktadır. Bu doğrultuda tüm başarılı girişim örnekleri bu ihtiyaçların iyi analiz edilip uygulanması ile ortaya çıkmıştır.

Büyük şirketlerin ynetiliş tarzları ile küçük girişimlerin var olmak için harcanan çaba arasında farkı en iyi kavrayıp özünü benimseyenlerin geleceğinin parlak olduğu görülmektedir.

“Kahramanları efsanevi kılan genellikle yeni bir şeyin öncüsü olmalarıdır.Yeni bir çağın öncüsü, yeni bir hayat felsefesinin öncüsü olabilmek için eski olanı terketmeli ve yeni birşeyi açığa çıkarma potansiyeline sahip çekirdek bir amaç edinmelisiniz” demektedir Campbell. Bu tür söylemler ve sonuçları incelendiğinde çoğu başarılı girişimlerin altına imza atan girişimcilerin birtakım ortak özelliklere sahip oldukları görülmektedir.

Girişimciler davranış şekilleri iyi bilinen kalıplaştırılmış iş planlarına göre hareket etmeye ynleniyorlardı. Oysa ki; girişimciliğin doğası bilinmezliklerle doludur. Başarıya giden bir girişimi ortaya çıkarmak için yapılması gerekenin değişikliklere ve beklenmeyenlere gore değişkenlik gösterebilecek yeni bir yol tanımlamaktır.

2.2.1. Girişimci Kimdir?

Kr elde etmek amacıyla mal veya hizmet üretmek veya pazarlamak için üretim faktörlerini bir araya getiren, belli bir risk taşıyarak işletmeyi kuran ve bu işletmeyi ya yöneten ya da yönetim konusunda profesyonel bir uzmanlırdan yardım alan kişidir.

Bir girişimcinin bazı sahip olması gereken karakteristik özellikler vardır. Bunlar,içsel kontrole yoğunlaşması, inatçı dinamik bir kişiliğe sahip olması, kendine güvenmesi, kendi kendini motive etmesi, risk ve sorumluluk üstlenmesi, faaliyet merkezli olması, yeniliklere açık ve büyüme tutkusuna sahip olmaktır. Bu özelliklerdeki bir girişimci en önemsiz durumları bile değerlendirip fırsata dönüştürerek geçmişte değil ,aslında gelecekte yaşamaktadırlar.

2.2.2.Girişimi Başarısızlığa Götüren Sebepler

Girişimciliğin doğası bilinmezliklerle doludur. Başarıya giden bir girişimi ortaya çıkarmak için yapılması gerekenin değişikliklere ve beklenmeyenlere göre değişkenlik gösterebilecek yeni bir yol tanımlamaktır.

Bir girişimin başarılı olması için belli yöntemler üzerinden gidilmesi her zaman yeterli olmamaktadır. Bu durum,1986'da kurulan ve Silikon Vadisi yatırımcılarından 10 milyon dolarlık kaynak bulabilen bir girişim örneği olan Webwan üzerinden incelendiğinde; bir girişimin başarılı olabilmesi için belli hazır yöntem ve yollar üzerinden gidilmesinin yeterli olmadığı görülmektedir. 1999 yılında halka açılan Webwan 7 ay sonra iflasını açıklamıştı.

Webwan ile aynı tarihlerde Peopod ve Tesco adlarında iki farklı şirkette aynı fırsatları görmüş ve ciddi yatırım toplamayı başarmıştı. "Müşteriyi geliştirme" yöntemi o dönemlerden bilinen bir yöntem olmasa bile iş planlarını buna benzer bir yöntem ile geliştirdiler. Bu iki şirket bugün hala ayakta ve büyümeye devam etmektedirler.İşe küçük bir şekilde başlayarak müşterilerini dinlediler ve varsayımlara göre hareket etmediler.

Açılışlarında yeni yerler inşa etmek yerine mevcut mağaza ve depoları kullandılar.

Bir İngiliz şirketi olan Tesco ise haftada 85 binden fazla sipariş almaktadır.Bir Amerikan şirketi olan Peopod ise her yıl 330 binden fazla müşterisine 10 milyondan fazla market siparişi teslim ediyor.

Açıkça görülüyor ki; Peopod ve Tesco'nun başarısının en büyük sebebi; keşfetmeye,yenilemeye dayalı bir iş planı yöntemi kullanmalarıdır.Yani hatalar olduğunda onu farkedip planı bu hataları düzeltmeye yönlendirecek şekilde değişiklikler yaparak yola devam etmişlerdir.²³

2.3.Girişimcilik ve Çalışabilir Nüfus

Bir ülkenin demografik yapısı işgücü piyasasını şekillendiren en önemli unsurlardan birisidir. Türkiye'de çalışma çağı, nüfusunun yaklaşık dörtte biri 15-24 yaş grubundan oluşmaktadır. ²⁴

²³ Blank Steve -Bob Dorf. *Girişimcinin El Kitabı*, Boyut Yayın Grubu, 2014, s:7-46

²⁴ *Detaylı İşgücü istatistikleri*, TÜİK İnternet Sitesi , (Erişim Tarihi: 17 Temmuz 2018)

15-24 yaş grubundaki genç nüfusun yıllar ve cinsiyete göre işgücü durumu
Labour force status of young people in the 15-24 age group by years and sex

(Bin kişi - Thousand person)											
Yıllar - Years	15 - 24 yaşları arasındaki genç nüfus Population of young people age between 15 and 24	İşgücü Labour force	İstihdam edilenler Employed	Zamana bağlı eksik istihdam Time-related underemployment	Yetersiz istihdam Inadequate employment	İşsiz Unemployed	İşgücüne katılma oranı Labour force participation rate (%)	İşsizlik oranı Unemployment rate (%)	Tarım dışı işsizlik oranı Non-agricultural unemployment rate (%)	İstihdam oranı Employment rate (%)	İşgücüne dahil olmayan nüfus Not in labour force
Toplam - Total											
2015 Ocak - January	11 778	4 683	3 747	77	93	936	39,8	20,0	22,3	31,8	7 095
Aralık - December	11 853	4 778	3 862	67	129	916	40,3	19,2	21,1	32,6	7 075
Yıllık - Annual	11 800	4 958	4 039	70	115	919	42,0	18,5	21,4	34,2	6 843
2016 Ocak - January	11 857	4 731	3 825	59	130	907	39,9	19,2	21,1	32,3	7 126
Aralık - December	11 892	4 945	3 759	78	124	1 186	41,6	24,0	26,6	31,6	6 947
Yıllık - Annual	11 845	5 025	4 040	70	119	985	42,4	19,6	22,6	34,1	6 820
2017 Ocak - January	11 874	4 857	3 666	76	132	1 192	40,9	24,5	27,1	30,9	7 016
Aralık - December	11 877	4 953	4 001	56	148	953	41,7	19,2	21,7	33,7	6 923
Yıllık - Annual	11 875	5 146	4 077	65	144	1 069	43,3	20,8	24,1	34,3	6 729
2018 Ocak - January	11 869	4 872	3 901	63	156	971	41,0	19,9	22,2	32,9	6 997
Aralık - December	11 701	5 026	3 795	56	161	1 230	43,0	24,5	27,0	32,4	6 675
Yıllık - Annual	11 785	5 182	4 130	57	159	1 052	44,0	20,3	23,1	35,0	6 603

Kaynak: TÜİK, İşgücü İstatistikleri

Not 1) Rakamlar yuvarlamadan dolayı toplamı vermeyebilir.

2) Beş bin kişiden az gözlem değerlerinde örnek büyüklüğü güvenilir tahminler için yeterli değildir.

2014 yılı itibarıyla hanehalkı işgücü anketinin tasarımının değiştirilmesiyle yeni bir seriye başlanılmıştır. Bu tabloya ilişkin 2014 yılı öncesi verilerine TÜİK web sayfasında "Konularına Göre İstatistikler" başlığı altında yer alan "2005-2013 dönemine ilişkin sonuçlar" bölümünden ulaşılabilir.

Source: TURKSTAT, Labour Force Statistics

Note 1) Total figures may not be exact due to the rounding of the numbers.

2) Sample size is too small for reliable estimates for figures less than five thousand persons in each cell.

The new series has been started by changing the design of household labour force survey in 2014. The data prior to 2014 related to this table can be reached from the link "Results from 2005 to 2013" located under the title of Statistics by Theme in TURKSTAT website.

Tablo 1. 15-24 yaş grubundaki genç nüfusun yıllar ve cinsiyete göre işgücü durumu
Genç nüfusun eğitimde ve istihdamda olma durumu²⁵

Yüksek bir genç işgücü potansiyeline sahip Türkiye’de , nicel ve nitel olarak yeterli işlerin yaratılması gerekmektedir. Yapısal olarak genç bir nüfusa sahip olan Türkiye'nin önümüzdeki 10-15 yılda nüfus artış hızının azalması beklenmektedir. Buna karşın ,Türkiye daha 15 yıl genç nüfus avantajına sahip bir ülke olma özelliğini koruyacaktır. Bu nedenle aktif işgücü politikaları ve piyasaya sunulan genç nüfus emeğin eğitilmesi ve kalifiye hale getirilmesi büyük önem taşıyor. ²⁶

TÜİK'in nüfus projeksiyonlarına göre ,1990 yılında yüzde 1,81 olan yıllık doğal nüfus artış hızı, 2020’da binde 8,6’ya, 2050 yılında binde 0,3’e düşecektir. Nüfus artış hızındaki azalmaya karşın, 1990 yılında yüzde 60 seviyesinde olan çalışma çağındaki nüfusun toplam nüfusa oranı ,2015 yılında yüzde 69 civarında olacaktır. 2025 yılından itibaren ise toplam nüfusta azalma başlayacaktır.

Gelişmiş ülkelerde toplam nüfus içindeki yaşlı nüfus oranı hızla artmaktadır. Genç nüfusun toplam nüfus içindeki payı, gelişmiş ülkelerle kıyaslandığında Türkiye’de çok daha yüksektir. Bu olgu doğru politikalarla yönlendirildiğinde ülkemizin kalkınması için eşi bulunmaz bir fırsat sunacak, aksi durumda ise genç bir işsizler ordusu ve bunun sonucunda ortaya çıkacak ciddi sorunlar ile başa çıkmak zorunlu olacaktır.

²⁵ TÜİK Detaylı İşgücü İstatistikleri Erişim Tarihi: (17 Temmuz 2018)

²⁶ TÜİK Detaylı İşgücü İstatistikleri, http://www.tuik.gov.tr/PreTablo.do?alt_id=1007, (Erişim Tarihi: 17 Temmuz 2018)

Yıllar - Years	15 - 19 yaş grubundaki nüfus Population between aged 15 - 19						20 - 24 yaş grubundaki nüfus Population between aged 20 - 24						25 - 29 yaş grubundaki nüfus Population between aged 25 - 29					
	Sadece eğitimde olanlar Only in education or training		Sadece istihdamda olanlar Only in employment		Ne eğitimde ne istihdamda olanlar Neither in education or training nor in employment		Sadece eğitimde olanlar Only in education or training		Sadece istihdamda olanlar Only in employment		Ne eğitimde ne istihdamda olanlar Neither in education or training nor in employment		Sadece eğitimde olanlar Only in education or training		Sadece istihdamda olanlar Only in employment		Ne eğitimde ne istihdamda olanlar Neither in education or training nor in employment	
	Toplam Total	Oran (%)	Toplam Total	Oran (%)	Toplam Total	Oran (%)	Toplam Total	Oran (%)	Toplam Total	Oran (%)	Toplam Total	Oran (%)	Toplam Total	Oran (%)	Toplam Total	Oran (%)	Toplam Total	Oran (%)
Toplam - Total																		
2014 Ocak - January	6 253	3 916	789	492	1 055	16,9	5 425	1 249	1 661	682	1 843	34,0	6 170	418	2 863	610	2 279	36,9
Yıllık - Annual	6 270	3 723	812	648	1 086	17,3	5 455	1 157	1 794	686	1 828	33,5	6 165	389	3 029	565	2 182	35,4
2015 Ocak - January	6 327	3 987	747	579	1 015	16,0	5 450	1 223	1 709	713	1 806	33,1	6 156	370	2 938	613	2 227	36,2
Yıllık - Annual	6 321	3 789	776	714	1 042	16,5	5 479	1 137	1 835	713	1 794	32,7	6 121	348	3 020	580	2 175	35,5
2016 Ocak - January	6 344	3 964	678	685	1 017	16,0	5 513	1 281	1 677	785	1 770	32,1	6 109	363	2 972	618	2 156	35,3
Yıllık - Annual	6 299	3 773	741	748	1 037	16,5	5 546	1 194	1 791	760	1 801	32,5	6 089	360	2 969	620	2 151	35,3
2017 Ocak - January	6 339	4 024	686	604	1 025	16,2	5 535	1 284	1 652	723	1 865	33,7	6 099	367	2 873	601	2 189	36,1
Yıllık - Annual	6 200	3 741	750	728	1 053	16,8	5 595	1 105	1 830	761	1 818	32,5	6 085	366	2 988	661	2 070	34,0
2018 Ocak - January	6 280	3 960	688	672	961	15,4	5 609	1 271	1 778	783	1 777	31,7	6 068	402	2 835	725	2 105	34,7
Yıllık - Annual	6 188	3 615	762	731	1 078	17,4	5 598	1 157	1 882	754	1 804	32,2	6 050	395	2 930	675	2 051	33,9

Kaynak: TÜİK, İşgücü İstatistikleri

Source: TÜRKSTAT, Labour Force Statistics

Not: 1) Rakamlar yuvarlamadan dolayı toplamı veremeyebilir.
2) Beş bin kişiden az gözlem değerlerinde örnek büyüklüğü güvenilir tahminler için yeterli değildir.

Note 1) Total figures may not be exact due to the rounding of the numbers.
2) Sample size is too small for reliable estimates for figures less than five thousand persons in each cell.

Tablo 2. Genç nüfusun eğitimde ve istihdamda olma durumu

Türkiye'de nüfus artışına bağlı çalışma çağındaki nüfus da artmaktadır. TÜİK - Hanehalkı İşgücü Anketi verilerine göre, Türkiye'de 1990-2010 döneminde çalışma çağı nüfusu yıllık ortalama yüzde 2, işgücü yüzde 1,2, istihdam yüzde 1 ve işsiz sayısı yüzde 3,2 oranında artmıştır. Özetle, son 20 yıldaki Türkiye'nin işgücü ve istihdam performansı başarılı değildir.

Faaliyetli işgücü içinde yer almayanlarda en büyük grup, ev işlerinde odaklanmış kadınlardır. Bu grubun payı azalmakla birlikte hala yüksektir. İşsizlik açısından çok önemli bir grup olan 'iş bulma ümidi olmayanlar' ve 'iş aramayıp çalışmaya hazır olanlar'ın 'işgücünde yer almayanlar' kümesi içindeki payı artış göstermiştir. Bu grubun payındaki artış, açık işsizliğin daha da yükselmesi anlamına gelmektedir.

Bir yandan kadın istihdamında bu gelişme söz konusu iken, bir yandan da kırdan kente göç söz konusudur ve bu kuşkusuz olumsuz bir etkidir. Kırsal kesimde üretim içinde tarlada ve hayvancılıkta üretici olan kadınlar, kente göçtüklerinde bu özelliklerini yitiriyorlar. Hem üretici kimlikleri son buluyor, hem de kente uygun bir beceri sahibi olmadıkları için yeni alanlarda üretici olarak yer alamıyorlar. Evlerde kapatılmış olarak 'gizli işsiz' şeklinde konumlandırılıyorlar. Ancak son üç yılda yaşanan küresel ekonomik krize karşın, ilginçtir, işgücüne katılma oranı hem kadın, hem de erkeklerde, artış gösteriyor. Bu artışın önemli bölümü, kadınların işgücüne katılımından kaynaklanıyor.

İstihdam oranına bakıldığında, kadınlar yine de erkeklerin gerisinde kalıyor. Kadınlar kırsal yerlerde, kentsel yerlere oranla daha fazla istihdam ediliyor. Bunun nedeni ise kırsal kadınların büyük çoğunluğunun ücretsiz aile işçisi konumunda istihdamda görünürken, kente göç ettiklerinde yeterli iş olanağının olmamasıdır. Düşük nitelik ve eğitim düzeyi, geleneksel yapı ve ev işleri ile çocuk bakım hizmetlerinin maliyetinin yüksek olması , onları istihdam dışında bırakıyor. Çalışma çağındaki her 100 kadından sadece 24'ü istihdam ediliyor. Bu işgücüne katılma oranının yanında özellikle kentteki kadınların istihdam oranının artırılmasının önemi çağdaş Türkiye olma adına , bir gereklilik oluyor.

2.4.İşsizlik /İstihdam/ Girişimcilik

Her yıl işgücüne katılan yeni nüfusa ,yeterli iş imkanlarının yaratılmaması, ekonomik istikrarın sağlanması için uygulanan programlara karşın çok fazla sonuç vermediğini gösteriyor. Tarım sektörü istihdamındaki ciddi azalış, bu yıllarda yaşanan derin ekonomik kriz ve sonrasında artan işgücü verimliliği, yine 2008 yılının sonlarında kendini gösteren büyük küresel durgunluk , istihdam artışını sınırlayan ve bunun ötesinde işsizliği artıran ana öge oldu anlaşıyor. Ülkenin en temel sorunlarından birisi olan işsizlik özellikle küresel ekonomik krizin de etkisiyle 2019'da rekor düzeye ulaştığı görülüyor. Türkiye'de işsizlik oranı, 1990 yılında yüzde 8 iken, 2001 krizinin etkisiyle yükseldi, % 10 'u aştı , 2019 'da % 15 oldu.

Kırsal yerlerde ,tarımsal faaliyetlerde ücretsiz aile işçiliği, kişilerin iş'li görülmesine neden oluyor. Bununla işsizlik daha da yükseliyor.

Türkiye'de genç işsizlik , işsizlik oranının yaklaşık iki katı. 2019 'da genel işsizlik oranı yüzde 15 iken, genç işsizlik oranı yüzde 27.Gençlerin işgücüne katılma oranı, Türkiye ortalaması olan yüzde 48,8'in altında. Düşük katılıma rağmen bu yaş grubunun işsizliğinin oldukça yüksek olması, genç işsizliğin önemini artırıyor. Genç kadınların işsizlik ve işgücüne katılma konusunda erkeklere göre daha olumsuz göstergelere sahip.

Yaş grubunun kendisine özgü ve işgücü piyasasının yapısına bağlı olarak genç işsizliğinin çeşitli nedenleri var .Nedenlerden ilki, 15-24 yaş grubunun işgücü piyasasına ilk kez giriş yaşı olmasıdır. Bu yaş grubu, işgücü piyasasında daha önce bir iş tecrübesine sahip olmamaları nedeniyle işveren tarafından tercih edilmiyor. Ayrıca gençler, işgücü piyasasını yeterince tanımadıklarından ,iş arama stratejileri ile kendi

beceri ve yeteneklerine uygun işleri bilmiyor. Eğitim sistemi ile işgücü piyasası arasındaki bağı etkin bir biçimde kurulumadığı ekonomilerde, gençlerin işgücü piyasasının gereksinimi olan eğitimi almamaları genç işsizliğin önemli bir nedenini oluşturuyor.

Türkiye'de istihdamın yapısı, sektörel dağılımıyla şekillendiriliyor. Gelişmiş ülkelerde tarım sektörünün istihdam içerisindeki payı yüzde 3-4'ler seviyesinde iken, bu bizde azalmakla birlikte, % 25,2 düzeyinde. Tarım sektörünün istihdam içerisindeki payının yüksek olması işgücüne katılma ve istihdam oranlarının, işgücü verimliliğinin düşük olmasına ve kayıtdışı istihdamın boyutlarının büyümesine neden oluyor.

Türkiye'de 1988-2019 yılları arasında, istihdamın sektörel dağılımında, sanayi ve hizmetler sektörleri lehine bir değişim var. 1988 yılında yüzde 46,5 olan tarım sektörünün istihdam içerisindeki payı, 2019 'da yüzde 15'a geriledi. Türkiye geliştikçe, sektörel transformasyonun hızlanması ve kentleşme bu değişimin arkasında en önemli neden.

Türkiye'de tarımda yeniden yapılanma sürecinde, rekabetin oluşturulması niyeti, bu sektöre sağlanan sübvansiyonların azalması, gelir ve yaşam standardının düşmesi, tarım sektöründeki işgücü fazlalığını yaratan etkenler. Bunun yanında eğitim imkanlarına erişimin kırsal bölgelerde sınırlı olması, artan genç nüfusun eğitim ihtiyaçları tarım işgücünün kentlere göçünü artıran bir neden.

2.5.İşgücünün Eğitim Düzeyi

Türkiye'de istihdam ve eğitim arasında etkin bir ilişkinin kurulamaması, işgücü piyasasında talep edilen ve arz edilen beceriler arasında dengesizliklere yol açması kaçınılmaz, öyle de oluyor. Ekonominin gerektirdiği alanlarda ise ara eleman temin zorluğu yaşanıyor. Bununla birlikte, mesleki eğitim mezunlarının işsizlik oranları da yüksek. Bunun nedenleri, mesleki eğitimin işgücü piyasasının ihtiyaçları doğrultusunda verilememesi ve işverenlerin talep ettikleri nitelikte işgücü bulamaması. Ama bir nedeni daha var : İşverenler talep ettikleri işgücü niteliklerini işgücü piyasasına tam olarak yansıtamıyor, bunu dillendirmesini bilmiyor.

Türkiye'de 2010 yılında işgücünün yüzde 63,8'i, istihdamın yüzde 54,2'si ve işsizlerin yüzde 60,3 'ü lise altı eğitilmiş ve okur-yazar olmayanlardan oluşuyordu.

Eğitim düzeyiyle bakıldığında ,yükseköğretim mezunları dışında kalan gruplarda eğitim düzeyi yükseldikçe ,işsizlik oranı genelde azalıyor. Ama bu genelleme yapılacak bir kural değil. Kesin olan bir tek olgu , eğitim düzeyi yükseldikçe özellikle yükseköğretim mezunları için işgücüne katılma ve istihdam oranları da artıyor!

Gelişmiş toplumlarda üretim alanına emeğini sunanların ‘örgütlü’ olması önemsenir. Türkiye’de emek örgütlenmesi 1947’de sendikal hareketin gelişmesiyle başladı. 1961 Anayasa’sının getirdiği haklara dayalı olarak da grevli-toplu sözleşmeli bir döneme girildi. İlk grev ,1962 yılında İstanbul’da Kavel Fabrikasında yapıldı.

1980 askeri darbesine dek , Türkiye’de emeğin örgütlenmesi ve sendikalarda buluşması yolunda önemli gelişmeler oldu. 1980’lerde sendikalar yaklaşık 1.5 milyon üyeleri adına toplu sözleşme masasında hak aradılar. 1980 askeri darbesi ,konfederasyonlardan ve sendikalardan bir kısmının çalışmalarına son verdi. Emeğin örgütlenmesinin önüne setler çekti. 2019 yılında toplu sözleşme için masaya oturan işçilerin sayısal toplamı 1.1 milyon düzeyine geriledi. Oysa , sendikalı olabilecek ve toplu sözleşme masasına oturabilecek emekçilerin 16.2 milyon. Sendikalaşma oranı sadece % 11. Kadınlarda bu oran % 7 'ye geriliyor.²⁷

2.6.Kayıtdışılık Etkeni

1980 askeri darbesinin örgütlenmeye getirdiği engelle birlikte, Türkiye’de kayıt dışılığa yönelimin artış gösterdiği anlaşıyor. Uluslararası kuruluşlar, IMF ve OECD son 20 yılda kayıt dışı konusundaki araştırmaları ,hem kayıtdışılığın nedenlerinin, hem de mücadele yöntemlerinin bir ortak payda oluşturduğunu gösteriyor. Kayıtdışılık oranı ,TÜİK ‘e göre yüzde 43.3 gibi çok yüksek bir oran.

OECD , 110 ülkenin verilerine göre yaptığı çalışmada kayıtdışılığı 3 üç grupta ele alıyor. Gelişmekte olan ülkelerde kayıt dışılık ortalama yüzde 41, geçiş ekonomilerinde yüzde 38 ve OECD ülkelerinde yüzde 18. Bir OECD ülkesi olan Türkiye’deki kayıtdışılık oranı ise % 32. IMF ‘ye göre, artan vergi ve sosyal güvenlik primleri kayıtdışılığı artırıyor. ABD ‘de vergilerde yüzde 1’lik bir artışın kayıt dışılığı yüzde 1.4 artırdığını esasen biliyoruz. AB içinde yapılmış çalışmalar, kayıtdışılığa neden olan gelişmeleri ele alırken ; ağır vergi yükleri, istihdam üzerindeki

²⁷ *Sendikalaşma Raporu*, Disk-Ar, İstanbul, 27 Şubat 2019

yükler, kayıtlı örgütlü iş piyasasındaki eksiklikler, devletin topladığı vergileri doğru alanlara harcamaması, denetim yetersizliği, bürokrasinin hantallığı, kayıt dışı çalışmaya hazır göçmenler gibi nedenleri sıralıyor. Bu nedenlerin çoğu Türkiye’de söz konusu olduğu biliniyor.

Avrupa’da kayıtdışılık mücadele yöntemlerinin ortak paydasında ; vergi ve sosyal güvenlik yüklerinin azaltılması, denetimlerin artırılması, kayda girişin özendirilmesi ve bilinçlendirme çalışmalarının artırılması gibi konular yer alıyor.

Deneyler, önümüze kayıt dışılıkla mücadelede doğru yol haritasının ipuçlarını veriyor. Vergi yüklerinin azaltılması, emek maliyetinde kamu yüklerinin indirilmesi bizim açımızdan da kayıt dışılıkla mücadelenin önemli unsurları olarak görülüyor. Yüzde 43.3’lük kayıt dışılığın OECD ve AB ülkeleri seviyesine yüzde 20’lere düşürülmesi için ,hiç vakit kaybetmeden yola çıkmamız gerekiyor.

2.7.Kalkınma Planları’nın Yaklaşımı

10. Beş Yıllık Kalkınma Planı (2014-2019), AB’ye tam üyelik süreci de gözetilecek biçimde hazırlandı. Bu plan ,önceki planlardan farklı olarak gelişme eksenleri üzerine inşa edildi. Bu kapsamda 5 gelişme eksenini belirlenirken , eksenlerden birisi ‘istihdamın artırılması’ olarak belirlendi.

10.Kalkınma Planı, istihdamın artırılması ve işsizliğin azaltılmasına büyük önem verilmiş olup, bu eksen altında üç alt başlık var :

- İşgücü Piyasasının Geliştirilmesi.
- Eğitimin İşgücü Talebine Duyarlılığının Arttırılması.
- Aktif İşgücü Politikalarının (AİP) Geliştirilmesi.

Bir kalkınma planında ilk kez AİP ayrı başlık altında ele alınarak, bu konuya verilen önem ortaya konulmaya çalışılıyor."Aktif İşgücü Politikalarının Geliştirilmesi" alt başlığı altında yer alan tedbirler ise şöyle:

1. İşsizlerin, işgücü piyasası açısından dezavantajlı kesimlerin ve tarım sektöründen açığa çıkacak işgücünün nitelikleri ve beceri düzeyleri, işgücü piyasasının ihtiyaçları doğrultusunda, aktif işgücü programları uygulanarak geliştirilecek ve bu programlara ayrılan kaynaklar artırılabacaktır.
2. İş bulma hizmetlerinin daha fazla kişiye sunulması sağlanacak ve bu hizmetlerin kalitesi yükseltilecektir. Aktif işgücü politikaları, başta

girişimcilik ve istihdam garantili programlar, mesleki danışmanlık ve rehberlik hizmetleri ile şletmelerde eğitim seminerleri olmak üzere işgücü yetiştirme ve mesleki eğitim kursları yoluyla yaygınlaştırılacaktır. Aktif işgücü programları, işgücü piyasası ihtiyaç analizleri doğrultusunda düzenlenecektir.

3. İstihdam yaratmayı amaçlayan mikro ölçekteki projelere mali destek sağlanacaktır.

2.8.Yeni Bir Kurum : KOSGEB

Türkiye'de AİP'nin en önemli aktörlerinden biri KOSGEB. Bu kurum,AİP'nin iş yaratma alt başlığı altında yer alan iş kurma destekleri çerçevesinde temel aktör. KOSGEB, 1990 yılında 3624 sayılı yasayla imalat sanayi şletmelerinin ekonomideki yerlerinin geliştirilmesi amacıyla kuruldu.²⁸ 2009'da, 3624 sayılı yasadaki değişiklikle , KOSGEB imalat sanayi dışındaki sektörlerde faaliyet gösteren, hizmet sektöründeki KOBİ'lere de destek vermeye başladı.

KOSGEB, AİP kapsamında iş kurmak isteyen işsizlere yönelik eğitim ve danışmanlık gibi hizmetleri veriyor, küçük şletmeler kurma ve geliştirme destekleri sağlıyor. KOSGEB şu destekleri sunuyor :

2.8.1.KOBİ Proje Destek Programı:

İşletmelere özgü sorunların şletmeler tarafından projelendirildiği ve projelendirilen maliyetlerin desteklenebildiği bir destek programı. Programın amacı, KOBİ'lerde proje kültürü ve bilincinin oluşturulması, şletmelerin proje yapabilme kapasitelerinin geliştirilmesi ve esnek destekleme sistemine olan ihtiyaın karşılanmasıdır. Program kapsamındaki projeler için KOSGEB desteğinin st limiti 150.000 TL olup, proje harcamaları birinci ve ikinci teşvik bölgelerinde yüzde 50, üçüncü ve dördüncü teşvik bölgelerinde yüzde 60 oranında geri ödemesiz olarak destekleniyor.

2.8.2.Tematik Proje Destek Programı:

Program, ağrı Esaslı Tematik Program ile Meslek Kuruluşu Proje Destek Programı olmak üzere iki alt programdan oluşuyor. ağrı Esaslı Tematik Program'da, KOSGEB'in belirlediği tematik alanlarda bölgesel ve sektörel ihtiyaçların karşılanması için KOBİ'lerin kendi şletmelerini geliştirmeye yönelik projeleriyle , meslek kuruluşlarının projeleri destekleniyor.

²⁸ KOSGEB İnternet sitesi, (Erişim Tarihi: 1 Mayıs 2019)

Meslek Kuruluşu Proje Destek Programı'nda, bir çağrıya bağlı olmadan, meslek kuruluşlarının KOBİ'lerin ve/veya girişimciliğin geliştirilmesi için hazırladıkları projelere destek veriliyor.

2.8.3.İşbirliği -Güçbirliği Destek Programı:

KOBİ'lerin tedarik, pazarlama, düşük kapasite kullanımı, rekabet gücü zayıflığı, finansman başta olmak üzere tek başlarına çözümünde zorlandıkları sorunlara ortak çözümler üretmek üzere bu Program oluştu.Ancak önemli bir farklılık getirildi ve 5 KOBİ'nin bir araya gelmesi koşulu arandı. KOSGEB destek üst limiti geri ödemesiz destekler için 250.000 TL, geri ödemeli destekler için ise 500.000 TL olup, proje harcamaları birinci ve ikinci teşvik bölgelerinde yüzde 50, üçüncü ve dördüncü teşvik bölgelerinde yüzde 60 oranında destekliyor. Bu program orta öğretim sonrası örgün/yaygın öğretim kuramları ve üniversitelerde düzenlenen, kuramsal ve uygulamalı girişimcilik eğitim programlarıdır. Program süresince yararlanıcılara girişimcilik, iş planı, iş kurma ve yönetme gibi konularda eğitimler veriliyor. Bu ana eğitimler, yararlanıcıların çalışmalarının değerlendirildiği atölye çalışmaları ve destek eğitimleriyle destekleniyor , çok da iyi oluyor. Yararlanıcıların program süresince kendi iş fikirleri için bir 'iş planı' hazırlamaları isteniyor , hepsi bu.

2.8.4.Ar-Ge, İnovasyon ve Endüstriyel Uygulama Destek Programı:

Bilim ve teknolojiye dayalı yeni fikir ve buluşlara sahip KOBİ, girişimcilerin ve teknoloji girişimcilerin desteklenmesi, KOBİ'lerde ar-ge kapasitesinin artırılması, mevcut ar-ge desteklerinin geliştirilmesi, ar-ge ve inovasyon proje sonuçlarının ticarileştirilmesi ve endüstriyel uygulamasına yönelik destek mekanizmalarına olan gereklerin karşılanması ,söz konusu programın ana amacı. Ar-ge veya inovasyon projeleri için ücretsiz işlik(işyer)sağlanıyor. Projede yer alan makine-donanım , hammadde, yazılım ve hizmet alımı, danışmanlık, eğitim, tanıtım, fuar ziyaret ve teknolojik işbirliği ziyareti, test-analiz ve belgelendirme, sınai mülkiyet ve fikri mülkiyet hakları tescili, başlangıç sermayesi giderleri ile projede çalışan personel giderleri için yaklaşık üçte biri geri ödemeli olmak üzere destek veriliyor.

Endüstriyel uygulama projesi kapsamında ise kira desteği, projede yer alan makine-teçhizat, donanım, sarf malzemesi, yazılım ve tasarım giderleri ile proje kapsamında yeni istihdam edilecek personel giderleri için yarısı geri ödemeli olmak üzere destek veriliyor. Destekleme oranı tüm bölgeler için yüzde 75 .

2.8.5.Genel Destek Programı:

KOBİ'lerin yönetim becerilerini ve kuramsal yetkinliklerini geliştirmek amacıyla eğitim, danışmanlık, yurt içi fuarlara katılım, yurt dışı iş gezisi, tanıtım, eşleştirme, istihdam, enerji verimliliği, tasarım, sınai mülkiyet, belgelendirme, test, analiz ve kalibrasyon desteklerini içeriyor. Program kapsamında verilen desteklerin tamamı geri ödemesiz destekler. Destekleme oranı, birinci ve ikinci teşvik bölgelerinde yüzde 50, üçüncü ve dördüncü teşvik bölgelerinde yüzde 60'tır.

2.8.6.Girişimcilik Destek Programı:

Söz konusu program 4 ana uygulamadan oluşuyor : *Uygulamalı Girişimcilik Eğitim Programları*, KOSGEB ve ilgili diğer kurumlar tarafından ücretsiz olarak düzenleniyor. Bu programın amacı ,iş kurmak isteyen girişimci adaylarının sağlıklı öngörü ve tahminler ile kendi işyerlerini kurmalarını sağlamak ve böylece işletmelerin hayatta kalma sürelerini arttırmak. Eğitimler genel katılıma açık olarak düzenlenebildiği gibi, genç ve kadın girişimci ve üniversite öğrencileri gibi belirli bir hedef grubuna yönelik olarak da düzenleniyor.

Yeni Girişimci Desteği, KOSGEB veya ilgili diğer kuruluşlar tarafından düzenlenen uygulamalı girişimcilik eğitimlerine katıldıktan sonra işletmelerini kuran veya İŞGEM'lerde yer alan işletmelere veriliyor. Başvuru tarihi itibarıyla son iki yıl içinde kurulmuş olmak şartıyla; işletme kuruluş ve danışmanlık giderleri için 5.000 TL, kuruluş dönemi makine, teçhizat ve ofis donanımı giderleri için 10.000 TL, iki yıl boyunca işletme giderleri için 12.000 TL ve yine 2 yıl içinde satın alınacak makine ve teçhizat için geri ödemeli olarak 70.000 TL tutarında Yeni Girişimci Desteği verilmektedir. Program ile İŞGEM'lere bina tadilatı, mobilya-donanım alımı ve yönetici personel giderleri karşılığı olarak geri ödemesiz, toplam 750.000 TL destek verilmektedir. *İş Planı Ödülü* üniversiteler tarafından örgün eğitim içerisinde girişimcilik dersi alan öğrenciler arasında düzenlenecek iş planı yarışmalarıdır. Yarışmalarla belirlenen en başarılı iş planı sahibine 15.000TL, ikinciye 10.000 TL, üçüncüye 5.000 ödül verilmektedir.

2.8.7.Kredi Destek Programları:

KOBİ 'lerin bankalardan aldıkları işletme, yatırım, ihracat kredileri için KOSGEB faiz desteği veriliyor. Böylece ,KOBİ'lerin uygun koşul ve vadelerde banka kredilerine erişimlerini sağlanması amaçlanıyor.

2.8.8.Küçük Ölçekli İş Kurma Danışmanlık Desteği:

Bu desteğin amacı işini kurmak isteyen girişimci adaylarının planlı bir biçimde sağlıklı öngörü ve tahminler ile kendi işyerlerini kurmalarını sağlamak ve dolayısıyla işletmelerin hayatta kalma sürelerini artırmak.

Eğitim ve birebir danışmanlık aşamalarından meydana gelen bu hizmetler, girişimcilik konusunda bilgi veren ‘Girişimcilik Ön Bilgilendirme Eğitimi’ ile başlıyor. Bu eğitimden sonra programa devam etmesi uygun bulunanlara İş Programı hazırlanması isteniyor. Bu kişilere ‘İş Kurmak ve Yönetmek Eğitimi’ veriliyor. Bundan sonra kararlı olanlar, danışmanlarının yönlendirmesiyle pazar araştırmalarını tamamlıyor ve fikirlerinin yapılabilirliğini test etmeye yönelik yapılabilirlik raporunu hazırlıyor. Bundan sonraki aşamada girişimciler yine danışmanlarının desteğinde işletmelerinin yasal kuruluşu gerçekleştiriliyor.

2.9.İş Geliştirme Merkezi (İŞGEM)

İŞGEM, küçük ölçekli iş kurmak isteyen girişimcilerin iş kurmasını ve geliştirmesini destekleyen ve kolaylaştıran dolayısıyla işletmelerin hayatta kalma ve büyüme olanaklarını artıran çok anlamlı bir araç. Üstelik yasal dayanak olmaksızın başlatıldı ve halen de bir "idari uygulama" şeklinde sürdürülüyor. İŞGEM ‘ler bünyelerinde barındırdıkları yeni işletmelere yönetim danışmanlığı desteği, finans kaynaklarına erişim imkanı, uygun koşullarda iş yeri mekanı, ortak ofis ekipmanı ve ofis hizmetleri sunuyor. İŞGEM yönetimlerinin sağladığı önderlik ve pazarlama, ağ mekanizmalarına ulaşım kuluçka süresi içinde olan işletmelerin başarı oranlarını artırıyor. İŞGEM ‘ler limited veya anonim şirket olarak kuruluyor. İŞGEM kurulduktan ve gerekli organizasyonlar yapıldıktan sonra İŞGEM'lere şirket kabulü başlıyor. İŞGEM işleticileri destek verdikleri firmaların en az yüzde 90'ının bir yıl süreyle hayatta kalmasını sağlamakla yükümlü tutulması , önemli bir avantaj olarak karşımıza çıkıyor. Tarsus İŞGEM'de ortaya konan başarılı örnek Türkiye'nin bu aracı bir "girişimcilik kaldırıcı" olarak kullanabileceğini kanıtlıyor.

2.10.Türkiye'de Aktif İşgücü Politikaları

Türkiye'deki AİP, OECD ve AB ülkeleri ile karşılaştırıldığında hem nicel hem de nitel anlamda zayıf kalıyor .Mevcut AİP ‘ler nicel olarak sınırlı, yararlanıcı sayısı bir hayli düşük, uygulayıcı kurumların kapasitesi ise yetersiz. Özel sektör ve sosyal tarafların konuya ilgisi son zamanlarda artmakla birlikte, sayı hala çok azdır. AİP'nin

amaçlarına ulaşip ulaşmadığını değerlendirilmesi konusunda da diğer ülkelerden geri kalınmıştır. Kuşkusuz, Türkiye'de AİP değerlendirmelerinin yapılmamasının çeşitli nedenleri var. Bu politikalara yapılan harcamaların miktarının bilinmemesi, OECD ülkelerinde olduğu gibi ciddi kaynakların ayrılıp ayrılmadığının açık olmaması, AİP'nin değerlendirilmesi konusunu sınırlıyor. Başka bir nedense, AİP 'in yüksek maliyetli, ciddi zaman ve çaba gerektiren faaliyetler olması.

Son dönemlerde , Türkiye'de iki AİP değerlendirme çalışması yapıldı. 2006 yılında tamamlanan AİP kapsamında da bir etki çalışması yapıldı , ancak bu çalışmaya ilişkin sonuçlar açıklanmadı. Tamamlanan iki değerlendirme çalışması ,Türkiye'de yapılan ilk AİP değerlendirmeleri olmaları bakımından büyük önem taşıyor.

1970'li yıllarda yaşanan petrol krizi, küreselleşme, teknolojik değişimler, uygulanan makro-ekonomik politikalar ,Avrupa'da işsizlik oranlarını yükseltti. Bazı yıllarda azalma göstermekle birlikte AB ülkelerinde işsizlik oranları yüksek. 2010 'da AB 'de ortalama işsizlik oranı yüzde 10'nun üstüne çıktı , zaten kritik ölçü bu oran ! Bu yüksek işsizliğin bireysel ve toplumsal maliyetlerini de göz önüne alan Avrupa Konseyi, 'Büyüme, Rekabet Yeteneği ve İstihdam 'adlı yol haritasından etkilenererek istihdam konusunda üye ülkelerin uygulayacakları öncelikleri belirledi. Ancak üye ülkeler bu önceliklerin uygulanmasında zorunlu tutulmadı.

Haziran 1997'de ise Amsterdam Antlaşmasıyla ,istihdam, kurucu yeni bir başlık olarak girdi. Antlaşma, ekonomik büyüme ve istikrar gibi makro ekonomik önceliklerle istihdama aynı statüyü verdi, yüksek düzeyde istihdamın yakalanmasını temel bir öncelik olarak ön sıralara aldı. Kasım 1997'de Lüksembourg'da yapılan özel Avrupa Konseyi Zirvesi'nde AB üye ülkeleri ,istihdam politikalarını bu stratejiye uydurmakla yükümlü tutuldu. Avrupa Komisyonu tarafından her yıl üye ülkeler için İstihdam Rehberleri hazırlanıyor ve Konseyce onaylanıyor. Her üye ülke, bu yıllık geçerli rehberlere uyumlu bir Ulusal Eylem Planı hazırlayıp uygulamak durumunda.

AİP'nin dört temel bileşeni var :

1. İşgücünün istihdam edilebilirliği artırmak.
2. Girişimciliği geliştirmek.
3. İşyerleri ve çalışanların değişen piyasa koşullarına karşı uyum yeteneğini güçlendirmek.

İşgücü piyasasında, başta kadınlar olmak üzere ayrımcılığa karşı fırsat eşitliği sağlamak. Lizbon Zirvesi'nde AB 'nin hedefi gelecek 10 yıl içinde dünyanın en rekabetçi ve dinamik, bilgiye dayalı ekonomisi haline gelmek, tam istihdama ulaşmak, sürdürülebilir bir ekonomik büyümeyi ve sosyal bütünleşmeyi sağlamak olarak belirlendi. Bununla birlikte, somut istihdam hedefi olarak 2010 yılı için AB genel istihdam oranının yüzde 70, kadın istihdam oranının yüzde 60 olması kondu.

2003 yılında Avrupa Konseyi tarafından 2003-2005 dönemi için yeni İstihdam Rehberleri oluşturuldu. Konsey, AİP'nin temel görevi için üç temel amaç belirledi :

1. Tam istihdamın sağlanması.
2. İş kalitesinin ve verimliliğin artırılması.
3. Sosyal bütünleşmenin güçlendirilmesi.

Bu üç temel amaca ulaşmak için 10 somut öneri var. Bu önerilerin çoğu AİP kapsamındaki önerilerden oluşuyor .Böylece AB, AİP'nı işgücü piyasalarının temel taşları arasına koymuş oldu. Vurgu , pasif politikalardan aktif politikalara kaydırıldı. OECD'nin 1994'te "İstihdam Çalışması" isimli yayınında AİP'ye verdiği önemi göstermesinden sonra AB de, AİS ile bu politikalara işsizlikle mücadelede ve istihdamın artırılmasında önemli bir işlev yükledi.

Konulan hedeflere ulaşamayacağı anlaşıp , ciddi sorunlar ortaya çıkınca Lizbon Stratejisi gözden geçirildi.Avrupa Komisyonu'nun "Büyüme ve İstihdam İçin Birlikte Çalışma-Lizbon Stratejisi İçin Yeni Bir Başlangıç" başlıklı önerisinde, Lizbon Stratejisine vakit geçirmeksizin yeniden odaklanılması kararlaştırıldı. Bu karar üzerine ,Nisan 2005 'te Avrupa Komisyonu büyüme ve istihdamı canlandırmak için 2005-2008 dönemini kapsayan 3 yıllık yeni bir "Bütünleşmiş Rehberler Paketi" benimsendi. Bu kapsamda üye ülkeler rehberleri esas alarak üç yıllık ulusal reform programları hazırlayandı ve gelişmeler her yıl Ağustos ayında Ulusal Lizbon Raporu adıyla Komisyona sunuldu. Komisyon, bu raporları inceleyip özetleyerek her yılın Ocak ayında AB yıllık ilerleme raporunu yayınladı. Gözden Geçirilmiş Lizbon Stratejisi üç ana alana yoğunlaştı :

1. Büyüme için bilgi ve inovasyon.
2. Avrupa'yı yatırım ve iş açısından daha çekici hale getirme.
3. Daha fazla ve daha iyi iş alanları yaratılması.

Burada AİP açısından önemli olan üçüncü alandır. Bu kapsamdaki rehber ilkeler şunlar :

1. Tam istihdamı, işte kalite ve verimliliği artırmayı, sosyal ve bölgesel bütünleşmeyi amaçlayan istihdam politikalarının uygulanması.
2. İşte yaşam döngüsü yaklaşımının teşvik edilmesi.
3. Kapsayıcı bir işgücü piyasası oluşturmak, çalışmanın cazibesinin artırılması ve iş arayanlara, dezavantajlı gruplara ve işgücünün dışında kalanlara ücretli işler yaratılması.
4. İşgücü piyasasının ihtiyaçları doğrultusunda, eşleştirmenin iyileştirilmesi ve bu amaçla işgücü piyasası kurumlarının modernizasyonu ve güçlendirilmesi.
5. Esnekliğin iş güvencesi ile birlikte desteklenmesi, sosyal tarafların da desteği ile işgücü piyasalarındaki parçalı yapılanmanın azaltılması (özellikle kayıtdışılığın ortadan kaldırılması)
6. Ücret belirleme mekanizması ve ücret dışı yüklerin istihdam dostu olmasının sağlanması.
7. Daha iyi eğitim (temel ve beceri eğitimi) ile insana dönük beşeri sermaye yatırımlarının artırılması.
8. Beşeri sermaye yatırımlarının geliştirmesi ve iyileştirilmesi.
9. Eğitim ve mesleki eğitim sistemlerinin yeni beceri ihtiyaçları doğrultusunda uyumlaştırılması.

Gözden Geçirilmiş Lizbon Stratejisi de işgücü piyasalarında esnekliği ve AİP'yi ön plana çıkarıyor. Esnekliğin çalışanlar üzerindeki olumsuz etkilerinin giderilmesi kapsamında da insani sermayeye yatırımı ve eğitimi, eşleştirme hizmetlerinin etkinleştirilmesi, dezavantajlı birey ve grupların işgücü piyasasına entegre edilmesi önlemini öne çıkarıyor. Ancak görülüyor ki, AB onca yol haritası ve buna benzer çalışmaya karşılık, ne genel işsizliği düşürebiliyor ne de genç işsizliğini kucaklayabiliyor. Bunun nedeni işsizlik gibi konuda AB odaklanmasındaki eksiklik. Politikanın belli olmasına karşılık, olayı uygulamda ele alacak ve bunu somutlayacak ve yaşama döndürecek uygulama merkezleri sınırlı. Ancak nedeni sadece tek bir makro değişkene bağlamamak gerekiyor. i Bütün bu kursların ve aktif yönlendirici faaliyetlerinin belli bir cazibeye ‘ girişimcilik ‘ konusunu hedeflemesi gerekiyor. Özellikle belli bir eğitim düzeyinden geçen işsiz gençlerin

AİP 'ları sonucu girişimci olabileceklerine inanmak istiyor. Bu sadece AB 'nin değil , tüm dünyanın sorunu durumunda.

AB 'Avrupa 2020 Hedefleri' başlığı altında kendine yeni hedefler getirdiği biliniyor. Bu hedeflerden birisi de istihdam ile ilgili. Bu hedefle, % 68.6 olan (AB-27 için) 20-64 yaş grubundaki nüfusun yüzde 75'i istihdam edilecekt AB bu hedefe ulaşılması için yapılması gerekenleri şöyle belirliyor :

1. İşgücü piyasasında esneklik ve güvencenin geliştirilmesi için reformlar artan bir hızla hayata geçirilecek.
2. İşgücü, geleceğin işleri için gerekli ve doğru becerilerle donatılacak.
3. Daha iyi çalışma koşulları sağlamak için işlerin kalitesi arttırılacak.
4. İş yaratılması için gerekli koşullar sağlanacak.

Hedefler iyi , ancak uygulamada aynı sıkıntıları yaşaması kaçınılmaz gibi. Bütün bunlara ek , AB 'nin genel krizi bu konuya hakkınca fon ayrılmasının engeller nitelikte görülüyor.

Türkiye gibi aday ülkelerin, istihdam ve işgücü politikalarını AİS ile uyumlu hale getirmeleri için üç aşamalı bir süreçten geçmesi gerekiyor. Bu kapsamda Türkiye, işgücü piyasalarının bir resmi belge olan 'İstihdam Durum Raporu' hazırlıyor. İkinci aşamada , istihdam politikası için kritik soranların analiz edildiği bir politika dokümanı olan Ortak Değerlendirme Belgesi (ODB) taslağı oluşturuluyor. Bu belgede yer alan politikalar bir yükümlülük niteliği taşıyor.

Taslak, ODB 'de ortaya konan politikalar ve öncelikler genel olarak Gözden Geçirilmiş Lizbon Stratejisi Rehber ilkeleri ile büyük ölçüde örtüşmektedir. AB'den Türkiye'ye sağlanacak fonlara ilişkin taslak düzenlemelerde ,AİP'nin önemine işaret ediliyor. Katılım Öncesi Mali Yardım Aracı'nın (İPA) beş bileşeninden birisi olan 'İnsan Kaynaklarının Geliştirilmesi 'ekseni altında istihdam, sosyal içirme ve mesleki eğitim ana başlıkları yer almaktadır. Bütün bu gelişmeler, AİP'nin gelecekte çok daha önemli olacağının göstergesidir. Bu bakımdan AİP Türkiye'deki alt yapı ve kapasitenin geliştirilmesi büyük önem taşıyor.Ancak bunun ön koşulu, Türkiye'nin AB ile tam üyelik görüşmelerinin kesintisiz ve uyumlu bir şekilde devamından geçiyor.

2.10.1. Aktif İşgücü Politikasıyla İstihdam Yaratılması

Günümüzde işsizlikle mücadele ve istihdamın artırılması sorunu tek bir politikayla çözülebilecek konular değildir. İşsizlik ve istihdamı bir çok öge belirliyor. Bunlar,

izlenen makro- ekonomik politikalar, yatırım tercihleri, üretim süreçlerindeki farklılaşmalar, eğitim sistemleri, işgücü piyasası politikaları ve düzenlemeleri olarak karşımıza çıkıyor.

İşsizlik ve istihdam makroekonomik politikaların niteliği ile yakından ilişkilidir.

Makro-ekonomik istikrarın ve sürdürülebilir ekonomik büyümenin sağlanması istihdam yaratıcı faaliyetlerin gelişimi açısından çok önemli. İstikrarlı büyüme üretimin dolayısıyla da istihdamın artması anlamına geliyor. Ülkelerin ekonomik büyüme modellerini belirlerken 'istihdam dostu' bir büyüme yaklaşımını benimsemesi , önemli bir sorun alanı olan işsizlikle mücadele açısından kilit önem taşıyor.

İşsizlikle mücadele ve istihdamın geliştirilmesi için yatırımın, özellikle de üretken sektörlere yatırımın artırılmasını sağlayacak tedbirlerin alınması gerekiyor. Önümüzdeki dönemde işgücü arzının artmasının beklendiği göz önüne alınırsa, Türkiye açısından istihdam yaratacak alanlarda yatırımların artırılması ve yatırım ortamının iyileştirilmesi büyük önem taşıyor. Büyüme özel sektör eliyle gerçekleştikçe , iş alanları da bu alanda yaratılmış olmaktadır. Bu bakımdan yatırım ortamının istihdamı artıracak biçimde düzenlenmesi büyük önem taşıyor. Bu kapsamda istihdam yaratmada önemli bir araç olan KOBİ'lerin desteklenmesi de önem taşıyor.

İşsizliğin azaltılması ve istihdamın artırılmasında önemli bir öge eğitim. Eğitim istihdama giriş açısından kilit öneme sahiptir. Eğitim düzeyi yükseldikçe işgücüne katılma ve istihdam oranları da yükseliyor. Özellikle kadınlar açısından bu durum daha da belirgin. Bu bakımdan eğitim sisteminin işgücü piyasası ihtiyaçlarına daha duyarlı hale getirilmesi, işsizlikle mücadele ve istihdamın geliştirilmesi bakımından önemli. Nitekim AİP değerlendirmeleri, gençler için sonradan verilen eğitimlerin temel eğitim kadar etkin olmadığı irdeleniyor. Bu bakımdan eğitime erişebilme ve eğitim kalitesinin yükseltilmesine gerekli önemin verilmesi bir zorunluluk. Kanımca, eğitim sistemi yaşam boyu öğrenim stratejileri geliştirilerek ele alınmalı ve değişen ihtiyaçlara cevap verebilecek esnek bir yapıya kavuşturulmalıdır.

Eğitime ciddi yatırım yapılması ,işsizlik sorununun aşılmasına katkıda bulunur. Küresel ekonomik krizden önce İrlanda yüksek büyüme oranları yakalamıştır. Zira GSYİH'nın yüzde 5,5'ini eğitim harcamalarına ayırmıştır. Kriz öncesinde yüksek ekonomik büyümeyi, artan eğitim yatırımları ve AİP uygulamaları ile tamamlayan bu ülke ,işsizliğini de ciddi anlamda düşürmüştür. Türkiye'deki işgücünün çoğunluğunu

gençlerin oluşturduğu ve demografik fırsat penceresine sahip olduğu bu dönemde , nitelik eğitimine dönük yatırımlar büyük önem taşıyor.

İşgücü piyasası düzenlemeleri ve politikaları ,işsizlik ve istihdamı etkileyen temel etmenlerden bir diğeri. İşgücü piyasasında ciddi değişimler var. Bu değişimler işgücü piyasası düzenlemelerinin ve politikalarının gözden geçirilmesi gereğini beraberinde getiriyor. Küreselleşme ve teknolojik değişimlere ,işgücü piyasasının uyum kapasitesinin geliştirilmesini zorunlu. Bu kapsamda AİP ile de değişen ihtiyaçlar doğrultusunda işgücünün geliştirilmesi amaçlanıyor. İşsizlerin daha rahat ve hızlı bir şekilde işe girebilmelerini temin amacıyla eşleştirme hizmetlerinin, nitelik artırıcı hizmetlerin, iş kurma desteklerinin, sübvansiyon ve kamu yararına çalışma programlarının sunulması hedefleniyor. Dezavantajlı kesime eşit fırsatların sağlanması bakımından da AİP'ye önem veriliyor.

Sorunların çözümünün gittikçe karmaşık bir hal aldığı günümüzde işsizlikle mücadele ve istihdamın artırılması ekonomik ve sosyal bileşenlerin bir arada düşünüldüğü bir politikalar setinin uygulanmasını gerektiriyor. AİP veya diğer bir politika işsizlik ve istihdam konusunda tek başına yeterli değil. Bu bağlamda, AİP işsizliğin azaltılması ve istihdamın artırılmasına en fazla katkıda bulunabilecek ve diğer politikaları tamamlayıcı biçimde ele alınması zorunlu.

AİP'nin gerçek anlamda işsizliğin azaltılması ve istihdamın artırılmasına en fazla katkıyı sağlayabilmesi, kendisinden beklenen sonuçları vermesi ve etkinliklerinin artırılması için gerekli olan işler şöyle sıralanıyor :

- Hem makro-ekonomik, hem de mikroekonomik çalışmalar, program tasarlama ve hedefleme özelliklerinin önemini vurguluyor. Geniş hedefleme yapan programlar hayal kırıklığına uğraticı sonuçlara neden oluyor. İyi hedefleme, belli bir grubun ihtiyaçlarını çok iyi bir biçimde tespit ederek, belli bir amacın gerçekleştirilmesini amaçlıyor. Örneğin, kadınların işgücü piyasasına yeniden girmelerinin önündeki engelleri kaldırmak için tasarlanmış eğitim programları, etkin gözüküyor.
- İstihdam ve kazanç etkileri ,sadece kısmi etkiler. AİP'nin diğer etkilerinin, özellikle toplumun refahına ilişkin yanı da değerlendirilmelidir. Bu kapsamda değerlendirme çalışmasının yapılması gerekmektedir.
- AİP yoluyla geniş işsiz kitlelerinin sorunlarının tümünü çözmek zordur. Belli bir dönemde geniş işsiz kitlesine yönelik AİP'nin etkileri sınırlı kalabilmektedir.

- Zayıf biçimde tasarlanmış ve yanlış hedefleme yapılmış AİP'nin etkisi yoktur veya ters bir etki söz konusudur.
- İş arama desteği AİP ler içinde en etkin ve en maliyeti düşük olan programlardır. Bu destek genellikle işsizlerin bir çok grubu için etkindir. Profillemeye teknikleri, bu desteğin düşük maliyetle daha fazla işsize yardım edilmesini sağlayabilir. Bir çok ülkede işsizliğin erken aşamasında iş arama desteğinin verilmesi daha fazla olumlu sonuçlara neden olmaktadır. Bu bakımdan işsizlerin kendi niteliklerine uygun iş bulmalarının kolaylaştırılması için özellikle bireysel eylem planlarının yapılması yararlı olabilecektir.
- İşgücü eğitimi, diğer etkinlikler ile tamamlandığında daha yararlı oluyor. Eğitim programları teorik ve pratik eğitimin birlikte verildiği ve bunları tamamlayıcı olarak iş arama desteğinin sağlandığı biçimde tasarlanması kanımca daha anlamlı gözüküyor. İşgücü eğitiminin etkisinin ortaya çıkması zaman alabilir. Hiçbir etkisinin olmaması ,kurslar veya hedefleme ile ilgili sorunların olduğu anlamına gelmektedir.
- İstihdam destekleri , uzun dönemli işsizler ve piyasaya yeni giren kadınlar için uygulanabilir. Ancak bu programlar işgücü eğitimi ve iş arama desteği ile tamamlanmalıdır.
- İstihdam sübvansiyonları suistimallere açık olduğundan, beklenen etkilerin sağlanması denetlenmelidir. Bu programlar iyi hedefleme yaptığında net istihdamı artırmada başarılı görünmesine rağmen, net kayıp ve ikame etkilerine neden olmaktadır. Bu negatif etki, eğer amaç en azından kısa dönemde olanakları hedeflenen gruplar arasında yeniden dağıtmaksa önemsiz olabilir. Ancak yine de program, katılımcı olmayanlar üzerinde de olumsuz etkileri en aza indirecek biçimde tasarlanmalıdır.
- Bir işletme kurmak için işsizlere verilen destekler sadece orta yaş grubuna dahil, kararlı bir grup için başarılı görülmektedir. Ayrıca bu desteklerin net kayıp ve yer değiştirme etkileri de yüksek olabilmektedir. Katılımcıların motivasyonu ve programın izleme ve değerlendirmesinin iyi yapılması, bu desteklerin başarısının önemli belirleyicileridir. Bu kapsamda iş kurma destekleri sağlanmadan önce katılımcılar bazı testlere tabi tutulmalı ve ancak bu testlerden geçen kişilere destek verilmelidir. İşletme kurulduktan sonra da destekler belli bir süre devam etmelidir.
- İşletme kurma ve geliştirme programlarında finansman, danışmanlık, pazarlama ve iş planı gibi hizmetlerin tümü bir arada sağlanmalıdır.
- Toplum yararına çalışma programları işgücü piyasasına girmede önemli engellerle

karşılaşan bireyler için son çare olarak görülmelidir. Unutmayalım, bu programlar AİP'ler içinde etkisi en az olan programlardır. Bu nedenle toplum yararına çalışma programları iş bulma olanağı ciddi biçimde sınırlı olan kişileri hedeflemelidir. Bu bakımdan program süresince sağlanacak gelir, hedef kitlenin dışındaki kişilerin yararlanmalarını engellemek bakımından sınırlı tutulmalıdır. Bu kapsamdaki işlerin de mevcut çalışanları ve özel sektörü dışlamaması sağlanmalıdır.

- Gençler en zor gruptur ve gençlere yönelik programların başarılı olduğuna dair az sayıda çalışma vardır. Yalnızca işgücü piyasası politikaları gençlerin problemlerini çözmez. Bu politikaların eğitim politikaları ile birlikte düşünülmesi gerekmektedir. Gençler için düzenlenecek programlar genellikle AİP kapsamında sağlanan hizmetlerin bir karışımını içerecek şekilde düzenlenmelidir.
- Hangi programın en iyi işlediği belirsiz olmakla birlikte, kadınlar için program geri dönüşleri en yüksektir.
- AİP'nin etkilerinin değerlendirilmesinde tek bir teknik, çeşitli etkilerin ortaya konulmasına imkan vermemektedir. Bu nedenle AİP'nin etkilerini farklı düzeylerde ölçen değerlendirme yöntemleri bir arada kullanılmalıdır.
- Daha fazla AİP değerlendirmesi yapılmasına ihtiyaç vardır. Bu çerçevede, değerlendirme çalışmalarının yapılması teşvik edilmelidir. Ötesi , program oluşturma aşamasına bu değerlendirmeler eklenmelidir. Böylece değerlendirme yöntem ve teknikleri de gelişecek ve daha kesin sonuçlara ulaşılması olanaklaşacaktır.
- AİP etkilerinin daha uzun süre takip edilebilmesi ve beklenen sonuçların ne kadar süre sonra gerçekleştiğinin anlaşılabilmesi önemlidir. Bu nedenle, özellikle eğitim programları olmak üzere değerlendirme çalışmaları çok daha uzun süreleri kapsayacak biçimde tasarlanmalı. Çünkü bazı sonuçlar zaman içinde ortaya çıkıyor. Uzun dönemli bir değerlendirme gelecekte uygulanacak politikaların başarısında çok daha yararlı olabilir. Oysa , veri ulaşımı sınırlılıkları nedeniyle çoğu değerlendirme kısa dönemli olarak yapılıyor. Bu sorunun aşılması için AİP'lerin finanse edildiği kaynakların bir bölümü değerlendirme çalışmaları için ayrılabilir.
- Değerlendirme örnekleminin küçük olması, AİP etkisini ortaya koymakta yetersiz kalabildiğinden, değerlendirme çalışmalarında örneklem büyüklüğü nispeten geniş tutulmalıdır.
- AİP değerlendirmelerinde sonuçların kalitesinin artması için resmi istatistikler,

işverenler, çeşitli kurum ve kuruluşlar ile program katılımcıları gibi değişik kaynaklardan veriler kullanılmalıdır.

2.10.2.Aktif İşgücü İçin Fon Oluşturulması

Türkiye’de işsizlerin büyük çoğunluğu beceri sahibi değildir. bu nedenle ,işveren ve işçi kesintileriyle bir "İşsizlik Sigorta Fonu" oluşturulmuştur. Bu fondaki birikim bir yandan işsiz kalıp talepte bulunanlara geçici dönemler için ücretlerinin 2/3’ü oranında ödeme yapılmasını öngörüyor. Bir yandan da kalifiye emeği artırmak için “Beceri Kursları” eğitimlerine destek veriyor.

Ancak veriler bu fonun giderek hızla büyümesine karşın,hedef alanda ve yerinde kullanılmadığını ortaya koyuyor. Bu nedenle ilgili kamu kurumunun aktif işgücü alanında gençlere, kadınlara ve işsizlere beceri kazandırılması yolunda yapılacak çalışmaları hızlandıracak ve STK’larla bu yönde işbirliğini geliştirecek projeler için çalışması gerekiyor.Zira önemli olan fonun büyümesi değil, doğru alanda doğru biçimde kullanılmasıdır.

İşsizlik ve girişimciliği buluşturduktan sonra konuyu kapatmak için bir deyimini daha ele alınması gerekiyor : İnovasyon....

Tek bir sözcükle,inovasyon, girişimciliğin panzehiridir !

2.11.Yeni bir araç: İnovasyon

İnovasyon, Latince bir sözcük olan “innovatus” tan türemiş; “Toplumsal, kültürel ve idari ortamda yeni yöntemlerin kullanılmaya başlanması” anlamına geliyor. Sözlükler inovasyonu “yeni ve farklı bir sonuç” olarak tanımlanıyor. Türkçe’ de “yenilik”, “yenileme” ve “yenilikçilik” gibi sözcüklerle karşılanmaya çalışılıyor. Aslında inovasyon, yeniliğin kendisinden çok sonucunu; farklılaştırma ve değiştirmeye bir sistemi ifade ediyor.

Günümüzün hızla değişen rekabet ortamında ayakta kalabilmek için firmaların ürünlerini, hizmetlerini ve iş yapış yöntemlerini sürekli olarak değiştirmeleri, farklılaştırmaları ve yenilemeleri gerekir. Bu aslında bir firma gerçeği olduğu kadar tek başına girişimciliğin de sırrı ve çıkış yoludur.Bu değiştirme, farklılaştırma ve yenileme işlemi “inovasyon” olarak adlandırılır. Sonuçta inovasyon, işi üretim yapmak olan girişimcinin dünyadaki gelişimleri izleyip çözümseyerek ,kendi üretimlerinde bundan yararlanmasıdır.

İnovasyon en geniş anlamıyla, bilginin ekonomik ve toplumsal faydaya

dönüştürülmesi olarak tanımlanır. Bu nedenle de teknik, ekonomik ve sosyal süreçlerin bütünüdür. Değişime olan isteğin , yeniliğe açıklığın ve girişimcilik ruhuyla özdeşleşen bir kültürün ürünüdür. İnovasyon, verimliliği ve bunun sonucunda karlılığı artırdığından, yeni pazarlara girilmesini ve mevcut pazarın büyütülmesini sağlar. Bu yönüyle de önemli bir rekabet aracıdır. Verimli, karlı ve rekabet gücü yüksek firmaların yer aldığı ekonomiler kalkınır, gelişir ve küresel ölçekte rekabet avantajı kazanır. Ülkeler için inovasyon, istihdam artışı, sürdürülebilir büyümeyi, toplumsal refahı ve yaşam kalitesini garantileyen önemli bir öge olmaktadır.

İnovasyon, bir firmanın ürünlerinde, hizmetlerinde, üretim ve dağıtımında , tasarım ve pazarlama yöntemlerinde yapılabilir. Uygulandığı yere göre , “ürün inovasyonu”, “süreç inovasyonu”, “organizasyonel inovasyon” ve “pazarlama inovasyonu” olarak adlandırılır.

İnovasyon yapılırken teknolojinin önemli bir girdi olup olmadığı göz önünde bulundurularak “teknolojik inovasyon” ve 'teknolojik olmayan inovasyon' sınıflandırmasına da gidilir.

İnovasyonun sadece ekonomik bir sistem olmadığı; aynı zamanda eşitsizlikleri ortadan kaldıran, istihdam yaratan ve çevrenin korumasına katkıda bulunan toplumsal bir sistem olduğu gerçeğinden hareketle 'toplumsal inovasyon' kavramı da artık benimsenmiştir. Farklı ve yeni bir ürünün geliştirilmesi; ya da varolan üründe değişiklik, farklılık ve yenilik yapılması, ve bu ürünün pazara sunulması bir 'ürün inovasyonu'dur.

İnovasyon için buluşlardan yararlanılabilir. Ancak, asıl önemlisi ekonomik getirisi olan, henüz yapılmamış bir şeyler yapmak; ya da yapılmakta olanı farklılaştırmaktır.

İnovasyon, keşfedilmemiş olanı icat etmeyi değil; değer yaratma yollarını keşfetmektir. Bu nedenle de fikirler ve kavramlar önem kazanır. Ancak sonuç ticari başarıyı gerektirir. İşin ölçüsü budur ! Çünkü yeni değer yaratma olayın ticari başarısını garantilemez. Buluştan ticari değeri olan bir ürün ortaya çıkmadığı sürece bir değer yaratılamamış demektir.

İnovasyon, yeni veya iyileştirilmiş ürün, hizmet ya da süreç geliştirmek ve bunu ticari fayda sağlayacak hale getirmek için yürütülen tüm süreçleri kapsar. Yeni veya iyileştirilmiş ürün, hizmet veya süreci geliştirmenin yolu, farklı düşünmekten ve yeni fikirler üretmekten geçer. Bu nedenle, ortaya atılan, geliştirilerek işler hale getirilen ve

sonuçta firmaya rekabet gücü kazandıracak şekilde ticarileştirilen bu fikirlerin ve sonuçların hep değerlendirilmesi gerekir. Ardından da bu sonuçlar yeni getiriler için yaygınlaştırılarak kullanılmalıdır. Böylece doğacak yeni fikirler, inovasyon faaliyetlerini beraberinde getirir.

İnovasyon, bir şirketin karlı hale gelmesinin nedenidir. Ama bunun ne kadar süreceğini tahmin etmek olanaksızdır. Günümüzde gelişen teknolojinin, değişen müşteri isteklerinin, bilgiye ve teknolojiye kolaylıkla erişen rakiplerin inovasyonu taklit etme becerilerinin hızları düşünüldüğünde, tek bir inovasyonla elde edilen rekabet avantajının aslında kısa süreli olacağını bize söyler. Bu nedenle, inovasyonun sürekli bir faaliyet halini alarak firma kültürüyle özdeşleştirilmesi gerekir.

İnovasyon, bir firmanın diğer faaliyetlerinden soyutlanmış bir faaliyet değildir. Aksine, firmadaki tüm faaliyetleri kapsar ve bütünsel bir yaklaşım gerektirir.

İnovasyonun bütünsel bir faaliyet olarak algılanmaması önemli sorunlara yol açar.

21. yy. ülkelerin geleneksel ekonomilerini "*inovasyon ekonomisine*" dönüştürmedeki başarıları ile ölçülüyor. İnovasyon ekonomisi, nitelikli işgücü; bu işgücü için yüksek getiriler vadeden iş olanakları ve bu iş olanaklarını yaratan hızla büyüyen firmalar ve çok sayıda yeni kurulan işletmelerle sonucunu gösteriyor. Dolayısıyla, bir ülkede veya bölgede inovasyon ekonomisinin kurulması için nitelikli ve girişimci insan gücüne, yeni fikirlerin üretilmesini ve yayılmasını sağlayan bir ortama, inovasyonu destekleyen mekanizmalara ve sermayeye erişim olanaklarına gerek var. Burada devlet, kolaylaştırıcı bir rol üstlenir; insan kaynaklarına, araştırma, teknoloji geliştirme ve inovasyona yatırım yapar ve bu tür yatırımları teşvik eder. Bu tür ekonomilerde kişiler ve kuruluşlar etkin bir işbirliği ve etkileşim içindedir.

İnovasyon ekonomisinin kuralları, firmalar için rekabetin ana koşullarının belirleyicisidir. Bu yeni düzende, bilgiyi en iyi yöneten, insan kaynağını ve fikir varlığını en iyi kullanan ve sürekli olarak güçlendiren, inovasyonu tüm faaliyetlerinin ayrılmaz bir parçası haline getiren işletmeler rekabet edebilir.

İnovasyon ekonomisinin ortaya çıkmasında girişim sermayesi yatırımcıları ve iş melekleri etkilidir. Ama iş bununla kalmaz , yeni kurulan ve inovasyona dayalı firmalara finansman sağlanması da önemli bir konudur.

Eğitim sisteminin odağını, firmaların gereksinimine uygun niteliklerde insan gücünün yetiştirilmesi ve inovasyona dayalı girişimcilik eğitimlerinin verilmesi oluşturmalıdır.

Bilginin ve insan gücünün hızlı ve etkin dolaşımı için gerekli altyapıya yatırım yapılır. Bu amaçla bilişim sistemleri altyapısı ve yüksek hızlı internet olanakları güçlendirilir ve yaygınlaştırılır; ulaşım ve taşımacılık olanakları yaygın ve güçlü bir altyapıyla desteklenir.

Çevre ve yaşam kalitesi konuları büyük önem taşır. İnovasyona yönelmiş ekonomilerde kalkınma politikaları inovasyona odaklanır. Bu amaçla, vergi sistemi, teşvikler, bölgesel ve kentsel kalkınma stratejileri yeniden düzenlenir ve başarıyla uygulanır.

İnovasyon için en etkin finansman araçlarının başında girişim sermayesi ve iş melekleri yatırımları gelir. Her iki yatırım türü de kurulma aşamasındaki ve yeni kurulmuş şirketler için önemli olanaklar sunar. Yatırım yapılan şirketten alınan hisse karşılığında, gereken finansman ve yönetim danışmanlığı sağlanarak şirketin büyütülmesi ve yapılan yatırımın çok üstünde gelir elde edilmesi beklenir.

Girişim sermayesi, önemli ekonomik kazanç getirme potansiyeli olan, genç, hızlı büyüyen şirketlere deneyimli profesyonellerce finansman sağlanmasıdır. Girişim sermayesinde yatırım için gereken fonlar, sermaye piyasasından sağlanır.

İş melekleri, yüksek kazançlara sahip, kendileri de birer girişimci olan kişilerdir. Karşılığında önemli finansal getiriler elde etmek için sahip oldukları finansal kaynakları, deneyim ve ilgi alanlarına giren kurulma aşamasındaki veya yeni kurulan şirketlere yatırırlar. İş melekleri de yatırım yaptıkları bu şirketlere bu işin karşılığında paydaşı olurlar.

Bütün bunlar içinde devlete düşen önemli bir görev vardır : Sermayeyi inovasyon finansmanına özendirmek; girişim sermayesi fonları ve iş melekleri için uygun ortamı oluşturmak.

Gerekli yasal düzenlemelerin yanında ,politik ve ekonomik istikrarın sağlanması büyük önem taşır. Özel sermaye için bu tarz yatırımları çekici hale getirmekte kullanılan önemli bir araç, yatırımların dönüşlerini doğrudan etkileyen vergi teşvikleridir.

Diğer yandan, girişim sermayesi ve iş melekleri yatırımları konusunda farkındalık yaratma çalışmaları; girişimcilerle yatırımcıları bir araya getirecek faaliyetlerin desteklenmesi; girişim sermayesi ve iş melekleri ağlarının oluşturulmasının teşviki; bu tarz yatırımlar için yüksek etik standartlarının oluşturulmasının sağlanması da bir

kamu sorumluluğudur.

İşsizliğin panzehiri girişimcilik onun da kalkanı inovasyondur. Bu nedenle, 21. yy.'a bir 'inovasyon çağı' olarak bakmak bir yerindelik oluyoır.

2.12.Örnek Olaylar

2.12.1.Örnek Olay 1 : MSGSÜ Endüstri Ürünleri Tasarım Bölümü Yüksek Lisans Tezleri ve Yenilikçilik

MSGSÜ Endüstri Ürünleri Tasarımı Bölümü'nde yapılan 2014-2018 döneminde yapılan yüksek lisans tezleri sistematik olarak Mart 2019'da taranmış ve bu tezlerden yenilikçilik anlamında şu bulgulara ulaşılmıştır :

1. Türkiye'de endüstrileşmenin etkisi, hem pazarın serbestleşmesiyle birlikte yaygınlaşan batı ürünlerinin etkisi, kullanıcı ihtiyaçları gözetilmeksizin toplumu hızlı bir değişime itmiştir. Türkiye'de kullanıcının asıl yaşama alanı olan mutfaklar, evlerin metre kare cinsinden arttırılması amacıyla küçülmüş, küçülen mutfaklarda ve hızlı yaşam koşullarında yemek yapmak isteyen kullanıcının tek yardımcısı olarak patates kızartma, tost yapma makineleri ön görülmüştür.

(...)

Tüm bu veriler ışığında, yerel kullanıcıların gerçek ihtiyaçlarından ortaya çıkan tasarımlar oluşturulmuş, küresel pazar için farklılık yaratabilecek alternatifler geliştirilmiştir. Kullanıcıyla hem ihtiyaç hem kültürel bağ kurması sayesinde ürünlerin uzun ömürlü olacağı düşünülmektedir. Oluşturulan bu iki ürün tasarımı, besleyici ve kendine özgü lezzetlere sahip bu geleneksel yemeklerin yapımını kolaylaştırarak günümüze taşır, hem Türkiye hem de tüm dünyada yenilik ve farklılık yaratır.(G. Aslı Gök , Danışman : Kenan Mortan, Kültürel Ürün Tasarım Süreci ve Denemesi:Anadolu Mutfağına Yönelik Günümüz Yaşam Koşullarına Uygun Ev Aleti Tasarımı, MSGSÜ Y. Lisan Tezi , 2014)

2. Tasarım sürecini dört evrede inceleyebiliriz: İlk üç evrede anlatılan süreçler bu güne kadar yaşadığımız; deneyimin ürün ve tasarımcı merkeziyle ve çoğunlukla teknolojik bir itici güç ile şekillenen ürün gelişim süreçlerini bize göstermektedir. Bu safhada deneyimin kullanıcı tarafındaki değeri, biramaç niteliğinde, kullanılabilirlik ölçütleriyle kullanım uygunluğu niteliğindedir.

Gelecek evresinde ise, ticari bir kaygıyla gelişim gösteren tasarım kavramı; teknolojinin de etkisiyle ürün gelişimi sürecinde zirveye ulaşmış ve yeni pazarlar

oluşturulması için farklı arayışlara girmiştir (Engin İpçi, Danışman : Prof. Dr. Oğuz Bayrakçı, Endüstri Ürünleri Tasarımında Kullanıcı Deneyiminin Tasarım Sürecine Katkıları, Ürünün Gelişimine Etkileri ve Geleceği, MSGSÜ Y. Lisans tezi , 2014)

3. Ofis mobilyası sektörünü etkileyen en önemli gelişmelerden biri de Türkiye'deki işletmelerin kurumsal kimliği ve markalaşmayı keşfetmiş olmalarıdır. Kurumsal kimlik anlayışı ile firmalar logo ve amblemlerinden ofis tasarımına kadar firma kimliğini yansıtabilecek her alanda yeniden yapılanmaya girmişlerdir. Bu durum firmaların tasarım konusunda beklentilerini yükseltmiş ve ofis mobilyası tasarımlarını da etkilemiştir.

(...)

Tasarım, farklılık yaratmayı amaçlayan firmalar için yenilikçilik kaynağı olarak görülmeye başlanmıştır. Firmalar, küresel pazarda yer alabilmek ve rekabet edebilmek için tasarım faaliyetlerini firma içi süreçlerine dahil etmişlerdir.

(...)

Tasarım ve üretimin uluslararası standartlarda değerlendirilmeye başlanması ofis mobilyasını sadece bir üretim faaliyeti olmaktan çıkarmıştır. Bu noktada firmalar tasarım ve kaliteyle beraber firma imajı, pazarlama ve halkla ilişkiler gibi tüm organizasyonel süreçleri bir arada yönetmeye başlamışlar ve markalaşma yönünde kararlar almışlardır. Tasarım, markalaşma kararı alınırken kilit önem taşıyan bir unsur olarak yerini almıştır. Özellikle Gümrük Birliği sonrası dönemde tasarım faaliyetleriyle öne çıkan firmalar kendi markalarıyla ihracat yapma konusunda başarılı olmuşlardır.

(...)

Sektörün ihtiyacı olan katma değeri yüksek ürünlerin üretilmesi, firmaların tasarım bilincinin artmasında yatmaktadır. Bunun için her şeyden önce kullanıcı gereksinimleri ve bir çalışma alanı olarak günümüz ofislerine ait kullanıcı senaryolarının iyi tanımlanması gerekmektedir. Tasarımın sadece estetik değil akıllı detay çözümleri, inovatif malzeme kullanımları ve gelişmiş üretim teknolojileriyle desteklenmesi önem taşımaktadır. (Duygu Barutçu, Danışman : Yrd. Doç. Dr. Meltem

Özkaraman Şen, Ürün Tasarımı Açısından Gümrük Birliği'nin Türkiye'de Ofis Mobilyaları Sektörüne Etkileri, MSGSÜ Y. Lisans Tezi , 2014)

4. Marka, tasarım ve inovasyon kavramları arasındaki ilişki güncel kaynaklar ve tüketici ürünleri üzerinden örneklerle incelenmiştir. Kurumların amaçlarını belirleme ve bu amaca ulaşma da faydalandıkları tasarım ile birlikte inovasyon stratejilerinin markayı nasıl etkilediği ve markaya nasıl katkı da bulunduğu ortaya konulmuştur. Markanın çekirdeğini oluşturan ürün kimliği, marka inovasyonu ile desteklenerek kullanıcıyla olumlu iletişime geçmesi hedeflenmiştir. Firmaların inovasyon çabalarını devam ettirebilmeleri için inovasyonu teşvik eden bir kültüre sahip olmaları gerekmektedir. Tasarım ise, inovasyon sürecinin merkezidir.

(...)

Bu nedenle marka, dünya pazarında yenilikçi ürünler üreterek rekabet sağlayabilmek için daha güçlü bir tasarım ve inovasyon stratejisi benimseyerek farklılaşmaktadır. Kullanıcıya sunulan ürün, markanın arkasında yatan hikaye, ortaya koyulan tecrübe ve hizmetler aynı dilden konuşmalı ve aynı amaca hizmet etmelidir . (Efecan Çakmakçı , Danışman : Yrd. Doç. Dr. H. Tengüz Ünsal, Marka Geliştirmede Tasarım Ve Inovasyon Olgusunun Tüketici Ürünleri Üzerinden İncelenmesi, MSGSÜ Y. Lisans Tezi , 2015)

5. *Kullanıcı Odaklılık* kriteri üzerinden baktığımızda, firmaların kullanıcı bilişsel özelliklerine göre tasarlama kaygısı gütmemedikleri, fiziksel gelişim konusunda farkındalığa sahip oldukları görülmektedir.(...) *Fonksiyonel ihtiyaçlar* açısından bakıldığında, depolama ve eylem alanının yetersizliği, çanta ve su şişesi koymak için ayrı bir alana olan ihtiyaç, boyut uygunsuzluğu nedeniyle ayarlanabilirlik özelliğine olan ihtiyaç, sertlik ve rahatsızlık hissi yaratması ve öğrencinin sırt ağrısı çekmesine neden olması (ergonomik yoksunluk) gibi çözüm getirilmemiş problemlerin varlığı, firmalar tarafından fonksiyonel ihtiyaçların göz önünde bulundurulmadığı gerçeğini yansıtmaktadır.

Eğitim çevrelerindeki eğitim mobilyaları arasında verimlilik hususunda stratejik öneme sahip en temel bileşenlerden olan okul sıraları, salt ergonomik fonksiyonu ile değil, eğitim programının bir nevi arayüzünü oluşturması sebebiyle eğitim sürecindeki

başarıyı destekleyen önemli bir bileşendir. Bu bağlamda tasarım fonksiyonunun, eğitim materyalleri ve hizmetlerinin tasarımında stratejik bir araç olarak kullanılmasının önemi savunulabilir tezdır. Araştırmadan elde edilen sonuçlara göre, okul sıralarının tasarlanma süreci kapsamında, eylem plancısı rolünü üstlenen devlet kanadında ve eğitim mobilyası sektörüne yön veren üretici firmalar düzeyinde bir takım stratejik planlama ve düzenlemelere ihtiyaç olduğu görülmektedir. Yapılan tespitler üzerinden ülkemizde eğitim mobilyaları kapsamında başarılı tasarım çıktıları elde etmenin bir sistem sorunu olduğu söylenebilir

(...).

Kullanıcıların beklentileri, karşılaştıkları problemler ve bunların yanında eğitim sisteminin gerekliliklerinin ortaya konulacağı bu çalışma elbette ki Türkiye'deki öğrencilerin antropometrik verilerinin elde edileceği bir çalışma ile desteklenerek gerçekleştirilmelidir. (Şerefraz Akyaman , Danışman : Yrd. Doç. Dr. H. Tengüz Ünsal, Eğitim Çevresi Ve Tasarım İlişkisi: Türkiye'de Okul Sıraları Üzerine Bir İnceleme, MSGSÜ Y. Lisans Tezi , 2015)

6. Elde edilen veriler değerlendirildiğinde her iki kavramın da endüstri ürünleri tasarımı disiplini içerisinde uyumluluğu bir birlikteliğe sahip olduğu ortaya çıkmış; bu tasarım ölçeğinde evrensel tasarım kavramının güncellenmiş yeni ilkelerinin aslında sürdürülebilirlik yaklaşımlarını da kapsadığı görülmüştür. Buna karşın her bir ilkenin kendi içerisinde bir dinamiği olduğu gerçeği de göz önünde bulundurularak, talep edilme oranlarına göre ilkelerin gelişmişlik seviyelerinin farklılıklar gösterdiği sonucuna ulaşılmıştır. (Hatice Kübra Dolap, Danışman : Yrd. Doç. Dr. Meltem Şen, Evrensel Tasarım Ve Sürdürülebilirlik Kavramlarının Braun Prize Ödülleri Üzerinden Analizi, MSGSÜ Y. Lisans Tezi , 2016)

7. Türkiye karton ambalaj sektöründeki ambalaj tasarımı süreçleri incelendiğinde çevresel sürdürülebilirlik kavramının tasarımı etkileyen bir faktör olduğu görülmektedir.

(...)

Sektördeki ana problemlerden biri, KASAD ve ASD gibi kuruluşların çabalarına rağmen karton ambalajla ilgili sürdürülebilir tasarım standartlarının tasarımcılar tarafından yeterince bilinmemesi ve konu hakkındaki bilgilendirme çabalarının yetersizliğidir. Bununla birlikte sürdürülebilir ambalaj tasarımı süreci için ihtiyaç duyulan mali kaynakların yetersizliği ve günümüzde sektördeki üretim sürecinin gerektirdiği taleplerin kavramın talepleriyle örtüşmemesi, çevresel sürdürülebilirlik yaklaşımının sektörde benimsenmesini zorlaştırmaktadır. Bununla birlikte Türkiye karton ambalaj firmalarının teknolojik yetersizlikleri de çevresel açıdan sürdürülebilir karton ambalaj tasarımı sürecinin normalden daha uzun ve maliyetli olmasına sebep olmakta ve pratiğe dökülmesini engellemektedir.

(...)

Ambalajın yaşam ömrünün tüketiciye ulaşana kadar planlandığı ve ambalajın yaşam ömrünün kısa tutulduğu görülmektedir. Bunun yanı sıra ambalajın yaşam ömrü tamamlandığında ne yapılacağı konusunda tüketicinin bilinçlendirilmemesi, ambalajın atığa dönüşümünü hızlandırmaktadır. (Sencer Özdemir, Danışman : Prof. Dr. Süha Erda, Türkiye Karton Ambalaj Sektöründe Çevresel Sürdürülebilir Ambalaj Tasarımı Yaklaşımının Benimsenme Profili, MSGSÜ Y. Lisans Tezi , 2016)

8. Başarılı bir tıbbi cihaz sadece mühendislik değil; aynı zamanda tasarım, klinik, düzenleyici, pazarlama ve işletme uzmanlığı gibi birçok farklı disiplini de kapsadığı görülmüştür. Bununla birlikte endüstriyel tasarım ve uygulamaları, literatür araştırmasında da tespit edildiği üzere, ürün geliştirme süreci içerisinde kritik bir rol oynamaktadır. Teknik personelin göz ardı edebileceği ürün estetiği ve kullanıcı gereksinimlerinin, nihai üründe son kullanıcısı için önemli olduğu bulgulanmıştır.

Endüstri ürünleri tasarımı ürün geliştirme ve tasarım sürecinde uygun kullanıldığı takdirde; hedeflenen pazar ihtiyacı, marka beklentisinin karşılanması ve bunlardan en önemlisi olan hasta güvenliği gibi unsurları sağlamaktadır.

(...)

Hem literatür araştırması hem de gerçekleştirilen alan çalışması ile, Türkiye tıbbi cihaz ihtiyacının büyük bir kısmını dış kaynak ile sağladığı ve az sayıda firmanın üretim

faaliyeti gerçekleştirdiği bulgulanmıştır. Bununla birlikte sektör gelişim göstermekte ve tasarımın önemi giderek daha çok kavranmaktadır.

Türkiye'deki tıbbi cihaz pazarı, literatür ve bu araştırma kapsamında sınırlı sayıdaki firma incelemeleri sonucunda değerlendirilmiş ve bir kısmının tasarımlarını kendi bünyelerindeki mühendisler ile çözümledikleri bulgulanmıştır.

Görüşülen firmaların tasarım ve ürün geliştirme süreçlerinde ağırlıklı olarak kullanıcı gereksinimleri doğrultusunda çalışma yaptıkları, sonraki süreçte ise üretim ve maliyet odaklı çalışmalarını sürdürdükleri saptanmıştır.

(...)

Türkiye tıbbi cihaz sektörünün ithalatçı bir konumda olması, Türk Malı tıbbi cihaz üreten firmaların azlığı ve mevcut firmalarda endüstri ürünleri tasarımcıların ve üretim süreçlerine tasarımın dahil olmayışı, araştırmanın nitel araştırmaya yönelmesine sebep olmuş, nicel araştırmaya imkan sağlamamıştır.(Nilay Gülfer Köse , Danışman : Yrd. Doç. Dr. Abdüsselam Selami Çifter, Tıbbi Cihazlarda İnsan Merkezli Tasarım Yaklaşımı: Bir Vaka Örneği Olarak Türk Malı Tıbbi Cihazlar, MSGSÜ Y. Lisans Tezi , 2017)

9. Ürün stratejisi geliştirmek de tek başına zor bir uygulama iken, ürün ve pazarla ilişkisi kurulduğunda hem anlaşılmasını kolaylaştırmakta hem de ürün pazarının anlaşılmasını ve ürün fikri geliştirilmesini kolaylaştırmaktadır.

(...)

Bu eğitim sistemine yeni dahil olan öğrencilerin fikir geliştirme kavramından tek bir ürün fikri oluşturmaya anladıkları deneyimlenmiştir. Bu sebeple öğrencilerin fikir geliştirme süreçleri; fikir geliştirmenin nasıl gerçekleştirilmesi gerektiğini açıklayan, ürün tasarım sürecini anlatan şemalar kullanılarak desteklenmelidir. Buna ek olarak, öğrencilere; endüstri ürünleri tasarımı geliştirme eğitiminin sadece fikir geliştirme odaklı ilerlemediği, alternatif geliştirilmesinin ve alternatiflerin detaylandırılmasının da sürecin önemli parçaları olduğu yine süreç şeması üzerinden anlatılmalıdır..(Ceylan Şahin, Tez Danışmanı: Dr. Öğr. Üyesi Abdüsselam Selami Çifter, Ürün Tasarımı Eğitimine Yeni Başlayanlar İçin Tasarım Sürecine Adaptasyona Yönelik Bir Tamamlayıcı Çalıştay Önerisi, MSGSÜ Y. Lisans Tezi , 2018)

Bu tezlerin ortak çıkarımları ise aşağıdaki şekildedir:

- a) Firmaların ürün+kullanıcı senaryoları ilişkisinden ziyade daha çok estetik+fonksiyonellik+ mühendislik konularına ağırlık vermektedir.
- b) Endüstriyel tasarım disiplinin avantajları, firmalar tarafından yeterli derece farkedilmediğinden ötürü tasarımcılara ihtiyaç duyulmamaktadır.
- c) Globalleşebilmek için farklılaşma-inovasyon gereklidir. Bunun için de ürün geliştirme sürecinde endüstriyel tasarım süreçlerinin ne denli önemli olduğu konusuna vurgu yapılmaktadır.
- d) İhracat faaliyetlerinin arttırılabilmesi için endüstriyel tasarıma ihtiyaç vardır.
- e) Süreç planlamada alternatif modelleme önemli ve anlamlıdır.
- f) Ürün yerleştirilmesinde mühendislik çalışmasının yanında tasarım bir katma değer öğresi olarak hayati anlam taşımaktadır.
- g) Ürünün yaşam ömrünün planlanmasında tüketici kullanımının dikkate alan bir yaklaşım ekonominin geriye dönüş etkinliğinde optimizasyon yapılmadığını sağlayıcı yönde olacaktır.
- h) Özel ve özgün(spesifik) ürün tasarımında stratejik planlama yapılması, tüketici dostu ürün yaratımını sağlamakta ve kullanım maksimizasyonu gerçekleştirecek bir sonuç yaratmaktadır.
- i) Kurumsal kimlik , tasarım ve ihracat olgusu, bir üçlü olarak yanyana ve birbirini olumlu yönde etkileyen parametrelerdir.
- j) Ticari öngörü ve ticarileştirme ürüne hem pazarını yaratmakta hem de ürün ömrünü uzatan bir etken olmaktadır. TÜSİAD 'ın Kenan Mortan 'a yaptırdığı “ *Türkiye’de Girişimcilik ile Sorunlar ve Çözümler*” (1987) çalışmasının vargısı şuydu : Girişimcinin enerjisi yüksek , ufku genişse , dünyaya ve yeniliklere açıksa , verimliliği ve kaliteyi gözetmesi halinde Anadolu’da bütün olumsuz koşullara rağmen anlamlı örnekler yaratılabilmektedir ! MSGSÜ Yüksek Lisans tezleri bu vargıyı 30 yıl sonra bir kez daha doğruluyor.

2.12.2.Örnek Olay 2 : Derin Design

Kendilerini bir mobilya üreticisi ve pazarlayıcısı bir organizasyon olarak tanımlayan Aziz ve Derin Sarıyer ürünlerini, hareketli mobilya ve sabit mobilya olarak ürünlerini ikiye ayırıyor.

Modern ve çağdaş olup, eskiye nostaljiye dönük olmayan bugünü temsil etmeye aday işler yaptıkları görülüyor. İç mimari de evrensel bir kod olan “contract” kavramı ile

Çalışma alanlarını adlandırıyorlar. Ağırlıklı olarak iş yerlerine yönelik tasarımlar yapmaktadırlar. Ancak bu iş yerleri sadece çalışma alanlarının olduğu ofisler değil, havaalanları, sinema alanları, alıveriş merkezlerinin lobileri, sinema alanları da yani konut alanları dışında kalan “contract” a girmektedir.

Derin Design’ın kurucusu olan Aziz Sarıyer, üniversiteye girdiğinde iş hayatına atılmış. Babası İstanbul’a geldikten sonra halı ve mobilya ticaretine başlamış. Aziz Sarıyer babasının yanında çalışarak tecrübe kazanmış. Okurken atölyenin tozunu yuttuğu anlaşıyor. 1950 doğumlu olan Aziz Sarıyer, 19 yaşındayken Kadıköy, Bahariye’den iskeleye inen yolun üzerine ilk olarak kendi galerisi açmıştır. Burada kendi çizdiklerini imal ettirip galerinin vitrinine koyup design-tasarım kelimesinin gündemde olmadığı o dönemlerde tasarımlarının altına “izen:Aziz Sarıyer” diye yazdığını dile getiriyor.

Ardından da 21 yaşındayken bir atölye sahibi olan Aziz Sarıyer bu atölyenin adını "Derin" olarak koyuyor. Bir yıl sonrası doğan oğluna atölyesinin adı olan Derin adını veriyor.

“Bir yemek yemek için bile farklı bir lokantaya gitmemiş olsaydım belki de ben böyle olmayacaktım” derken, herkesin yaşaması gereken bir yol olduğundan bahsetmekte ve hayatı bir labirentlerden oluşan bir yol olarak görüyor.

Kendilerinin dışarıdan diğer mobilya markalarına nazaran daha çok endüstriyel tasarım markası gibi bir algı oluştuğunun farkında olduklarını ancak ağırlıklı odaklanmalarının “mobilyaları doğru bir şekilde üretip satma” yönünde olduğu mesajını veriyor.

Sarıyer, tasarımcı alımında beklentilerinin mimarlarla yapılan işlerde iyi sunum yapabilecek, projenin geneline hakim olabilecek, başından sonuna doğru takip edebilecek bir profil aradıklarından söz ediyor. Başvuru sayısında bir sıkıntı yaşanmadığını ancak nitelikli tasarımcı bulmakta zorlandıklarından başka kanallar aracılığıyla tasarımcıları ekiplerine kattıklarını anlatıyor.

Artık usta-çırak ilişkisinin kalmadığını vurgulayan Sarıyer, gençlerin kısa yoldan ürün tasarlayıp ürettirip, sosyal medya yardımıyla hızla ilerleyebilecekleri öngörüsünde olduklarından söz ediyor.

Aziz Sarıyer, bir bebeğin konuşmaya başlarken ki sürecinin anneden, komşudan, eve gelen misafirlerden ufak tefek kelimeler kaparak zihninde birleştirerek olduğunu, bu

nokta da tasarım dünyasında da tasarımcıların bu şekilde birikimlerle olgunlaşarak ilerlemesi gerektiği görüşünü savunmaktadır.

Basit gibi gözükken şeylerin zamanla birleşmeye başlayınca anlam kazandığını belirten Sarıyer, okuldan çıkar çıkmaz mezun olanın kendisine iş kurmasının doğru olmadığını, pratik kazanıp hangi yolda ilerlemesi gerektiğini tespit etmesi gerektiğinden bahseden Sarıyer, ideal sürecin 5 yıl olduğunu vurguladığından bahsetmektedir.

Tasarım dünyasının geleceğine ilişkin olarak, ferdi tasarımcıların ön plana çıkmasına nazaran, grup halinde markaların altında tasarımların oluşacağı şeklinde bir öngöründe bulunuyor.

Mesajı şu : “Kendiniz gibi olun. Stil zaman için de oluşacaktır. Yaş aldıkça ruh haliniz değişecektir ama özünüz aynı kalacaktır. Onu yansıtınız. O birikimin lezzeti ürünlere yansıyacaktır.”²⁹

2.12.3.Örnek Olay 3: Arcadia Şarapları

Garanti Bankası’nın 2016 yılında "Fark Yaratan Yılın Kadın Girişimcisi" ödülüne layık görülen Zeynep Arca, 2002 yılında babası ile birlikte Arcadia üzüm bağlarını projelendirmeye başlıyor.

İstanbul’a 160 km mesafede, 200 hektarlık bir arazide; bağları, şato tipi üretimhanesi, meyve bahçeleri, bostanları, meşe koruları, irili ufaklı çiftlikleri ve Bakucha Vineyard Hotel ile doğa içinde bir gastronomi merkezi olarak tasarlanan Arcadia Bağları, Istranca dağlarının altında uzanan vadide yer alan Lüleburgaz’ın Hamitabat köyünde kuruluyor.

Arca, bu girişimden önce reklam sektöründe 6 yıl çalışıyor. Sonrasında aile şirketleri olan turizm sektöründe de uluslararası şirketler ile birlikte bir süre profesyonel bir yönetici olarak görev alıyor. Bu sürede toprakla ilgili çalışma isteği duyduğunu dile getiren Arca, şarap ile ilgili eğitimler almaya başlıyor. Girişiminin tohumları bu ortamda atılıyor. "Üzümün tadını değiştirmeden şaraba çevirmek" ilkesi ile yılda 100.000 lt şarap üretimi yapılan Arcadia Bağları’nın yatırımında temelde öz sermaye kullanılıyor. Bu girişimin ilerleyen süreçlerinde güneş enerjisi üretimi prosesi ve

²⁹ Sarıyer, A. Sözlü Görüşme Notu, 18 Ocak 2016

şaraphane bölümü yatırımının bir kısmı için Trakya Kalkınma Ajansı'ndan bir miktar destek alınıyor.

Arca, projede önceliklerinin verimlilikten ziyade doğru olanı yapmak üzere olduklarının altını çiziyor. Avrupa'da çokca yaşanan bu konsept Türkiye'de sık rastlanmıyor.³⁰

2.12.4.Örnek Olay 4: Silverline

Silverline, ankastre mutfak ürünleri üretimi yapan bir markadır.³¹

Kuruculardan biri olan Hüseyin Alış, gündüzleri çalışıp, lise eğitimini akşamları devam ederek tamamlamış ve yüksek eğitimini Ankara Yüksek Teknik Eğitim Fakültesi Makine Bölümü'nde tamamlamıştır. Alış “makineler” alanında teknik açıdan donanımlıdır. 2ve 3 boyutlu modelleme programlarına iyi derecede hakimdir.

4 yaşından beri iş yaşamının içinde olan Alış, “can dostları” olarak andığı 4 girişimci ve yol arkadaşı ile birlikte 1987 'de Silverline'ı, doğup büyüdüğü ve bir tarımsal belde olan Merzifon'da kurmuştur. İlk ihracatını 2000'de yapmıştır. 2012'de en büyük ilk 500 ihracatçı arasında girerek, 473. sırada yer almıştır. Kurulduğunda 25 kişilik olan çalışan sayısı, 2018 yılında 1200'e yaklaşmıştır. 2018'da birim üretim 1.200.000'e ulaşmıştır. Tasarım ve fonksiyonellik kavramlarına önem veren Silverline, aralarında Plus X, Reddot, Germany Design Award, IF Design gibi önemli organizasyonlarında bulunduğu, 119 uluslararası ödülün sahibi olmuştur.

Merzifon'da kurulan bu marka Dünya'nın ilk 10, Avrupa'nın ise ilk 5 üreticisi konumundadır. 2020 hedefi Türkiye'nin en büyük ilk 300 şirketi arasına girmek olan Silverline, ankastre üretimini Merzifon'da 49 bin metrekaresi kapalı olmak üzere 103 bin metrekarelik bir alanda gerçekleştirmektedir.³²

Silverline girişim 5 'lisinin marka gelişme sürecini Alış şöyle anlatmaktadır:

-Hayallerimiz bir araya gelip BAŞLAMAK, birlikte çalışarak GELİŞMEK ,birlikte devam ederek BAŞARMAK. Ama asıl başarı doğduğün yerdeki gençlerin ailelerinden sevdiklerinden ayrılmadan mutlu olduğu işi yapmalarıdır. Tasamız hep Anadolu'da üretim yapıp dünyaya satmaktı. Markamız kendiliğinden oluştu, özellikle

³⁰ Arca, Z. Sözlü Görüşme Notu, 10 Kasım 2015

³¹ Alış, H. Yazılı Mülakat Cevabı, 18 Aralık 2015

³² Silverline, <https://www.platinonline.com/dergi/merzifon-dan-dunyaya-bir-markalasma-hikayesi-silverline-956740> (Erişim Tarihi: 20 Mayıs 2019)

markalaşalım diye çabamız olmadı. İlk prensibimiz; her anlamda koşulsuz kaliteydi. Üründe, insanda ,çevrede duruşunuz dik ve istikrarlı olunca, marka kendiliğinden oluşuyor.

Alış, girişimcilerin birbirleri ile etkileşim halinde bulunarak markalaşma sürecini deneyimledikleri kaydediyor. Kuluçka merkezleri hakkında projenin "güzel" ancak eylem olarak yetersiz olduğu görüşündedir. Gerekçesi bu merkezlerde "alaylı" eğitimcilerin olmamasını gösteriyor.

Hüseyin Alış'ın Silverline hakkındaki görüşlerinin odak başlıkları şöyle şekillenmektedir :

- Mesleki donanım ve teknik altyapı markanın temelinin oturmasında önemli rol aldı ve halen de durum böyle.
- Beş girişimcinin meslek yaşamlarının başlangıcında maddi beklentisiz ve başkalarını yanında çalışarak tecrübe kazanılmaları, ileriye dönük önemli kazanım oldu.
- Ekibe ve görüşlerine saygı, Silverline yenilikçiliğini beslemede önemli bir etkendi.
- Tüketicinin ne istediğini iyi takip ederek bilmek ile birlikte markanın başarısı sağlandı, bu alanda hiç ödün verilmedi.
- Yenilikçilikte bir uyum sorunu ile karşılaşıldığında “güven” olgusu çözümün ana ayracı oldu.
- Dış pazarlara açılma kararı Silverline üretim kapasitesinin stoksuz kullanılmasını sağladı. Bununla kalmadı, dış pazarlardan sağlanan geri dönüşler yenilikçiliği besledi ve geliştirdi.
- Yenilikçiliğin hep yeni ürün anlamında gelişmesi için Silverline ar-ge birimi oluşumumuzun adeta kalbi konumunda oldu, halen de öyle.
- Dönüşümlerin çalışanlarca uygulanması işletmede Japon kalite çemberi uygulandı, çok iyi sonuç sağlandı.
- İstanbul Borsa'sına zamanında açılım kararı alınarak şirket sermayesi güçlendirildi ve böylece işletme sermayesi anlamında hiç zaafiyet yaşanmadı.

3.ESKRİM SPORU ve ENDÜSTRİSİ

*"İşıltılı gerçekçilik, sözüm ona o
Gerçekçiliğin ardındaki görünmeyeni
yakalamaktır."*

Max Beckmann, Bauhaus
dönemi ressamı

3.1.Eskrim nedir?

İnsanoğlunun madenlerden yararlanarak metal gereçler üretmeye başlamasından bugüne, hemcinslerine karşı hayatta kalma mücadelesinin her evresinde yer almış bulunan “Kılıç”; en yaygın saldırı ve savunma aracı olmasının ötesinde, zaman içinde, otoritenin ve ritüelin ifadesini betimleyen bir sembolik kisve de taşımaktadır.

Eskrim ise, temelde kılıçla saldırı ve savunma sistematığı üzerine kurulmuş olup, stratejik hasletleri yönünden, bu sportif aktiviteye gönül vermiş bireylerde, efor, hız ve enerji, hareket ekonomisi, süreklilik ve dayanıklılık, tedbir ve zamanlama yönünden fırsatlara intibak, sezgi ve intikal önceliği, analiz gücü, kararlılık, sabır ve girişkenlikte üstünlüklerini, harp sanatlarına analog olabilecek yanlarıyla irdeleyen bir uğraş olup, egzersizlerindeki taktik ve yarışmalarındaki stratejik öğeleriyle, hızlandırılmış bir satranç oyununu çağrıştıran, aktif bir müsabaka sporudur.

Kraliyet sembollerinde de kılıç gözüktür.

Fransa da akademisyenlere özgün bir kılıç tasarımı yapıp hediye edilmektedir.

Eskrim sözcüğünün kökeni, Germen dilinde “korunmak, savunmak” anlamında kullanılan “skerman” ya da “seberman” sözcüğünden gelmektedir.

Eskrim, genellikle kapalı alanda oynanmaktadır.

Birbirlerine fiziksel olarak temas etmelerinin yasaklı olduğu bu dal, kılıçlar vasıtası ile dolaylı olarak yapılan bir mücadele-dövüş sporudur. Flöre, epe ve kılıç olmak üzere 3 farklı branşın icra edildiği bu sporu hem kadınlar hem de erkekler yapabilmektedir.³³

Eskrimin bir spor dalı olarak gelişmesi ise orta çağda epe silahı ile yapılan düellolarla yakından ilişkilidir.

1896 yılında başlayan modern olimpiyat oyunlarının başından beri her olimpiyat oyununda yer alan ilk beş spordan birisidir.

Eskrim bir ölüm kalım mücadelesi olmaktan yavaş yavaş uzaklaştıkça hem sanatsal hem de sportif alanlarda ön plana çıkmıştır.

³³ Roi Giulio S. and Bianchedi, Diana, *The Science of Fencing, Implications For Performance and Injury Prevention, Education and Research Department Isokinetic*, Sports Med 38 (6), Bologna, Italy, 2008

3.2.İlk Eskrim İzleri

Bu sporun tarihi çok belirgin olup silah sanatı analiz edildiğinde görüldüğü dönemin geleneklerine tekabül ettiği hemen fark edilebilir. Bin yıllık bir geçmişe sahip olan eskrimin ilk izleri; maskeyi ve rekabeti icat eden firavunlara dayanmaktadır. M.Ö. 1190'da 3.Ramsès tarafından inşa edilen ve M.Ö. 1190'da yapılan Medinet-About tapınağındaki bir alanda; Olimpiyat Antik Yunan Oyunları'ndan dört yüzyıl önce, Firavun 'un Libya'ya karşı kazandığı zaferi kutlamak için düzenlediği bir spor yarışmasını anlatan kanıtlar bulunmaktadır.³⁴

Resim 1: Tek Sopa Dövüşü, 1.Saray, Medinet Hapu Tapınağı

3.3.Antik Olimpiyatlar 'da Eskrim;

Yunanistan'da yetişkin bir erkek olabilmek için gençlerin kendilerini "hoplomachie" de (silahla birebir mücadelede) kanıtlamaları gerekmektedir. Her ne kadar eskrim 1896'da yeni dönemin ilk olimpiyat oyunlarından beri var olsa da aslında kökeni M.Ö 776 da ki ilk olimpiyat oyunlarına kadar uzanmaktadır.³⁵

3.4.Rönesans'ın Dövüş Sanatları- Eskrim : 16. - 17.Y'lar

Rönesans'ın, 15.YY başıyla 17. YY ortaları arasında, Avrupa'da yarattığı kültürel ve teknolojik değişiklikler, dövüş sanatlarına da yansımıştı. Ağır, plakalı zırh kullanımının seyrekleşmesi; düelloların artması, İtalyan kültürünün kazandığı yaygın cazibe, yeni fikirlerin, kitap basımının etkisiyle yeni fikirlerin yayılması gibi faktörler, bu değişikliklerin nedeniydi.

³⁴ FIE, "Eskrimin tarihçesi" , <http://fie.org/fie/history>, (Erişim Tarihi: 5 Mart 2017)

³⁵ FIE, "Antik Eskrim" , <http://fie.org/fie/history>, (Erişim Tarihi: 8 Nisan 2017)

13.YY ortalarında barutun kullanıma girmesi, savaş yöntemlerini, hızla değiştirmesine rağmen, yine de kılıç ve el kalkanı, iki-ellik kılıç, uzun-kılıç ve zincir ceket henüz göz ardı edilememişti. Böylece, 17.YY başlarında, eğitilmiş 'dövüş sanatçıları', geniş sayıda 'Orta çağ' silahını öğretmek; yakın dövüşte ve yeni 'Rapier'in kullanımında yetkin bulunmak zorundaydı.

Bologna: Kılıç eğitmenleri şehri, Avrupa'nın eğitim merkezlerinden biri olarak, 1088'de kurulan Bologna Üniversitesi'nde, gelişen sanat ve bilimin yanı sıra, şehirde dövüş sanatları ve eskime özgün ilgi nedeniyle, 13.YY'dan itibaren şehirde eskrim hocaları, artmaktaydı.

15.YY başlarında, Üniversite'de matematik ve astronomi profesörü olan Bartholomeo de Lippo Dardi'nin kurduğu, Dardi Eskrim Okulu, Rönesans'ta bir ilk, ve Orta Çağ eskriminde de, bir son gelenek oluşturmaktaydı; bu okul, kendi evrimiyle; kılıç taşımının, yeni bir moda oluşturmaya; özel düellonun yaygınlaşması, ve gelişen savaşla, Avrupa dövüş sanatlarında yeniden şekillenmesinde canlı bir resim sağlayacaktı. Okul da ortaçağın silahlı ve silahsız dövüş geleneklerine: yani, hem sivil, hem de askeri amaca hizmet ediyordu. Geleneksel ortaçağ okullarının, el yordamından ve uzun-kılıçtan yararlanmasına rağmen, Bologna Okulu, tek elle kullanılan, namlu boyu 70-85 cm; 5-6 cm köşegenli eşkenar dörtgen kesitli ve kesici çift ağızlı, sivri kılıç üzerine odaklandı.

15.YY sonlarında, bu istavroz biçimli silah geliştirilerek, önce balçağın namlu yönüne, işaret parmağına uyan koruma halkası, diğer uç parmağı korumak için silah topuzuna tutturulacak bir el koruma köprüsü eklendi. Eğitimde ya tek başına kılıçtan, ya da, yardımcı el kalkanı, dörtgen kol kalkanı, pelerin ve hançer, zırhlı eldivenden yararlanılmaktaydı.³⁶

Dardi Okulu, bu tek el kılıcı yanı sıra, iki elle kullanılan çeşitli silahlarla da ders vermekteydi. Eli korumak için, uçları ileriye kancalı, geniş çelik balçağının önünden çıkan namlusunun, diğer elle kavranmak için köreltilmiş, uzun dip bolumu: 'ricasso', bulunan, 'Spadone' adlı, bir omuz yüksekliği kılıç da hala kullanılmaktaydı. Önceki yakın dövüş tekniklerine değinilmese de, Dardi geleneği, bunlardan çapraz kabzalı hançer dahil, çeşitlerini de öğretmekteydi.

³⁶ Akmanalp, Mehmet'in Türkiye Eskrim Federasyonu Ve Parat Ripost Eskrim Akademisi İçin Hazırlamakta Olduğu Notlar, Mimeo, 7 Nisan 2019

Dardi'nin, eskrimcilerin konumları arasındaki alanda, geometrik mesafe ilişkisini tanımlayan bir eser yazmış olduğu iddia edilse de bu metnin hiçbir izi bulunamadı. Yine de Dardi Ekolu gelişti: ve sonraki nesillere geçişinde, ünlü hocaları, Guido Antonio de Luca'yı (aktif -1500) dahil etmek gerekir. Bugün, Dardi ve Luca'nın, eskrim tarihinde gölgede kalmış olmaları bir yana, ekolün ve özgün öğretisinin nasıl olduğu konusunda, 16.YY'a kadar, çok az şey öğrenilebildi.

Buradaki eksik bilgileri, Luca'nın öğrencileri Antonio Manciolino (.../...) ve Achillo Marozzo (1484-1553) tamamladı. 1530'lar da yayınlanmış, 'Opera Nova'(Yeni Yöntemler) es adlı eserlerinde, Dardi ekolünün didaktik yöntemleriyle belirlenip, Japon güreşinde, bireysel gerçekleştirilen, 'kata'ları benzeri: 'assalti'(: dostluk maçlarında kullanılmak üzere, izin halinde teknikler içeren) ve 'abbattimenti' (: ciddi düelloda kullanılmak üzere, önceden eşleştirilmiş), uzun süreli uygulamalar veriliyordu. Özet olarak, dinamik ve ateşli Bolonya stili, çok sayıda gardlar, çeşitli ayak hareketleri ve yaratıcı saldırılar içeriyordu.

3.5.Yenileşme ve Yeniden Yaratma

16 YY ilerledikçe, burjuva kesimi amaçlayarak basılan eskrim kitaplarının tutuluyor olması yanında, sivil kıyafetle kılıç kuşanma modasının yaygınlaşması, düello kültürün artmasına yol açtı.

Rönesans'ın Hümanizme ilgisiyle uyumlu olmayan eskrimde silah eğitimi hocaları, sanatlarını anlatır veya kavramsallaştırırken, rasyonel modeller uygulamayı yeğlediler. Basitleştirilirken, sayıları da azaltılan gardların (siperlerin), metaforik ad taşıyanlarında bu adlar, yerini konumsal veya sayısal adlara bıraktı. Bu süreci başlatanlar (ya da ilk kaydı oluşturanlar) Eskrim Hocası Angelo Viggiani ve mimar/mühendis Camillo Agrippa'ydı.

Achille Marozzo'nun öğrencisi olan, Venedik ve Bolonya'lı Kılıç Hocası, Angelo Viggiani dal Montone'nin (1517-yak.1555), eskrimde bir yenilik yandaşı olarak 1550 de yazmış olduğu, ancak 1575 yılına kadar basılmamasını vasiyet ettiği 'Lo Scherma'(Eskrim) adlı çalışması mevcuttur.

Eskrim hocası ve asil patronu arasındaki diyalog halinde yazılmış bu çalışmada Viggiani, dört yenilik getirmişti:

1. İlkinde, tanıtımın odağında, kılıç ve el kalkanı ya da herhangi bir refakat silahı yerine kılıç, tek başına yer alıyordu.
2. İkincisi, eski Bolonya okulunun müteaddit gard sayısı, yediye indirilmiş; gard konumunda, hepsinde, yalnızca sağ ayak öne sürülmüştü.
3. Üçüncü olarak, hepsinde sağ ayağın önde bulunması şartıyla, gardın biçimine ve amacına uygun olan, rasyonel terminolojinin lehine, Bolonya geleneğinden gelen metaforik isimlerden vazgeçilmişti.
4. Dördüncü olarak, silah ucunun hareket üstünlüğü üzerindeki isparini sürdürerek, hamleyle 'mükemmel saldırı' olarak saydığı 'punta supraemano'yu (el yukarısından dürtüsü) tanıtıyordu.

Viggiani yeni bir stil yaratmamış; yerine, Dardi Ekolü'nün dayandığı teorisini, basitleştirilmiş, yeniden şekillendirilmiş ve tanımlanmış olarak, 16.YY bilim adamlarının diline çevirmişti.

16.YY'in ilk gerçek yaratıcısı (ancak, 16.YY ortalarında kemale eren) Camillo Agrippa (1510-1595) oldu. Agrippa Milano'dan geldi, Roma'da yaşadı ve çalıştı; burada, sayılan bir eskrimci, mimar, mühendis ve matematikçi olarak tanınıyordu. Bir matematikçi olarak Agrippa burada, bu tarihlerde biliniyor olan geometri ve fizikten yola çıkarak, fikir olarak eskrimi kavramlaştırma ve kodlamaya yöneldi.

Böylece radikal sivil eskrimin yüzünü, kökten değiştirmeye yönelecek bir süreç başlamış oldu. Agrippa,1553 yılında basılan 'Trattato di Scientia d'Arme con Un Dialogo di Filosofia'da (Felsefe Diyaloğu ekinde Silah Bilimi Üzerine bir Değerlendirme), dönemin kılıç eğitimi uygulamalarında dramatik değişiklikler öneriyordu. Zırhsız çatışmaya odaklanarak, Agrippa, dürtmenin düz bir hat boyunca hedefe erişmesinden, önerdiği biçimde, en kısa yolun izlendiğini kanıtladı.

Kılıçla dürtüş genelde ölümcül sonuçlar vermekteydi. Böylece, dürtüş, hızın ve ölümcüllüğün birleştirilmesiyle, en etkin saldırı oluşturulabiliyordu.

Agrippa, kesme vuruşlarının, silah ucunun, hedef doğrultusundan çıktığı anlar için saklanması gerektiğine inanıyor; saldırıyı bitiren dürtüş için kılıcın ucunu hedef doğrultusuna geri getirme sırasında kullanılmalarını öneriyordu. Dürtüşe yeni bir anlam kazandırma yönünden, yalnızca, silah ucunu, hedef yönüne doğru tutan gardlar üstün nitelikteydi. Bu nedenle, Dardi Ekolünde kullanılan on ya da daha çok gard sayısı, dörde: 'Prima, Seconda, Terza ' ve 'Quarta ', kısaca, İtalyan eskriminde bugün

kullanılan sayıya kadar azaltılabilmekteydi. Agrippa ve Viggiani'yi takiben, 16.YY sonlarının eğitimcileri, uğla dürtüş eylemini vurgulamayı sürdürüp ya Agrippa'nın dört tur gardını, ya da yakın varyasyonlarını benimsediler. Marco gibi hocaların 17.YY boyunca kılıç-ve-el kalkanı eğitimini sürdürmelerine rağmen, 1570'lerde sivillerce bunların kullanımı, ilkin hanęer ve pelerin eğliğinde, sonraları da kusabilmiğ tek kılıca indi.

Yeniliğin yansımaları, antik silahların hor görülmesine neden de olmadı. Nicoletto Giganti, son eserinin kapağına, uzun-kılıçla poz vermiğti. Salvatore Fabris'in, omuz yksekliliğinde bir kılıcı olan 'Spadone' üzerinde tüm bir cilt yazabilme niyetinden (hiç yerine getirilememiğti!), camianın haberi vardı.

17.YY ortalarında, Francesco Alfieri, iki elle kullanılan kılıcı, kullanımı üzerine bir ęalıřma hazırlanmasının yeterince önemli olduğunu düşünmekteydi.

Yargılama yerine düelloya başvurulduğu günlerin artık geğmiğe karışmış olması bir yana, savaşta kılıç ve kalkan kullanımı da asgariye inmiğti. İtalyan hocaları artık öğrencilerini, yeni geliştirilmiğ bir kılıç turu olan 'rapier'le, sokakta kendilerini savunmaları ve resmi delloları için hazırlamaya yöneldiler.

3.6.Rapier

Rapier, Agrippa ve Viggiani gibi hocaların teorilerinin doğal bir ürünüydü. Drtşn vurgulanmasının istenmesindeki hikmet, kılıç namlusunun boyca uzun ve daha sert olmasıydı. Böylece, drtşten saldırıda yararlanmak için, uğla erişiminin arttırılması, kılıç namlu boyunun uzatılması demekti; ancak, uzayan namluya delicilik kazandırmak da sertliğinin arttırılmasıyla sağlanıyordu. Bu durumda, drtmeden daha ęok yararlanma adına, kesmenin daha az vurgulanması demek, eldeki silahın toplam ağırlılığını kontrol edilebilir sınırlarda tutmak; artacak namlu uzunluğunun getireceği ek ağırlılığı, genelde, takılacak daha ince bir namlu sayesinde, silahı dengeye getirmekle mümkündü.

El kalkanı ya da zırhlı eldiven kullanımından vazgeğildiğinde, şimdilerde her an vücudun önünde ve ilerisinde konumlanıp, saldırıya daha maruz durumda olan kılığlı elin korunması için, kabzaya, parmak halkası, ve el koruma köprülerinin eklenmesi gerekmektedir.

17.YY'in ikinci yarısında, uzun, düz namlusu dürtüşle kullanılmak üzere ideal olarak tasarlanmış, bir yardımcı silaha ihtiyaç göstermeden kullanılabilen, belirgin, hemen fark edilebilir bir kılıç turu çıkageldi. Böylelikle, Rapier, 1600'lerde doğmuş oldu.

1600'lerin baslarında rapierlerin, iki keskin ağzı ve sivri bir ucu bulunan namluları, dengeli bir uç kontrolü sağlanması amacıyla, kılıç elinin tümünü koruyan kabza halkaları ve parmak koruyucusuyla donatılarak, terazilenmişti. 1620'lerde bu kabzalarda elin korunması, verildiği biçimle korumayı arttıran bir tasa bırakıldı. Yine de silahlar pek hafif olmadığından, artık ele de zayıf gelmiyordu; 1600'lerin tipik rapierinde, namlu boyu 107cm, toplam ağırlık 1-1.5 kg olduğundan, eski türden, ancak hala etkili uzun-kılıç dahil, namlusu enli askeri kılıçların darbeleri de karşılanabilmekteydi.

Evrimini tamamlamış bir rapier oluşana kadar, kullanım metotları da gelişti. Bu yeni stil eskrimde, Agrippa'nın dört gardı ve vurguladığı uç kullanımına dayanmakla birlikte; eskrimcilerin, rakip karşısında, kendi hedeflerini daraltıp, ileri uzattıkları silah elindeki kılıç kabzasının arkasına gizledikleri, taban alanı azaltılmış, adım boyu kısa, çizgisel konumlu duruş, Agrippa'nın dairesel ayak oyunlarının yerini aldı.

Bu çizgisel stilde 'hamle', ideal saldırı haline geldi. Böylelikle, eskrim eğitmenleri, bu dört gardın her birinde, öğrencinin yapabileceği savunmayı ve bunu izleyen tek bir hamleyle nasıl rakibi dürtebileceğini öğretmeye yöneldiler. Karşı saldırı, bu durumda, 'mezzo tempo'da; kısaca, rakibin giriştiği eylem sırasında, yapılmış oluyordu.

Agrippa, kitabında hamleyi 7 adımda göstermekteydi.³⁷

No.1 : Hamle anşatımı girişi

No.2 : Gard – önden sırasıyla

No.3: Sağ ayak adımı

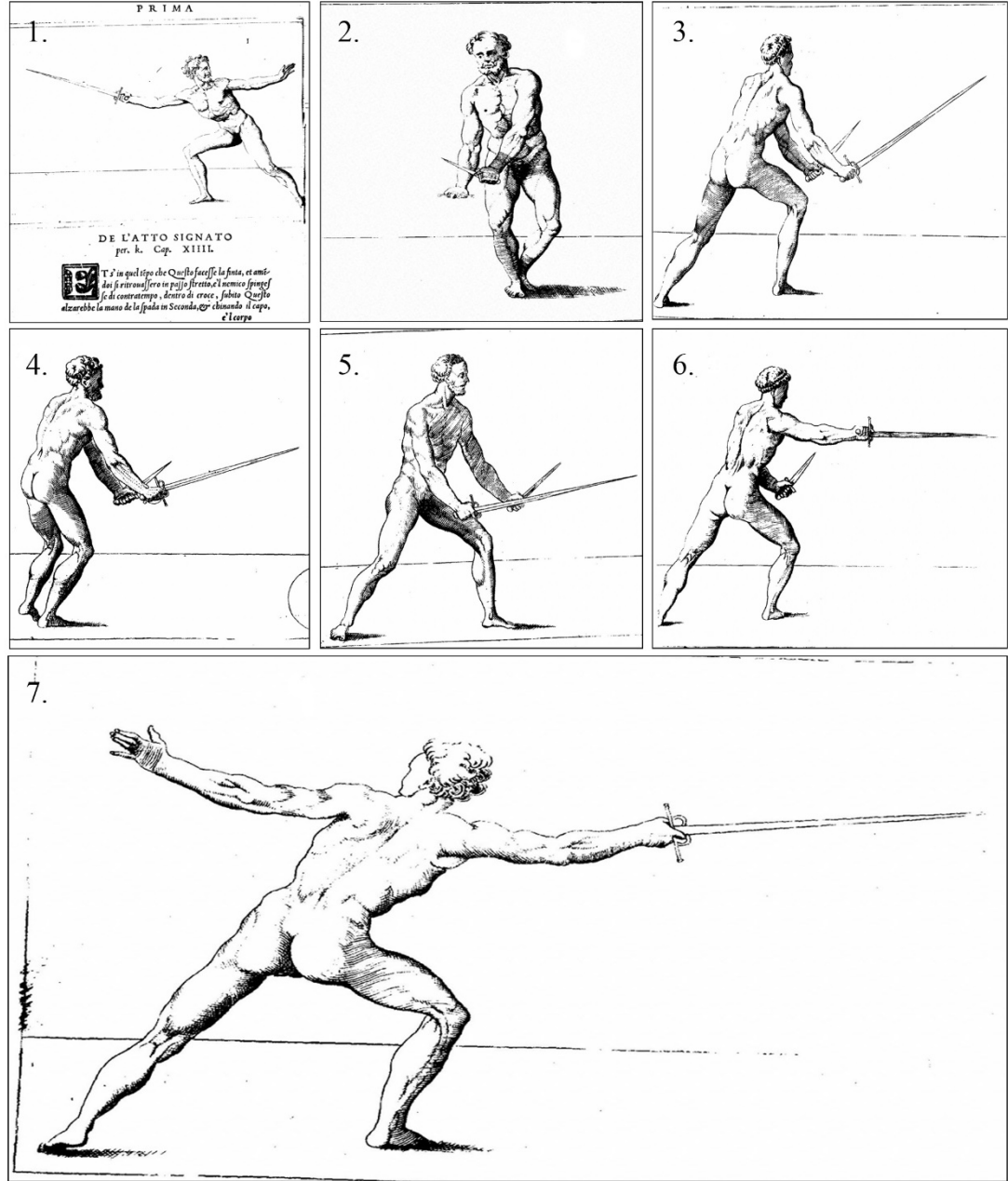
No.4: Sol ayak adımı

No.5: 3 ve 5 arası geçiş pozisyonu

No.6: Kol ile hamle tehdidi

No.7: Hamle

³⁷ Agrippa, *Trattato di scientia d'arme : con vn dialogo di filosofia*, 1553

Resim 2: Agripp'o'nun kitabındaki hamle pozisyonun evrimleşme aşamaları

17.YY'in hemen başındaki yayınlarında, birlikte büyük üretkenliğe erisen ve yaygın okunan Rapier eskrim eğitimcilerinden, sanatının en önemli düzeyine erişmiş uç şahsiyetten biri olan Cagli'li Ridolfo di Capoferro, Sienna kentinde bir eskrim hocasıydı. 1610 yılında, cömertçe resimlendirilmiş, 'Gran Simulacro dell'Arte e dell'Uso della Scherma' (Eskrim Sanatının ve Tatbikatının Büyük Örneği) başlıklı, İtalyanca bir çalışma yayınladı. Kapsamlı bir çalışma olan 'GranSimulacro' genel teoriden başlayarak, hamlenin doğru yapılma biçimine kadar, Rapier'i tek

kullanabilmeye; hançerle, pelerinle, hatta eski 'Rotella'ile (İngilizcede "targa" olarak bilinen, on kola bağlı, yuvarlak bir kalkan turu) birlikte kullanabilmeye değinmekteydi. Kitabında, Bologna kökenli terminoloji ve tekniği sık sık kullanıyor olmasından, Capoferro'nun, teknik eğitimini eski Bolognese Ekolünden almış olduğu anlaşılmaktadır.

Venedik'li eskrim hocası, Nicoletto Giganti, daha kısa ve özlü bir eser olan 'Skola ovvero Teatro'yu (Okul veya Çalışma Salonu) yayınladı. Giganti açık ve net bir tarzda yazıyordu. Dört temel gardı ve ayak kullanımını tarif ettikten sonra, öğrencisini, aşamalı olarak, çeşitli saldırıları, savunmaları ve karşı-saldırıları betimleyen bir dizi egzersize, tabi tutuyordu. 1608 yılında yeniden basılan bu kılavuzun, 1608-1619 yılları arasında, Almanca ve Fransızca çevirileri çıktı.

Ayrıca 1606 yılında, başka bir çalışma da Padualı Hoca Salvatore Fabris (1544-1618) tarafından yazıldı. Fabris, yeni tarzın, uluslararası kabul görmüş en unlu eğitmeni olmak yolundaydı. Kiminle çalıştığı bilinmemekle birlikte, çağdaşları gibi bariz bir Bologna kökeni göstermemesine rağmen, ilkin İtalya'da, sonra da Kuzey Avrupa'da, bir eskrim hocası olarak hem bir yaşam, hem de itibar kazandı.

Fabris, aristokrat öğrencilerinin listesine kattığı: Christian IV, Danimarka Kralı (1577-1648) dahil, John Adolf (1575-1616) Bremen Luteryen Başpiskoposu:1589-1596, Holstein-Gottorp Duku:1590-1616, arasından, kralın sağladığı himayenin yardımıyla Fabris, olağanüstü yapıtı, rapierle eskrim kılavuzu 'De lo Scherma ovvero Scienza d'Armi'yi (Eskrim, ya da Silah Bilimi)'ni yayınladı. Bu yoğun çalışması, eskrimin teorisi ve taktikleri üzerindeki kapsamlı tartışmasının ardından; kılıç, kılıç ve hançer, kılıç ve pelerin konularında kapsamlı ve detaylı bir müfredat sunuyordu. Fabris, bu çalışmasını, gönderli-silahlara karşı nasıl Rapier kullanılacağını açıklayan notları yanında, hançere karşı silahsız mücadele türleri üzerinde kısa bir bölüm ekleyerek, sonlandırdı. Bu söz konusu tekniklerin, iki yüzyıl önce bunları yazan Orta çağ hocalarından derlemiş olmaları şüphesi, iyi eğitilmiş silah hocalarından kaynaklanmış olduklarının hala kabul gördüğünü göstermektedir.

Avrupa eskrim çevrelerinde ün salan Fabris'in kılavuzu, 1606'dan 1713'e kadar, birkaç dile çevrilerek sürekli yeniden basılmış, taklit edilmiş ve hatta, 'Salvatoran Sanatı' adıyla, kıta çapında yer almış; özelde, Kutsal Roma İmparatorluğu'nun Alman Eyaletlerinde tutunmuştu.

Her ne kadar bu ustaların her biri, biraz farklı öğeleri vurguladıysa da üçü de aynen, genel eskrim stilini öğretmekteydi. Sonraki yüzyılda piyasayı sürekli dolduran eserler, yeni olmakla birlikte, aynı gelenekten kaynaklanıyordu.

Yazarlar arasında Francesco Alfieri, 'La Scherma di Francesco Alfieri' (Francesco Alfieri'nin Eskrimi, 1640), Guiseppe Morsicato Pallavicini, 'La Scherma Illustrata' (Resimlerle Eskrim, 1670), Francesco Antonio Marcelli, 'Regole della Scherma' (Kılıcın Kuralları, 1686) ve Bondi' di Mazo, 'La Spada Maestra' (Kılıç Hocası, 1696) yer almaktaydı. Bu sırada: Capoferro, Giganti ve Fabris'in eserlerinin, yeni basımları, hem de iktibas görmüş yeni sürümleri, surdu gitti.

3.7. Yakın tarihte eskrim sporu

Kurallar ve kongre, “isabet” eskriminin kolların tepesini hedef olarak belirlemiştir. Bu nazik ve zarif flöre oyunu, Fransa Kralı XIV Louis'in geleneksel oyununa çok uygun. Ancak, mahkeme ve eskrim odası dışında, anlaşmalar bazen düello ile yer değiştirerek eski alışkanlıklara geri dönüldüğü süreçlerde yaşanmıştır. Şıklık ve asillikler her zaman mevcut olmayan bu dönem de eskrim daha gerçekçi ve çoğu zaman ise öldürücü nitelikte idi. Eylemlerin sınıflandırılarak, terimlerin tanımları ve öğretim yöntemlerinin tespit edilmesi konusunda Fransız ustalar dikkat çekici yazılar bırakmıştır. 1635 ve 1676' da Le Perche du Coudray (Cyrano eskrim ustası), 1653'te ise Besnards (Descartes ustası), 1670' de ise Touche, 1690'da ise Toulouse'dan Labat terimleri eskrim dünyasına kazandırılmıştır.

Resim 3: 17.yy. da ki eskrim silahları

Modern eskrim, XIX. Yüzyılın başında doğdu ve Lafaugère (1815), Gomard (1845), Grisier (1867), Cordelois (1872) veya Bertrand gibi eşsiz ustalar sayesinde

romantizmle kutsandı. Savunmayı modifiye eden seçkin eskrimciler, atağı geliştirdi, zaman için kuralları belirledi, dürtüşleri durdurdu, “remise” denilen ard arda yapılan eskrim ataklarının yapılmasına başladı.

Eskrimde, epe ve flöreden başka üçüncü bir silah olarak kılıcı 1870'lerde İspanyol eskrim hocası Guiseppe Radelli getirdi, ancak kılıcın asıl gelişimi Macar hocalar Arlow'un 1902'de ve Borsody'nin 1914'teki çalışmaları sayesinde oldu.

19. yüzyılın sonlarında bir yarışma sporu haline gelen eskrim, 1902'den itibaren İngiltere'de, Fransa'da federasyonlar şeklinde örgütlendi.³⁸ 1896 yılından itibaren Olimpiyat Oyunları'nda yer almaya başlayan eskrim, kurallar konusunda anlaşmazlıklar sonucu 1912 Stockholm Olimpiyatları kapsamına alınmadı. Tartışmaları çözmek amacıyla, 1913 yılında Uluslararası Eskrim Federasyonu FIE (The International Fencing Federation) oluşturuldu. FIE, eskrim karşılaşmalarının en yetkili organı olarak, Dünya Şampiyonaları ve Olimpiyat Karşılaşmaları düzenlemekle yetkili kılındı. Bayanlar arası bireysel eskrim karşılaşmaları, flöre dalında ilk kez 1924 Olimpiyat Oyunları'nda, takım karşılaşmalarıysa 1960 Olimpiyat Oyunları'nda başladı. 1990 yılına kadar bayanların epede yarışmaları yasak olup, 1990 yılında alınan bir kararla bu yasak kaldırıldı. Önceleri hakemler tarafından ya da vuruş yapılan sporcunun söylemesiyle saptanan vuruşlar, epede 1934'ten, flörede ise 1954'ten itibaren elektrikli aygıtlarla saptanmaya başlandı ve böylece hakem kararlarındaki yanılma payı azaldı.³⁹

3.8.Bir spor sanatı olarak eskrim;

XIX. Yüzyılın sonunda, epe, kılıç ve flöre olmak üzere silahlar farklılaşarak branşlar netleşmiştir. Ancak sanat ve spor arasında artık bir seçim yapılması gerekmekte idi. Bu nokta da eskrimin spor olarak anılmaya başlanması epe branşı sayesinde olmuştur. Çünkü epe silahı tanım gereği düello silahıydı. Okullarda öğretilmeye başlanan bu branş sayesinde gerçekçilik ve romantizme karşı galip gelinmeye başlandı.

Yavaş yavaş spor tüm kuralları ile organize edilmeye başlanır ve yarışmalar ortaya çıkar. Louis Mérignac ile Eugénio Pini arasındaki flörede ki ünlü mücadele Nisan

³⁸ FIE, <http://fie.org/fie/history>, (Erişim Tarihi:8 Kasım 2018)

³⁹ FIE, *Eskrimin Modernleşme Süreci*, <http://fie.org/fie/history>, (Erişim Tarihi: 9 Kasım 2018)

1891'de yapıldı ve “resmi olmayan” olarak “Büyük Patron” olarak adlandırılan Mérignac kazandı.

1895 yılında, “Fransız Eskrim” gazetesi, dört İtalyan ile dört Fransız eskrimci için davetler üzerine bir turnuva düzenledi.

Bir akıl oyunu olarak da nitelendirilen eskrim ancak 21. YY’ın sonuna doğru bir spor haline gelmiştir. ⁴⁰

3.9.Eskrim ve Demokrasi, Cumhuriyet Türkiye’sinde Eskrim

Türkiye’de eskrim sporunda ilk çalışmalar, 1839’da ilan edilen Tanzimat Fermanı sonrasında Sultan Abdülmecit zamanında askeri okullara maç ve kılıç derslerinin konulmasıyla başladı.

Cumhuriyet döneminde de küçük değişikliklerle uygulanan “Maarif-i Umumiye Nizamnamesi” ile 1869’da Rüştiyelere eskrim dersleri konulması kabul edildi. 1901 yılında Muallim Hüsnü Bey, Harbiye Mektebi’nde eskrim dersleri vermeye başladı. İki yıllık öğretim sonunda Mülazım Refik, Ömer Lütfü ve Fuat Balkan’ı yetiştirdi. Yaygın bir çalışma yapabilmek amacıyla Hüsnü Bey yetiştirdiği tüm öğrencileri kendisine yardımcı olarak almıştır. 1903 yılında, İtalyan elçiliği kanalı ile Sultan Abdülhamid’den alınan özel bir izinle, padişahın huzurunda İtalyan subaylarıyla ilk karşılaşma yapılmıştır. Bu karşılaşmada bizi Ömer Lütfü ve Refik Bey’ler temsil ediyorlardı. Karşılaşmaların başarılarımızla sonuçlanmasından kıvanç duyan Sultan Abdülhamid bir “İrade-i Seniye” ile eskrimin Harp Okulları’nda yeniden yapılmasına izin vermiştir. 1906’da Fuat Balkan, Edirne’deki Harp Okulu’na eskrim hocası olarak atandı. Yine Fuat Balkan’ın girişimleriyle kurulan Beşiktaş İdman Yurdu’nda kulüp olarak ilk kez eskrim çalışmaları yapılmaya başlandı ve burada çok değerli eskrimciler yetişti. ⁴¹

Eskrim Federasyonu ilk olarak 1923 yılında Türkiye Cumhuriyeti’nin kurulması ile birlikte faaliyete geçti. İlk başkan olan Fuat Bey (Balkan) bu görevde 15 yıl kaldı. Türkiye Eskrim Federasyonu,1923 yılında Türkiye Cumhuriyeti bünyesinde Türkiye eskrim sporunun en üst yönetim organı olarak kurulduğu yıl, Uluslararası Eskrim Federasyonu’na da kabul edilmiştir.

⁴⁰ FIE, <http://fie.org/fie/history>, (Erişim Tarihi: 9 Kasım 2018)

⁴¹ Türkiye Eskrim Federasyonu, www.eskrim.org.tr, (Erişim Tarihi : 23 Nisan 2019)

Federasyon etkinlikleri çerçevesinde Türkiye eskriminin dönüm noktaları aşağıdaki şekilde gerçekleşmiştir.

- Eskrim Milli Takımı ilk kez 1924 Paris Olimpiyatları'na katıldı.
- 1931 Balkan Oyunları'nda ise Enver Balkan kılıçta birinci oldu. 1932 yılında ülkemize gelen Rus asıllı Nadovsky 1938 yılına dek Federasyon Antrenörü, 1956 yılına dek ise İstanbul Bölge Antrenörü olarak çalıştı ve çok değerli eskrimciler yetiştirdi.

1936 Berlin Olimpiyatları ise Türk sporu ve eskrimi adına bir dönüm noktası oluşturdu. Çünkü Suat Aşeni ve Prof. Halet Çambel 1936 Berlin Olimpiyatları'na katılarak, olimpiyatlara giden ilk bayan eskrimcilerimiz olma unvanını kazandı. Bu dönemde Rıdvan Bora, Refet Ülgenalp, Rıza Arseven, Halim Tokmakçioğlu, Sait Tayla ve Nefi Güven gibi başarılı eskrimcilerimiz yetişti.

1940-50 dönemlerinde Halkevleri'nin de eskrim sporuna eğilmeleri ile bu spor yayıldı. Aynı dönemde İstanbul'da Tenis-Eskrim-Dağcılık Kulübü'nün de faaliyete girmesi ile Türk eskrimi yeni sporcular kazanmaya başladı.

1970 Dünya Eskrim Şampiyonası Ankara'da düzenlendi.

1971 yılında İzmir'de yapılan Akdeniz Oyunları'nda flöre dalında bayan eskrimcimiz Özden Ezinler gümüş madalya kazandı. 1976 yılında da Atina'da yapılan Balkan Şampiyonası'nda Mehmet Özmen şampiyonluğu elde etti.

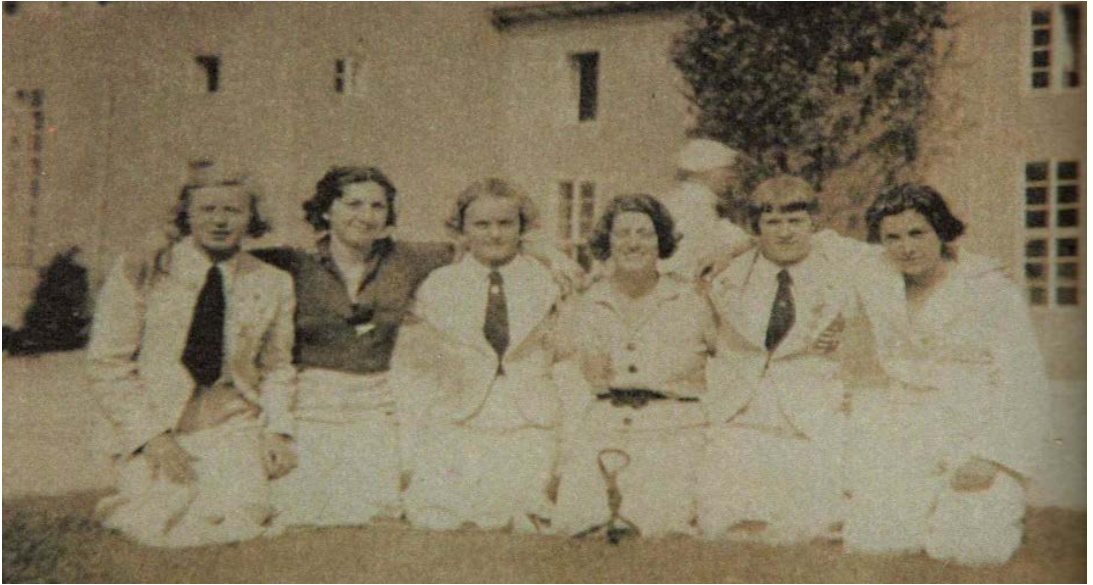
Bu yıllardan günümüze kadarki olan süreçte Balkan, Avrupa ve Dünya Şampiyonaları'nda önemli başarılar elde edilmiştir. Türkiye Eskrim Federasyonu Stratejik Planlamasındaki hedefler doğrultusunda ilerlemeye devam edilmektedir. Bu planlamada ki en önemli hedeflerden biri olan Olimpiyat Madalyası kazanma hedefine en çok yaklaşan eskrimci ise 2016 yılında İrem Karamete olmuştur. 2007'den sonra atağa geçen Türkiye Eskrimciliği 2016 yılında milli eskrimci İrem Karamete ile 93 yıllık tarihi zafere tanık oldu. Prag'da düzenlenen Rio 2016 Olimpiyat Oyunları Avrupa Kalifikasyon (Eleme) Müsabakaları Bayan Flöre kategorisinde Türkiye adına yarışan İrem Karamete, rakiplerine ezici üstünlük sağlayarak başarılı oldu. Karamete, elde ettiği bu sonuçla, Türk eskrim tarihinde Olimpiyat Oyunları'na kota uygulamasının getirilmesinin ardından katılma başarısını gösteren ilk Türkiye eskrimcisi ünvanını elde etti.

2016'daki Olimpiyatlara katılma başarısının ardından Başkan Murat Atalı

yönetimindeki Türkiye Eskrim Federasyonu 2017 yılına da tarihi bir başarıyla başlamıştır. Mart ayında Bulgaristan'ın Filibe ketinde düzenlenen Yıldızlar ve Gençler Avrupa Eskrim Şampiyonası'nda İbrahim Ahmed Acar yıldızlar kategorisinde altın madalya kazanarak önemli bir başarıya imza attı. Toplam 12 bin 215 lisanslı sporcusu bulunan Türkiye Eskrim Federasyonu, Başkan Atalı yönetiminde, 53 ildeki 3 bin 92 faal sporcusuyla çalışmalarını sürdürdüğü görülüyor.⁴²

3.10.Bir Cumhuriyet Bireyi: Halet Çambel

Remziye ve Berlin Askeri Ataşesi Hasan Cemil Çambel'in kızı olarak Berlin'de 1916 'da dünyaya gelen Halet Çambel İsviçre ve Avusturya'da yaşadıkdan sonra 1924 yılında Türkiye'ye dönmüştür. İstanbul Arnavutköy Amerikan Kız Koleji'nden mezun olan Halet Çambel, aynı yıl Fransa Hükümeti'nden aldığı bursla Paris Sorbonne Üniversitesi'nde arkeoloji eğitimine başladı. Üniversite'de arkeoloji eğitiminin yanı sıra eskrim ve binicilik ile uğraşan Çambel, 1936 yılında Atatürk'ün isteği üzerine Suat Fetgeri (Aşeni) ile eskrim dalında Berlin Olimpiyatları'na katıldı. Böylelikle Çambel, Aşeni ile olimpiyatlara katılan ilk Türk kadın sporcu ünvanını aldı.⁴³

Resim 4. Suat Fetgeri ve Halet Çambel, 1936 Olimpiyat Oyunları sırasında Olimpiyat köyünde yabancı sporcularla birlikte⁴⁴

⁴² Türkiye Eskrim Federasyonu, www.eskrim.org.tr, (Erişim Tarihi : 23 Nisan 2019)

⁴³ Boğaziçi Üniversitesi Arşiv ve Dökümantasyon Merkezi Koleksiyonları

⁴⁴ Arıpınar, E. Ve Cebecioğlu, T., Erdoğan Arıpınar ve Tuncer Cebecioğlu, *Olimpiyat Oyunları'nda Türk Kızları*, Türkiye Milli Olimpiyat Komitesi Yayınları:4, 2000

Resim 5. Halet Çambel ve Suat Aşeni

Atatürk'ün gurur ve mutluluk ile bahsettiği, Avrupa'nın birçok ülkelerindeki kadınlardan çok daha önce bu hakka sahip olan Halet Çambel ve Suat Aşeni "Türk Kadını'nı" tüm dünya ülkelerine tanıtarak tarihe geçmişlerdir. Cumhuriyeti'n kurulduğu yıllarda çağdaşlık yolunda ilerleyen Türkiye Cumhuriyeti Atatürk'ün öncülüğünde, Türk kadınının da spor alanlarında kendisini Dünya ülkelerine tanıtması fırsatı yakalamıştır.

Resim 6. Suat Aşeni, Halet Çambel ve diğer eskrimci arkadaşları ile birlikte⁴⁵

Suat Fetgeri ile birlikte Türkiye'yi temsil eden ilk 2 kadın sporcudan biri olan Halet Çambel, ırkçı ideolojinin ne ifade ettiğinin farkındaydı. 1916 Berlin 'den küçüklüğünde geldiği Türkiye'de birçok Yahudi komşusu olan köklü bir ailenin kızı olarak büyümüşü. Hitler'in yönetiminde Yahudilere neler yaptığını iyi biliyordu. Bu yüzden de bir mihmandardan gelen "Sizi Hitler ile tanıştıralım" teklifini reddetmişti. Bir röportajında bu diyalogu şöyle anlatacaktır:

-Biz dedik ki 'Hayır, biz Hitler'le tanışmayız ve elini sıkmayız: Çünkü eğer devletimiz göndermeseydi, biz zaten gelmezdik. İstemiyoruz! Halet Çambel, henüz 20 yaşındayken bile kime "Hayır" diyeceğini bilebilmiştir.⁴⁶

⁴⁵ Arıpınar, E. Ve Cebecioğlu ,T., Erdoğan Arıpınar ve Tuncer Cebecioğlu, *Olimpiyat Oyunları 'nda Türk Kızları*, Türkiye Milli Olimpiyat Komitesi Yayınları:4, 2000

⁴⁶ Özdemir,İ. *Halet Çambel'in İlham Veren öyküsü: Yaşamak Güzel Şey*, Sokrates Dergisi, Haziran 2017, 27.sayı

Resim 7. Suat Fetgeri, Halet Çambel ve Balkan Şampiyonu Fuad Balkan ile⁴⁷

Çambel, binicilikten eskrim, bisikletten okçuluğa kadar birçok farklı branşla ilgilenmiş. Arnavutköy Kız Koleji'nde okurken ise o dönem Beşiktaş Kulübü'nde de görev yapan, Çarlık Rusya'sından gelen eskrim hocaları Alexander Nadolsky'nin izinde, arkadaşı Suat Fetgeri Aşeni ile birlikte eskrimde ilerlemeye karar vermiş. Üniversite okuduğu Sorbonne'a gittiğinde bu seçimi peşini bırakmamış. Atatürk'ün isteğiyle o dönem Türk kadınlarının da olimpiyata gitmesine karar verilmiş ve Çambel

⁴⁷ Arıpınar, E. Ve Cebecioğlu, T., Erdoğan Arıpınar ve Tuncer Cebecioğlu, "Olimpiyat Oyunları'nda Türk Kızları", *Türkiye Milli Olimpiyat Komitesi Yayınları*:4, 2000

de Fetgeri ile birlikte oyunlara gönderilmiş.⁴⁸

Halet Çambel, kariyerini spor üzerine kurmuş bir kadın değil. Zaten yaşadığı dönemde spor üzerine kariyer kuran bir kadın yok. O dönemki kadınları daha ziyade öncü kadınlar, özellikle Cumhuriyet elitlerinin kızları gerçekten bir idealle vatana bağlılar, değiştirmeye/dönüştürmeye yönelik bir tutkuları var. Kendilerine ‘Cumhuriyet’in Kızları’ olarak misyon biçiyorlar.⁴⁹

Resim 8: Prof. Halet Çambel (sol başta) okul arkadaşlarıyla birlikte.⁵⁰

Arkeolog, korumacı, çevreci, etnograf düşünür gibi farklı bilimsel kimlikleri ile tanınan Prof. Dr. Çambel bilim insanları ile yakın ilişki içinde farklı ve seçkin bir aile ortamında yetişmesine karşın, yaşamının büyük bir kısmını arazide dağlarda, köylerde en güç koşullar altında hiç şikâyet etmeden kendi seçtiği yaşam şekline gönülden bağlanarak sürdürmüştür.⁵¹

⁴⁸ Özdemir, İ. “Halet Çambel’in İlham Veren öyküsü: Yaşamak Güzel Şey”, *Sokrates Dergisi*, Haziran 2017, 27.sayı

⁴⁹ Hacısoftahoglu, İ. Spor Sosyoloğu Görüşleri, www.wannart.com, (Erişim Tarihi: 11 Mart 2019)

⁵⁰ Arıpınar, E. Ve Cebecioğlu, T., Erdoğan Arıpınar ve Tuncer Cebecioğlu, “Olimpiyat Oyunları’nda Türk Kızları”, *Türkiye Milli Olimpiyat Komitesi Yayınları*:4, 2000

⁵¹ Özdoğan Prof. Mehmet - Mehmet Aydın, “Bilim insanı, Eğitimci, Arkeolog: Halet Çambel”, *Toplumsal Tarih Dergisi*, Sayı 24, 3 Mart 2014

Resim 9: Halet Çambel

Yaşar Kemal'in tanımlamasıyla “yiğit kadın” 1946 -2010 yılları arasında Karatepe Antik Kent Kazısı'yla Türkiye'nin en uzun süreli arkeolojik çalışmalarını gerçekleştirdi. ⁵²

Karatepe'de arkeolojik çalışmalar yaparken bir yandan da köyün kalkınması için eşi Nail Çakırhan ile birlikte çok sayıda eğitimci girişimlerde bulunmuşlardır.

Türkiye'nin ilk milli park uygulaması doğrultusunda ormanı zarar görmemesi için köylüyü ikna ederek keçi ile koyunlar, takas ettirmiştir.

Okul inşa etmiş, öğretmen olmadığı için zaman zaman arkadaşları ile birlikte kendileri ders vermişlerdir. Köylünün iş sahibi olabilmesi için eğitici usta getirerek marangozluk, demircilik gibi açılan kurslar açmışlardır. Gelişim sürecinde yerel kültürün bozulmaması için el sanatlarını belgeleyerek Karatepe kilimini bir dünya markası haline getirdiler.

⁵² Mortan Kenan - İbrahim Atalay, *Yedi Bölge Türkiye*, Mimeo, Türkiye İş Bankası Kültür Yayınları'nın Yayın Listesinde, 2019

Resim 10. Neolitik Dönem arkeolojisinin efsaneleşmiş adları soldan sağa Linda Braidwood, Bruce Howe, Robert J. Braidwood, Halet Çambel; 1964 yılı Çayönü kazısında.⁵³

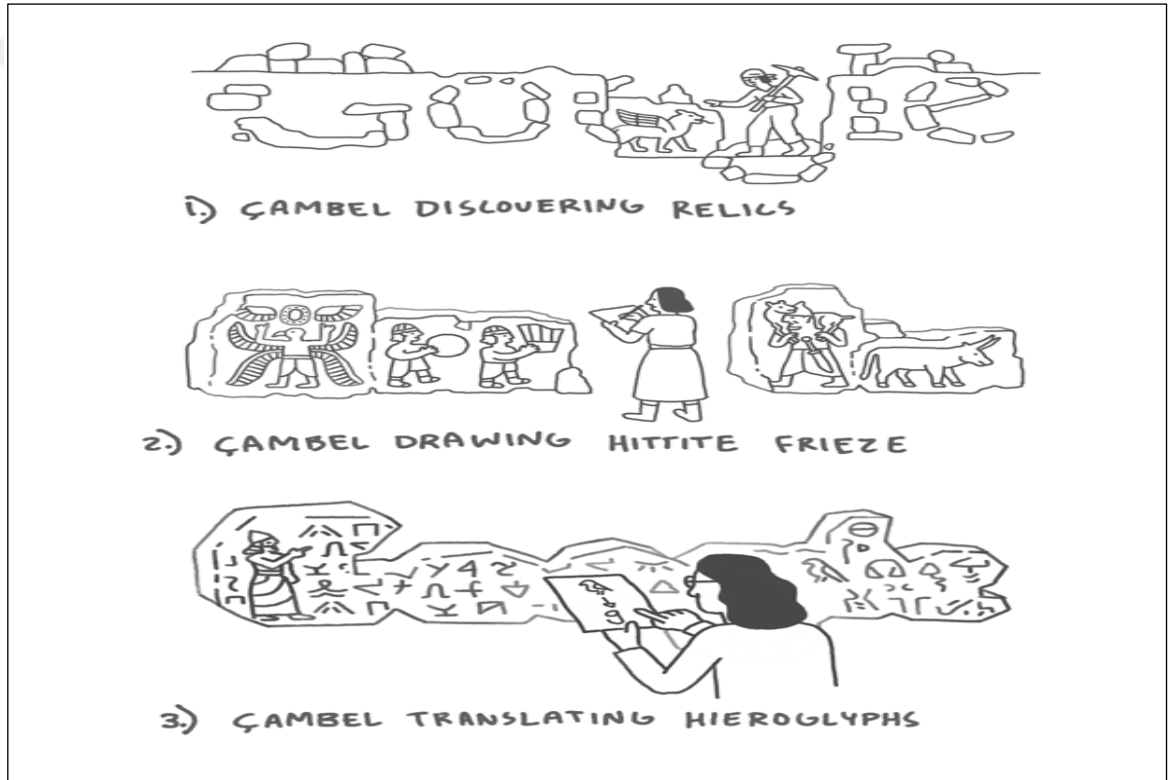
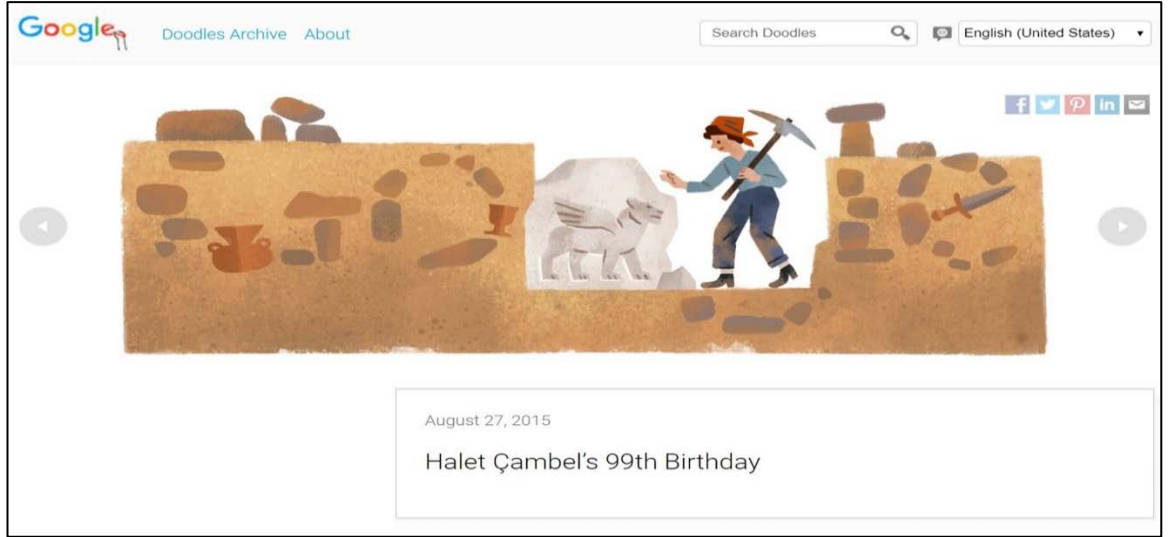
Alçak gönüllülüğü ile ön planda olan Prof. Çambel, kültür varlıklarının sadece seyirlik değil aynı zamanda bulunduğu çevrenin kültür ve ekonomik gelir seviyesinin arttırdığına olan inancı doğrultusunda çalışmalarını sürdürmüştür.

Uzun yıllar İstanbul Üniversitesi'nin Tarih Öncesi Arkeoloji Bilim Dalı Kürsüsü Başkanlığı'nı yapan Prof. Dr. Halet Çambel 1985 yılında emekliye ayrıldıktan sonra da Kültür Bakanlığı adına arkeolojik kazılar yapmaya devam etmiştir. İlerleyen yaşlarına rağmen hala dinç, hala enerjik ve yorulmak bilmeyen bir bilim kadını Çambel'in, gençlik yıllarında yaptığı sporun fiziksel ve psikolojik etkisinin önemli olduğu gözlemlenmektedir. Prof. Dr. Halet Çambel 12 Ocak 2014 yılında vefat etmiştir.⁵⁴

Vefatı özellikle tüm bilim dünyasında yankı uyandırırken, ölümünün birinci yılında Google ana sayfasında Prof. Dr. Halet Çambel'i anmıştır.

⁵³ Özdoğan Prof. Mehmet - Mehmet Aydın, *Bilim insanı, Eğitimci, Arkeolog: Halet Çambel*, Toplumsal Tarih Dergisi, Sayı 24, 3 Mart 2014

⁵⁴ Arıpınar, E. Ve Cebecioğlu, T., Erdoğan Arıpınar ve Tuncer Cebecioğlu, *Olimpiyat Oyunları'nda Türk Kızları*, Türkiye Milli Olimpiyat Komitesi Yayınları:4, 2000

Resim 11. Google’ın Çambel’in ölüm yıl dönümünde yayınladığı doodle”⁵⁵

“Karatepe’nin Güzel Ecesi Halet Abla” adıyla ünlenen Prof. Çambel’in yaşamını kaleme alan Osmaniye E.Valisi İsa Küçük, "Halet Abla Destanı'nı yazmıştır.”⁵⁶

⁵⁵ Google Cultural Institute İnternet Sitesi, “Halet Çambel”, <https://www.google.com/doodles/halet-cambels-99th-birthday?hl=en> , Erişim Tarihi : 19 Nisan 2019

⁵⁶ Mortan Kenan - İbrahim Atalay, *Yedi Bölge Türkiye*, Mimeo, Türkiye İş Bankası Kültür Yayınları’nın Yayın Listesinde, 2019

Resim 12. Halet Çambel’in bir fotoğrafı⁵⁷

Boğaziçi Üniversitesi’ne bağışladığı İstanbul-Arnavutköy’deki tarihi “Kırmızı Yalı” arşivi çalışması yaklaşık 150.000 belge, 40.000 fotoğraf, 10.000 resmi yazışma, 20.000 sayfa mektup, 8.000 kitap, 3.000 dergi ve 3.000 ayrı basım eserden oluşuyor.

Arşivde Prof. Dr. Halet Çambel ve eşi Nail Çakırhan’ın kişisel belgeleri ile arkeolojik kazı arşivleri, mimarlık çalışmaları, Karatepe kazılarında kalan malzemeler, planlar, çizimler, fotoğraflar ve Prof. Dr. Halet Hanım’ın ablası Leyla Çambel’in de kütüphanesi bulunuyor. ⁵⁸

3.11.Eskrim ve vatandaşlık bilinci ve bu sporun kazandırdığı özellikler

- Fiziksel;
 1. Eskrimci; bir atlet gibi çevik, bir jimnastikçi gibi esnek, bir halterci gibi güçlü olmalıdır.
 2. Eskrim, refleksleri güçlendirir. Dikkatli olmayı ve çok kısa zamanda doğru karar vermeyi öğretir.
 3. El / göz koordinasyonunun sağlanmasında en önemli araçtır. Savaş pilotları eskrim eğitimi alırlar.Kısa zamanda ani ve doğru karar almada avantaj oluşturur.

⁵⁷ Ermaner, E., *Türkiye’den Bir Yıldız Geldi Geçti: İlklerin Öncüsü Prof. Dr. Halet Çambel*, <https://listelist.com/halet-cambel-kimdir/#respond>, (Erişim Tarihi : 21 Mart 2019)

⁵⁸ Boğaziçi Üniversitesi Arşiv ve Dökümantasyon Merkezi Koleksiyonları

- Mental;
 1. Eskrim bir mücadele sporudur, kendine güven duygusunu geliştirir ve kendi kendine yeterli olmayı öğretir. Hayatta ki zorluklara karşı dirençli olmanın prova edildiği bir spor türüdür.
 2. Müsabakada önde iken gevşememeyi, geride iken pes etmemeyi öğretir.
 3. Dil, din, ırk, yaş gözetmeksizin hiçbir rakibi küçümsememeyi, mütevazı olmayı ve hiçbir başarının tesadüfen gelmediğini öğretir.
 4. Analitik düşünmeyi geliştirir. Bir satranç oyuncusu gibi birkaç hamle ötesini hesaplamayı öğrenir.
 5. Eskrimci disiplinli bir şekilde yaşamak hem eğitimini hem de eskrimi bir arada ve başarılı bir şekilde yürütmek durumundadır.
 6. Eskrim elit bir spordur, centilmenlik ve fair play ön plandadır.
 7. Eskrim aynı zamanda bir takım sporudur, arkadaşlık ve takım ruhunu geliştirir.
 8. Fiziksel olarak pes etmek üzereyken bile mental kuvvet ile sonuna kadar mücadele ederek sonuncu tuşa ulaşmak için ne kadar çok güçlü bir zihinsel iradeye sahip olmanın önemini öğretir.
 9. Stres altında soğukkanlılıkla mücadele edebilmeyi öğretir.⁵⁹

3.12.Eskrim Sporunun Genel Kuralları

3.12.1Eskrimde Branşlar

- **FLÖRE:** Asillerin düelloya hazırlanmak amacıyla kullandıkları orijinal antrenman silahının çağdaş türüdür. Kurallar doğrultusunda atak üstünlüğü elde edilerek yapılan tuşların geçerli olduğu bir branştır. Hedef alanı en dar olan branş olduğu için hem teknik hem de stratejik açıdan son derece kuvvetli olunması gereken branştır. Genellikle eskrimde yeni başlayanları yönlendirildiği olan branştır.
- **EPE:** Diğer branşların silahlarına göre daha ağır ve vücudun her noktasına dürtüş yapılarak sayı kazanılan bir silahtır. Atak üstünlüğü yoktur. Hedefte geçersiz alan olmadığından ötürü yapılan tuşların her biri sayı olarak geçerli olmaktadır. (Tuş yapmak için hedef alanı en fazla olan branş aynı zamanda da tuş almanın da aynı oranda daha kolay olduğu bir branş olduğundan ötürü genellikle uzun boylu eskrimcilerin müsabık olduğu bir branştır. Ayrıca atak üstünlüğü olmadığından ötürü veteranların rahatlıkla ileri ki yaşlarda müsabık olabildiği bir branştır.)

⁵⁹ Marmara Eskrim Spor Kulübü'nün Eskrim Tanıtım Sunumundan Naklen Alınmıştır, 5 Mart 2018

- **KILIÇ:** Süvarilerin palasından ve at üstünde vuruşma biçiminden esinlenerek geliştirilen ve sadece belden yukarı dürtüş ve kesmeler (Silahın kenarı) ile de tuş yapılabilen bir branş olduğu için maçlar çok hızlı gerçekleşmektedir. Kurallar doğrultusunda atak üstünlüğü elde edilerek yapılan tuşların geçerli olduğu bir branştır.

Resim 13: Soldan Sağa, Flöre, Epe ve Kılıç Branşlarının Hedef Alanları

	Foil	Epée	Sabre
Mass (g)	<500	<770	<500
Total length (cm)	110	110	105
Blade length (cm)	90	90	88
Shape of the blade	Quadrangular	Triangular	Triangular
Valid targets	Trunk	All the body	Head, trunk, upper arms, glove
How to hit the target	Tip	Tip	Blade (cutting) and tip
Force for detecting (N)	>4.90	>7.36	Only contact
Priority	Yes	No	Yes

Tablo 3. Eskrim kılıç ve hedef alanlarının karakteristik özellikleri ⁶⁰

3.12.2.Eskrimde Sayıların Belirlenmesi – Tuş

Eskrim müsabakalarında, “aparey” adı verilen, zamanı, tuş sayılarını ve tuşların geçerli bölgeye yapılıp yapılmadığını gösteren, elektronik cihazlar kullanılır. Bu cihazların yeşil (1) ,kırmızı(1) ve beyaz(2) olmak üzere toplam dört lambası vardır. Renkli lambalar geçerli alana gelen tuşları, beyaz lambalar ise geçersiz alana yapılan tuşları gösterir.

⁶⁰ Roi Giulio S. and Bianchedi, Diana, *The Science of Fencing, Implications For Performance and Injury Prevention, Education and Research Department Isokinetic*, Sports Med 38 (6), Bologna, Italy, 2008

Tüm maçlar hakem tarafından yönetilir. Hakemin verdiği kararlar doğrultusunda kazanılan sayılar apareye yansıtılır. İlk tur maçlarında 5 tuşa önce ulaşan ya da 3 dakikayı önde tamamlayan eskrimci maçı kazanır. Eleme maçlarında ise 15 tuşa önce ulaşan ya da 9 dakikalık maç süresini önde tamamlayan eskrimci maçı kazanır. Süre bittiğinde eğer puanlar eşit ise avantaja bırakılır. Hakem tarafında apareyden avantaj lambası tespit edilir. Lamba kırmızı – yeşil arasında yanar söner. Durduğunda hangi renkte kalır ise o rengin tarafında ki sporcu avantaj hakkını kazanır. Bir dakika boyunca hiç tuş yapılamaz ise avantajlı olan sporcu maçı kazanır. (Genellikle en uzun süren maçlar epe en kısa süren ise kılıç müsabakaları olmaktadır.)

3.12.2.Eskrimde Yaş Grupları ve Müsabakalar

Eskrim her yaş grubundan insanın yapabileceği bir spordur. Bayanlar ve erkekler ayrı yarışırlar. Eskrimde bireysel ve takım müsabakaları düzenlenmektedir.

- Resmi Dünya Şampiyonaları;
Yıldızlar: 13-17 yaş arası
Gençler: 13-20 yaş arası
Büyükler: 20 üzeri
Yaş gruplarında düzenlenir.
- Bunların dışında, Veteranlar için de aşağıdaki yaş gruplarında Dünya Şampiyonaları organize edilmektedir;
Veteranlar: 40-50 yaş arası
Veteranlar: 51-60 yaş arası
Veteranlar: 61-70 yaş arası
Veteranlar: 70 + yaş arası
- Resmi Dünya Şampiyonaları'na katılamayan küçük sporcular için Türkiye'de ve Dünya da 11-13 (Minik) ve 9-11 (Süper minik) yaşlar arası turnuvalar düzenlenir. Bunların haricinde daha da küçük yaştaki eskrimcilerin yarışabilmeleri için özel müsabakalar yapılmaktadır.

3.13.Spor Endüstrisi ve Eskrim

Çoğu kişi için film, tiyatro, opera, konser gibi etkinlikleri en bilinen eğlence etkinlikleridir. Ancak spor etkinlikleri bunların içinde en farklı olanıdır. Sporu diğer

eğlence etkinliklerinden ayıran en belirgin özellik ise spontane gelişmesidir. Örnek olarak değerlendirilecek olursa, konserlerin bir programı vardır, ancak spor etkinliklerinde aksiyonlar, kontrol dışı ve spontane gelişir.⁶¹

Spor endüstrisindeki kullanıcı-tedarikçi ilişkisi 3 majör nokta içermektedir.⁶²

- Spor kullanıcıları (Sporcular veya Spor izleyenler)
- Spor malzemeleri
- Üreticiler ve aracılar

Sıra	Spor Çeşitleri	Reyting	Sıra	Spor Çeşitleri	Reyting
1.	Futbol	3001	26.	Rally	72
2.	Basketbol	1394	27.	Güreş	67
3.	Tenis	1170	28.	Downhill Skiing	67
4.	Cricket	914	29.	Buz Pateni	65
5.	Formula 1	557	30.	Hız Pateni	60
6.	Beyzbol	552	31.	Dalış	53
7.	Athletics	500	32.	Touring Cars	52
8.	Amerikan Futbolu	449	33.	Halter	49
9.	Boxing	446	34.	Rugby	45
10.	Golf	426	35.	Judo	41
11.	Ice Hockey	350	36.	Indycar	39
12.	Voleybol	325	37.	Atış	39
13.	Bedminton	299	38.	Biathlon	38

⁶¹ Shank, Matthew D., *Sports Marketing-A strategic Perspective*, Matthew D. Shank, New Jersey, 2009, s:5

⁶² Shank, Matthew D., *Sports Marketing-A strategic Perspective*, Matthew D. Shank, New Jersey, 2009, s:31

14.	Bisiklet	286	39.	Cross-Country Skiing	34
15.	Rugby Union	220	40.	Kickboxing/Muay Thai	33
16.	Mixed Martial Arts	190	41.	Ski Jump	31
17.	Yüzme	189	42.	Avustralyan Futbolu	29
18.	Bilardo	168	43.	Archery	25
19.	Moto GP/Motorbike	151	44.	Yelken	24
20.	Field Hockey	142	45.	Equestrian	22
21.	Nascar	132	46.	Taekwando	21
22.	Hentbol	105	47.	Sumo	20
23.	Masa Tenisi	98	48.	Eskrim	19
24.	At Yarışları	93	49.	Kung fu)	19
25.	Jimnastik	78	50.	Plaj Voleybolu	17

Tablo 4. Dünyanın en popüler sporlarının izlenme oranları üzerine bir istatistik ⁶³

Toplamda yaklaşık 100 farklı sporun içerisinde eskrim 48. sırada yer bulmuştur.

3.14.Dünya’da Eskrim Malzemesi Üreticileri

Eskrimin tarihi ve günümüze kadarki olan süreci göz önüne alındığında Avrupa ülkelerinin yanı sıra Rusya, Amerika, Çin, Japonya’nın da hem sporcu sayısı hem de alınan başarılar açısından son yıllarda büyük yol kat ettiği görülmektedir.

Toplamda yaklaşık olarak 30 bin eskrimcinin kayıtlı olduğu ve bunların ¼ ünün aktif olarak FIE müsabakalarında mücadele ettiği bilinmektedir. 327 milyon nüfuslu Amerika’da aktif eskrim yapanların sayısının yaklaşık olarak 29.000 ve bunların

⁶³ *Sporda Reyting*, <http://www.biggestglobalsports.com/worlds-biggest-sports/4580873435> , (Erişim Tarihi : 5 Mart 2018)

sadece 1811 tanesinin uluslararası platformda eskrim yaptığı bilinmekte iken 75 milyon nüfuslu Türkiye’de kayıtlı lisanslı eskrimci sayısı 12.000 civarındadır. Bu eskrimcilerin yaklaşık 3.000’inin aktif eskrim yaptığı ve federasyonun kurulduğundan bu yana toplam 521 tanesinin uluslararası platformda eskrim yapabilecek seviyeye ulaşabildiği görülmüştür. Çok spesifik ve diğer spor branşlarına nazaran popülerliği daha düşük bir branş olan eskrim pazarı endüstrisinde gizli bir büyüme potansiyelinin olduğu söylenebilir.

Şu ana kadar bu pazarda ki önde gelen eskrim markalarının, özellikle eskrimci sayılarının yüksek olduğu görülenlerin Avrupa ülkeleri menşeiili olduğu görülmektedir. Bunların Allstar, Leon Paul, Pbt, Uhlmann, Negrini, Prieur olduğu bilinmekte iken gün geçtikçe eskrim markalarının sayısının arttığı aşağıdaki tabloda gözlemlenmektedir.

AMERİKA	İTALYA	ALMANYA	FRANSA	ÇİN
Absolute Fencing Gear	Negrini	Allstar	Prieur	OkFencing
Zivkovic	Favero Electronics	Uhlmann Fechtspor	France Lames	Wuxi Husheng Sp. Co
Radical Fencing	Gajardoni	Adidas	Sas Blaise Freres	Guanda Fencing
Victory Fencing Gear	Carmimari	Fencewithfun (FWF)	Kabkom	Extreme Fencing Limi
Gladius Fencing Gear	Euro Fencing			Triumph Fencing
Alliance Fencing-Equ. LLC	Francini Blades			
Blue Gauntlet(BG)				
VSM-Virtual Scoring Mach.				
American Fencers Supply				
Nike				
Triplette				

RUSYA	UKRAYNA	SINGAPUR	MACARİSTAN	TÜRKİYE
Brum	StM Fencing	Zsuma	PBT	Greenapple
Amico	Dynamo			
Lammet		Aramis Fencing Equ.		

YENİ ZELANDA	YUNANİSTAN	İNGİLTERE
Mainland Fencing Equ.	Sword Hellas	Leon Paul
		Blades Brand

Tablo 5. Eskrim Malzeme Üreticileri ve Dağıtıcılarının Marka İsimleri

ÜLKE	FIE	ÜLKE	FIE	ÜLKE	FIE	ÜLKE	FIE	ÜLKE	FIE
USA	1811	Czech Rep.	291	Irakue	99	Dem. Rep. C	37	FIE	7
Italy	1614	Chinese Tai	280	Jordan	99	Cyprus	34	Monaco	6
France	1497	India	256	Tunusia	93	Bahrain	33	Namibia	6
Germany	1399	Bulgaria	252	Malaysia	87	Mongolia	32	Dominica	5
Great Britain	1206	Brasil	248	Lithuania	85	Macedonia	27	Rwanda	5
Japan	976	Colombia	246	El Salvador	83	Ghana	25	Virgin Island	5
Poland	927	Kazakhstan	223	Costa Rica	80	Nepal	22	Yemen	5
Spain	871	Singapore	216	Iceland	80	Sri Lanka	22	Angola	4
Russia	868	Belarus	212	Vietnam	80	Brunei Daru	20	Botswana	4
Hungary	851	Kuwait	200	Azerbaijan	77	Burkina Faso	20	Antigua and	3
Canada	774	Argentina	199	Saudi Arabia	77	Togo	20	Gabon	3
Korea	705	Norway	199	New Zealand	72	Libya	19	American Sa	2
China	613	Serbia	195	Armenia	70	Palestine	19	Guyana	2
Sweden	560	Cuba	192	Senegal	70	Nigeria	18	Madagascar	2
Ukraine	546	Slovakia	189	Moldova	66	Paraguay	18	Mauritius	2
Turkey	521	Puerto Rico	177	Luxembourg	65	Honduras	16	Myanmar	2
Switzerland	439	Ireland	175	United Arab	64	Congo	15	Afganistan	1
Iran	428	Estonia	172	Morocco	63	Jamaica	14	Albania	1
Israel	406	South Africa	172	Dominican R	58	Niger	14	Bahamas	1
Romania	390	Croatia	167	Peru	57	Aruba	13	Belize	1
Australia	387	Thailand	162	Macao	52	Cambodia	13	Equatorial	1
Egypt	385	Algeria	148	Panama	50	Bangladesh	11	Mauritania	1
Venezuela	367	Chile	146	Turkmenista	47	Guinea	11	Samoa	1
Mexico	351	Indonesia	143	Cote D'Ivoire	46	Syrian Ar. R	11	San Morine	1
Netherlands	341	Latvia	123	Bolivia	44	Tajikistan	11	Uganda	1
Portugal	336	Qatar	123	Equador	43	Sierra Leone	9	Guam	0
Finland	331	Georgia	116	Kyrgyzstan	43	Benin	8	Haiti	0
Hong Kong	329	Uzbekistan	108	Lebanon	43	Cameroon	8	North Kore	0
Belgium	323	Philippines	106	Mali	40	Malta	8	Somalia	0
Greece	320	Guatemala	102	Nicaragua	38	Barbados	7		
Denmark	309	Slovenia	101	Uruguay	38	Bermuda	7		

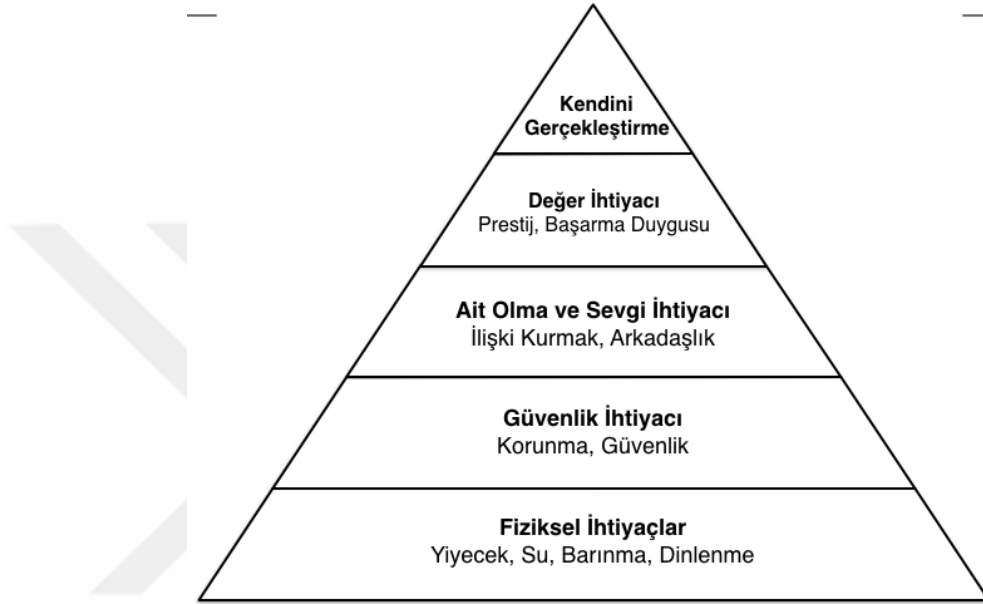
Tablo 6. Nisan 2019 itibari ile FIE'nin (Uluslararası Eskrim Federasyonu'nun) kuruluşundan bu yana kayıtlı olan eskrimci Sayıları ⁶⁴

⁶⁴ FIE, www.fie.ch, (Erişim Tarihi: 15 Nisan 2019)

3.15.Eskrimde Güvenlik ve Malzemeler

3.15.1.Eskrimde Güvenliğin Sağlanması

Maslow’a göre sağlıklı bir halde güvenlik ihtiyaçlarının giderilmesi için fiziksel güvenliğin sağlanması dolayısıyla spor malzemeleri üreticilerinin ise bu nokta da kullanıcıların fiziksel güvenliğini göz önünde bulundurmaları gerekmektedir.⁶⁵

Tablo 7. Maslow’un ihtiyaçlar hiyerarşisi⁶⁶

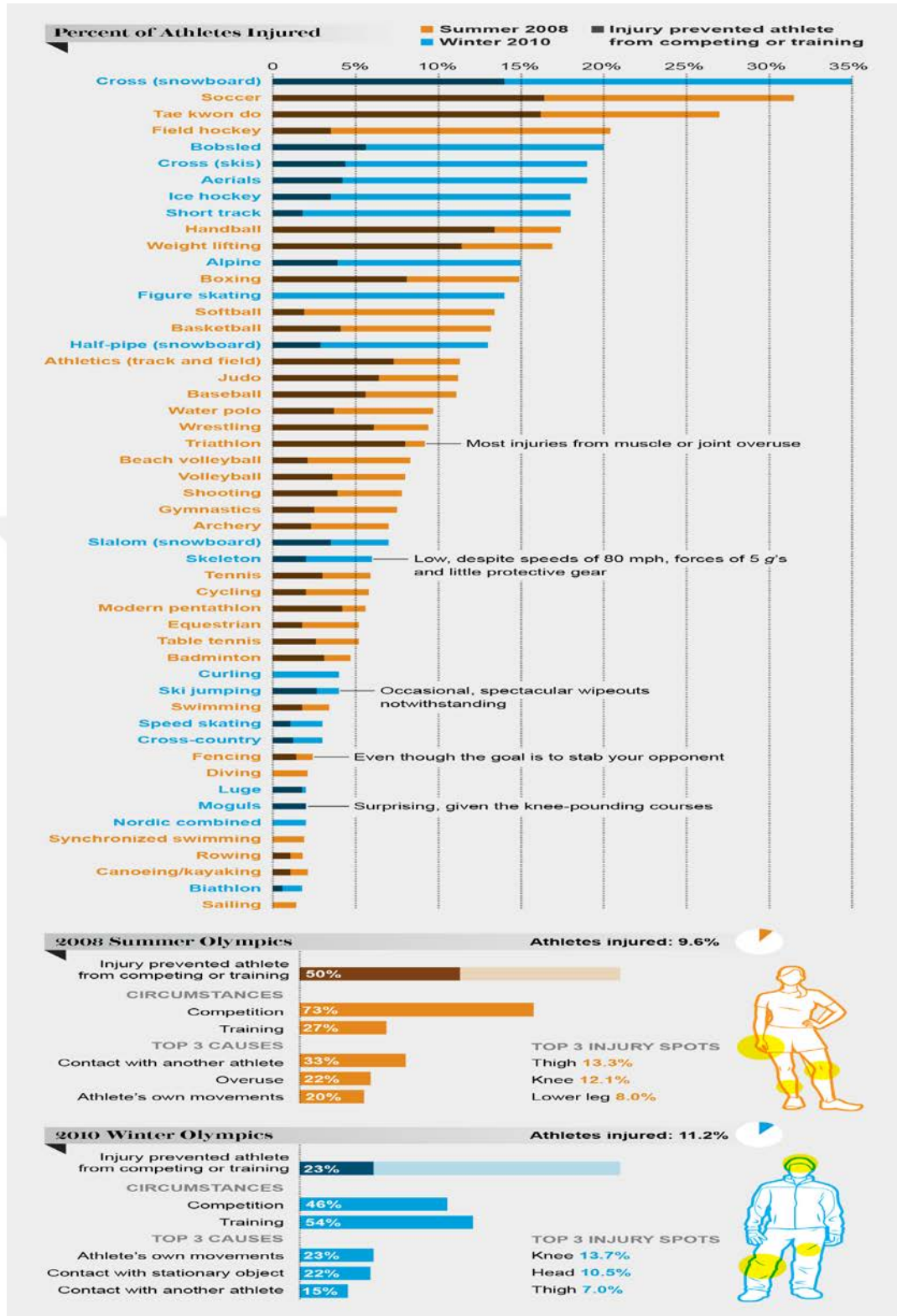
Eskrim kıyafetleri 800 Newton, maskeleri ise 1600 Newton şiddetinde “dürtmelere” karşı dayanacak özel malzemelerden üretilmiştir.

Eskrim, tedbir ve kurallara uyulduğu sürece müsabaka olunan en emniyetli sporlardan biri olduğu söylenebilir

Aşağıdaki istatistiğe göre, taekwando ve futbol, %30 lara varan oranla en çok sakatlanan sporlar iken eskrimde sakatlanma oranı ise %2,5 lardadır.

⁶⁵ Shank, Matthew D., *Sports Marketing-A strategic Perspective*, New Jersey, 2009, s:117

⁶⁶ Shank, Matthew D., *Sports Marketing-A strategic Perspective*, New Jersey, 2009, s:117

Tablo 8. 2008 Rio Olimpiyat Oyunları'nda ki sakatlanmalar üzerine bir istatistik⁶⁷

⁶⁷ Engebretsen, L., *Fencing: One of the lowest injury rates*. Graphic by JenChristiansen, University of Oslo, <https://www.fencing.net/13020/fencing-safer-than-badminton/>, Erişim Tarihi : 20 Mart 2019

2008 Olimpiyat Oyunları'nda ki sakatlanmaların istatistiği incelendiğinde ise eskrim; futbol, basketbol, beyzbol, tenis gibi sporlara göre daha az popüler olmamasına rağmen çok daha güvenli bir spor olduğu görülmektedir.

<u>Study</u>	<u>Duration</u>	<u># participants</u>	<u># bouts</u>	<u># athlete-exposures</u>	<u># injuries</u>	<u>Injuries/100 participants</u>	<u>Injuries/1000 A-E</u>
Lanese et al. (1990)	1 yr						
Men		18	--	--	5	27.8 ^a	--
Women		6	--	--	3	50.0 ^a	--
Roi & Fasci (1988)	47 local and regional competitions during one year						
Men		952	4,696	9,392	35	3.7	3.7
Women		413	2,106	4,212	23	5.6	5.5
Harmer (unpublished)	4 major national and international competitions during one year						
Men		685	5,173	10,346	80	11.7	7.7
Women		346	2,625	5,250	27	7.8	5.1

Tablo 9. Eskrimde Sakatlanma Oranları”⁶⁸

Her ne kadar eskrim en güvenli sporlar arasında gösterilse de Olimpiyat altın madalya sahibi olan Vladimir Viktorovich Smirnov, 1982 yılında, rakibinin flöresinin maskeyi delip göz kapağının içinden geçerek beynine isabet etmesi sonucu 9 gün boyunca komada kaldıktan sonra hayatını kaybetmiştir. ⁶⁹

Kayıtlara geçen bir diğer olay ise 17 yaşında ki Ukrayna'lı Yevgen Khavkiv'de yapılan bir müsabaka esnasında kırılan bir silahın göğsünden içeri girip ciğerlerine isabet etmesi sonucu hayatını kaybetmesidir. ⁷⁰

Modern eskrim sporunun müsabıklaştırılmasından itibaren, diğer sporlara nazaran çok daha az sayıda yaralanmaların yaşanmasına rağmen özellikle bu 2 olayda görülmektedir ki; eskrimde malzemelerin güvenilirliği sporcunun güven içerisinde müsabık olmasını sağlamaktadır.

Yaşanan bu trajik olayların sonrasında FIE (Uluslararası Eskrim Federasyonu) eskrim malzemeleri konusundaki hassasiyetini ve aldıkları önlemleri arttırmaya başlamıştır.

⁶⁸ Caine, D., Caine, C., Lindner K. (eds), *Epidemiology of Sports Injuries*, Champaign, IL: Human Kinetics pp. 186-195 (1996) Chapter 12 Fencing, <http://www.exra.org/FencingChptr.htm> , (Erişim Tarihi 5 24 Şubat 2019)

⁶⁹ Palmer, Harriet, *Auckland foils the competition*, Taranaki Daily News, 04/16/2009, s : 020

⁷⁰ N.A, *Teenager killed in fencing mishap*, Sunday Telegraph, The Sydney, 03/14/2004

Tüm FIE organizasyonlarında (Olimpiyatlar, Dünya Şampiyonaları, Grand Prix'ler) FIE amblemlili malzemeler kullanılması şartı vardır. Her müsabaka öncesinde sporcular; bireysel malzemelerini (silahlarını, maskelerini, plasteronlarını, eldivenlerini, kordonlarını, eskrim ceket ve pantolonlarını) organizasyondaki malzeme komisyonuna teslim etmektedirler. Malzeme komisyonu ise kontrol ettikten sonra üzerlerine onayladıklarına dair damga basarlar.

FIE damgası Uluslararası Eskrim Federasyonu'nun malzeme tedarikçilerini zorunlu tuttıkları birtakım standartlarının yerine getirilmesi durumunu simgelemektedir.

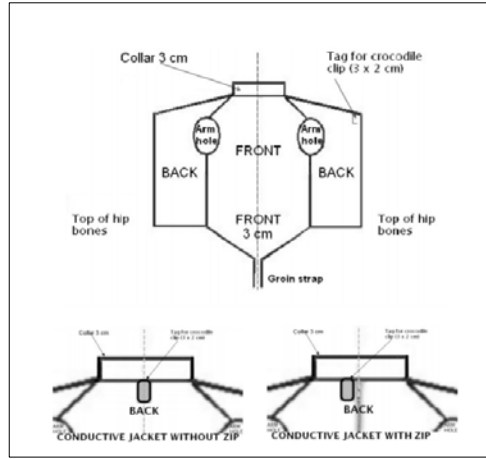
Şekil 1:FIE Kalite Damgası⁷¹

Ancak zamanla yıpranan malzemeler koruma özelliğini kaybetmek durumunda kalabilmektedir. Bu noktada düzenli yapılan malzeme kontrol uygulamaları sayesinde hem malzemenin “FIE” damgalı olmasına rağmen sağlamlığının kontrolü hem de malzemelerin FIE kural kitabındaki uygunlukları tespit edilmektedir.

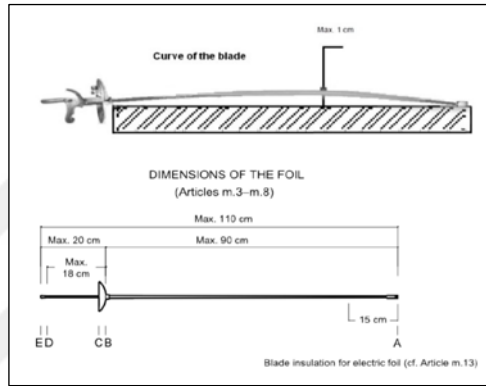
FIE kural mevzuatına göre; her malzemede uyulması gereken birtakım kurallar bulunmaktadır. Bunlardan başlıcaları aşağıdaki şekildedir;

Flöre ve kılıçta elektrikli yeleklerin arkasında soyadı ve ülke adlarının kısaltmalarının yazılması zorunludur. Epe de ise elektrikli yelek bulunmadığından ötürü ceketin arkasına yazılmaktadır.

⁷¹ FIE, *Yarışma Kuralları, Eskrimcilerin Silah ve Malzeme Kontrolü*, www.fie.ch, (Erişim Tarihi:17 Nisan 2019)

Şekil 2:İletken elektrikli flöre yeleğinin kesim kuralları

Şekil 3:Flöre Silahının Teknik Kuralları⁷²

Flöre, epe ve kılıçlar düz bir zeminin üzerine koyulup eğim ölçüleri kontrol edilir. Eğim gereğinden fazla ise onay verilmeden rendelenmektedir.

Eskrim sporunda güvenliğin sağlanabilmesi için malzeme üreticilerin yukarıda bahsedilen türde çokça teknik kuralı göz önünde bulundurmaları gerekmektedir.

3.15.2.Eskrimde malzemeler

Eskrim malzemelerinde kullanılan ham maddeler aşağıdaki şekilde kategorize edilebilir.

- Plastik: Kordon başları, tas süngerleri
- Metal: Maske kafesi, eski tip elektrikli ceketlerin ipliklerin etrafına sarılan telleri
- Tekstil Ürünleri Konfeksiyon: Ceket, pantolon, eldiven, plasteron, çorap, ayakkabı
- Çelik: Flöre, epe ve kılıç lamları, priz braketleri
- Alüminyum: Pist, tas ve kabzalar

⁷² FIE, *Yarışma Kuralları*, *Eskrimcilerin Silah ve Malzeme Kontrolü*, www.fie.ch, (Erişim Tarihi:17 Nisan 2019)

- Elektronik: Sinyalizasyon cihazları, tekrarlama ışıkları
- Diğer: Ayakkabı, tambur (uzun eskrim çantası)

Bu malzemelerin işlenmesi ile ortaya çıkan ürünler bireysel ve ortak olarak 2 kategoride değerlendirilebilir.

3.15.2.1.Bireysel Malzemeler;

Resim 14:
Elektrikli Yelek

Resim 14: Teknolojik
Kumaş Ceket

Resim 16: Ceketin İçine
Giyilen Koruyucu
Plasteron

Resim 7:
Tek.Kumaş
Pantolon

Resim 15: Göğüs
Korumalığı

Resim 19:
Maske

Resim 20:Eskrim
Ayakkabısı

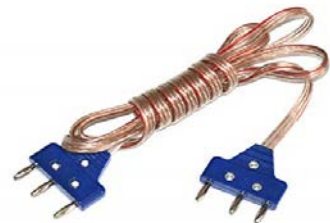
Resim 21:
Eskrim Çorabı

Resim 22:Eskrim
Eldiveni

Resim 23:Silahlar

Resim 24: Kordon

3.15.2.2.Ortak Malzemeler;

Resim 16:Alet (Aparey)

Resim 26: İletken Kablo Makarası (Anrulör)

Resim 27: Alüminyum Eskrim Pisti

Genellikle eskriye yeni başlayanlar, kulüp malzemeleri kullandıkları görülmüştür. Müsabık olunmaya başladıkça şahsi malzemeler temin edilir.

Artık çoğu eskrimci bu imkanlara rahatlıkla erişebilmektedir.

Ancak 20 yıl öncesine kadar bu malzemelere erişim zor ve maddi alım gücü düşük olduğundan ulusal müsabakalarda tam takım eksiksiz ve yedek malzemeli bir donanıma sahip olmak çok zor idi. Kulüp sporcuları müsabakalarda 1-2 silahı dönüşümlü olarak kullanırlardı.

3.15.3.BESYO’larda Malzeme Ekonomisi Üzerine Bir Saptama

Bu bölümde Türkiye’nin önde gelen Beden Eğitimi ve Spor Yüksek Okullarını mercek altına alarak malzeme bilimi ve ekonomisi ile ilgili bir eğitim veriliş verilmediği araştırılmıştır.

Üniversitelerde verilen tesis planlama ve malzeme kullanımı ile ilişkili dersler aşağıdaki şekilde tespit edilmiştir:

1. Ankara Üniversitesi / Spor Bilimleri Fakültesi / Spor Yöneticiliği Bölümü / SYB411 Spor Tesisleri Planlama ve İşletme:
2. Gazi Üniversitesi/ Spor Bilimleri Fakültesi / Spor Yöneticiliği Bölümü / BSY 204 Spor Ekonomisi:
3. Ege Üniversitesi/ Spor Bilimleri Fakültesi / Spor Yöneticiliği Bölümü / SYB307 Spor Tesisleri Planlaması ve İşletmeciliği:
4. Anadolu Üniversitesi / Spor Bilimleri Fakültesi / Rekreasyon Bölümü/ REK439 Rekreasyonda Tesis, Saha ve Malzeme Yönetimi:
5. Eskişehir Teknik Üniversitesi / Spor Bilimleri Fakültesi / Rekreasyon Bölümü/ REK439 Rekreasyonda Tesis, Saha ve Malzeme Yönetimi:
6. Marmara Üniversitesi / Spor Bilimleri Fakültesi / Spor Yöneticiliği Bölümü / SYT 301 Spor Teknolojisi ve Ergonomisi:
7. Manisa Celal Bayar Üniversitesi / Spor Bilimleri Fakültesi / Spor Yöneticiliği Bölümü / SYB 4101 Sporda Tesis Yönetimi:
8. Akdeniz Üniversitesi / Spor Bilimleri Fakültesi / Spor Yöneticiliği Bölümü / YON 314 Spor Tesisleri Malzeme ve Ekipman Bilgisi:
9. Bolu Abant İzzet Baysal Üniversitesi / Spor Bilimleri Fakültesi / Spor

Yöneticiliği Bölümü / SYÖ404 Spor Tesisleri Planlaması ve İşletmeciliği:

10. 9 Eylül Üniversitesi / Spor Bilimleri ve Teknolojisi Yüksekokulu / Antrenörlük Eğitimi / ANT4008 Spor Tesisleri ve Organizasyonu Yönetimi

11. Başkent Üniversitesi / Sağlık Bilimleri Fakültesi / Spor Bilimleri Bölümü/ SBB471 Rekreasyonda Tesis Planlama ve Araç Kullanımı:

12. Bilgi Üniversitesi / Spor Bilimleri ve Teknolojisi Yüksekokulu / Spor Yöneticiliği Bölümü / SPR 116 Spor Ürünleri:

Yapılan araştırmalar sonucunda görülmektedir ki; Türkiye’de malzeme bilimi ve ekonomisi ile ilgili spor akademilerinde özgün bir eğitim ve uygulama verilmemektedir. Bu konuya en yakın olarak verilen eğitim; branş derslerinde konu başlığı olarak branş ile ilgili genel bir bilgilendirme şeklindedir. Örneğin; golf dersinin müfredatında golf malzemelerine, kayak dersinde ise kayak malzemelerine dersin içindeki bir konu başlığı olarak değinilmektedir. Ancak spor malzemeleri bilimi ve ekonomisi üzerine ayrı, spesifik bir ders verilmemektedir.

3.16.Eskrim Malzemelerinde Gelecek Perspektifi

3.16.1.Uluslararası Platformda Başarı Sağlamış Sporcular Paneli

Bir Olimpiyat sporcusu olan İngiliz Kraliyet Prensesi Anne’a göre Olimpiyat, klasik dünyayla modern zamanlar arasında eşi bulunmaz bir köprüdür. Yarışmacı ve seyirciler, bin yıllık antik yaşamları ve yüz yıllık modern varlıkları boyunca, aynı tutku ve amaçları paylaşırlar; spor tutkusunu insan gücüyle zindeliği başarıyla, rekabet heyecanı ile birleştiren Olimpiyat ideali, o zaman da geçmiş zamanda da günümüzde olduğu gibi en yüce spor olayını sahnelemek için siyasi farklılıkları bir kenara koymak ve haksız uygulamalara son vermek demektir. Belki de antik ve modern olimpiyatlar arasında ki en önemli fark, bir zamanlar oyunlara alınmayan kadınların artık neredeyse bütün dallarda temsil edilmeleridir.⁷³

İrem Karamete’nin en büyük ideali 2016’da en yüksek spor platformuna çıkabilmekten geçiyordu. Ancak bu oyunlara katılabilmek için belli bir puan alma zorunluluğu getirildiğinden bu yana Türkiye Cumhuriyeti’ni temsilen hiçbir sporcu buna hak kazanamamıştı. Dolayısıyla kendisi de bunun çok zorlu bir serüven olacağının farkındaydı.

⁷³ Swaddling, Judith, *Antik Olimpiyat Oyunları*, Homer Kitabevi, s:1

Başarılı sporcuların en önemli özelliği birtakım dönüm ve kriz noktalarında baskı altında hissetseler dahi onunla mücadele edebilmeleridir. Karamete de eskrim branşının kazandırmış olduğu “mücadelede ustalık” ile bu kritik dönemleri istikrarlı ve kararlı bir şekilde “pes” etmeden çalışarak geçirmiştir.

En büyük ideali olan Olimpiyat seçmelerine 5 ay kala kariyerinin en kötü müsabakasını geçirmiş ve herkesin beklentisinin en yüksek olduğu dönemde hayal kırıklığına uğrayarak büyük bir baskı altında kalmıştır.

Krizi fırsata çevirerek spor kariyerinin dönüm noktalarından birini yaşamış olduğunu vurgulayan Karamete, bu müsabakayla birlikte bir silkelenme yaşayarak pes etmek yerine daha da yoğunlaşarak kendisini motive etmeyi başarabilmiş ve Rio Olimpiyatları’na eskrim de katılmaya hak kazanmıştır.

Resim 28: Rio Olimpiyat Seçmelerini kazandığı müsabakanın ardından İ. Karamete görüntüleri

İrem Karamete 5 Nisan 2019 tarihli yazılı notunda şöyle demektedir: *Bazı hedefler için sporcunun tek başına yapabileceklerinin yanında farklı birtakım desteklere de ihtiyaçları vardır. Dolayısıyla bilimsel, fizyolojik ve psikolojik desteklerin yanı sıra antrenman partnerinin zenginliği ve tecrübe kazanmakta bu amaca giden yolda ki en önemli yapıtaşlarından biriydi. Çünkü eskrim, yüzme, atletizm, bisiklet gibi zamana karşı ya da okçuluk gibi hedefe doğru yapılan bir spor değildir. Bu nokta da ne kadar ayak çalışması, fiziksel kondisyon çalışılıp, dersler alınsa da eskrimde “refleks ve tecrübe gelişimi” çok kritik bir konudur. Bunlar yaşanılarak geliştirilen nitelikler olduğu için bir eskrimcinin başarıya ulaşabilmesinde antrenman partneri çok büyük önem teşkil etmektedir.”*

Bu olgunun farkında olan Karamete, bu açığını kapatabilmek için bu seçmelerin hazırlığı süresinde Türkiye 'nin desteği ile birlikte sıklıkla yurtdışı kamplarına ve müsabakalara katılmıştır.

Karamete'nin ise mental dayanıklılık konusu ile ilgili görüşü şudur: ⁷⁴

-Tüm sporlarda olduğu gibi eskrimde de mental dayanıklılık çok önemli olan diğer bir konudur. Çünkü tüm başarının temelinde bu yatar. Disiplinli ve zorlayıcı bir şekilde fiziksel kondisyon çalışmak için bile mental dayanıklılık oldukça önemli bir yönlendirici kriterdir. Vücut belli bir amaç için acı çekerken onu terbiye edebilmek büyük ölçüde zihinsel dayanıklılık gerektirmektedir. Bazı eskrimcilerde bu dayanıklılık karakter, kişilik ve kültürel bir etkinin sonucu ile doğal olarak oluşsa bile çoğu profesyonel sporcunun destek aldığı bilinmektedir. Özellikle eskrim gibi zamana ve rakibe dayalı mücadele edebilmek büyük bir soğukkanlılık ve azim gerektirmektedir. Öndeyken rakibi küçümsememek, gerideyken ise kaybedilen tuşları düşünmeden her yeni sayı için maça yeni başlarmışçasına mücadele edebilecek soğukkanlılığı geliştirmek büyük çaba gerektirmektedir. Bu durum kolay bir aksiyon gibi düşünülse de müsabaka adrenali içerisinde bunu başarmak oldukça güçtür.

Karamete, aldığı psikolojik destek sayesinde tek isteğinin en iyi performansı sergileyebilmek olduğuna kendisini inandırabilmiştir. Çünkü sıra dışı bir başarıya ulaşma isteği için sıra dışı bir yaşam sürmesinin bilincinde olması gerekmektedir.

Bu bilincin yerleşmesinde aileden gelen eskrim kültürünün de önemli bir kriter olduğunu düşünen Karamete, küçük yaştan itibaren doğru yönlendirmeler sayesinde bu başarılarla ulaşabilme şansına eriştiğini düşünmektedir. Annesinin de kendisi gibi başarılı bir olimpiik sporcu olmasının yanı sıra babasının da antrenörlük geçmişinin bulunması ailede bir eskrim ekosistemi oluşturmuştur. Özellikle neredeyse katıldığı tüm uluslararası müsabakaların çoğunda babasının geliştirmiş olduğu eskrim pistlerinin üzerinde mücadele eden Karamete, müsabaka sırasında an'a odaklanmak için elinden gelenin en iyisini yaptığını, dışsal faktörlerin dikkatini dağıtmasına izin vermediğini vurgulamaktadır. Karamete, bunun başarısındaki en önemli kıstaslardan biri olduğunu düşünmektedir. Başarılı sporcuların aktif spor hayatının yanı sıra mesleki kariyer açısından da başarılı olduğunu gözlemleyen Karamete, Halet Çambel'in en iyi örnek olduğunu düşünmektedir. Çambel'in arkeoloji, yerel kalkınma ve akademik kariyerde başarılı olduğuna dikkat çeken Karamete bunun bir tesadüf olmadığını altını çizmektedir. Disiplinli ve istikrarlı çalışmanın sporcularda bir yaşam tarzı haline geldiğini düşünen Karamete, 2016 Rio Olimpiyatları'na katıldıktan bir sene sonra

⁷⁴ Karamete, İ. Yazılı Görüş Notu, 5 Nisan 2019

Özyeğin Üniversitesi Endüstri Bölümü'nden mezun olmuştur. Ardından kazandığı bursla Boston Üniversitesi'nde ki "Global Marketing Management" bölümünde yüksek lisansını tamamlamıştır. İrem Karamete'nin eskrim sayesinde birden fazla işi aynı anda yapma becerisini kazandığı görülmektedir.

Bir sporcunun başarıya ulaşmasındaki kriterlerden bir diğeri de kullandığı malzemeler ile olan uyumdur. Bir eskrimci için eldivenden, eskrim ayakkabısına, maskeden kullandığı silaha kadar tüm ekipmanlarına alışmış bir şekilde müsabakaya çıkması ve işlevselliğin ve rahatlığın en üst düzeyde olması büyük önem oluşturmaktadır. Bu temel kavramlar kullanılan malzemelerde oluştuktan sonra diğeri bir önemli kıstas ise estetik kaygılardır. Eskrimin göze hitap eden bir spor olması sebebi ile tasarımın önemli bir kriter olduğunun düşünen Karamete, eskrim malzemesi üreticilerinin yenilikçi ve fonksiyonel ürünler çıkardığını ancak tasarıma daha da ağırlık vermesi gerektiğini düşünmektedir. Bu ikisinin birleştirilmesi ile ürün talebinin artacağı ve eskrim sektöründeki kullanıcıları tatmin edilmesinin daha kolay olacağı görüşündedir.

Yeni ve başarılı bir ürün tasarımının, "Çok yönlü kullanıcı isteklerini karşılamasının kaçınılmayacak önemli bir amaç olduğunun kolayca görülebilmekte "olduğunu ifade eden Küçükerman, herhangi bir tasarımın şu ya da bu koşulla üretilmesi ya da teknik üstünlükleri gibi özellikleri yerine kullanıcının bütünleşmesinin daha önemli olduğunu vurgulamaktadır.⁷⁵

Türkiye Cumhuriyeti'nin kuruluşundan bu yana kadınlarını desteklemesinin ve eşitlikçi demokratik bir ortamda yaşayabilmelerinin önünün açılmış olmasının sonuçlarından biri İrem Karamete örneğidir. Karamete, eskrimin kazandırmış olduğu nitelikler sayesinde hayatın provasını gerçekleştirilmiştir. Bu spor sayesinde hem ülkesini temsil edebilme hem de dünya kültürlerini tanıyıp ufkunu genişletebilme imkanına erişmiştir. Sporcu kariyerinden sonrasını, Karamete aksatmayarak hazırlık yapmaktadır. Yoğun, aktif ve yüksek tempolu bir yaşamdan sonra çoğu sporcunun düştüğü boşluğa düşmemek için eskrimde kazandığı bir takım niteliklerin kendisine başka kapılar açacağını düşünmektedir. Bunların Türkiye'li eskrimcilere de ilham kaynağı olmasını dilemektedir.

2008-2016 yılları arasında Rus antrenör Damir Sayfutdinov'un antrenörlüğü doğrultusunu sporculuk kariyerini sürdüren İrem Karamete, 2017'den sonra Dünya,

⁷⁵ Küçükerman, Ö. *Endüstri için ürün tasarımında yenilik*, Yem Yayınları, 1996 sayfa:13

Olimpiyat ve Avrupa Şampiyonu olan İtalyan Andrea Baldini ile birlikte çalışmaktadır. Karamete, hedefi olan 2020 Tokyo Olimpiyatları'nda mücadele etme hakkını kazanmak için çalışmalarını devam ettirmektedir.

*“Teknik ve taktik eğitimin üst düzeyde önem arz eden bu spor branşında antrenörlerin sporculara aktardıkları bilgi birikimi başarıların zeminini oluşturmaktadır.”*⁷⁶ diyen Andera Baldini ise solak olmasının getirdiği bir avantajdan yararlanmıştır. Çalışmalar göstermektedir ki; sol elini kullanan eskrimciler sağ elini kullananlara nazaran daha avantajlı durumdadır. Bu saptama, aslında eskrim ustaları tarafından 16.yy'ın başlarından beri tanınan bir durumdur. Solakların sayısının sağlaklara göre daha az olmasından kaynaklı olarak solaklar sağlaklar ile daha fazla karşılaşarak, strateji kurma konusunda daha fazla deney kazanmaktadır.⁷⁷

Baldini, eskrimde erişilebilirlik konusunu şu şekilde anlatmaktadır:

-Eskrimin varlıklı insanların yaptığı bir spor olmasından çıkıp bir kurum altında bir araya gelip herkesin yapabileceği bir spor haline gelmesinin çok önemli bir hal almıştır. Eskiden eskrim, asaletli ve zengin insanların pahalı malzemelerle yapabileceği bir spor olarak görülmekte iken uluslararası eskrim federasyonunun katkılarıyla birlikte bu algının giderek popülerleşme yönünde değişmiştir. Böylelikle eskrim elit tabakanın yaptığı bir spor olma algısından sıyrılıp 7 den 70' e herkesin yapabildiği bir spor haline gelmesine karşın diğer sporlar ile aynı popülerlik düzeyine ulaşamamıştır.

Eskrimin izleyiciler tarafından takip edilirken kuralların karmaşık olduğunu düşünen Baldini, *“Bu kuralların eskrimci olmayan biri tarafından anlık bir şekilde takip edilmesinin pek de mümkün olmamaktadır”* görüşünü savunmaktadır. Bunun bilincinde olan FIE Federasyonu bu doğrultuda pek çok adım atmış ve eskrim sadece Avrupa'da ve Rusya da değil, Uzak Doğu ve Amerika'da da popülerleşmeye başlamıştır. Buralardaki sporcular uluslararası platformda da kendilerini göstermeye başlamıştır.

Ancak Türkiye, Avrupa'ya daha yakın olmasına karşın nasıl oluyor da daha uzaktaki ülkeler daha hızlı bir ivme ile başarılar kazanmaya başlıyor?

⁷⁶ Baldini, A. Tarihli Yazılı Görüş Notu, 21 Nisan 2019

⁷⁷ Julius, H. Lauren, *In fencing, what gives left-handers the edge?*, Michigan State University, East Lansing, MI, USA, 2010

Uzak Doğu ülkelerinin özellikle Avrupa ve Rusya'da yetişen antrenörlerinden destek aldığı görülmüştür. Bu ülkeler eskrim konusunda çok güçlü bir konumdadır. Çünkü geleneklerin kuşaktan kuşağa aktarıldığı görülmektedir. Bu gelenekler sayesinde üstad sporcular yetişirken, birikimlerini sayısız sporcuya aktarabilmeyi başarabilmişlerdir. Bu ülkelerin kulüplerinde başarıya ulaşan sporcu sayılarının yüksek olduğunu belirten Baldini, bu kulüplerde yetişen sporcuların antrenman partnerlerinin de kuvvetli olmasının önemli bir kıstas olduğunu düşünmektedir.

Bireysel branşlarda 3. Dünya ülkelerinden birini temsil eden bir sporcunun uluslararası platformda başarı getirebilmesi için güçlü motivasyon kaynaklarına ihtiyaç duyması gerektiğini ifade eden Baldini, bu nokta da sarfedilen çabanın sonuç odaklı olacağını belirtmektedir.

Olimpiyatların başından beri dahil olan eskrim sporunda hem korunma, hem de teknik performansın artırılması açısından malzeme konusu önem teşkil etmektedir. Özellikle 70'li yıllardan bu yana önemli gelişmeler yaşanmıştır. Örneğin lamlar (silahların kılıç kısmı) artık daha hızlı ve kırıldığında daha az keskin bir konstrüksiyona sahiptir. Çünkü maç esnasında lamlar kırıldığı zaman her sporcunun malzemeler yeteri kadar koruma sağlayamayabiliyor. Maskeler daha rahat boyun hareketlerine uyum gösteriyor. Maskeler; hem eskrimci açısından daha iyi bir görüş sağlarken hem de izleyici açısından da ilgi çekilebilirliğin artırılması sağlanmıştır.

Eskrim ayakkabısı pazarında genellikle 4 yılda bir (Olimpiyat öncesi) yeni modeller çıkartılmaktadır. Eskrimin doğası gereği oluşan pozisyonlarda ayakkabıların bazı bölgeleri daha çabuk yıpranırken, hamleden sonra topuk üzerine düşülen noktada absorbe edilmesi sağlanan özellikler ile her yeni geliştirilen ayakkabıda, sporcunun performansının artırılması amaçlanmaktadır.

Aynı şekilde eskrim pistlerinin de geçmişten günümüze diğer malzemeler gibi gelişme göstermiştir. Geliştirilen yeni pistler sayesinde diz ve topuklarda yaşanan problemlerde azalma görülürken, malzemenin hafiflemesi ile birlikte pist kurulumlarında da kolaylaşma sağlanmaktadır. Baldini, bu özellikleri taşıyan pist markalarından biri olan Greenapple'ı çok iyi tanıdığını ve Olimpiyat Şampiyonluğu'nda Greenapple pisti üzerinde oynadığını belirten Baldini bu pistlerin kendisi için "çok anlamlı" geldiğini belirtmiştir.

Şampiyon Andrea Baldini'nin Greenapple pistleri ile ilgili görüşü şudur :

-Özellikle alüminyum pistlerin renklendirilmesi ile birlikte Greenapple'ın başlattığı yenilik sayesinde eskrim müsabakalarında modernleştirilme ve popülerleştirme yönünde bir ivme kazandırmıştır. Çünkü renkli pist öncesinde çeyrek finalden sonra yapılan müsabakalar renkli halılar ile ayrıştırılmış alanların üzerindeki pistler üzerinde oynanırdı. Bu nokta da hem müsabaka organizasyonu yapılırken o halların serilmesi ve sabit tutturulması zahmetli bir iş iken, eskrimciler ısınırken haliya takılması gibi durumlar ortaya çıkabiliyordu.

3.16.2.Uluslararası Eskrim Malzeme Üreticileri Paneli

Bu bölümde eskrim malzemeleri sektöründe öncü olan ABD(Branimir Zivkovic), Rusya (Sergey Ermakov-Amico), Fransa (Noureddin Kaabi-Kabkom) ve Macaristan(Bence Kovacs-PBT) olmak üzere 4 uluslararası markanın kurucularının görüşleri doğrultusunda eskrim malzemelerinin gelecek perspektifi hakkında birtakım saptamalarda bulunulmuşlardır.

	PBT (Macaristan)	ZIVKOVIC (ABD)	AMICO (Rusya)	KABKOM (Fransa)
KONULAR				
Girişimciler	Bence Kovacs	Branimir Zivkovic	Sergey Ermakov	Noureddine Kaabi
İnternet Siteleri	www.pbt fencing.com	www.zivkovic.com	www.amico.su	www.kabkom.fr
Uzmanlık Alanları	Her türlü eskrim malzemesi ihracatı	Eskrim Pistleri ve diğer malzemelerin satışı (inventor & reseller)	Eskrim Apareyleri – Elektronik Ürün	Eskrim Apareyleri & Etkinlik Organizatörü
Girişimden önce eskrim ile ilgili bir bağı var mıydı?	Evet, var.	Evet, var.	Hayır, yok.	Evet, var.

Eskrimin diğer sporlara kıyaslanması	Gelişmemiş ve popülerleşmemiş olarak buluyor.	Gelişmemiş ve popülerleşmemiş olarak bulunuyor.	Yüksek oranda dinamik bir spor olarak görülmekte ve tecrübesiz insanlar tarafından takip edilmesinin güç.	Eskrimin popüler bir spor olmaması sebebi ile yüksek teknolojiye ihtiyaç duyuluyor.
Eskrimin endüstriyel açıdan değerlendirilmesi	Pazar payının küçük olmasından kaynaklı olarak yeterli eğitim verilmiyor.	Eskrimin endüstriyel açıdan üretilmesinin çok zor .Çünkü spesifik açıdan çok zorlu ve teknik detaylı süreçleri var. ol	Anlık ve çok hızlı gerçekleşen eskrimde kararların verilebilmesi için ileri düzey teknolojinin kullanılması gerekiyor.	Eskrimin diğer sporlara göre teknolojik açıdan oldukça ileri bir düzeyde.
Eskrim kıyafetlerinin rengi beyaz kalmalı mı?	Kurumsal renkleri olan mavi ile beyazı kombine etmeyi tercih ediyorlar.	Kesinlikle renklenmeli ve moda ile birlikte trendleşmeli.	Beyaz hakimiyeti devam edecek.	Renklerin değişmesi eskrimde değişiklik yaratacak bir kazanç oluşturmayacak.
Yaşanılan zorluklar	Macaristan'daki endüstriyel olanakların eski dönemler kadar güçlü olmaması.	Kuralların eskrimi geliştirmek için konması gerekiyor.	İdari yönetime karşı mücadele etmek zorunda olunulması.	
Patent ile Korunma	Ürünlerini koruyamıyorlar.	Ürünlerini koruyamıyorlar.	Ürünlerini koruyamıyorlar. a	Ürünlerini koruyabiliyorlar.
Endüstriyel Tasarımcılar ile Çalışma	Hayır, çalışılmamaktadır.	Denenmiş ancak yol katedilememiş.	Evet, çalışılıyor.	Hayır, çalışılmıyor.
Eskrim malzemecilerinin sektörün geleceğindeki rolü	Katı kurallardan ötürü zor da olsa malzeme üreticileri güvenliği ve malzeme kurallarını göz önünde bulundurarak, eskrimi daha popüler hale getirmektedirler.	Malzeme üreticileri aynı ürünleri ufak değişiklikler ile piyasaya sunuyor.	Kişisel elektronik malzemelerde ilerleme gerçekleşecek.	Eskrim globalleşme yolunda ilerliyor ve pazar payı büyüyor.

Tablo 10. PBT, Zivkovic, Amico ve Kabcom Girişimcilerinin Görüşleri

Bu panelden elde edilen çıkarımlar şöyle sıralanmaktadır:

3.16.2.1.Görüşmeci firmaların kurucuları hakkında

PBT, eskrim milli takım sporcusu, antrenör, uluslararası hakem ve FIE yetkilisi olan Bence Kovacs'ın babası tarafından 1991 yılında kurulmuştur. Kovacs, babası sayesinde her zaman eskrimin içinde olduğunu ancak kendisinin geçmişte sadece hobi amaçlı eskrim sporu yaptığını belirtmektedir. Dünya'nın en önde gelen 3 çok çeşitli ürün gamı bulunan eskrim markasından biri olan PBT firması özellikle Avrupa'da çokça eskrimcinin tercih ettiği bir marka haline gelmiştir.

1974 yılında kurulan Zivkovic Modern Fencing Equipment markasının kurucusu olan Branimir Zivkovic ise eskrimde 1946 yılında Belgrad'ta başlamıştır. Flöre ve epe branşlarında ulusal şampiyonluğu bulunan Zivkovic o yıllardan bu yana hep eskrimin içinde olduğunu belirtmiştir. Heykeltraş olan eski eşinin atölyesinde gezerken tesadüf eseri gördüğü eski malzemelerden esinlenerek peşini bırakmayan Zivkovic delikli alüminyum yüzeylerden ilk eskrim pistini üretirken kendisinin alüminyum eskrim pistlerinin "icatçısı" olduğunu savlamaktadır.

Sergey Ermekov'un kurucusu olduğu Amico ise "Hence" adında müzik enstrümanları üreten bir marka iken; Eski Sovyetler Birliği Eskrim Federasyonunun talebi üzerine FIE'ye mikroçipli aparey denilen ışıkların ve sayıların aktarıldığı cihazları üretilmesi ile sektöre dahil olunmuştur.

Kabkom'un kurucusu Tunus doğumlu Nouredin Kaabi, 1985 yılından itibaren Fransa'da yaşamaktadır. 10 yaşında eskrimde başlayan Kaabi, yıldız ve gençlerde Tunus Şampiyonluğu bulunmaktadır. Yüksek Lisans eğitimini Fransa'da aldıktan sonra, 1989 yılında Kabkom'u kurmuştur. Kurulma amacı; eskrimde elektronik ve bilgisayar yazılımlarını geliştirmek olan Kabkom, odak noktalarının anlık yaşanan eskrim aksiyonlarını gerçek zamanlı bir şekilde sisteme aktarmak şeklindedir.

3.16.2.2.Eskrim sporunda endüstriyel perspektif

Kovacs, eskrim malzemeleri üretiminin diğer branşlarındaki nazaran çok daha zor süreçlere sahip olduğunu düşünmektedir. Sebebi olarak eskrimin çok teknik ve katı kurallarından ötürü karmaşık bir branş olmasını göstermektedir. Eskrim maskesi gibi bir üründe çok fazla kriterin bir arada değerlendirilmek durumunda olduğunu ve tüm bunların ürünü komplikeleştirerek üretim sürecini uzattığını belirtmektedir.

Zivkovic, büyük spor markalarının pazar payının yüksek olan spor dallarına daha fazla ağırlık vermekte olduğunu belirtmektedir. Çoğu popüler spor branşında milyonlara

hitap edilmekte iken, eskrimde ise 300-400 bin civarındaki bir kitleye hitap edildiği için diğer sporlar ile eskrimin endüstrideki konumunun eşdeğer olmamasını doğal karşılamaktadır.

Ermekov, eskrim için kullanılan elektroniğin en gelişmiş teknolojilerden biri olduğuna değinerek, yeniliklerin eskrimde karar verme hızını ve de verilen kararların doğruluğunu direkt olarak etkilediğini belirtmektedir. Tüm bu teknolojik avantajlar, dövüş-mücadele sporu olan eskrimin; bir eğlence aktivitesine dönüşmesine olanak sağlamaktadır.

Olimpiyat Oyunları ve Dünya Şampiyona'ları gibi üst düzey organizasyonların resmi tedarikçisi olan Kabkom'un kurucu Kaabi ise bu konuda ki görüşü şu şekildedir: *"Teknolojik açıdan eskrimin konumunun üst düzeyde olduğunu düşünüyorum. Bu konuda video-arbitration sisteminin eskrimde 2006 dan beri var olmasının yanı sıra futbolda ise sadece geçen yıl kullanılmaya başlanmasının bilimesi bile yeterli bir örnektir."*

3.16.2.3.Patent hakkındaki görüşler

Kovacs, sadece kendilerinin satabildiği birkaç üründe ki malzeme özgünlüğü dışında ürünlerini koruma altına alamadıklarından bahsetmektedir. Üç farklı inovatif ürün patenti bulunan Zivkovic de yeniliğe karşı saygı duymayan ülkeler yüzünden ürünlerini koruyamadığını ve taklidlerin yaşandığını belirtmektedir. Az bir değişiklik ile bile her türlü patentin delinebileceğini düşünen Zivkovic, bu sorunun eskrimde çözülemeyecek sorunlardan biri olduğunu düşünmektedir.

Elektronik ürünler konusunda uzmanlıkları olan Kabkom ise ürünlerini koruyabildiğini belirtmiştir.

Ermekov ise teknolojik yeniliklerini koruma altına alma çabalarının olduğunu ancak pek de işe yaramadığını ve kapsamlı patent korumalarının ücretlerinin yüksek oluşundan ötürü kendileri için pek de cezbedici olmadığını belirtmektedir.

3.16.2.4.Beyaz kıyafet ile gelenekselliğin korunması

"Beyaz renkli eskrim kıyafetlerinin temsil ettiği asaletin getirmiş olduğu geleneksellik, yerini renkli kıyafetlere bırakacak mıdır?" sorusuna, Kovacs bu konuya sektörel bir bakış açısından yaklaşırken tedarikçi olarak renklenme ile birlikte gelen çeşitlenmenin kendileri için kolaylık sağlamayacağını, stokları yönetmenin zorluk çıkartacağını

belirtmektedir. Renklenmeye karşı olmadığını ve kendi kurumsal renkleri olan maviyi , eskrim kıyafetlerinde beyaz ile birlikte kombinleyebilmek istediğinden bahsetmektedir.

Eskrim yapılan ortamlarda ki arka planların renkli ve koyu renkli olmasından ötürü takip edilirlilik açısından beyaz rengin hakimiyetini sürdüreceğini düşünen Ermekov, ilerleyen süreçlerde kıyafetlerdeki bazı alanların renklenebileceğinin de mümkün olabileceğini belirtmektedir.

Kaabi, kıyafetlerdeki renkliliğin sektörde fazla bir değişiklik yaratmayacağı görüşündedir.

Zivkovic ise konuya daha farklı bir açıdan yaklaşarak görüşünü şu şekilde belirtmektedir : ---- *_Asalet mi? Asalet, geçmişini temsil etmektedir, şimdiyi değil. Yıllardan beri FIE'ye beyaz kıyafetlerin artık zamanını doldurduğunu söylemekteyim. Mesela tenise bakalım; Teniste de uzun yıllar beyaz kıyafet giyilmekteydi. Ancak artık durum değişti ve tenisçiler artık modacılar tarafından rengarenk bir şekilde giydirilmektedir.*

Sektördeki eskrim markalarının çıkarttığı ürünler gözlemlendiğinde; beyaz rengin, ileride farklı renkler ile birlikte desenli bir şekilde kombine edilebileceğinin önünün açık olduğu görülmektedir. Eskrim çorapları, maskeler ve elektrikli yeleklerdeki renklilikler bu geçişin sinyalleridir.

Beyaz renkten ayrılmayla ile birlikte, aşağıdaki önermeler gündeme getirilebilir :

1. Bu değişiklik, eskrim sporunun popüleritesinin artırılabilmesi için davet edici bir öge olabilir. Küçük kız çocukları için pembe kıyafetler cezbedici olabilirken, erkek çocuklar için ise super kahraman öğeli bir eskrim kıyafeti ilgi çekicidir.
2. Temsil edilen ülkenin bayrak renkleri doğrultusunda tasarlanan kıyafetler ile milli takım sporcularına ayrıcalık sağlanarak farklılaştırma sağlanabilir.
3. Çoğu eskrimcinin eskrim kıyafetleri beyaz ve tek tip olunca malzemelerde karışma olayları ve kaybolmalar yaşanabiliyor. Farklılaşan kişisel eskrim malzemeleri ile birlikte bunun önüne geçilebilir.
4. Çağımızda tasarım birlikte gelen farklılaşma akımı başgösterirken böyle bir geçiş ile birlikte endüstri kullanıcılarının kendilerini daha farklı ifade edebilmelerine olanak sağlanabilir.

3.16.2.5.Eskrimde geleneksellik ve yenilikçi yaklaşımın süreci

10 yıl öncesine kadar kablolu anrölörler (eskrimecinin yaptığı tuşu apareye ileten makara sistemi) kullanılırken ,artık kablolu sisteme geçildi.Eskiden sadece apareyde yapılan tuşların lambaları yanarken, şimdi maskenin içinde hatta pistin kenarlarında bile bu ışıklar kullanılmaya başlandı. Eskrim çok hızlı oynanan bir spor olduğu için bazen hakemlerin bile algılayamadığı çokça tuş yanlış tarafa verilmekte idi. Ancak artık *videoarbitrage* denilen sistem ile FIE kuralları çerçevesinde kameraya alınan tuşlar ekranda izlenilmekte ve itiraz durumlarında doğru kararların verilebilme olasılığını arttırdı. Bu ve benzeri fonksiyonel yenilikler sayesinde eskrim artık profesyonelleşme ve popülerleşme yolunda gelişme kaydetti.

Kökeni en eskiye dayanan sportlardan biri olan eskrim dalının yine de diğer sportlara nazaran gelişme hızının daha yavaş olduğu görülmektedir. Bunun güvenlik ve geleneksellikten ötürü alınan kararlardan mı ,yoksa bu sportun doğası gereği mi olduğu bilinmemektedir. Ancak eskrimin popülerleşmemesinden kaynaklı Pazar payının küçük olması sebebi ile de gelişme gösteren malzeme ve tedarikçi üreticisi sayısı çok azdır.

Bu konuda Branimir Zivkovic *“Eskrim malzemeciler aynı genellikle aynı ürünleri defalarca aynı şekilde üretirler. Ara sıra ufak-tefek değişiklik yaparak yeniden piyasaya sunarlar. Ancak o ufak değişiklikler de bile FIE duvarına toslarlar . FIE'ye kayıtlı olan ise toplam 8.000 eskrimci var.8000 eskrimci : 169 ülke = 47 sporcu ülke başına düşen ortalama eskrimci sayısıdır.Sizce bu eskrimin gelişmesi için yeterli bir sayı mıdır?*

Eskrimde *“bilinenden yeniye bir köprü kurma”* konusu çok kritik bir konudur. Çünkü gelenekselliğin hakimiyet sürdüğü bu sportta fonksiyonellik ve estetik kaygılar sportun hızlı bir şekilde gelişme göstermesini etkileyen kriterlerdir.

Dünya'nın en önde gelen ve çok çeşitli ürün gamına sahip eskrim markalarından biri olan PBT'nin girişimcisi Bence Kovacs'ın görüşleri *“Artık Macaristan'da endüstriyel olanaklar eskisi gibi güçlü değil. Dolayısıyla çoğu zaman erişilmesi zor olan ham maddeyi ithal etme konusunda dışarıya çok bağımlı kalıyoruz. Ayrıca ürün çeşitliliğinin çok fazla olması ve bunların kurallara – standartlara dayalı bir şekilde üretilmesi zorunluluğu; imalatı çok komplike bir hale getirmektedir.”* şeklindedir.

Kaabi ise kalite ve güvenlik öğeleri korunarak modernize edilmiş ürünlerin piyasaya sunulması görüşündedir.

3.16.3.Türkiye’li Sporcu-Antrenör Paneli

Marmara Eskrim Spor Kulübü’nün antrenör ve sporcuları ile gerçekleştirilen panel, eskrimde yaşanan aksaklıklar ve önerileri içeren şu saptamalardan oluşmaktadır:

1. Final platformunda sporcuların düştüğü ve bunun tehlikeli olduğu düşünülmektedir.
2. Eskrim malzemelerinin çok pahalı olduğu sanısı egemendir.
3. Malzemelerinin yurtdışından getirilmesi ve erişimin kolay olmayışı zorluk oluşturmaktadır.
4. Malzemelerin kişiselleştirilmesinin eskrimin popülerleşmesine de katkı sağlayacağı düşünülmektedir.
5. Eskrim malzemelerinin kalitesinin düşmesinden şikâyet edilmektedir. Örneğin; lamların içine çekilen teller kaliteli olmadığı, önceden bir silahın teli 6 ay sonrasında kopuyorsa artık çok daha kısa zamanda koptuğu dile getirilmektedir. Kordonlar dayanıksız üretilmektedir. Fiyatlar artarken öte yandan da kalitenin düşmesinden yakınılmaktadır.
6. Maskelerin arkasında ki cırt-cırtlı alanın saçlara dolanması rahatsızlık vermekte ve maç esnasında konsantrasyonu bozduğu kaydedilmektedir.
7. Eskrim kıyafetlerinde beyazın hâkim olması gerektiği düşünülmektedir. Çünkü beyazın asalet kadar saflığı, temizliği centilmenliği ve rakibe saygı ve sevgiyi de simgelediği vurgulanmaktadır.
8. Tekerlekli sandalyenin altındaki sabitleme platformunun katlanamıyor olması ve bu sandalyenin modüler olmayışı, engelli sporcuların mobilize olmasını oldukça zorlaştırmaktadır.
9. Kablosuz sistemin yaygınlaştırılması ve maliyetinin düşürülerek kolay erişilebilecek bir ürün haline gelmesi talep edilmektedir. Zira eski makaralı analör sisteminde, zaman zaman elden kaçırılan analörler arkadan geçen insanlara çarpma riski doğurmaktadır.
10. Bir yazılım vasıtasıyla indirilen uygulamada açılan profiller sayesinde antrenman istatistiklerinin ve sporcunun arşivinin tutulmasının önemli olabileceği saptanmıştır. Eskiden bu notlar defterlerde tutulurken, günümüzün teknolojisi ile yerli üretim

olduğunda ÷lkede tercih edilirliliğın yüksek olacağına duyulan inancın yüksek olduğı gör÷lmektedir.

11. TEF internet sitesinde paylaşılan canlı skorların müsabaka sonunda silinmemesi ve her zaman erişilecek bir şekilde sitede yayınlanmasının olumlu olacağı görüşü belirtilmektedir.
12. Eskrimde tecrübe ile birlikte gelen birtakım püf noktalarından bahsedildiğı bir yayın platformu oluşturulmasının yararı anlatılmaktadır.
13. Eskrimin yarı-amatör bir spor halinden sıyrılıp, bir meslek haline gelmesi gerektiğinden bahsedilmektedir. ABD'deki sporculara "Mesleğın nedir ?" diye sorulduğunda , "eskrimciyim" diyebilmekte oldukları örneklenmiştir. Geçim kaynağı açısından yeterli doygunluğa ulaşan sporcuların daha büyük bir motivasyon ile bu sporu yaptığına değinilmiştir.
14. Yerli eskrim antrenörlerinin çok daha kapsamlı, tutarlı ve profesyonel bir şekilde yetiştirilmesinin; Türkiye eskrimciliğının geleceğı açısından önemli olduğı düşünülmektedir.
15. Eskrim dendiğı zaman akla gelen kavramlardan bahsetmeleri istenmiştir. Bu soruya verilen yanıtlar, öncelikli sıralama olmaksızın şu şekildedir :

- Arzu
- Tutku
- Saygı
- Star Wars
- Zamanlama
- Mesafe anlayışı
- Esneklik
- İstikrar
- Dünya'yı dolaşmak
- Hata yapmak
- Yenilgiyi hazmetmek, kaybetmeyi öğrenmek ama çabalamaya devam etmek

- Acıya karşı dayanıklılık
- Hayatın provasası
- Kibri terbiye etmek
- Rakibi küçümsememeyi öğrenmek
- Birkaç hamle sonrasını stratejik olarak planlayabilmek
- Arkadaşlık, rekabet ve saygıyı deneyle özümseyebilmek

3.16.4.Ulusal İdareci ve Yönetici'ler Paneli

Bu bölümde Türkiye Cumhuriyeti'nde eskrima yön veren 2 önemli kurum olan Türkiye Eskrim Federasyonu(TEF) ve Tenis Eskrim Dağcılık Kulübü (TED) mercek altına alınmıştır.

3.16.4.1.Türkiye Eskrim Federasyonu(TEF)⁷⁸

2007'den itibaren TEF Yönetim Kurulu üyesi ve 2015 yılından sonra da TEF Başkanı olan hukukçu Murat Atalı (Prof.Dr.) bir Stratejik Plan doğrultusunda Olimpiyat hedefli olarak çalışmalarını yürüttüklerini kaydetmektedir.

“Uluslararası sportif rekabette, alt yapı çalışmalarında Türkiye'yi sayılı eskrim ülkelerinden biri haline getirmek, Türk eskrimini, saygınlığını uluslararası arenada daha da arttırmaya dönük projeler üretmek”⁷⁹ vizyonu doğrultusunda çalıştığını vurgulayan TEF, 1923'te kurulmuş olmasına karşın "kota uygulaması " getirilmesinden sonra, ilk Olimpiyat katılımının ancak 2016'da olduğu görülmektedir. Nedenini Başkan Atalı şu şekilde açıklamaktadır:

-93 yıl sonra gelen bu başarı; Federasyonumuzun ve benim de içinde bulunduğum yönetimimizin 2007 yılından itibaren olimpiyat hedefli çalışmalarından, Uluslararası Eskrim Federasyonu (FIE) tarafından Büyükler Kategorisinde düzenlenen ve olimpiyatlar için puan veren tüm müsabakalara katılım sağlanarak, hem rakiplerimizi hem de dünya eskrimindeki gelişmeleri takip edebilmemize ve tabii bu yolda bize inanan sporcularımız ve aileleri ile birlikte yakalanmıştır. Ayrıca olimpiyat hedefli çalışmalarımızda bizlere bütçe desteği sağlayan Spor Bakanlığımızın da bu başarıda önemli bir katkısı bulunmaktadır.

⁷⁸ Türkiye Eskrim Federasyonu Başkanı Murat Atalı, Yazılı Mülakat Cevabı, 10 Mayıs 2019

⁷⁹ Türkiye Eskrim Federasyonu 2014-2016 Stratejik Planı & 2023 Vizyonu, www.eskrim.org.tr, (Erişim Tarihi:23 Nisan 2019)

Atalı yönetiminden önce 2007 yılında belirlenen 7 yıllık hedefler doğrultusunda erişilen başarılar ışığında, bu kez 2014-2016 Dönemi Stratejik Planı yapılmıştır. (Stratejik Plan tüm kamu kuruluşları için 2003'de çıkarılan 5018 sayılı yasanın 9. maddesi gereği bir yasal zorunluluktur. TEF 'da bir kamu kuruluşu olarak bu kapsamın içindedir.) Bu 7 yıllık süreçte başarıların en somut ve dikkat çekici örnekleri İlgin Sarban'ın Yıldızlar Avrupa Şampiyonası üçüncülüğü olduğunu Prof. Alatlı vurgulamaktadır.

TEF Başkanı Atalı, bu stratejik planlamada yer alan hedeflerin hayata geçmesindeki önceliklerin en başında olarak tüm eskrim camiasının kendilerine olan inancı ve desteği olduğunu belirtmektedir. Bu yolda yürüyebilmek ve hedeflerin gerçekleştirilmesi amacı ile maddi destek açısından sponsor, kurum ve kuruluşların kendilerine olan inancının da öncelikli olduğunu belirtmektedir. Bu inancın somut örnekleri konusunu Atalı şu şekilde açıklamaktadır :

-Yönetimimiz döneminde alınan 2016 Olimpiyat Katılımı, Avrupa Şampiyonası dereceleri, Dünya Şampiyonası dereceleri, Universiada dereceleri ve diğer uluslararası turnuvalarda alınan dereceler de, hedeflerimiz doğrultusunda bizlere olan inancın en somut örneklerini oluşturmaktadır

2023 vizyonunda yer alan hedefler ve faaliyet planlaması ise aşağıdaki şekildedir :

1. *Faal sporcu sayısı hedefleri*
2. *Antrenör ve teknik spor sayısı hedefleri*
3. *Faal hakem sayısı hedefleri*
4. *Sportif organizasyonları faal olan ve olmayan iller bazında yaygınlaştırma hedefi*
5. *Avrupa ve dünya şampiyonalarına katılım, derece ve madalya hedefi*
6. *Branşın tanıtımı ve tabana yayılması ile ilgili projeler*
7. *Olimpiyatlara katılım, derece ve madalya hedefi*
8. *2020 Tokyo Olimpiyatlarına katılmayı ve madalya almayı hedefi*
9. *Dopingle mücadele kapsamında yapılması planlanan faaliyetler*
10. *Eğitim ve altyapı kapsamında planlanan faaliyetler*
11. *Sporda şiddetin önlenmesine yönelik projeler*

12. Kurumsal sosyal sorumluluk kapsamında planlanan projeler

13. Mümkin olan en az devlet desteğiyle bütçe hedefi

Onüç no'lu hedefin ayrıntılı açıklamasını TEF Başkanı Prof. Atalı şöyle yapmaktadır :

Federasyonun diğer gelirlerinin bir önceki yıla göre %20 oranında artışının yanısıra, ar-ge için komisyon kurulması, faaliyet planlamasının yapılması hedeflenmektedir. Türkiye’de üretimi olmayan eskrim malzemeleri ile ilgili çalışma yapılarak, üretilecek malzemeler ülke eskriminin hizmetine sunulacaktır.

“Bütçenin, SGM ve Spor Toto gelirlerine en az düzeyde ihtiyaç duyularak yapılabilmesini hedeflemekteyiz.”

TEF’in yerli eskrim malzemesi üretimi ve kullanımı stratejik planın bir başka hedefi olduğu görülmektedir. Atalı’nın bu konudaki görüşleri ise şu şekildedir:

“Eskrim malzemelerinin tamamı yurtdışında üretilmekte ve maalesef ithal edilerek temin edilebilmektedir. Yerli eskrim malzeme üretiminin desteklenmesi ve bu alanda yapılan çalışmaların Türk eskrimine sağlayacağı katkı bizim için çok önemlidir. Yakın zamanda yerli eskrim malzemelerinin üretilmesi ile ilgili çalışmalara başlanmış olup, özellikle eskrim ayakkabısı ve eskrim elbisesinin test aşamaları tamamlanmıştır. Bununla birlikte yerli eskrim malzemesi üretimi için yapılan çalışmalara; Federasyonumuzca tanıtımının yapılması , üretimi için teşvik edilmesi ve yurtiçi müsabakalarda kullanılması konularıyla ilgili tam destek vermeyi hedefliyoruz.”

Bu tez çalışmasında mercek altına alınan Türk firması Greenapple, 1999’dan bu yana eskrim pistleri üretmekte ve tüm dünya ülkelerine ihraç etmektedir. PBT, Leon Paul, Allstar, Prieur, Kabcom, FIE vb. bir çok markaya Greenapple markası ile 4000 adet civarında pist ihraç edilmiştir.

Olimpiyat Oyunları, Dünya ve Avrupa Şampiyonaları’nın bir çoğu bu pistler üzerinde gerçekleştirilmiştir. Greenapple’ın yakın gelecek planlamalarında bireysel malzemelerin de imal edilmesi bulunduğundan TEF’in planlamasında yer alan yerlileşme hedefinde Greenapple’ın bu vizyonda önemli yer tutacağı anlaşılmaktadır.

3.16.4.2.Tenis Eskrim Dağcılık Kulübü(TED)⁸⁰

Türkiye eskrimciliği denilince ilk akla gelen kulüp olan TED, 1936 yılında Rıza Arseven, Aydın Arakon, Vedat Abut, Cihat Teğin gibi eskrimcilerce kurulmuştur. Türkiye Milli Takımı'na değerli sporcular yetiştirerek uluslararası alanda birçok başarılı dereceler elde edilmesine olanak sağlamıştır.TED'in eskrimcileri ilk olarak 1936 Olimpiyatları'na Rıza Arseven, Cihat Teğin, Enver Balkan ve Orhan Adaş'tan oluşan bir takım ile katılmıştır.1941 yılında İtalyan Darsitano tarafından başlatılıp, Rusya'dan gelen Nadolski ile devam eden çalışmalar sonucunda; TED ve Türk eskrimi üst seviyeye çıkarılmıştır. Bu dönemde Merih Sezen , Rıza Arseven, Seyyit Mısırlı gibi eskrimciler yetişmiştir.

Resim 17:1940'larda TED'de Eskrim Antrenmanları

TED'de düzenlenen ilk Türkiye Şampiyonası 1960 yılında yapılmıştır. İfakat Mergen, Sümer Hetman, Oktay Orhon, Deniz Öğgüder, Seyit Mısırlı ve Kemal Mısırlı farklı branşlarda dereceler elde etmişlerdir. 1964 yılında ise Ankara'da düzenlenen Ankara Uluslararası Eskrim Turnuvası'nda Kemal Mısırlı kılıçta birincilik elde etmiştir.1971 yılında İzmir'de yapılan Akdeniz Oyunları'nda eskrim tarihinin ilk gümüş madalyasını

⁸⁰ Tenis, Eskrim ve Dağcılık Kulübü Eskrim Yöneticisi Osman Ziya Sipahi Sözlü Görüşme Notu, 9 Mayıs 2019

Özden Ezinler kazanmıştır. Ezinler, aynı yıl Türkiye’de yılın sporcusu seçilmiştir. Ezinler, 2016 yılına dek TED’de antrenörlük ve idarecilik görevlerini sürdürerek, Türkiye eskrimine değerli sporcular kazandırmıştır. Kendisi veteranlar kategorisinde müsabık olmaya devam etmektedir.

Resim 18:Rıza Arseven ve Özden Ezinler

Resim 19:Özden Ezinler ve Veteranlar Müsabakası Esnasından Bir Görüntü

Özden Ezinler aynı zaman da Halet Çambel ve Suat Aşeni Fetgeri’den sonra, Olimpiyatlar’a (1972 Münih) katılma hakkı kazanan üçüncü Türk kadın eskrimcidir. Dördüncüsü ise 2016 yılında Rio Olimpiyatları’nda Türkiye’yi temsilen katılabilen İrem Karamete’dir.

70’li yılların başından itibaren Osman Ziya Sipahi ve Mehmet Akmanalp; Rıza

Arseven'in ekibinde yardımcı antrenör olarak; Erhan Uçaner, Kutlu Öрге, Uğur Özer, Ural Aydın, Güneş Taner, Adnan Mısırlı gibi eskrimcilerle çalışmışlardır. 1986 yılında Köln Eskrim Akademisi'nden mezun olan Mehmet Karamete, TED'de antrenörlüğe başlamıştır. Eşi Nili Karamete TED'i temsilen birçok kez Türkiye Şampiyonluğu elde etmiştir. 1990 yılında Taksim'den Tarabya'ya taşınarak yeni binanın hizmete girmesiyle birlikte önemli bir yapılanma başlamıştır. Özden Ezinler ve Murat Önyay, Kazakistan'dan gelen Alexander Maximovich ile birlikte yeni sporcular yetiştirmeye başlamıştır. 1994'ten yıllardan itibaren Türkiye'nin en başarılı epecilerinden olan Murat Dizioğlu ve Ahmet Dizioğlu kardeşler uzun yıllar birbirlerine rakip olmuştur. İki kardeş eskrimci halen performansa ve veteran gruplarında yarışmalara katılmaya devam etmektedir. 1997 yılında Rumen antrenör Bogdan Horeanu'nun TED'te antrenör olarak görev alması ile birlikte Can Aydın, Burç Bora, Andaç Güzel ve Burçin Gülen'den oluşan eskrim takımı önemli başarılarla imza atmıştır.

Can Aydın, 1997 yılında yıldız, genç ve büyükler kategorisinde şampiyonluk unvanı elde etmiştir. TED, 2004 yılının Türkiye Eskrim Şampiyonası'nda tek bir branşa ikincilik elde ederken, diğer branşların tümünde Türkiye Şampiyonu olmuştur. 1997 yılında Maximovich'in yerine getirilen eski Olimpiyat sporcusu Rumen Ion Popa ise 2010 yılına dek TED'te antrenör olarak birçok başarılı epeci yetiştirmiştir. Bunların başında Reha Doğan 2010-2015 yılları arasında üst üste Türkiye Şampiyonu olmuştur. TED 2014 yılından itibaren yılda üç kez geleneksel turnuvalar düzenlemeye başlamıştır.

TED kulübünün varoluşunda önemli etkileri bulunan Deniz Öçgüder, Osman Ziya Sipahi, Murat Dizioğlu ve Özden Ezinler'in TED ile görüşleri ise şu şekildedir:⁸¹

"Köklü kulübümüz TED'e 1950 yılında henüz 14 yaşındayken adım attım. 1980'e kadar da tam 30 yıl bu çatı altında devam ettim. TED'de çok güzel günlerimiz oldu. 54 defa milli oldum. Farklı memleketlerin takımlarıyla çarpışıp, arkamızda güzel anılar bıraktık ve bugünlere dolu dolu geldik."(Deniz Öçgüder)

"1964 yılında eskrim için TED Kulübü'ne geldiğimde içimde hafif bir tedirginlik vardı. Salonda ki ağabeylerimin hepsi branşlarında birer efsane idi. Fakat

⁸¹ Tenis, Eskrim ve Dağcılık Kulübü 80. Yıl Anı Kitabının Derlemelerinden yararlanılmıştır, 9 Mayıs 2019

antrenörümüz Rıza Arseven'in sıcak yaklaşımı ile kısa sürede bu tedirginliği aştım. TED bizlere yıllar süren başarılar ve dostluklar sundu. Kulüp, ikinci evim oldu.”
(Osman Ziya Sipahi)

“TED’e ilk olarak 1966 yılının sonunda geldim. TED ile rahmetli Sümer Hetman ve Deniz Öçgüder’in sayesinde tanıştım. O dönem İstanbul Kız Lisesi’nde öğrenciydim. Kendilerinin okulumuzda ki çalışmaları sonucunda kendimi TED’de buldum. Çok kıymetli Hocam Rıza Arseven ile çalıştım. TED’li olmaktan hep gurur duydum. Kulübüme faydalı olmak için hep çok çalıştım. Sporcu olarak, antrenör olarak, idareci olarak TED’in 80 yılının 50’sinde bulunmak gurur verici.”(Özden Ezinler)

“Ben kulübe önce rakip olarak geldim. Daha sonra ise TED’e transfer oldum. Her branşta farkını hissettiren TED, geçmişte olduğu gibi günümüzde de Türkiye eskriminde önemli bir yere sahiptir. Sporcu sayısı olarak olmayabilir ama yetiştirdiği kaliteli sporcular ile TED klasi ve farkı ile yeri her zaman başkadır.” (Murat Dizioğlu)

TED , Türkiye eskrimciliğinin şekillenmesinde önemli rol oynamıştır. TED’in hem kurulduğu yıllardan itibaren, sonrasında da kadroya katılan yabancı antrenörler sayesinde önemli ivme kazandığı görülmektedir. Yetişen yerli antrenörlerden biri olan Osman Ziya Sipahi ,2016 yılından itibaren TED’te Özden Ezinler’den devraldığı idarecilik görevini sürdürmektedir.

Sipahi , bu spora 1962 yılında Bursa Eskrim ve Okçuluk Bölümü’nde başlamıştır. 1962’de İstanbul Üniversitesi Hukuk Fakültesi’ne öğrenime geldiğinde daha önceden tanışmış olduğu Rıza Arseven’in kulübe davet etmesiyle TED ile tanışmıştır. 1970’de faal eskrim hayatına ara veren Sipahi ,1972 yılından itibaren hem TED’de hem de bir yandan Darüşşafaka Lisesi’nde antrenörlük yapmaya başlamıştır. Sibel Yıldırım, Murat Baysal gibi eskrimcilerin milli takıma seçilmesini sağlamıştır. Sipahi, geçmiş ile günümüz eskrimini teknik açıdan şu şekilde değerlendirmektedir :

“Geçmişte her üç branşta da genellikle atağa yönelik teknikler geliştirilmişti fakat zaman içerisinde bu algı atakla beraber kontur atağın, atak hazırlıklarının ve ona karşı yapılan karşı hareketlerin daha da arttığı görüldü. Özellikle kılıçta fleşin kalkması oyunu daha da süratlendirdi. Kendi silahlarını kendilerinin yaptığından söz eden Sipahi, silahların kırılmadığı sürece bozulmadığından çünkü çok emek vererek o silahları hazırladıklarından bahsetmektedir.

4.ESKRİMDE YENİLİKÇİLİK ESASLI BİR FARKLILAŞMA ÖRNEĞİ: GREENAPPLE

*"Bir yaratıcı işte asal soru, yaşamı ne
denli iyi dalgalandırdığıdır."*

James Joyce, *Ulysses*

4.1.Girişimcinin Portresi ve Arka Planı

İstanbul doğumlu olan Mehmet Karamete bir din adamı olan Ahmet Karamete ve ev hanımını Gülsüm Karamete'nin 2 oğlundan ilkidir. Ortaokul ve lise eğitimini 1968-1975 yılları arasında İstanbul Erkek Lisesi'nde, üniversite eğitimini ise 1975-1980 yılları arasında Boğaziçi Üniversitesi Endüstri Mühendisliği Bölümü'nde tamamlamıştır. Kariyerini mühendislik eğitimini aldığı yönde ilerleten Mehmet Karamete, 1984-1989 yılları arasında Otokar AŞ-Koç Grup Şirket'inde Ürün Mühendisliği'ne bağlı -Dokümantasyon ve İş Hazırlama Grubu Şefliği pozisyonunda çalışmıştır.

1990-1993 Narin Holding Fenteks İhracat Şirketi'nde genel müdürlük yapan Mehmet Karamete, 1994-1999 yıllarında da Parteks Tekstil'de genel müdürlük yapmıştır.

Karamete'nin 1984'te Greenapple Tekstil Ürünleri Spor Malzemeleri AŞ'ni kurduğu görölmektedir. Bu faaliyetini 1997 'de askıya alıp, Parteks şirketinin 2000 yılına dek genel müdürlüğünü yürütmüştür.

Yukarıdaki faaliyetlere paralel olarak 1995-2006 yılları arasında yüksek güvenlikli çelik kapı ve kilitlerin Türkiye distribütörlüğünü ve bu kilit ve çelik kapıların bazı aksamalarının Türkiye 'de imalatını gerçekleştirmiştir.

Kilit faaliyeti, 2006 yılında bir İsrail firması olan Multlock'u satın alan İsveç Finlandiya Grubu Assa Abloy'a devredilmiştir. Karamete, 2006-2013 yılları arasında Assa Abloy ortaklı yabancı sermayeli şirketin Türkiye 'de kurduğu şirketlerinin genel müdürlüğünü yapmıştır. 2006-2013 kurucusu ve hissedarı olduğu Rana Kilit üzerinden yüksek güvenli çelik kapı ve kilitleri İsrail'den, yangın kapılarını ise İspanya ve İtalya'dan ithal ederek Türkiye'deki büyük projelere dağıtım ve montaj faaliyetlerini gerçekleştirmiştir.

Karamete'nin tüm mesleki kariyeri boyunca eskrimle bağını koparmadığı anlaşılmaktadır. 1981-2000 yılları arasında uluslararası hakemlik yapan Karamete, aynı zamanda 1998-2000 yılları arasında FIE' nin (Uluslararası Eskrim Federasyonu) disiplin ve malzeme komisyonu üyeliği görevlerini de yürütmüştür.

Eskrime 1968 'de başlayan Karamete'nin en önemli başarısı Büyükler Türkiye Şampiyonası'ndaki ikinciliktir. Karamete, "Yaşamı kararlar değil, yerindeliklere

dayalı rasyonellikler biçimlendirir’’ ilkesini kendisine düstur olarak almış olmalı ki ,kariyerine antrenör olarak devam etmeye karar vermiştir.

Üniversiteden mezun olduktan sonra Alman Milli Olimpiyat Komitesi’nin sağladığı bir bursla Trainerakademie Köln’de 1980-1982 yılları arasında aldığı eğitim sonrası eskrim antrenörlüğü diplomasını ve lisansını (Diplomfechttrainer) almıştır.

Bu bursu almasında ve Almanya’da eğitime ilk günden itibaren başlayabilmesinde Almanca bilmesinin çok önemli olduğu açıktır. Ağırlıklı olarak 4 yıl süren antrenörlüğünün ardından, 1998 yılından sonra uluslararası müsabakalarda hakem olarak görev aldığı anlaşılmaktadır.

Karamete, FIE’ nin verdiği A-B ve C kategori hakemlikte ‘‘A’’ Grubu hakem lisansına sahip ilk ve tek Türk hakem olarak 3 dünya şampiyonası finali idare etmiştir. İlki, Güney Afrika 1997 Cape Town, Almanya-Küba takım maçıdır. İkincisi Venezüella Valencia 1998 yılında yapılan Yıldızlar ve Gençler Dünya Şampiyonası Polonya- Macaristan bayan epe takım finali olup üçüncü ve sonuncusu ise 2000 yılında Chicago'daki Yıldızlar ve Dünya Şampiyonasında yönettiği yıldızlar ferdi epe finalidir.

2000 yılında hakemliği bırakan Karamete, FIE üyelik seçimlerine 2 defa katılarak FIE yönetiminde görev yapmıştır. FIE ‘deki ilk görevi İsviçre’deki 1998 deki Disiplin Komisyonu üyeliğidir. Bu görevi 2000 yılında sona ermiş, ardından 2004 yılında Paris’te yapılan seçimlerinde FIE nin Malzeme Komisyonu’na seçilmiştir. 2004-2008 yılları arasında FIE malzeme Komisyonu üyeliği yapmıştır. Kuşkusuz mühendis olması bu görevleri üstlenmesinde bir etkidir. Her sezon en az 1 en fazla 2 defa olmak üzere toplamda 8 FIE müsabakasında FIE gözlemciliğini yürütmüştür. Karamete, Türkiye eskrim tarihinde (rahmetli) Melih Sezen’le birlikte seçilerek FIE üyeliği yapmış olan 2 Türk’ten biridir.

Almanya’ nın Köln şehrindeki eğitiminin bir parçası olarak pratik eğitimini Almanya’nın ve dünyanın en önde gelen eskrim merkezlerinden biri olan Tauberbischofsheim kentindeki Olimpik Eskrim Merkezinde alan Karamete’nin 1981 yazında Dünya Şampiyonasına hazırlanmak üzere bu merkeze gelen İsrail Ulusal Takımı ile tanıştığı görülmektedir.

Almanya’nın Avrupa ve Dünya şampiyonları yetiştirmesine önemli katkıları olan Tauberbischofsheim’in kurucusu olan Emil Beck, Karamete’nin İsrail takımı ile

ilgilenmesini istemiştir. Bu talep üzerine İsrail erkek flöre milli takımının 3 sporcusuna 2 ay boyunca antrenörlük yapmıştır. 1981'in yaz sonunda Fransa'da düzenlenmiş olan Dünya Şampiyonası hazırlığında İsrail'li eskrimcilerden biri, Büyükler Dünya Şampiyonası'nda hiçbir İsrail'li eskrimcinin o ana dek başaramadığını başaracak ve ilk 32 ' ye girip 18. olacaktır. Bunun üzerine İsrail Federasyon Başkanı Amnon Carmi, Karamete'ye sözleşmeli ve uzun süreli bir antrenörlük teklif etmiştir. Teklifi kabul eden Karamete, 1981-1984 yılları arasında İsrail milli takımı çalıştırır.1985'te evleneceği eşi Nili Drori ile tanışır. Nili Drori, balenin kazandırmış olduğu önemli fiziksel avantajlar ile kendisi İsrail spor tarihine adını yazdırabilmiş başarılı eskrimcilerden biridir. Küçük yaştan itibaren sayısız İsrail şampiyonluğu vardır aynı zamanda Olimpiyatlara katılmış en genç eskrimci ünvanı ile birlikte 15 yaşında 1976 Montreal Olimpiyatları'na ve1984'te ise Los Angeles Olimpiyatları'na katılmıştır.

Wingate Spor Akademisi Beden Eğitimi bölümü mezunu olan Drori,1984 yılında İstanbul'a taşınarak Mehmet Karamete ile evlenir. Evlatları İrem ve Merve Karamete, eskrimci olarak yetişir. Her ikisi Türkiye Ulusal Eskrim Takımına seçilir ve uluslararası mücadelelere katılırlar. Merve Karamete, üniversite eğitiminden sonra etkin eskrim sporcusu olma kariyerini sonlandırır. İrem Karamete ise 2013 Akdeniz Oyunları'nda bronz madalya kazanmış ve ardından "kota kuralı" gereği Avrupa seçmelerini kazanarak 32 yıl sonra Olimpiyatlara katılma hakkı elde edebilen "ilk" Türk eskrimci ünvanını almıştır. 2012 'den bu yana aralıksız 7 yıl Büyükler Türkiye Eskrim Şampiyonu olan İrem Karamete, eskrim kariyerine paralel olarak Özyeğin Üniversitesi'nde tamamladığı endüstri mühendisliği eğitiminin ardından Boston Üniversitesi'ne kabul edilmiş "Global Marketing and Management" üzerine master eğitimini tamamlamıştır. Halen antrenörü olan İtalyan Olimpiyat Şampiyonu Andrea Baldini ile birlikte 2020 Tokyo Olimpiyatları'na katılma hakkı kazanma hazırlığı içerisinde.

Görülüyor ki eskrim, Karamete ailesinin içinde bir eko-sistem oluşturmuş ve aile kültürü haline gelmiştir. Mehmet Karamete'nin bu süreç içerisinde geliştirdiği ilişkiler, bilgi birikimi ve tecrübe sayesinde bir eskrim pisti geliştirme girişiminin tohumlarının attığı görülmektedir.

4.2.Greenapple Markası ve Farklılaşma Unsuru

Greenapple AŞ. 1994 te kurulmuştur . 1997 yılında pist konusunda bir ürün geliştirme çalışmalarına başladığı kayıtlardan anlaşılmaktadır. 2000 yılından bu yana Greenapple markası adı altında, eskrim pisti imal edilip ihraç edilmektedir.

Eskrim pistlerini üreten Greenapple şirketinin bir " anonim şirket " statüsünde 1994 'de kurulduğu anlaşılmaktadır. İlk yıllarında şirket statüsünde " tekstil ürünleri " yazılı iken ana mukavelede değişiklik yapılarak bu ünvana " Spor Malzemeleri " sözleri eklenmiştir. Girişimci hal-i hazırda ihracat için hissedarı olduğu diğer şirketi Rana Kilit Ltd. Şti.' ni kullanmaktadır. İmalat yeri Yenibosna Doğu Sanayi Sitesi'ndedir. Şirket/ atölye hiç kapanmamıştır, ancak Greenapple şirketinin ihracat için kullanılmadığı zamanlar olmuştur . Bu dönemlerde imalat ve ihracat Rana Kilit Çelik Kapı San Tic Ltd Şti üzerinden yapılmıştır. Tüm bu süreçlere paralel olarak pistlerin markası "Greenapple" olarak korunmuştur. Girişimci Karamete, eskrim malzemesi markası olarak "Greenapple" ismini ileride de korumak ve kullanmak niyetindedir.

Pistlerin üzerinde alameti farika olarak " Greenapple " kullanılmaktadır. Şirket " esnek üretim " modeli benimsemiştir. Bununla salt sipariş alındığında üretim yapılmakta , diğer zamanlarda şirket durağan konumda kalmaktadır. Bu modelleme, işletme teorisinde kabulü çok yüksek bir şirket organizasyon modelidir ve uygulamada Türkiye'de sayısı "yok" denecek kadar azdır. Bu organizasyon düzeninde değişken maliyetler minimize edilmekte ve böylece şirketin rekabetçi üstünlük sağlaması yolunda bir " mutlak hal " yaratılmış olmaktadır. Bu düzende bir işyerinde genel maliyetler içinde % 15-30 arasında pay tutan işgücü maliyeti % 1-2 düzeyine düşmektedir. Bu model içinde girişimcinin bizatihi kendisinin bir " venturist " tavrı içinde şirket dışında bir profesyonel yaşamı içinde yer alabilmekte ve yaşam maliyetini ithalat -ihracat etkinliği yaparak sağlamaktadır. Bütün bunlar içinde girişimcinin 2000-2018 arasında 4100 eskrim pisti üretebilmesi büyük bir " başarı " olduğu kadar, onu rekabetçi düzeyde kalmasını sağlaması bir yana , bir " sürdürülebilirlik hali " oluşturmasını da mümkün kılmıştır.

YIL	SATIŞI YAPILAN PİST ADETLERİ
2019	80
2018	264
2017	168
2016	203
2015	328
2014	188
2013	321
2012	372
2011	360
2010	275
2009	190
2008	394
2007	327
2006	191
2005	133
2004	171
2000-2003	221
TOPLAM	4186

Tablo 11. 2000-2019 yıllara göre satışı yapılan pist adetleri

Türkiye İhracatçılar Meclisi (TİM) İstatistik Servisi kayıtlarından 100 ‘den fazla ülkeye ve 4 kıtaya ihracat yaptığı anlaşılmaktadır.

Rana Kilit ve Greenapple ‘de çalışan işçi sayısı ise aşağıdaki tablodan incelenebilir. Ancak pist işinde kadrolu olarak çalışanların sayısının 2 olduğu tespit edilmiştir. Zanaatkarlığın ve titizliğin ön planda olması gereken bu ürünlerin üretimini yapan ustaların girişimci ile arasındaki "güven ve sadakat" öğelerinin oluştuğu ve bununla adeta bir " Japon İşletme Modeli " uygulaması yaratıldığı anlaşılmaktadır.

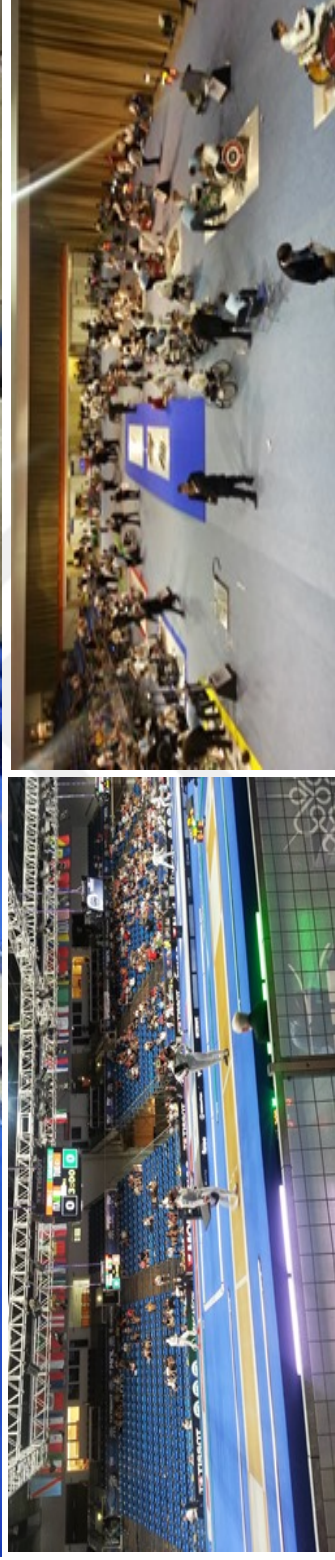
YIL	KİŞİ SAYISI
2019	7
2018	20
2017	44
2016	48
2015	55
2014	45
2013	69
2012	41
2011	21
2010	34
2009	25
2008	28

Tablo 12. 2008-2019 Rana Kilit ve Greenapple çalışan kişi sayısı

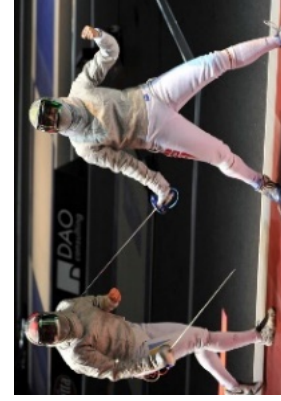
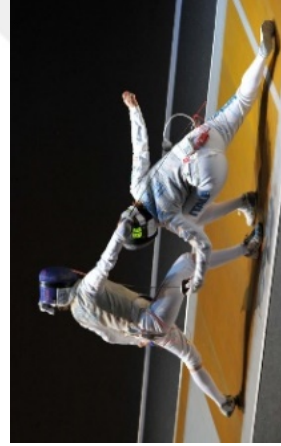
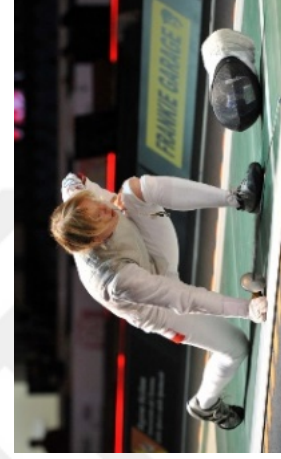
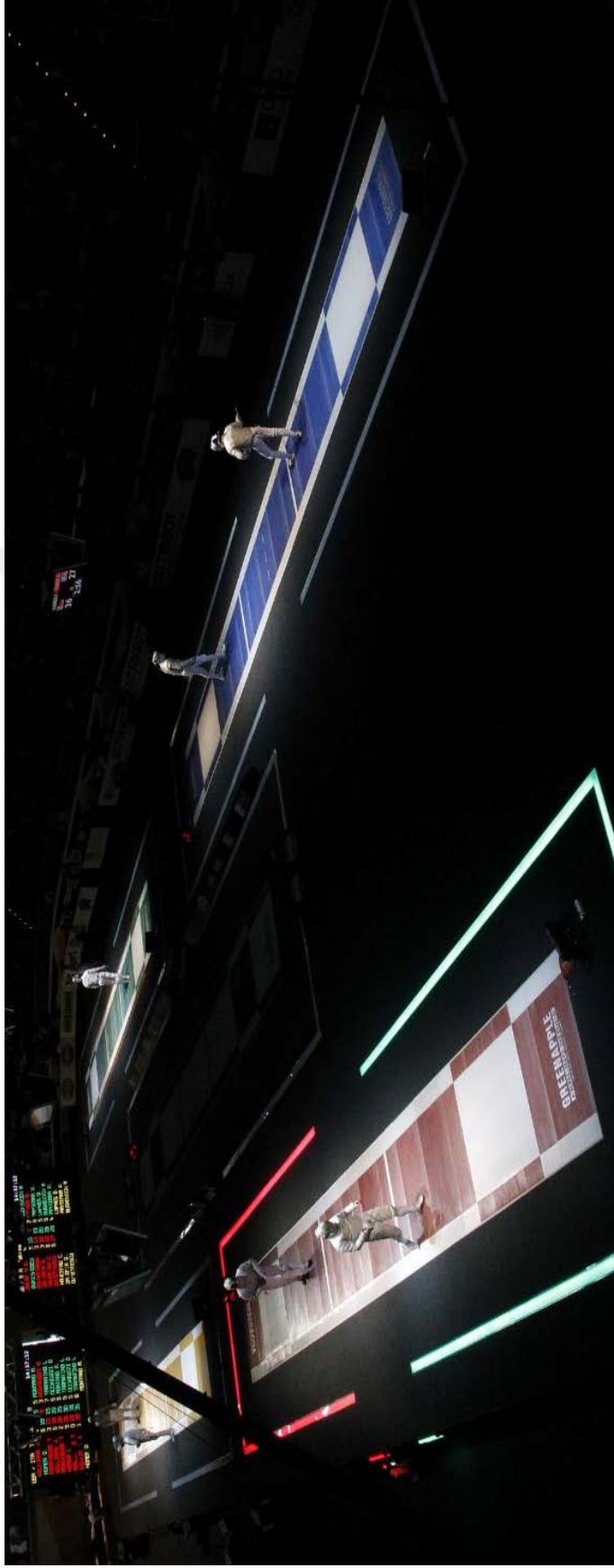
Greenapple pistlerinin kullanıldığı müsabakalara ilişkin belge-fotoğraflar aşağıda paylaşılmaktadır:

Resim 20:2012 Olimpiyat Oyunları, Londra

Resim 21: Greenapple Pist Uygulamalarından Örnekler,
2013 Büyükler Dünya Şampiyonası, Budapeşte

**Resim 22: Greenapple Pist Uygulamalarından Örnekler, 2011 Yıldız ve Gençler
Dünya Şampiyonası, CATANIA**

Resim 23: Greenapple Pist Uygulamalarından Örnekler, 2008 Olimpiyat Oyunları, Pekin

Resim 24: Greenapple Pist Uygulamalarından Örnekler 2010 Büyükler Dünya Şampiyonası, Paris

Resim 25: Greenapple Pist Uygulamalarından Örnekler, 2018 Yıldız ve Gençler Dünya Şampiyonası, Verona

1997 yılına dek %100 alüminyumdan mamul eskrim pistleri yaklaşık 450 kg alüminyum kullanılarak üretilmekteydi. Greenapple geliştirme çalışmalarıyla birlikte bu ağırlık ilk etapta 315 kg 'a kadar düşmüştür. Bir pistin ortalama 315 kg alüminyumdan üretildiği düşünülürse ve son 20 yılda yaklaşık 4200 adet pist imal edildiği düşünülürse, 1300 tondan fazla alüminyum işlenerek pist haline getirilmiş ve yurtdışına ihraç edilmiştir.

4.3.Yatırımın Sermaye Oluşumu

Girişimci Karamete'nin bu pist üretim sürecinde herhangi bir teşvik, hibe ya da kredi almadığı anlaşılmaktadır. Malzemeler 3-4 ay vadeli TL çeki ile alınmakta, müşterilerin mal bedelini döviz cinsinden ve avans şeklinde ödemeleriyle girişimin nakit akımı sağlanmaktadır. Bu nedenle başkaca bir desteğe ihtiyaç duyulmadığı görülmektedir.

İlke şudur: Birkaç özel müşteri dışında kalan müşteriler ödemeyi siparişle beraber avans olarak yapmaktadır. Hiçbir zaman stok için mal üretilmemektedir. Önce sipariş alınmakta, ardından ödemesi gelmekte ve bununla pist üretimi finanse edilmektedir.

Bu tür bir ödeme sistemi günümüzde sadece havacılık ve savunma sanayisinde geçerli olan ödeme biçimleridir.

Ancak bütün bunlar, sui generis (özgün) bir örnektir. Türkiye’de KOBİ sistemi için bir örnek-olay olmadığını düşünülmektedir. Aslında Türk EX-İM Bankası’nın bir ihraç ürünü olarak bu türden spesifik ürünlere destek vermesinin çok anlamlı olduğunu söylememiz gerekir. Böylesi etkin işleyen bir destek sistemi bu tezin yazıldığı Nisan 2019’da da mevcut değildir.

Girişimcimizde ilk değişim fikrinin 1998 yılında Tenerife’de yapılan yıldız ve gençler dünya şampiyonasında olduğu görülmektedir. Orada değişik ülkelerin ürünleri olarak kullanılan eskrim pistleri Karamete tarafından incelenir. Karamete ağırlıklı olarak Almanlar ile İngilizlerin ürettiği pistleri irdeler. Almanlar, kalın - hantal, bu nedenle pahalı ürünlerdir. Yaklaşık 450 kg alüminyum kullanılarak 18 metrelik pisti üretebilmektedirler. Fiyatı, ticari olamayacak kadar yüksektir. Satabilmelerinin tek nedeni pazarda daha uygun bir alternatifin olmamasıdır. Kalınlıkları yaklaşık 2,5-3 cm ‘dir. Taşınması ve stoklanması büyük sorundur. Maddi durumları elverişli olmayan federasyon ve eskrim kulüplerinin erişemeyeceği kadar pahalıdır.

İngilizlerin ürettiği pist Almanların üçte ikisi civarında, yaklaşık 330 kg’dır. Plastığa benzeyen bir dolgu malzemesinin üzerini delikli alüminyum levha kaplayıp yüzeyi iletken hale getirmişlerdir. (elektronik tuş cihazının ayağa gelen bir tuşu, ayağın hemen yanı başında ama yere gelen bir tuştan ayırt edilebilmesi için eskrim elektriği ileten bir zemin üzerinde oynanmak zorundadır. Öyle ki, iletken yüzeye gelen bir tuş makinada farklı bir devreyle algılanır ve makine bu tuşu göstermez ancak ayağa gelen bir tuş makine tarafından gösterilir ki ,ayak eskrimin epe branşında geçerli tuş alanıdır.)

İngiliz imalatı olan pist ,Almanya imalatının yarı inceliğindedir. Nakliyesi kolay, fiyatı da uygundur. Zarif görünüşlü olup, Leon Paul firması gibi asırlık bir firmanın ürünüdür. Ancak uzun süre kullanılıncı pisti oluşturan malzeme özellikleri çok farklı iki ana malzemenin birbiri ile uyum içerisinde hareket etmemesinden kaynaklanan değişik iç gerilimler neticesi levhalarda dönmeler oluşmakta ve levhaların birbirlerine kolayca takılmaları imkansız hale gelmektedir

FIE (Uluslararası Eskrim Federasyonu) kurallarına göre bir eskrim pistinin en az 17 metreden olması gerekir. Genişliği ise en az 1,5 m olmalıdır. Bu alan bu ürünlerde 17 adet 1x1,5 metrelik plakaların birbirine erkek ve dişi kenarları yardımıyla takılıp çıkartılması ile monte / demonte edilmektedir. İngiliz ürününde plakaların bu sebeple döndüğü ve erkek ile dişi kenarların deforme olarak birbirlerini karşılayamadığını ve yüzeyin düz bir zemin olmaktan çıktığı görölmektedir. İngilizlerin pisti hafif olduğu için konulduğu halı üzerinde sabit durmamakta , gezinmektedir. Çalışanlar pisti hep eski yerine getirmek zorundadırlar.

Almanlar'ın ürünü çok ağır olduğu için robust bir şekilde ve bir mm bile kımıldamadan kurulduğu yerde durmaktadır. En ufak deformasyon belirtisi de göstermemektedir. Ancak yerinden kalkmayacak kadar ağır, alüminyum gibi oldukça pahalı bir malzemeden olduğu için de üretimi de yüksek maliyet gerektirmektedir.

Bütün bu gözlemlerle Karamete 'de yaratıcı bir fikir oluşur : Almanların ki gibi % 100 alüminyumdan mamul bir ürün geliştirecektir ! Ama imalat İngiliz 'lerin ki gibi "ince" olacaktır. Et kalınlığını inceltip, Mimar Sinan köprülerinden esinlenerek profile mukavemet verecek iç köprüler tasarlar. Ortaya 15 mm kalınlığında sadece 315 kg ağırlığında bir ürün çıkar. Ürün hafif ve ucuzdur. Yerinde hareket edip gezmesini önlemek için plakaların altını sürtünme katsayısı çok yüksek olan "EVA" denilen yumuşak sentetik bir malzeme ile kaplar.

Hangi zeminde kullanılırsa kullanılsınlar, (halı, beton, ahşap parke, pvc) pist müsabaka esnasında konulduğu yerden kımıldamamaktadır. EVA malzemesi üzerinde eskrim yapılırken alüminyumun sert zemine çarparak gürültü çıkartması da engellenmiştir. Zeminin hafifçe esnemesi sayesinde eskrimcileri daha az yormaktadır. Her şeyden önce tek malzeme kullanılarak üretilmektedir. İki farklı malzemeye gerek yoktur, montajı kolaydır. 10 cm genişliğinde 1,5 m uzunluğunda bir tarafı erkek bir tarafı dişi bir profilden 10 tanesi birbirine takılıp, alttan pop-perçinle sabitlendiğinde 1 m x 1,5 m lik bir kenarı erkek bir kenarı dişi bir plaka oluşmaktadır. Bu plakadan 17 tanesi ise 1 adet eskrim pistinin ortaya çıkmasını sağlamaktadır.

İlk pist ürünü İstanbul'da geliştirilir. Alüminyum profil, Kocaeli'de bir alüminyum profil ekstrüzyon firmasında üretilir. Ancak bu ilk üründe sorun çıkar. Isıl işlem yaparak malzemenin sertleştirilmesi gerektiğini Karamete o dönemde

bilmemektedir. Bu nedenle ilk deneme pistlerinin yüzeyinde çökmeler oluşur. Sonraki üretimi gerçekleştirme dönemlerinde daha nitelikli alüminyum kullanılır ve ısıtım işlem yapılarak , çökmelerin önüne geçilir. Bütün bu geliştirme ve değer zinciri katkılarıyla ürün ihracata hazır hale gelir. İlk ihracat 2000 yılında İngiliz Leon Paul firmasına yapılır. Siparişler birbirini kovalar.

4.4.Eskrim Pistleri Üretim Süreci

Bir alüminyum eskrim pistinde 5 ana bileşen bulunmaktadır:

1. Ana profil
2. Yan “ U “ profil
3. Pop-Perçin (Çelik & Alüminyum)
4. EVA (Alt yüzeyin kaplandığı PVC kaplama
5. EVA PVC'nin pistin alt yüzeyine yapışmasını sağlayan 2 yapıştırıcı

Greenapple alüminyum eskrim pistinin üretim işlem istasyonları aşağıdaki şekildedir:

1.Aşama : 1,5 metre x 12,5 cm ölçüsündeki ana alüminyum profiller Kocaeli’de ki alüminyum fabrikasında ekstrüzyon tekniği ile üretildikten sonra Yenibosna’da atölyenin bulunduğu merkeze getirilir.

Resim 26:Pistin Ham Maddesi Olan Alüminyumların Üretildiği Ekstrüzyon Fabrikasından Görüntüler

FIE (Uluslararası Eskrim Federasyonu) kurallarına göre bir eskrim pistinin minimum uzunluğu 17 metre, genişliği ise 1,5 metredir. Eskrim pistleri 17 adet “1 metre x 1,5 metrelik plakaların” bir araya getirilip monte edilmesinden oluşmaktadır. Her bir 1,5 metrelik plaka ise ekstrüzyon tekniği ile üretilmiş olan 8 adet 1,5m x 12,5cm lik olan alüminyum profillerin bir araya gelmesiyle sağlanmaktadır. Bu profiller aşağıdaki şekilde farklılık gösterebilmektedir:

“İLK GELİŞTİRİLEN PROFİLLER”

Bu 3 profil arasındaki temel ayrışma, yüzey tasarımlarının birbirlerinden farklı olmasıdır.

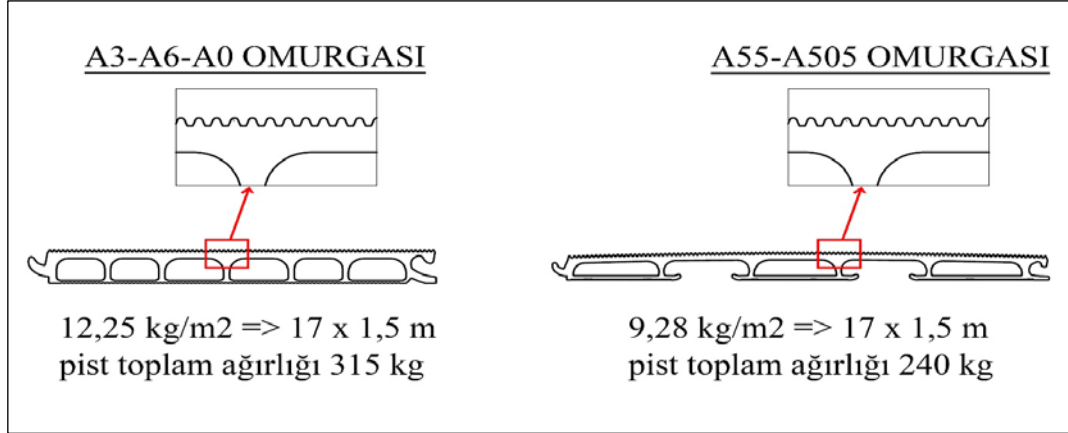
“TAKLİTLER ORTAYA ÇIKTIKTAN SONRA REKABET GÜCÜNÜ ARTTIRMAK ÜZERE GELİŞTİRİLEN PROFİLLER”

A5 in kullanımında malzeme yeterli gelmediği ve bundan dolayı çökmeler olduğu için ağırlık artırılarak A55 geliştirilmiştir. A53 ise bir müşteriye özel olarak üretilmiştir. Ardından A505 geliştirilerek Olimpik renkli pistlerin de ağırlığının düşürülmesi sağlanmıştır.

Şekil 4:Ana pistin Profil Çeşitlilikleri Hk.

Mevcut üretimde standart pist olarak A55, olimpik renkli pist olarak ise A505 profillerin kullanıldığı gözlenmektedir.

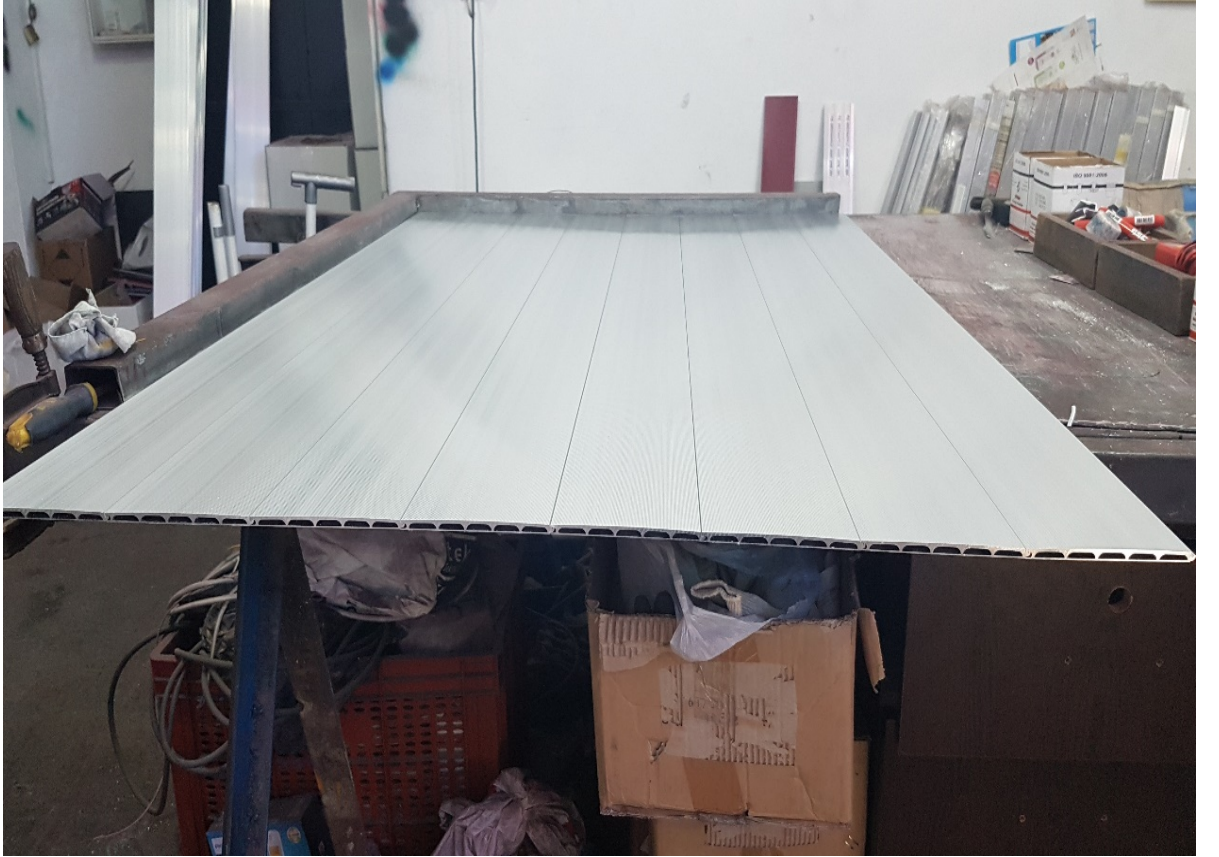
Şekil 5: Ana Profil Kesidi

Malzemenin azaltılmasının mukavemet kaybı; dikmelerin üst kenarlarındaki radyuslar atırılıp ve profilin üst yüzeyine Mimar Sinan'ın köprü statîğinden esinlenilerek, bir kavis verilerek dengelenmiştir. Pist malzemesi 315 kg dan 240 kg'a düşmüş olmasına karşın, işlevsel olarak yüzeyde çökmelere neden olacak bir mukavemet kaybı olmamıştır. Pistin üzerinde ki farklı alanları boya kullanmadan renklendirebilmek adına kromat kaplama yapılarak bu profillerin iletkenliklerini kaybetmeden farklı renklere sahip olmaları sağlanmaktadır.

Resim 27: Kromatlama Aşaması

2.Aşama : Atölyede 8 adet 10cm genişliğindeki ana profiller bir araya getirilerek plakalar oluşturulur.

Resim 28:Plakaların Birbirine Geçirilme Aşaması

4.Aşama : Her pistteki U profillerden birinin üzerine FIE seri numarası işlenmektedir. Bu işlem için "U" profiller pantografçıya gönderilir ve profil üzerine “Made In Turkey” etiketi yapıştırılır.

Resim 30:FIE Seri Numarası Kaydı

Resim 31:"Made In Turkey"ın İşaretlenmesi

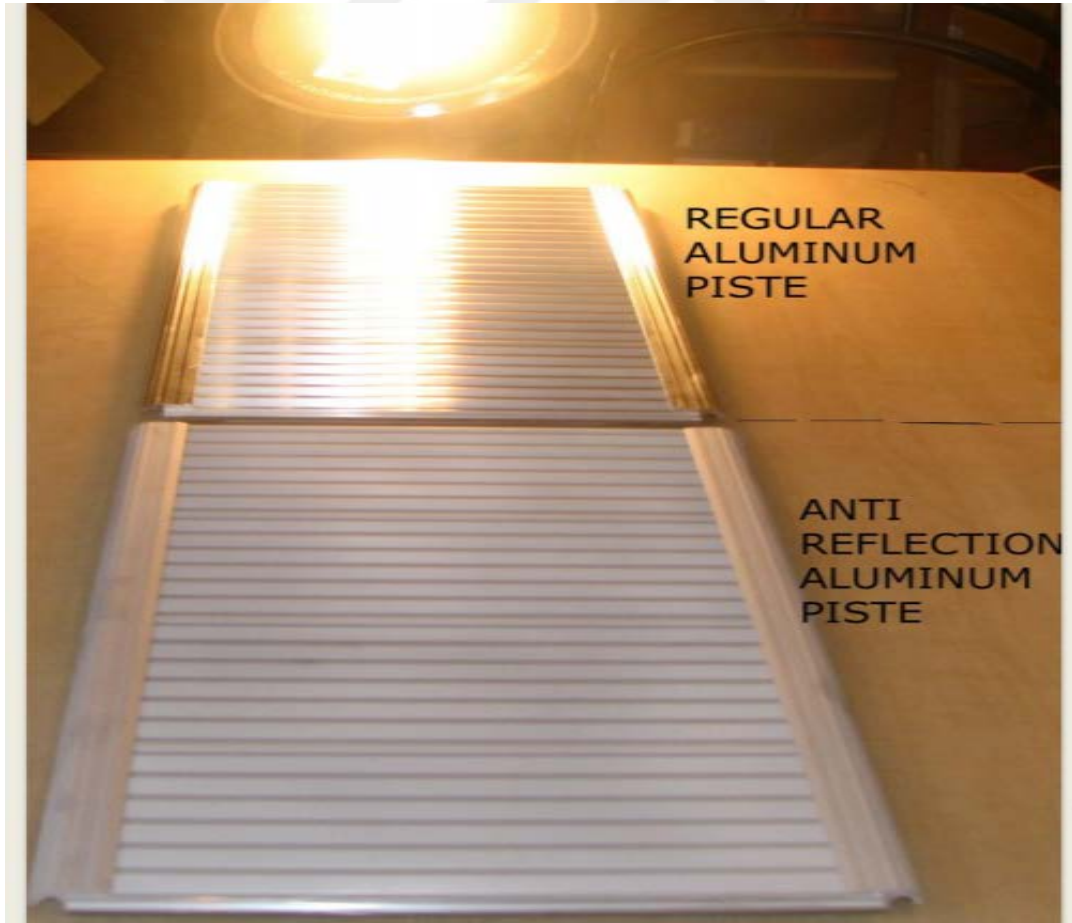
5.Aşama : Bu "U" profiller geçirildikten sonra 4 köşeye çelik pop-perçin ile yan profilin ortasına birer adet alüminyum perçin ile sabitleme yapılır.

Resim 32:U Profillerin Plakalara Geçirilme Sonrası Perçinleme Aşamaları

6.Aşama : Pist renkli ise bu aşamada kumlama işlemi için pistler cam kumlamacısına gönderilir. Kumlama yapılmasının nedeni ise büyük organizasyonların TV yayınlarında parlama yapmasını engelleyecek bir etkisinin olmasıdır. Kumlamalı yüzeye atılan boya ile yüksek bir elektrik iletkenliği sağlanır.

Resim 33:Greenapple'ın Pistlerinde Ki Yansıma Sorununun Olmadığının Kıyaslanması

7.Aşama : Kumlamacıdan atölyeye geri getirilen plakalar boya öncesi maskeleme işlemi için boya almaması gereken alanlar karton ve yapışkan bant yardımı ile kapatılmakta ve maskeleme bantları çıkarılır.

Resim 34:Pistin Renklendirilmeden Önce Yapılan Maskeleme Aşaması

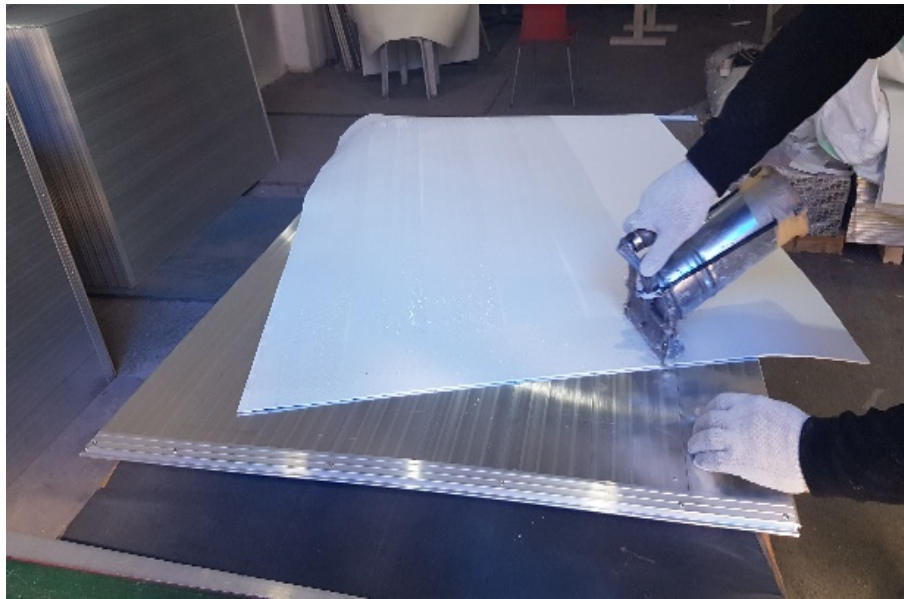
8.Aşama : Oto boyası, tiner ile inceltilerek elde edilen renkli boya kompresörlü tabanca ile yüzeye püskürtülür. Boyanın kuruması için yaklaşık 12 saat bekletilir.

Resim 35:Pistlerin renklendirilme aşamalarından görüntüler

9.Aşama : Pistlerin altına Eva pvc yapıştırma işlemi yapılmaktadır. Eva malzemesi üzerinde eskrim yapılırken alüminyum sert zemine çarparak gürültü çıkartması önlenir. Zeminin esnemesi, eskrimcileri daha az yorması sağlanır.

Resim 36:PVC lerin pistin altına yapıştırılma aşamalarından görüntüler

10.Aşama : Tek taraflı yapışkan folyoya logo kesim işlemi hazırlanır. Piste yapıştırılarak boyanması gereken yerler pistin üzerinden çıkartılır. Yapışkan folyo çıkartıldıktan sonra geriye renkli bir logo görüntüsünün kalması sağlanır. Çok renkli logo uygulamaların da ise UV baskı yöntemi ile gerek duyulan logo ya da resim basılır.

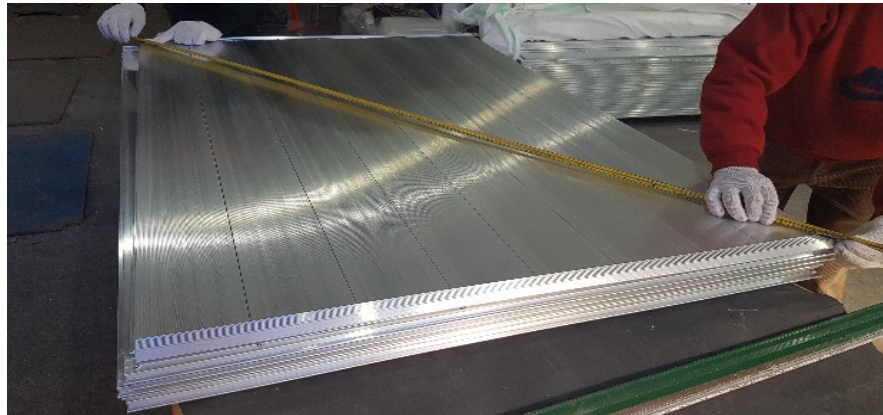
Resim 37:Logonun Yapılma Aşamalarından Görüntüler

Resim 38: Greenapple Bünyesinde Yapılan ve Pistlerin Üzerinde Renklendirilebilen Birtakım Logo örnekleri

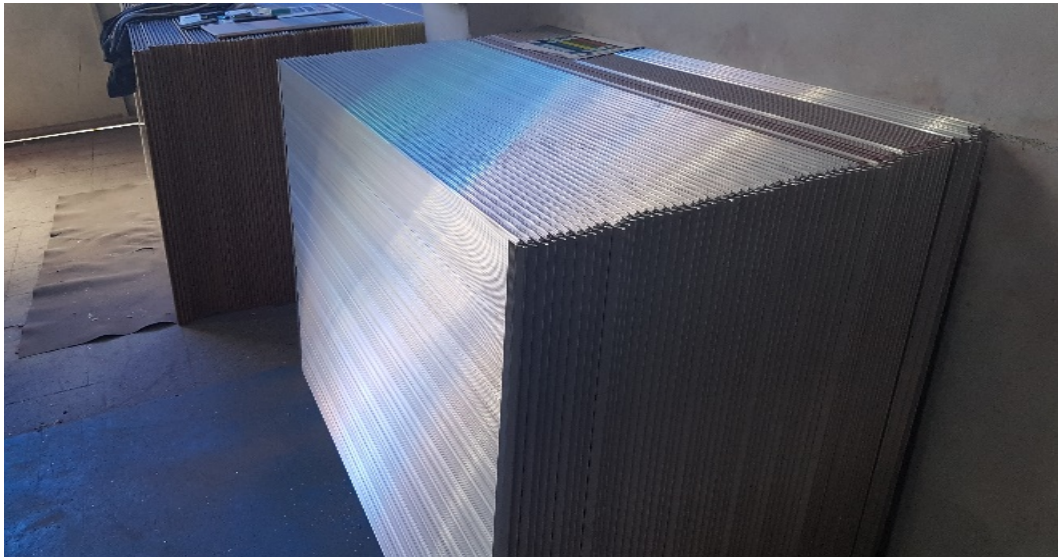
11.Aşama : Yükleme her şeyi ile hazır olmuş olması gereken plakalar son bir ölçü ve genel hata (leke, pvc çıkma durumu, çizikler, iletkenlik..vs.) kontrolünden geçirilir.

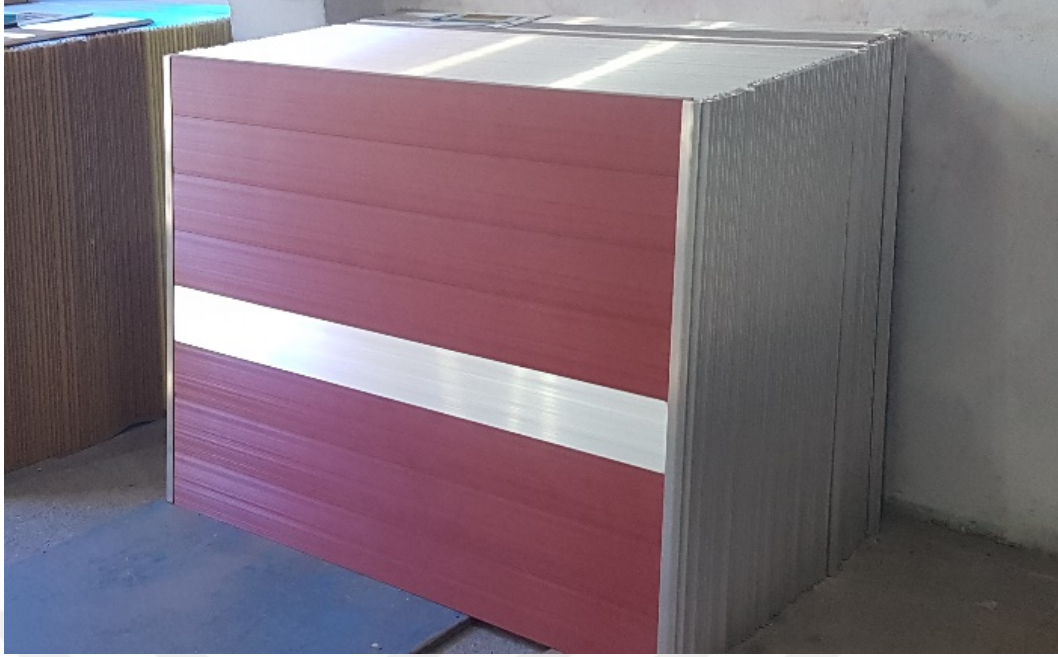

Resim 39:Pistin İletkenliğinin Denetlenmesi

11.Aşama : Siparişin durumuna göre 1,2 ya da 3'er adet paletli sandıklara yerleştirilir.

Resim 40:Sandık Diziliminden Görüntüler

12.Aşama : İhracat evrakları gümrükçüye iletilir ve ürünün sigortası yaptırılır. Ürün bir iç nakliye taşımacısı ile müşterinin seçtiği taşıma şekline göre hava yolu veya deniz yolu limanına ya da karayolu taşımacısının deposuna gönderilir.

4.5.Müşteri Ağı ve Pazara Giriş

Eskrim dünyasındaki hakem ve antrenörlüğüyle Karamete bu spor dalının her alanında tanınmaktadır. Herkes bu yeni nesil eskrim pistlerini onun geliştirdiğini bilmektedir. Ürününün albenisi vardır, hafiftir, estetik ve çok uygun fiyatlıdır.

Karamete ilk ürünü sonrası eskrim malzemesi satıcılarına kendi markaları ile de ürün vermeye başladığı bir strateji uygular. Sadece dolaysız olarak Greenapple ‘a gelen siparişleri kendi markasını (adını) koruyarak satış etkinliği içinde olur. Dünya dolaylı ya da dolaysız olarak Greenapple pistlerini almaya başlar.

Satış stratejisi, pazara girişi doğru olarak saptamış, aracı ve müşteriler ile güven duygusu oluşturulmuştur. Eskrim kökenli bir geçmişten geldiği için girişimcinin pazara hakim olduğu ve son kullanıcının ihtiyaçlarının iyi tanımladığı görülmektedir.

Sonradan "satıcı" konumunda olanlarının verdikleri siparişler, yerleşik oldukları ülke yerine , kullanıcının bulunduğu ülkeye gönderilmektedir.

Bütün bunlar girişimcimiz Karamete‘ yi Dünya’nın “en büyük” eskrim pisti imalatçısı konumuna taşır.

4.6.Patent Girişiminin İncelenmesi Ve Patent Konusunda Kurumsal Destek Yokluğu

İlk ihracatın yapıldığı 2000 yılından 2018 yılı sonuna dek yaklaşık 4100 pistin üretim satıldığı hesaplanmaktadır. İlk 10 yıl ortalaması olarak 180, ikinci 10 yılda ortalama 230 pist üretimi gerçekleştirildiği şirket kayıtlarından anlaşılmaktadır.

Bu süreçte eskrim pistinin geliştirilmesi konusunda birtakım darboğazlarla karşılaşıldığı gözlenmektedir. İlk sıkıntının , 2006 da G. Kore’de düzenlenen Dünya Şampiyonası’nda yaşandığı anlaşılmaktadır. G. Kore Federasyonu'nun pistlerle ilgilenmiş olmasına rağmen daha sonrasında siparişte bulunmamaları ve İngiltere’deki bir müşterinin Çin’ den pist teklif ettiğini ve gönderilen örnek pistin Greenapple üretimini çok andırdığı saptanır. Girişimci Karamete ‘nin incelemesiyle ürünün Greenapple kopyası olduğu anlaşılır. Eskrimcinin ayaklarını kaymasını engelleyecek şekilde olması gereken yerde yüzeyin kaygan olduğu görülünce konu incelenmesi dileğiyle FIE ‘ye taşınır. Federasyon, 2007 yılında yeni bir kural getirerek pist yüzeyinin sürtünme katsayılarına ilişkin bir norm koyar. Yüzey ne çok tutucu , ne de eskrimcilerin kayacakları kadar kaygan olmamalıdır.İmalatçıların üreteceği pist makine ile test edilerek ürüne standart getirilmesi, çığır açıcı bir yenilik

olur.

Greenapple'in ürününün taklidi ile karşı karşıya kalınca, girişimcinin patent alma sürecine girdiği görülür. Ancak patent alabilmek için ürünün "yeni" (ilk) olması gerekmektedir. Bunun için alüminyum 11 mm' den 7 mm' e inceltir. Statik dayanıklılığını arttırmak için profilin içerisinde köprü kayıtları gibi olan destek kayıtları oluşturup bunların kenarlarındaki takviye yapacak bölümleri güçlendirerek daha hafif malzeme ile daha dayanıklı bir pist üretilir. Avrupalı rakip şirketler 400 kg ın üzerinde alüminyum malzemeden imal ettikleri ürünü Greenapple yarı oranda malzemeden üretir. Bu hafiflemenin kalitede bir zayıflık oluşturmaz. Pistin hafif olması bir avantaj haline gelir. Çünkü hem ihracat nakliye ucuzlar, hem de spor salonlarında pist kurup kaldırma işlemleri de çabuklaşır.

Yeni ürün geliştirme konusunda metal partiküllerle birlikte imal edilen poliamid iletken iplikler kullanarak ve bunları renkli ipliklerle birlikte dokuyarak tekstil bazlı renkli bir eskrim pisti Almanlar tarafından geliştirilince, bu girişime bir "cevap verme" duyulur.

Bu pist "kolay" deforme olmaktadır. Fiyatı "çok" yüksektir. Ancak renkli eskrim pisti gibi yeni nesil bir üründür. Olay, üretim tekniğinde değişiklik gerekmektedir.

Boya teknolojisi FIE (Federatione D'Esclime) koşulu olan "Pistin herhangi 2 noktası arasındaki elektriksel direnç 5 ohm' u aşamaz" kuralını sağlayacak iletkenlik düzeyinde boya üretmemektedir. Karamete'nin dünya boya teknolojisinin bu iletkenlikte boya üretmediğini bilerek yüzeyi tamamen kaymazlık sağlayan kanallarla kaplı bir başka profil geliştirir. Bu yüzeyi normal hiç iletken olmayan bir boyayı incelterek boyanın kanalların arasına akmasını sağlar. Uzaktan seyircinin olduğu tribünden bakıldığında pist yüzeyi renkli görünmektedir. Ancak çok yakından bakıldığında bu kanalların tepesinin boyasız olduğu ve eskrim silahlarının ucunun kanalların boyalı diplerine ulaşmadığı bir yüzey elde edilmiştir. Böylelikle bir eskrim pistini iletken olmayan bir boya ile boyayıp yüzeyin iletken tutulması başarılmıştır.

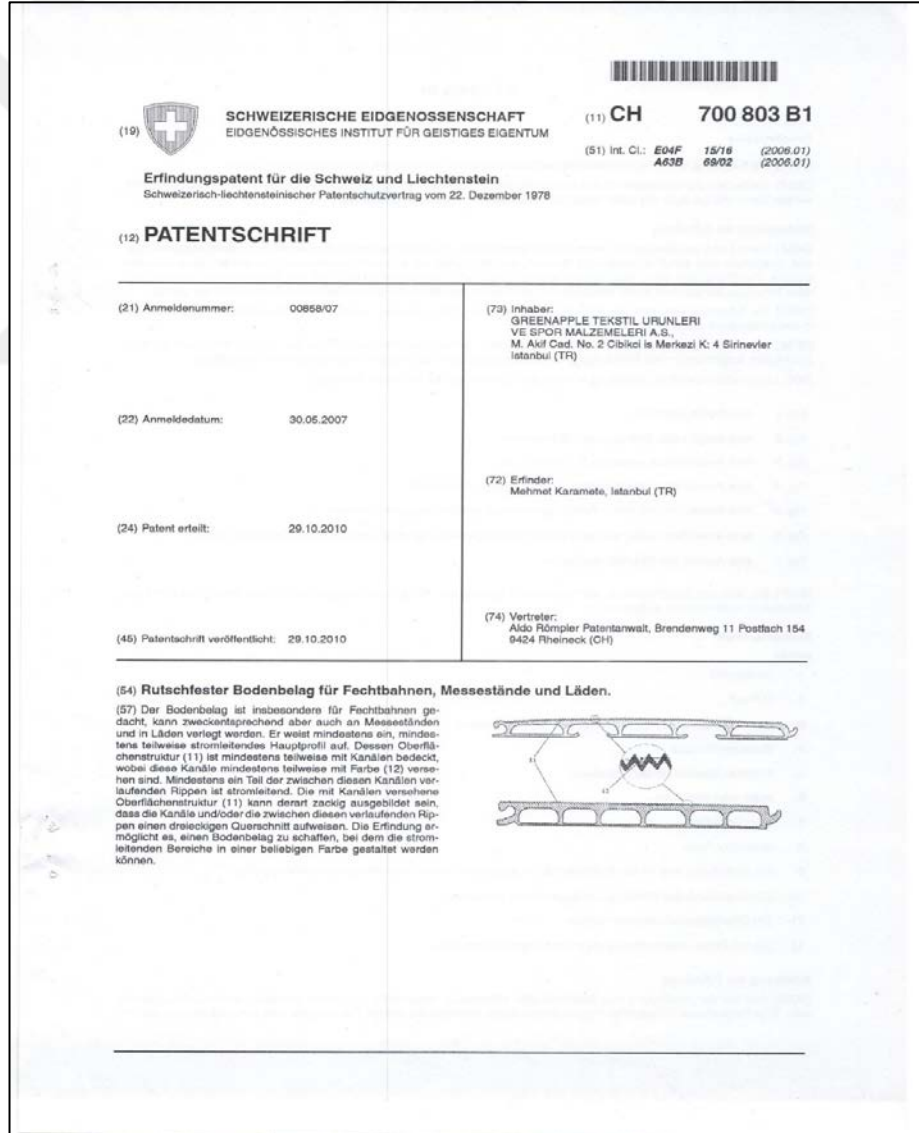
2007'de patent başvurusu yapılmasına karar verilir.

Daha sonra FIE'den bu patenli ürünün kullanılmasını öneren bir referans mektubu alınır. Karamete, bu noktada bir "taktik hatası" yaptığı inancındadır. Patenti bütün ülkelerde tek tek kaydedip yıllık aidatlarını yatırmak, ona maliyetli gözükür. Üstelik bu renkli pist ürününün satış adetleri de az sayıda olacağından fazla masraf

yapılmaması öngörülür.

Zira satışın sadece % 10' u bu tip pistlerden olacaktır.

Taklit ürünlerde pazarlamayı engelleyecek bir "koruma stratejisi" geliştirilir. Patent , imalatın yanında satış ve dağıtımını da engellemektedir. Bu tip pistlerin dünya şampiyonalarında kullanılabilmeleri için FIE Sertifikasına ihtiyaç duyulacağını girişimcimiz bilmektedir. Bu bağlamda, FIE' yi kontrol ve sorumluluk altında tutmak ve taklitlerine sertifika vermesini patentle engellemek üzere FIE' nin konuşlanmış olduğu İsviçre 'de patent kaydı ile yetinilir. Ancak patent sisteminin bu mantıkla çalışmadığı ortaya çıkar.

Resim 41:İsviçre'den alınan patent belgesi

Karamete'nin 2006'da İsviçre'den aldığı patent belgesinin örneği yukarıdaki şekildedir. :

Resim 42: FIE'den alınan referans mektubu

Zira alınan patent veya faydalı model belgesi ile sağlanan koruma, sadece bu korumayı veren ülke toprakları ile sınırlı olacağından, patent konusu buluşun korunması istenilen ülkelerde de patent başvurusu yapılması gereklidir. Diğer ülkelere başvuru yapılması için, başvurudan itibaren on iki ay içinde Paris Sözleşmesi'ne üye diğer ülkelere de başvuru yapılması gerekmektedir. Türkiye'den veya İsviçre'den başvurudan doğan rüçhan hakkının talep edilmesi halinde, ilgili ülke başvuru tarihi ile diğer ülkelere yapılan başvuru tarihi arasında, üçüncü kişilerin yapacakları başvurular hükümsüz sayılabilecektir.

Oysa patente evrensel anlamda ayrıcalıklar sağlayan, Türkiye'nin de taraf olduğu Uluslararası ve Bölgesel Sözleşmeler ve Antlaşmalar vardır. Bu sözleşme ve antlaşmalar, başvuru işlem sürelerinin ve maliyetlerinin azaltılmasını amaçlanmaktadır.

Bu sistemler aşağıda açıklanmaktadır:⁸²

a) Ulusal Başvuru

Bir ülkeye ilk kez yapılan ve sadece o ülkede istenen korumaya ilişkin başvurudur. Ulusal başvurular, başvuru yapılan ülkelerde birbirinden bağımsız olarak, ülkelerin kendi yasaları gereğince değerlendirilmektedir.

b) Bölgesel Başvuru

Buluşun korunması istenen ülkelerin içinde bulunduğu bölgelere ait örgütlere başvuru yapılmakta ve örgütlerin uymakla yükümlü olduğu sözleşme hükümlerince işlemler yürütülmektedir. Türkiye'deki başvuruya dayalı olarak rüçhan hakkı süresi (12 ay) içinde rüçhan hakkı talep edilerek yapılan bölgesel başvuru sistemleri için yürürlükteki sözleşmeler ve organizasyonlar şöyle sıralanmaktadır:

b.1. Patent İşbirliği Anlaşması'na Dayanan Uluslararası Patent Başvurusu (PCT)

Patent İşbirliği Sözleşmesi bir Birleşmiş Milletler kuruluşu olan Dünya Fikri Haklar Organizasyonu tarafından yürütülmektedir ve Patent alınması için geçen araştırma ve inceleme sürecinin tek merkezden ve tanımlı süreler içinde yapılmasını sağlar. Tek başvuru ile sisteme dahil 152 ülkede aynı anda korumanın başlatılmasına olanak sağlayan PCT sisteminde, ilk başvurudan (rüçhan varsa rüçhanın dayandığı

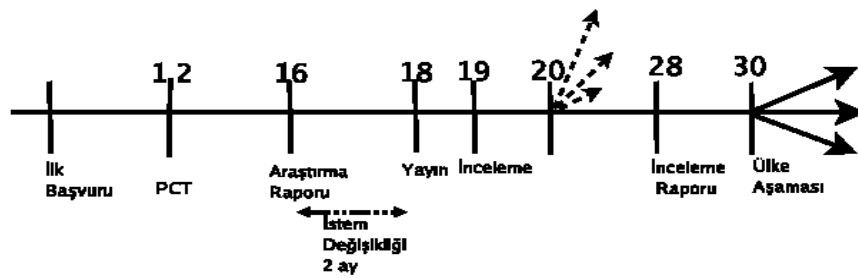
⁸² Yavuzcan, A. MSGSÜ Öğr. Gör. Sözlü Görüşme Notu, 2 Nisan 2019

başvurudan) itibaren 30. ayın sonuna kadar koruma – başka bir işlem yapılması gerekmeden - devam eder.

Uluslararası aşamada alınan inceleme raporu ile ülke aşamasına geçildiğinde tekrar inceleme işlemine gerek kalmadan birçok ülkede patent alınabilmesi mümkündür. Ancak bazı ülkeler kendi incelemelerini tekrar yapabilmektedir.

İki aşamadan oluşan bu sistem, bir çok ülkede ayrı ayrı patent başvurusu yapılması gereğini ortadan kaldırmaktadır. Uluslararası aşama: dosyalama, araştırma, inceleme ve yayın prosedürlerini kapsayan 30 aylık bir süreçtir. Ulusal aşama ise her ülkenin Patent Ofisi nezdinde patent verilme prosedürünü kapsar. Bu sistemde başvuru yapıldıktan sonra, başvuru yayınlanmakta, araştırma raporu ve başvuru sahibinin isteğine bağlı olarak ön inceleme raporu hazırlanmakta olup rüçhan tarihinden itibaren 30. ayda ulusal aşamaya geçiş yapılmaktadır. Ancak bu süre bazı ülkelerde (Avrupa Patenti) 31. ay olarak uygulanmaktadır. Ulusal aşamada Avrupa Patenti, Avrasya Patenti gibi, bölgesel patentler için başvuru yapılabilir.

Ön inceleme Türkiye’den başvuru sahipleri için Avrupa Patent Ofisinde yapılmaktadır. Maliyeti yaklaşık 2000 Euro’dur. PCT ön inceleme başvurusunun dayandırılacağı Türkiye başvurusunun patent veya faydalı model olduğuna bakılmaksızın PCT başvurusu dosyalanabilmektedir. Ulusal aşamaya geçildiğinde seçilen ülkenin yasaları elveriyorsa patent veya faydalı model belgesi talep edilebilmektedir. Faydalı Model belgesi verilerek sağlanan koruma, patente kıyasla genelde daha kolay “zedelenebilir” bir koruma türüdür. Buna karşılık, daha ucuz ve basit bir idari sürece sahiptir. Ulusal aşamadaki masraflar seçilen ülkeye göre değişmekle beraber ,her bir ülke için yaklaşık 5000 ABD \$'na dek bir maliyet söz konusudur. ABD ve Japonya’da patent işlemlerine ilişkin harcama 10,000 ABD \$’ı aşmaktadır.

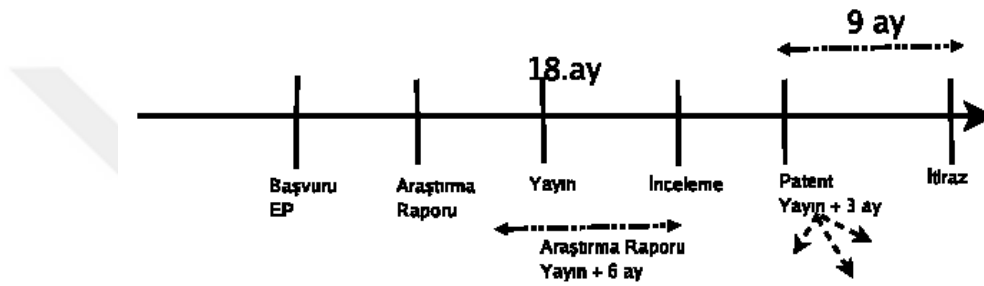

Şekil 8:Uluslararası Patent Başvurusu (PCT)

b.2 Avrupa Patenti (EP) :

Avrupa Patenti Sözleşmesi Patent İşbirliği Sözleşmesi gibi tek başvuru ile sisteme dahil tüm ülkelerde (38 ülke + 3 ek ülke) aynı anda patent korumasını başlatmaktadır. Ancak PCT

sisteminden farklı olarak Avrupa Patent Başvurusu sonunda bir Avrupa patenti elde edilebilmektedir. Avrupa Patent kararı alındıktan sonra da istenilen ülkede ‘‘ülkesel koruma’’ temin edilmektedir.

Şekil 9:Avrupa Patent Başvurusu (EP)

Bu çok açık mevzuata karşın girişimci Karamete’nin patentli ürünü nasıl taklit edilmiştir?

Göründüğü kadarıyla, Türkiye patent mevzuatını 1925’de onaylamasına karşılık, 1995’e dek, ulusal mevzuatını düzenleyen ve genişleten girişimlerin dışında kalmıştır. Türkiye ancak 2017 ‘de Sınai Mülkiyet Yasası’nın yasayı çıkarmıştır. Ülke, 1976’ da yürürlüğe giren WIPO Sözleşmesine 1976 ‘da imza koymasına karşılık, buna ilişkin Yönetmeliği (ancak) 2017 ‘de yürürlüğe koymuştur. Anılan nedenle olsa gerek, girişimci başvurusunu İsviçre’de yapmak zorunda kalmış , burada da bu patent inceleme süresi 3 yıl gibi bir uzun zaman süresi gerektirmiştir. (Mayıs 2007 – Ekim 2010). Eksik (ya da yanlış hukuki yönlendirme) sonucunda 2 temel kayıp oluşmuştur :

1-Tek başvuru sisteminden yararlanılamamış, ürünün 152 ülkede patentlenmesinden yoksun kalınmıştır.

2-PCT' ye Türk-Patent Kurumu yoluyla başvurulması durumunda TÜBİTAK PD-200 Desteği 'nden yararlanması mümkünken , bu destekten de yararlanılamamıştır.

Bununla kalmamış, EFE 'nin 7 Nisan 2015 yazısıyla Greenapple ürünlerinin 2008-2013 döneminde kendi resmi tedarikçisi olduğunu belgelenmesi ,girişimciye" makabline şamil" (geriye dönük koruma / principle of non-retroactivity of law / lehe yorumlama) hali söz konusu iken, bu yaşanmamış, taklit ''ödüllendirilmiş'' ve buna karşılık '' yenilik / buluş ''cezalandırılmıştır.

Ulusal mevzuat ,Türkiye'nin girişim dünyasının uluslararası açılımına hazır değildir. 551 sayılı KHK 'nın çıkarıldığı 1995 ile ana mevzuatın 6769 ile yasallaştığı 2017 yılı arasındaki 22 yıl adeta bir '' ölü dönem '' dir.

Ulusal mevzuat el 'an tanımlardan yana betimleyici / irdeleyici ifadelerden yoksundur. '' Hak Sahipliği '' konusu, soyut kavramlar üstünden tanımlanmaktadır. ''Benzerini kullanma '' konusundaki ''tecavüz'' halinde (129. madde) koruma mekanizmaları, açık ve saydam değildir. '' Hakkın Tüketilmesi '' alanında '' Yoksun Kalınan Kazanç '' hükmünün benimsenmesine karşılık, bir '' otomatik engelleme ''öngörülmemiş , tecavüz halinde tek kurum olarak ''yargı '' betimlemesi yapılmıştır (madde 149). Yargı sürecinin uzunluğu bir yana, bunun hukuki anlamındaki yüksek giderinin bir KOBİ ölçekli işletme için katlanılmaz olacağı açıktır. KOSGEB / EXİMBANK ve TÜBİTAK teşvik sistemlerinde herhangi bir hükmün olmamasını ''şaşırtıcı'' olarak kabul etmek gerekir.

Genel geçer savların aksine, ülke ''uluslararası rekabete açılıma hazır değildir''. İlginçtir ki , 193 maddeden oluşan Sınai Mülkiyet Yasası 1. maddede amaç olarak tüm bu etkinliğin düğüm noktasını ''*Ekonomik ilerlemenin gerçekleşmesine katkı sağlamak* '' olarak yapmaktadır. Savın doğruluğunu kanıtlamak, bu yüksek lisans tezinin boyutlarını aşmaktadır.

Bu saptamalar Nobel ödüllü yazar Günther Grass 'ın *Teneke Trampet* adında 1959 'da yazdığı ve ona Nobel Ödülü kazandıran ana yapıtın tiplemesini andırmaktadır. Türkçe'mize Kamurân Şipal 'in kazandırdığı bu eserde ana kişi *Oscar* büyümeye direnen bir çocuktur. Çaldığı teneke trampeti onun protestosu , büyümemesi ise o olguya işaret etmektedir. Oscar 'ın

büyü(ye)memesi örneği, Türkiye KOBİ ‘ciliği sığ mevzuat ve yaklaşımların ışığında büyümemekte, ampul helezonunu andırırcasına üst katmana geçer gibi gözükse de, halkalar biteviye aynı süreci sürdürmektedir. Adeta bir ‘‘ Orta Gelir KOBİ Tuzağı ‘‘ndan söz etmek mümkündür. Ortada bir takım edinimler vardır ancak bu olgu A. Einstein ‘in ‘‘ *Quantum Sıçraması* ‘‘ nı yapamaz konumdadır , ‘‘fasit daire ‘‘ tekrarlanmaktadır.

Girişimci bu konumda neyi yapmamıştır ? Veya ne yapmalıdır ?

Patent mevzuatının olanca dek genişletilmesine karşılık, Türkiye, Stockholm Sözleşmesi ‘ni onaylamamıştır. Marka Kanununa İlişkin Singapur Anlaşması ‘nda (2006) Türkiye gerekli adımı atmamış, Anlaşmayı incelemeye almakla yetinmiştir. SHK ‘na İlişkin 2017 Yönetmeliği patenti , yurttaşın ‘‘ temel hakkı ‘‘ olarak anmasına karşılık, bu konuda yurttaşın yükümlüklerini sıralanmış , edimleri ise ‘‘ açıklık ‘‘ kazanmamıştır.

Aynı Yönetmeliğin 60’ıncı ve 61’inci maddeleri Türkiye çıkışlı bir girişimciye PCT ve EPC Anlaşmalarından yararlanma konusunda eş –anlı ‘‘ hak sahipliği ‘‘ tanınmaktadır. Bu yolla patentin onaylanmasıyla 41 ülkede koruma sağlanmış olacaktır. Bunun kadar tüm başvuru sürecinin TÜBİTAK tarafından PD -2000 Hibesi ‘le destekleniyor olması, girişimci için önemli bir teşvik ögesi olmaktadır.

Örnek olayımızı oluşturan girişimci Karamete'nin yasanın patent ve faydalı modelle ‘‘ çifte koruma ‘‘ veren 145. maddeden yararlanarak, yeni başvurusunu yapması, daha anlamlı görülmektedir. Madde 104. gereğince faydalı modelin patente , patentin de faydalı modele çevrilmesi olanağı, girişimcinin ‘‘ elini kolaylaştıran ‘‘ yasal yorum kolaylaştırıcılarıdır.

Tez sahibi olarak ben bir ‘‘ faydalı model ‘‘ tescili ile yetinilmesi görüşündeyim. Ancak Patent ve Marka Uzmanı Alev Yavuzcan aksi savla bunun girişimci ‘‘ mağduriyeti ‘‘ ne yol açacağı kanısındadır⁸³ Yavuzcan, ‘‘ yeni bir çözüm ‘‘ ile ‘‘ tekniğin bilinen bir durumunda yer almaması ‘‘ hakkının açılım olarak büyük farklılık getirmediğini vurgulamakta, ‘‘ yeni bir çözüm ‘‘ ile ‘‘ tekniğin bilinen bir durumunda yer almaması ‘‘ arasında büyük bir nitelik dokusu farkı olmadığını kaydetmektedir. ‘‘Bilimsel

⁸³ Yavuzcan, A. MSGSÜ Öğr. Gör. Sözlü Görüşme Notu, 2 Nisan 2019

Mütalaa’’ında Yavuzcan başvurunun kısa adı EPO olan Avrupa Ekonomi Sahası ‘na yapılmasını önermektedir. Bunda da haklılık payı büyüktür : Zira girişimcimiz hem ürününü ağırlıklı olarak bu ülkelere ihraç etmektedir. Hem de adında ‘‘EC’’ olan Avrupa’nın ürünleri konusunda daha etkili bir mekanizma, Nisan 2019 ‘da yasada yapılan değişiklikle uygulamaya alınmıştır. Bu durumda girişimcimiz Karamete, idari organların daha hızlı ve sıkı bir uygulamasına kavuşmuş olacaktır. Bu nedenle yerinde bir adımdır.

İsviçre Patent Kurumu ‘nun patenti geçerlilik taşıyor mu?

Girişimci Karamete, patentin koruyuculuğuna karşı olan güvenini ve inancını yitirmiş olduğunu belirtse de başvurduğu günden beri patentin bakımlarını yaptırmaktadır. Belgelerin incelenmesinden ve şirket kayıtlarından girişimcimizin aldığı İsviçre Patenti için düzenli olarak üyelik ödemesi yaptığı anlaşılmaktadır.

acar | IP

Sn. Mehmet KARAMETE
Rana Kilit Çelik Kapı San.Tic.Ltd.Şti.
Merkez Mah.Doğu sanayi sit.11.blok No:6
Yeniörsne - Bahçelievler / İst.
Yeniörsne - 734 009 1961

Tarih : 21 Nisan 2019
Ref : P-120
Tel : 0212 552 17 85
Faks : 0212 552 16 95

Konu: Patent Sicil Kayıt Ücreti Bildirimi

Sayın Mehmet Bey,

700 803 numaralı İsviçre patent başvurunuzun koruma süresinin devam edebilmesi için ödenmesi gereken 13. Yıl sicil ücretine ilişkin maliyet bilgisi aşağıda bilgilerinize sunulmuştur.

İşlem tutarı	CHF 880
GENEL TOPLAM	CHF 880

Rüştü GÜMÜŞ
Patent & Marka Vekili

ACAR FİKRİ MÜLKİYET A. Ş. (CHF)
Banka Adı : Garanti Bankası
Şube : Mecidiyeköy Meydan / İstanbul
IBAN : TR930006200035700009072679

ACAR FİKRİ MÜLKİYET A. Ş. (TL)
Banka Adı : Garanti Bankası
Şube : Mecidiyeköy Meydan / İstanbul
IBAN : TR870006200035700006294028

Yukarıda belirtilen fiyatlara KDV dahildir.

Fulya Caddesi 12/A, Silivri - İstanbul / TÜRKİYE Tel : +90 212. 211 16 16 Fax : +90 212. 356 80 02
www.acarpatent.com • global@acarpatent.com

Ek.13: İsviçre Patent Belgesinin Süre Uzatım Belgesi

Bu durumda geçerli olan bu patent üstünden bunun dünya genelinde PCT kapsamına alınmasında herhangi bir hukuki engel gözükmemektedir.

Uluslararası Patent ve Marka uzmanı, hukukçu Elif Akova ‘nın 7 Nisan 2019’ da bize verdiği ‘‘ olumlu bilimsel mütalaa ‘‘ vardır.⁸⁴

4.7.Greenapple’ın Geliştirmekte Olduğu Yenilikçi Ürünler

4.7.1.Renkli pist

FIE renkli pist arzu etmesi nedeniyle iletken olmayan bir boya ile iletken pist renklendirilir. Yüzeyin iletken kalmasını sağlanır. Ürün ilk olarak Pekin Olimpiyatları’nda kullanılır ve yarışmalar bu yeni geliştirilen eskrim pistleri üzerinde yapılır.

4.7.2.Kablosuz sistem

Eskrimcilerin arkasındaki kabloyu toplayan, ileriye hamle yaptıkları zaman kabloyu boşaltan ,analör adı verilen cihazı ve apareye giden kabloların kullanımlarını boşa çıkartacak olan bir kablosuz sistem üzerinde çalıştığını girişimci Karamete ifade etmektedir.

Kablosuz bu sistem konusunda Karamete hem eskrimci olan ,hem de elektronik mühendisliği eğitimi almış bir uzman arkadaşıyla ar-ge çalışması yürütmektedir. Bu prototipin 2019 ilkyazı sonunda oluşturulması tasarlanmaktadır.

4.7.3.Işıklı pist

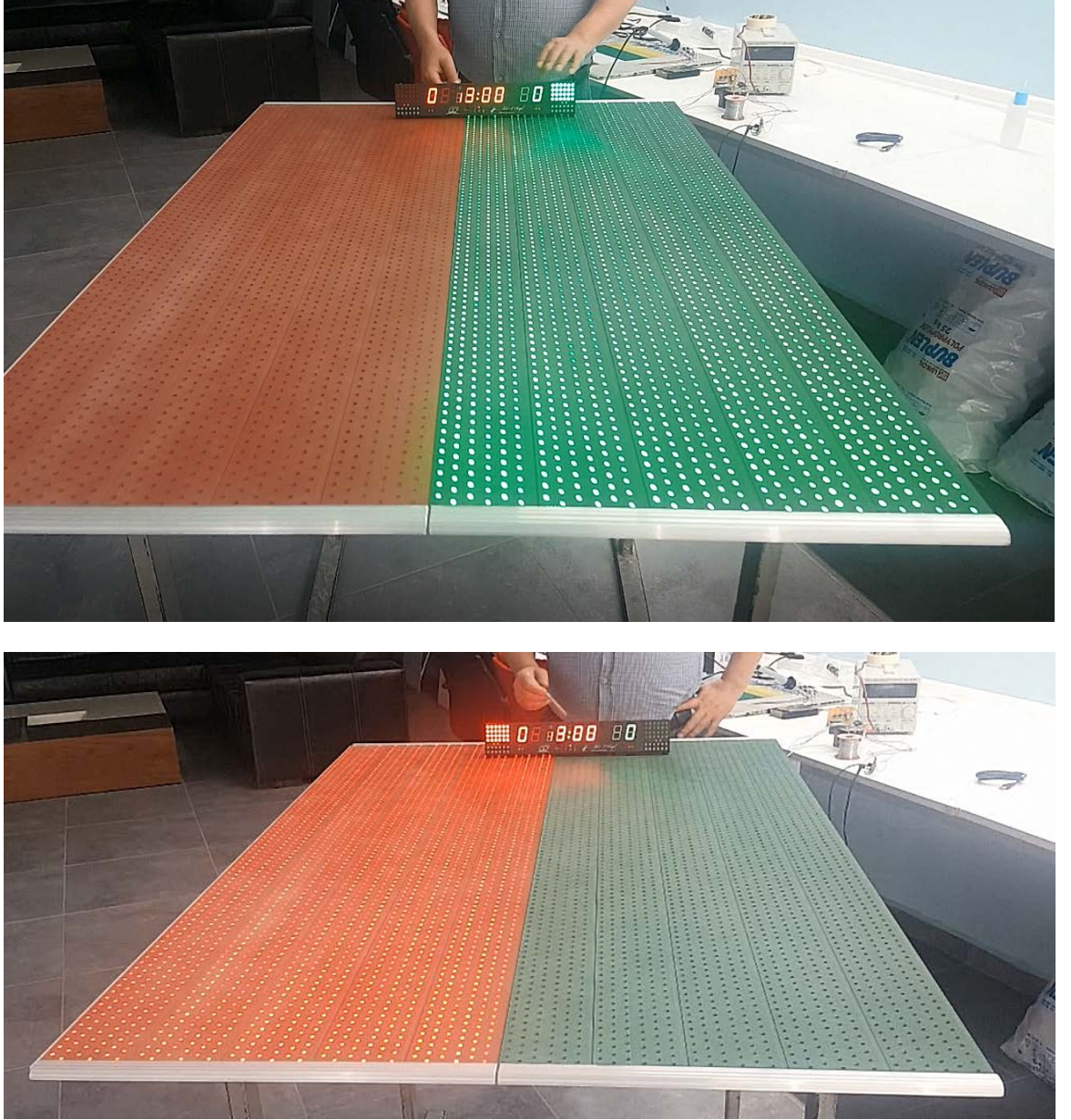
Wireless sistemle birlikte pistin ışıklı hale gelmesi mümkün olacaktır. Elektronik sinyalizasyon cihazlarını geliştiren bir Fransız firma ile ortak bir çalışma yaparak Greenapple pistleri ile onların sinyalizasyon cihazlarını bir üründe birleştirmek Greenapple şirketinin çalışma planı içindedir. Amaç, pist kenarı için geliştirilen bir alüminyum profilin içerisine LED ışıkları yerleştirip, bunların, sinyali mevcut elektronik cihazdan almalarını sağlayacak yeni bir ürün ortaya çıkartmaktır. Kablosuz sistem başarılı olursa halen kullanılmakta olan pist, elektronik cihaz, ara kablolar, çift analör, vücut kordonları, salt pist, elektronik cihaz ve kablosuz sisteme bileşenlerine indirgenmiş olacaktır.

Bu ürün, eskrim sporunu dünyanın geldiği teknolojik gelişme düzeyine ulaştırmış olacaktır. Hem daha yüksek teknoloji kullanımını mümkün hale gelecek, hem de

⁸⁴ Akova, E.Uluslararası Patent Ve Marka Hukuku Uzmanı, Yazılı Mülakat Cevabı, 7.04.2019

kulüplerin daha az harcama yapmalarına imkan sağlayarak, eskrim sporunun gelişmesine olumlu katkıda bulunacaktır.

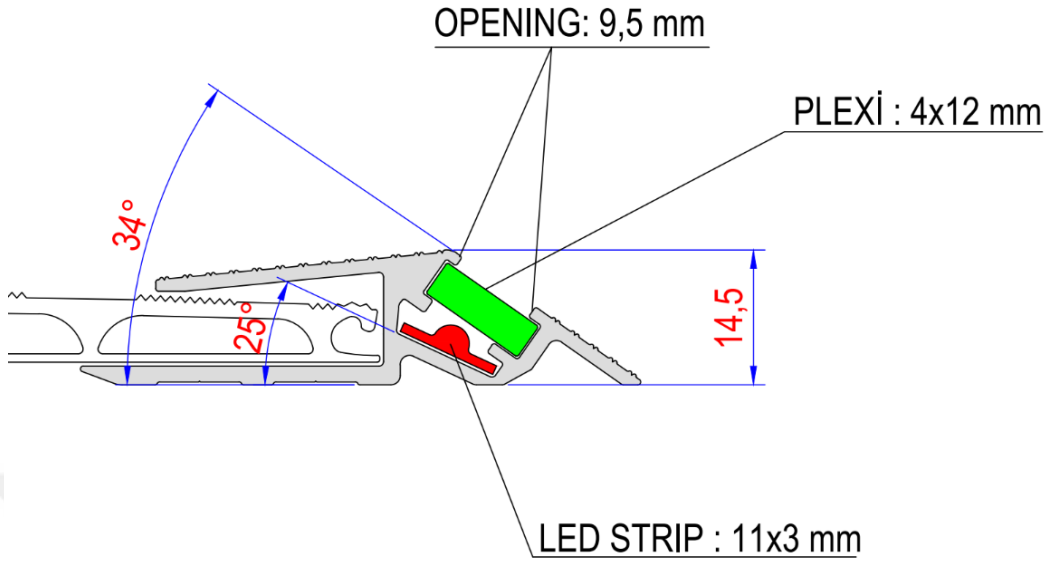
Bunun için 2 proje yürütölmektedir: Birinci projede aşğıdaki prototipte göröldüğü gibi pist profilinin yüzeyine delikler delinmiş ve içine LED ışıklar yerleştirilmiştir.

Resim 43:Delikli yüzey ışıklđ pist numune örnekler

İkinci projede ise LED ışığın pistin ana profilinin içine değıl de plakaların yanlarına takılan u-profillerin yan yüzeylerine konması düşünölmektedir. Bu proje için aşğıdaki profil geliştirilmiştir. LED ışık, bu profile yerleştirilecek, üstlerindeki kanala pleksiglas konacak ve LED' lerin sinyali ilk projede olduğı gibi elektronik sinyalizasyon cihazından alması sağlanacaktır. Pistin yanlarındaki profile

yerleştirilecek LED ışık projesinde elektronik cihazları geliştiren bir Fransız firma ile birlikte çalışılmaktadır.

Şekil 10:Yandan ışıklı pist numunesinin teknik çizimi”

Paris BŞ Belediyesi tarafından finansmanı sağlanacak olan 40 pistlik bir ihale söz konusudur. Bu 40 pistin 32' si standart pist olup 8 tanesinin yan profillerinin ışıklı olması istenmektedir. Böyle bir ürünün geliştirilme çalışmaları başlatılmıştır. Bu ürünün başka pazarlarda da şansının olması çok olasıdır. Ayrıca aynı elektronik sistemle daha yukarıda resimleri gösterilen sitemin de aktive edilmesi ve ikinci bir pist ürününün geliştirilmesi mümkün olacaktır.

Bütün bunlar wireless sistem ile birlikte ele alındığında ortaya estetik ve teknolojik ürünler çıkacak, bu da Greenapple pistlerinin pazarının genişlemesine olumlu katkısı olacaktır.

4.7.4.Çift Yönlü Pist

Pistlerle ilgili yukarıdaki ışıklı pist denemeleri dışında üçüncü bir ürün geliştirme örneği ise, İtalya pazarına hitap etmesi beklenen “çift yönlü pist” projesidir. Greenapple pistleri hemen hemen her ülkede satılmış olmasına rağmen, İtalya pazarında önemli satış adetlerine ulaşamamıştır. Nedeni, İtalyan kulüplerinin yer darlığı ve maddi kaynak ihtiyaçlarını ön planda tutmalarından ötürü, çift yönlü kullanılabilen eskrim pistlerini tercih etmeleridir. Standart ölçülerdeki mevcut Greenapple pistleri 17 adet 1 x 1,5 m boyutlarında plakaların 1,5 m lik kenarlarının birbirine kenetlenmeleriyle elde edilmektedir. İtalyan pazarında yaygın olarak

kullanılan pistler , hem 1,5 m lik hem de 1 m lik kenarları birbirlerine kenetlenebilir özelliktedir. İtalyan sporcular 17 m' lik bir pisti, 17x1,5 m' lik bir müsabakada kullanabildikleri gibi, kulüplerinde aynı pisti , plakaları 1 m lik kenarlarından kenetleyerek , 12 m uzunluk ve 1 m genişliğindeki 2 pist olarak çocukların eğitiminde kullanılmaktadırlar. Greenapple pistlerinde kullanılan profiller ekstrüzyon tekniği ile üretildiklerinden yüzeyin kaymazlığını sağlayan kanallar eskrim oynama yönüne dik olarak kullanılmaktadır. Aynı profil dikine kullanıldığında yüzey kaygan olacağından ye ekstrüzyon tekniği dışında bir üretim tekniği kullanılacak ya da ekstrüzyon tekniği ile üretilen profiller, freze ya da kalıpta ek bir işleme tabi tutularak, yüzeyin kaygan olmasını engelleyecek şekilde işlenecektir.

4.7.5.Elektrikli yelek

Girişimcinin yeni ürün stratejisi elektrikli yelek üretimi konusudur. İletken kumaş projesinde “iletken ve mukavim gelin teli” bulunmayınca girişimci Karamete ‘nin 50-60 mikron gibi çok ince krom teller üreten Fransız bir firma bulduğu , bu numuneyi satın alıp, Bayrampaşa da gelin teli imalatçılarına ezdirip, iletken metalize iplik ürettiği gözlenmektedir. Hedef fiyata ulaşılınca yurtdışına ihraç da edilmiştir. Ancak üretilen iplik kendi haline bırakılınca iç gerilimle bükülüp karıştığı gözlemlenmiştir. Müşteriye para iade edilip ve 30 kg numune yok edilmiştir. Müşteri bu yüzden kumaşı dokuyamamış ve proje rafa kaldırılmıştır.

Girişimci "pes" etmemiştir ! Poliamid iletken iplik teknolojisinin çok geliştiği ve başlangıçta çok pahalı olan ürünün son yıllarda ticari olma noktasına geldiği girişimci tarafından tespit edilmiştir. Karamete, Uzak Doğu’da 2008 yıllarında konu ile ilgili birtakım imalatçılarla görüşmüştür. Zamanın koşulları içerisinde bu işe yoğunlaşmak söz konusu olmamıştır. 2017 'de Almanya da bir tekstil fuarında eski teknolojilerin gelişmiş ve daha ticari olmuş örnekleriyle tanışılmıştır.Eskrim imalatçılarının bu malzemeyi yeniden kullanmaya başladıklarını ve yüksek fiyattan pazara girdikleri saptamasıyla girişimci daha uygun olanını üreteceği inancıyla araştırmalarına kaldığı yerden devam etmektedir.

4.7.6.Çeşitli Ürün Gamına Geçiş

Girişimcinin, eskrim pistlerinin ihracatında elde ettiği tecrübeler ile birlikte müşteri açısından da yararlanarak, çeşitli ürün gamlarının da içinde bulunduğu bir eskrim malzemesi markası olma yolunda ilerlemekte olduğu görülmektedir.

Pist ve yeleklerin yer aldığı iki ürün grubu stratejik ürünlerdir. Eskrimin koruyucu elbiseleri, silahların metal malzemeleri , maske gibi imalatları, zor ve uzun süreli tecrübe birikiminin gerekli olduğu malzemelerin tedarik edilebileceği düşüncesi egemendir. Niteliksiz olan malzemelerin (ayakkabı, çorap, eldiven eşofman, havlu) temini kolaydır. Oysa Karamete'nin söz ettiği pist ve yelek ürünleri stratejiktir. İletken kumaşta çok önemli bir noktaya gelindiğini açıklamakta ,ancak konunun patent incelemesi açısından ayrıntılı bilgi vermekten kaçınmaktadır.

Eskrimde kullanılan ana malzemeler şunlardır :

Şahsi malzemeler : Koruyucu eskrim elbisesi-3 parça-, iletken yelek, koruyucu maske, 3 branşın silahları (epe, flöre, kılıç), eldiven, ayakkabı, çorap, vücut kordonu ve diğer malzemeler (eşofman, t-shirt, havlu, silah çantası , tamir malzemeleri gibi)

Ortak kullanım malzemeleri : Aparey (Elektronik sinyalizasyon cihazı), analör (kordonu toplayıp salmaya yarayan mekanizma), ara kablolar, iletken pist, tamir odası

Bu malzemelerden seçilen iki grup pahalı ve geliştirilmesi zor olan malzemeler olmalarıyla girişimci için stratejik olarak görülmektedir. Bunlar iletken kumaş ve yelek ile kablosuz sistemdir. İletken kumaş ve yeleğin geliştirilme işlemleri neredeyse tamamlanmıştır. İletken kumaş hem diğer eskrim malzemesi şirketlerine pazarlanabilir bir ürün, hem de yelek olarak son kullanıcıya satılabilir bir üründür. İletken kumaşın, kumaş olarak yüksek bir kar oranı ile satılmaya başlanması mümkün görülmektedir. Wireless sistem Türkiye'de düşük maliyetle geliştirilebilir bir üründür. Kulüplerin çok kullandığı ara kabloların yerini alacak bir ürün grubudur. Her iki grup ürünün kullanım alanı çok yaygındır. İletken yelek, 3 branşın 2' sinde kullanılmaktadır ve ekonomik ömür süresi en fazla 1 yıldır. Girişimcinin uygun maliyetle geliştirmeyi başardığı kumaş ve çok uygun fiyatla geliştirebileceğini düşündüğü wireless sistem ile üretimi pahalı ve uzmanlık gerektiren malzemelerin temin edilebilme şansı çok yüksektir.

Maske ve branşların silahları hem pahalı ürünlerdir, hem de uzun süreli ustalık tecrübesi ile kaliteli çelik malzeme gerektirir ve yüksek kalıp ücretleri söz konusudur. Ancak bu ürünleri üreten firmalar aynı zamanda iletken kumaş ve wireless sistemlere de ihtiyaç duymaktadırlar.

Buraya dek sıralanan başlıklar ilk elde ele alınacak olan ürünlerdir .Ürün gamı ilk etapta aşağıdaki şekilde olacaktır :

- İletken kumaş ve İletken kumaştan yelek
- Pist ve Işıklı pist
- Wireless sistem
- Eldiven
- Maske
- Branş silahları
- Elektronik sinyalizasyon

4.8.Greenapple Eskrim Pistinin Uluslararası Başarısındaki Etken Öğeler :

Mehmet Karamete'nin start-up 'cı bir doğada onu girişimci olarak öne çıkaran öğeleri şöylece sıralamak istiyorum :

- İyi okullarda aldığı eğitim ve Almanca ve İngilizce' dillerine hakim oluşu.
- Mühendis olarak ürün yönetimini analiz ve irdeleme yeteneği.
- Sporcu, hakem , antrenör , idareci ve FIE gözlemcisi olarak kazandığı deneyimler ve bununla eskrim eko-sisteminde oluşturduğu ilişkiler bütünlüğü.
- Ticaretin aktif olarak içinde olması, hem ithalat hem de ihracat kanallarını kullanarak riskleri minimize edip ,ekonomik krizlerden asgari ölçüde etkilenmesi ve buna uygun esnek bir ticari faaliyet içerisinde bulunması
- Çok uluslu imalat ve satış ağlarını yakından tanımasına olanak sağlayan şirketlerde orta ve üst düzey yöneticilik yapmış olması. Bu çerçevede içinde rekabetini yakından etkileyen Güney Asya ve Çin üretim pazarını yakından inceleyebilmesi.
- Eskrim sporu camiası gibi oldukça sınırlı gelişmiş bir toplulukta ,satış ağını kişisel ilişkilerle oluşturabilmesi ve bu yolla ürünlerini 100' den fazla ülkeye ihraç edebilmesi.
- Gözü pek olması, risk üstlenmesi, buna karşılık kazanç / kâr iştahını dengeleyebilmesi , mevcut olanaklarını verimli kullanması, mevcut koşulların sunduğu sinerji imkanlarından yararlanması, pazarlama aşında müşterilerle rekabet ilişkisi içerisinde olmaması.
- Kredi kullanmaktan kaçınması, hibe / bağış gibi mekanizmaları kullanmaması, bununla şirket bilançosu üstünde yük oluşturacak etkenleri yok etmesi. Bununla kalmayıp, bu yolların denenmesinde gereken etkin zamanın yitimini önlemesi.

- İşletmede esnek üretim modelini benimseyerek hem sabit ve hem de değişken giderlerin asgari (minimal) düzeyde kalmasını sağlayabilmesi.

Bu öznel (sübjektif) koşullar dışında, start-up 'cımız Karamete'yi besleyen kuşkusuz nesnel (objektif) koşullar bulunmaktadır. Bunların sıralanmaması, bu irdelemeyi eksikli kılacaktır :

- Uluslararası alanda eskrim dalının kazandığı yükselen ivmeyi yakından görmesi. Bu ivme bu spor dalı kadar sporcu sayısında artış getirdiğini gözlemlemesi.
- Sporcu sayısındaki artışın salt gelişmiş zengin ülke grubuyla (GOÜ) sınırlı kalmayıp, gelişmekte olan ülkeleri de kucakladığını saptaması,
- GOÜ 'lerde alım gücünün daha sınırlı olduğu saptamasından hareketle, bu sporun icra edilmesinde ana bileşen konumunda olan pistin fiyatının daha düşmesi gerektiğini öngörmesi.
- Kompozit malzeme üretiminde 21. yy' da oluşan çeşitlenmeyi iyi algılayabilmesi ve bununla pistin yepyeni bir malzeme bileşiminden oluşabilmesini olanaklaştırması.
- Uluslararası pazarlama kanallarında bu spor dalı için monopolistik oluşumların olmadığı saptamasını yerinde kullanarak, aktif bir pazarlama stratejisini uygulayabilmesi.
- Satış politikasında " sipariş-üretim- pazarlama " modelinin uygulanmasını olanaklaştıran bir " back - to -back yöntemi " ni uyarlaması.
- Eskrim piyasasının nisbi anlamda küçük oluşundan hareketle patent / marka /brand gibi izafi ölçüler yerine " mouth-to-mouth yöntemi " olarak bilinen güvene dayalı bir uygulanabilirliği algılaması ve bu konuda "zengin" sporcu kimliğini çok yerinde kullanması.

Karamete'nin öznel ve nesnel bileşimlerden oluşan bu avantaj kümesini bir " sıçrama " olarak kullanması onu tartışmasız uluslararası bir başarı yakalamasını sağlamıştır. Bu başarının durağan bir rekor gibi " ansal " olmadığını ve gelecekte de işleyecek sürdürülebilir bir zemini olduğu düşüncesindeyiz. Eleştirel olacağımız tek nokta, Greenapple 'in kurumsal olmayan şirket yapısıdır. Bununla işletmenin ekonomik ömrü Mehmet Karamete 'nin niyet ve özgücüsüyle sınırlı gözükmetedir. Kuşaklaşan şirket olgusunun dünya genelinde % 5 'i aşmadığı çağımızda, "üretim bilgisi" bu ve bunun gibi start-up 'cı girişimcilerin belleğinde kayıtlı bir " formül " gibi

taşınmaktadır. Kurumsallaşmama olgusu salt Karamete 'ye özgü değildir, abartılmaması gerekir.

4.9.Greenapple Gelecek Öngörüsü Ve Planlaması

Greenapple 'ın bundan sonraki hedefi, pist satışlarıyla kurmuş olduğu satış ağı bütünlüğünde başkaca eskrim spor malzemesi ürünü üretmektir. Bu hedefin (amacın) araçları olarak, gereksinimi satın almanın yanında ,ağırlıklı olarak yoluyla takas yöntemi ile tedarik etmek olacağı anlaşılmaktadır. Aracın bir diğer ayağı, bu yeni ürünleri, üretilen pistlerle eş-anlı olarak ve aynı kanallardan dağıtımını yapmaktır. Eskrim sporunun ihtiyaç duyduğu malzemelerinin çoğunu son kullanıcıya ya da yeniden satıcıya tedarikçisi olmayı hedeflemesi Greenapple pazarlama stratejisinin üçüncü ayağını oluşturmaktadır.

Ürün geliştirme çalışmalarının yaklaşık 1 yıl süreceği ve en geç 2020 sonuna dek tamamlanması öngörülmektedir. Bu strateji, salt ihracat esaslı bir üretim modelinin eksenini değildir.

Girişimci Karamete ile 2015-2019 döneminde yaptığım 20 sistematik sözlü görüşmeden, kendisinin ülkenin içinde bulunduğu ekonomik koşullarda ithal ürünlerle ticaret yapılmasının mantıklı olmadığı saptamasını yaptığını gözlemlemekteyim. Kuşkusuz bu salt bir öngörü değil bir satış politikası tercihidir.

Girişimci Karamete, bununla \$ / TL değerinde yüksek bir değer yitimi olacağı varsayımını yapmaktadır. Bununla istikrarlı bir \$ / TL kuru varsayan resmi öngörüden önemli bir sapma içindedir. 2018 Ağustos'undan bu yana \$ / TL değerinde yaklaşık % 50 oranında bir azalma , girişimcimizin öngörüsündeki yerindeliğini kanıtlamaktadır. Katma değeri yüksek mevcut eskrim pistinin yanında satışı kolay olan ürünlere ağırlık vermek girişimcinin öncelikli hedefidir.

Ürün gamında "stratejik" olan bir üründe elde edilen tecrübe, birikim ve uzmanlık, diğer ürün imalatının önünü açmaktadır.

Yeni ürün öngörülerini göz önüne alındığında, Greenapple'in 2020 sonrası 10 yıllık dönem için çok farklı ve geniş bir mamul gamına sahip olmaya aday gözükmektedir. Bununla rekabetçi üstünlüğünü kalıcı hale dönüştürme olanağını yaratmış olacağını söylemek zor olmayacaktır.

4.10.Türkiye Ve AB Ülkelerinde Teşvik Çerçevesi

4.10.1.Kuruluş evresi

KONU	TÜRKİYE	AB	DÜŞÜNCELER
Kuruluş Yeri ve Altyapı Tahsisi	-	+	Türkiye’de İŞGEM’lerde sınırlı ölçüde var.
Sabit ve Değişken Sermaye Desteği	-	+	AB ülkelerinde kurumsal ve otomatik işliyor.
Yetişkin Eleman Temini	-	+	Türkiye’de İŞKUR sınırlı ölçüde sağlıyor.
Ar-Ge Yardımı	-	+	AB tamamında kurumsal bir destek
Malzeme Yardımı	-	+	AB’de yerel yönetimler malzeme veriyor, ev tahsis ediyor.
Vergi Bağışıklığı	-	+	AB tamamında yaratıcı iç vergiden bağışık
Enerji Sübvansiyonu	-	+	AB’den venturist sübvansiyon ediliyor, Türkiye’de konut tarifi uygulanıyor.
Özelleşmiş Hizmet Sağlayıcıları	-	+	AB’nin yeni üyelerinde henüz başlanmadı.
Patent ve Faydalı Model Desteği	-	+	Fikir projesi sermaye oluyor ve patent ve/veya fay. model olarak tescil ediliyor.

Tablo 13. Kuruluş Evresi

4.10.2.Ürün Olgunlaşma Evresi

KONU	TÜRKİYE	AB	DÜŞÜNCELER
Patent ve Faydalı Modelin Uluslararası Tescili	-	+	AB-“EC” tescili uluslararası kabul görüyor.
Gelir Vergisi Bağışıklığı	-	+	AB’de ilke olarak bağışıklık var.
Kurumlar Vergisi Bağışıklığı	-	+	AB’de ilke olarak bağışıklık var.
Kredi Garanti Fonu Desteği	-	+	Türkiye’de KGF /belli ölçekteki KOBİ’lere uygulanıyor.
Akreditasyon Tescil Hizmeti	-	+	AB’de otomatik olarak işletiliyor.

Tablo 14. Ürün olgunlaşma evresi

4.10.3.Pazar Evresi

KONU	TÜRKİYE	AB	DÜŞÜNCELER
Gelir Vergisi	-	+	AB’de bağışık. Türkiye’de 30 yaş altı için 3 yıl
Kurumlar Vergisi	-	+	AB’de ilke olarak venturist vergiden bağışık
Dış Pazar Arama	-	+	Türkiye’de

Desteği			KOSGEB sınırlı bir fuar katılım desteği veriyor.
İhracat Paketi Desteği	-	+	AB’de kurum var ve otomatik destek işliyor.
İhracat Danışmanlığı	-	+	Türkiye’de EX-IM Bank büyük ölçeklerde uyguluyor.
İhracatın Sigortalanması	-	+	AB ülkelerinde kurumsal olarak işliyor.
Marka-Tescil Hukuki Destek	-	+	Haziran 2020 desteği marka desteği de sağlıyor.
Girişimcinin Serbest Dolaşımı	-	+	Türkiye’de yeşil pasaport vererek dolaşımı sağlama yaklaşımı var.
Döviz Taahhüdü	+	+	Türkiye’de taahhüdün biçim ve süresini politik organ düzenliyor.
Kurumsallaşma Desteği	-	+	
Sermaye Piyasasını Özendirme	+	+	BIST-İstanbul’da KOBİ Alt Pazarı var, işlemiyor.
Destek Zaman Boyutu	-	+	Türkiye’de politik organ düzenliyor.

Tablo 15: Pazar evresi

5.YENİLİKÇİLİKTE DİSTOPYA / ÜTOPYA ÖRNEKLERİ

“Ütopya: Dünyayı değiştirir!”

Dublin’de bir duvar graffitisinden

5.1. Yenilikçilikte Bir Distopya : Tüketici Elektroniği Sektörü

5.1.1. Sektörün kimliği

The Economist dergisinin “Türkiye Seçimleri” başlıklı Haziran 2011 'de yayınlanan bir haber-değerlendirmede (Haziran 2011) şu ifade yer alıyor:

-Türkiye, TV sanayinde Avrupa'nın 3. üreticisi konumuna geldi !

Beş Yıllık Kalkınma Planı için hazırlanan “Elektronik ve Elektrikli Makinalar Sanayii” ÖİK başlıklı raporda ise bu sektörün ülke ekonomileri açısından vazgeçilmez ve stratejik bir öneme sahip olduğu vurgulanıyor.⁸⁵ Şu eleştiri dikkat çekiyor: *Sektörün ana gündem maddelerinden birisi ,giderek kısalan ürün ve teknoloji ömürleri nedeniyle yenilik ve yaratıcılık konularının öne çıkmasıdır. Rapor , şu ifadeyle devam ediyor: Türkiye ise bilgiyi üretmenin ve kullanabilmenin yaşamsal önem kazandığı bilgi toplumuna geçişin henüz başında sayılmalıdır!*

Raporda, tüketici elektroniğinin dinamik bir geliştirme içinde olduğu, sektör firmalarının hem kendi aralarında, hem de diğer teknoloji sektörleriyle pazarlama, kaynak sağlama, üretim konularında yakınlaştığı ve birlikte hareket eder duruma geldikleri vurgulanıyor. Sektörün geneli 31 bin insan istihdam ediyor. Dış satım 5 milyar \$'ın üstünde. Ama ihracat kadar anlamlı bir olay da sektörün bitmek bilmeyen dışalımını. Sektör, ihraç ettiğinden % 30 fazlasını ithal ediyor. Sektörde 500 imalatçı firma var. İmalatçıların 153'ü İstanbul'da ve İSO üyesi. Hiç biri yabancı sermaye bağı ile ilişkili değil. Bu alt sektör içerisinde renkli TV, audio cihazlar, yazar kasalar ve DVD / VCD'ler ile diğer cihazlar yer alıyor. Sektörün % 13'lük talep artışı, Türkiye imalat sanayi talep ortalamasının üzerinde. İstanbul Ticaret Odası bir saha çalışmasında İstanbul hanelerinin % 90.6'sının TV sahibi olduğunu belgeliyor. Bu veri, iç piyasada talebin ancak “yenileme talebiyle hareketlenebileceğini belgeliyor.⁸⁶

Türkiye elektronik sanayii 'nin rekabet gücünü "olumsuz" etkileyen en önemli faktör ar-ge ve tasarım konusundaki yetersizlikler. Kurumsallaşmada yaşanan yetersizlikler ve uluslararası alanda şirket evliliğinin olmaması, izleyen olumsuz faktörler. Rapor, andığımız bu 2 olumsuzluğu gidermede şu 3 noktayı öne çıkarıyor:⁸⁷

⁸⁵ Dokuzuncu Kalkınma Planı (2007-2013), DPT Yayınları, Ankara 2006

⁸⁶ İTO, İstanbul Halkının Dayanıklı Tüketim Malları Sahipliği ve Edinme Biçimleri, 1992

⁸⁷ T.C. Başbakanlık Dokuzuncu Kalkınma Planı, Elektronik ve Elektrikli Makinalar Sanayii Özel İhtisas Komisyonu Raporu, Ankara, 2006

1. TSK'nın modernizasyonu çerçevesinde Türkiye elektronik sektörüne sağlanacak uzun vadeli desteğin , sektörün rekabet gücünün artmasında değerlendirilmesi gereken bir olanak olacaktır.
2. Küreselleşen bir dünyada gelişmiş ülke örnekleri belli alanlardaki sanayilerin ulusal kimliğini korumaya büyük özen göstermektedir. Türkiye'nin de bu birikimi destekleyip yönlendirmesi akıllı bir tutumdur.
3. Tüketici elektroniğinde üretime yönelik kapasite arttırıcı yatırımların olmasından ziyade verimlilik ve kalite artırımına yönelinmesi planlanmalıdır. Tüplü ve analog teknolojinin yerini almaya başlayan sayısal teknolojilerin getirdiği avantajla şekil değiştirmeye başlayan TV teknolojilerinde en önemli yatırım ,daha önceki dönemlerde fırsatı kaçırmış olan ekran teknolojilerinin Türkiye'de üretilmesine dönük yatırım yapılmasıdır. ÖİK'nın kesin ifadesiyle *“Resim tüpünde Türkiye'nin kaçırdığı fırsat , düz panel üretiminde kaçırılmamalıdır. Bu ülkemiz için tarihi bir fırsattır”*.

Bu öngörülere koşut olarak, TÜBİTAK'ın koordinatörlüğünde hazırlanan “Vizyon 2023 :Teknoloji Öngörü Çalışması” öncelikli alanları şu 4 başlıkta odaklanıyor:

1. Tüm devre üretimi ve tüm devre tasarımı üretimi teknolojileri.
2. Görüntü birimleri teknolojileri.
3. Geniş bant teknolojileri.
4. Görüntü algılayıcı üretim teknolojileri.

Sektörün zayıf yönleri anılan başlıklarla sınırlı değil. Özellikle teknolojik altyapıda *“Sektörde yaşanan hızlı gelişmelerin izlenmesinde ar-ge fonksiyonu ve finansman kaynaklarının yetersizliği”* zafiyeti çok anlamlı. Çünkü bu, tek başına ar-ge'nin yapılmadığını değil, finansman yetersizliğinin de en az bunun kadar önemli olduğunu söylüyor. Bunun yanında “kalite” başlığı altında yer alan “Türk Akreditasyon Kurumu'nun (TÜRKAK) 1999'da kurulup, ancak 2011 sonrasında fonksiyonel hale gelmesi zaman boyutundaki engel. Bunun yanında 1720 akredite kuruluşa karşılık , 1 akredite referans malzeme üreticisinin varlığı, Türkiye'nin bu alandaki nesnel cılızlığının en önemli göstergesi. Bunun yanısıra elektronik firmalarının Türkiye'de *“CE onayı”* alamaması diğer bir engel. “CE” onayı ,ürünlerin AB ülkelerinde ilgili laboratuvarlara gönderilmesi yoluyla alınabiliyor. Bunu aşmak için , 1998'de bir Hollanda firması olan KEMA ile Türkiye'den TTV, KOSGEB,

TESİD, İTÜ ve KALDER'in birlikte kurduğu Elektronik Sanayi İhtisas Merkezi (ESİM) Vakfı , KEMA-ESİM A.Ş.'yi kuruyor. Şirket, Hollandalı partnerinden ayrılarak, ESİM AŞ'ye dönüşüyor. Bu merkez akreditasyon testi ve belgelendirme hizmetlerine devam etse de ,AB'nin bu konuda onay vermemesiyle "CE" simge karabasanı sektörün üstünde "Demokles'in Kılıcı" gibi duruyor. ⁸⁸

5.1.2.Elektronik sanayiinin katma değer çıkmazı

"Sanayi Politikaları" ÖİK raporu, klasik saptamaların çok ötesine geçen bir analiz bütünlüğü içeriyor. Prof. Dr. Güven Sak başkanlığında sektörün tüm ekonomik aktörlerinin katılımıyla gerçekleştirilmiş çalışmanın önceki çalışmalardan en önemli farkı sanayi politikaları için geleceğe dönük bir strateji içermesi. Bu amaçla hemen tüm sektörlerin "GZTF Analizi" yapılıyor ve uluslararası konumdaki yeri araştırılıyor. Tüketici elektroniği bu sektörler sınıflamasında "**Yükselişteki Sektörler**" arasında anılıyor (Diğer sektör başlıkları Zor Durumdaki Sektörler, Geleneksel Sektörler ve Yıldız Sektörlerdir). Burada, elektronik sektörü için yıllık ortalama ihracat büyüme hızı hedefi % 30 olarak belirleniyor. Tüketici elektroniğinin 2005'deki dünya pazar payı % 1. Bu oran Türkiye imalat sanayii ortalaması için % 1.75, geleneksel sektörler tekstil, hazır giyim ve meyve-sebze için % 4-5'dir. Bu vektöryel gelişme analizinde, Türkiye'de hiç bir "Yıldız Sektör" yer almıyor. Türkiye'nin göreceli sanayi performansı önemli bir gelişme içinde olsa da, Çin ve G. Kore gibi ülkelerin performansının çok altında kalıyor. 1980-2005 döneminde sanayi katma değeri Türkiye'de 3 kat artarken, bu artış Kore'de 6 kat, Çin'de ise 13 kat. İhracatın teknolojik yapısı, Çin'in çok gerisinde. Türkiye ihracatının % 76'sı düşük ve orta teknoloji ürünlerden oluşurken, bu Çin için sadece % 55.Yine Türkiye'de ileri teknoloji ürünlerin ihracat payı % 10 iken, bu Çin için % 35. Elektronik- TV sektöründe AB içi pazar payı hızla yükselmekle birlikte, buraya dönük üretimin % 80'i fason üretim. ⁸⁹

AB'nin bu ihracat yapısı ,Uzakdoğu rekabetine anti-damping vergileriyle korunurken, bu AB Gümrük Birliği kuralları gereği, Türkiye için işletilemiyor.

Türkiye, teknolojik atılım ve dönüşümünü gerçekleştirmediğinden, olması gerekenin ters simetriği , piyasa payı tüplü TV'lerde "yüksek", LCD ve plazma TV'lerinde "düşük" kalıyor.

⁸⁸ TUSİAD, *Yeni Rekabet Stratejileri ve Türk Sanayisi*, TUSİAD , İstanbul, 2002

⁸⁹ İSO, *8.Sanayi Kongresi*, İstanbul, 2009

TESİD verileriyle, TV üretiminde bileşenlerin imalat içindeki payı % 93 iken, işgücünün maliyet payı sadece % 3. Türkiye ara girdilerinin büyük çoğunluğunu Çin ve diğer Doğu Asya ülkelerinden ithal ediyor. Parça üretiminde yerli imal oranı % 14. "Ne yapılmalıdır ?" sorusunun cevabını Dr. Sak başkanlığındaki bilim ekibi şöyle veriyor : ⁹⁰

-Teknolojik ilerleme ve yenilik Türkiye sanayi politikasının en önemli unsurlarından birini oluşturmaktadır. Önümüzdeki süreçte hem bilgiye dayalı faktörlerin payının yani teknoloji, yenilikler ve işgücü becerilerinin hem de toplam faktör verimliliğinin önemi daha da artacaktır. Uzun yıllar sanayi politikalarından kısmen bağımsız bir şekilde geliştirilen bilim, teknoloji ve yenilikçilik politikalarının, ülkemiz şirketlerinin rekabet gücüne ve stratejik gereksinimlerine karşılık verebilecek şekilde yeniden tasarlanmasına ihtiyaç bulunmaktadır.

Bu "olumsuz olgu" sadece büyük şirketler açısından geçerli değil. Dr. Müh. Özkal Özsoy'un MSGSÜ'de hazırladığı bilim uzmanlığı tezinde, aynı olgunun KOBİ'ler için geçerli olduğu anlatılıyor.⁹¹ Dr. Özsoy'un vurguladığı gibi ,KOBİ'ler emek-yoğun yapılarını bilgi yoğun hale getirmeli ve “Statik verim zincirinden kurtulup, karmaşık karar ve üretim zincirlerine dahil olmak” konumuna taşıyabilmelidir. Bu nedenle tüketici elektroniğinde, teknoloji tabanının geliştirmesi ve bilgiye dayalı faktörlerin özellikle KOBİ'lere yaygınlaştırılması gerekiyor.

TOBB'un bilgi üretim kuruluşu olan TEPAV tarafından hazırlanan “Örnek bir TV Kümelenmesi” başlıklı modellemede, nihai ürün üreticilerinin yanında tedarikçilerin, yazılım hizmeti veren hizmet sağlayıcılarının, önemli ortak faaliyetleri gerçekleştiren bağlantılı sanayilerin, mali kurumların, altyapı sağlayıcılarının, lojistik destek sunanların, eğitim-araştırma ve standart belirleyen bilim üreten kurumların, sektör dernekleri ve sanayi odalarından oluşan ve diyalog mekanizmalarını kuran STK'ların kurulması gerektiği konusu vurgulanıyor.⁹² Bir TV , 10 farklı ekonomik aktörün paydaşlığında gerçekleştirilebiliyor . Bu nedenle, Türkiye imalat sanayinin komponent üretimine yönelmeden önce "**bir yeni vizyonu**" gerekiyor. ⁹³

⁹⁰ İTO, *İmalat Sanayinde Global Eğilimlerin Sektörlere, Ülkelere ve İşletmelere Etkileri*, İstanbul, 2009

⁹¹ Özsoy, Ö. *Türk Elektronik Sanayinin Küçük ve Orta Boyutlu İşletmelerinde Tasarımcı İstihdamı ile Tasarım Kalitesi Arasındaki İlişkinin, Ürün Geliştirme ve Pazar Kazanımı Üzerindeki Rolü*, MSGSÜ Yüksek Lisans Tezi, 2000

⁹² TEPAV / EPRR, *Türkiye'nin Sanayi Stratejisi*, İstanbul, 2006

⁹³ T.C. Katılım Öncesi Ekonomik Program 2011-2013, Ankara, 2011

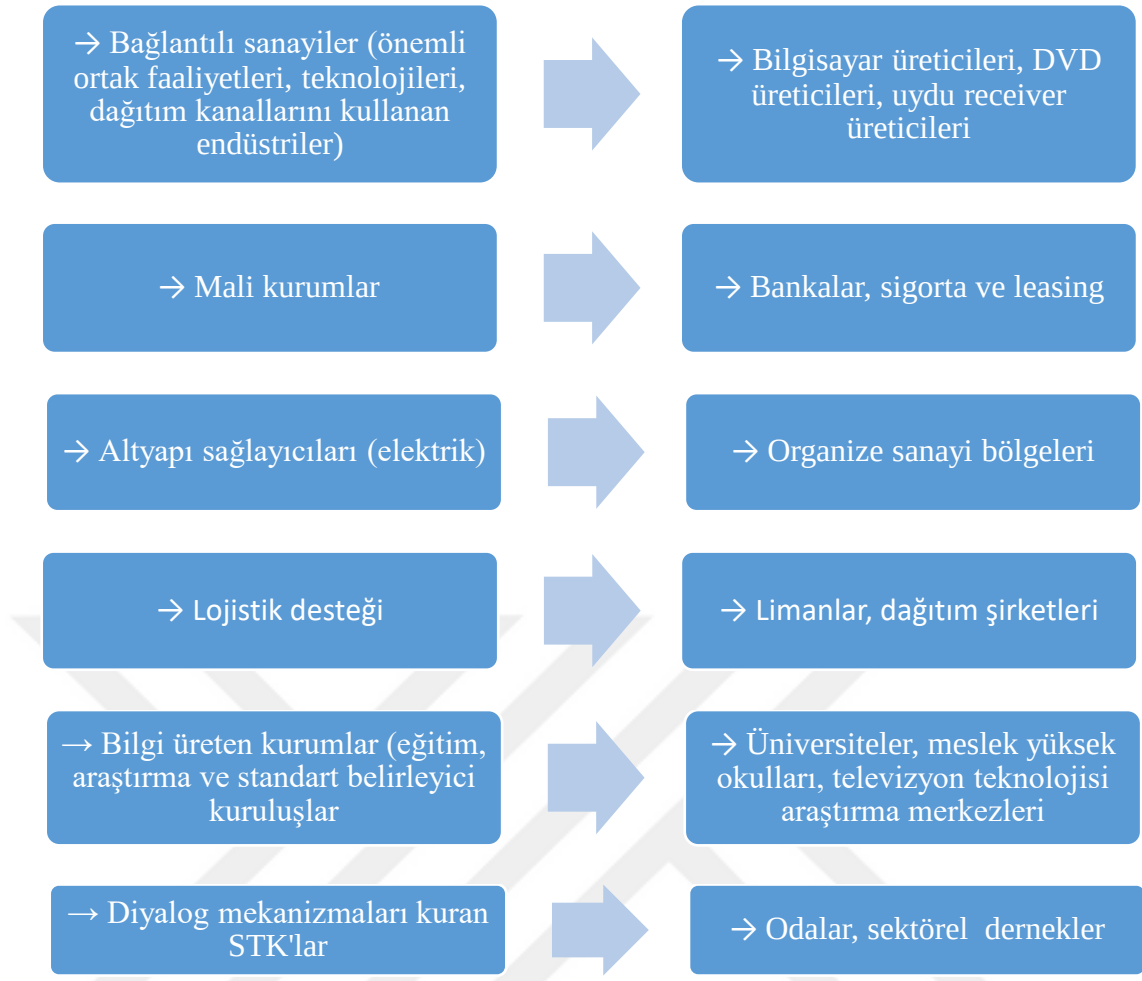
Bu vizyon için hem bir ütopya gereksinim var. Hem de firmaların etki alanı dışında kalan; makro ekonomik politika ve istikrardan oluşan dış etkenlerin varlığı gerekiyor. Yeni bir sanayi teşvik politikası için Prof.Dr. Rodrik'in vurguladığı gibi *“Devlet tarafından verilecek destekler sektörleri değil, faaliyetleri hedef almalıdır. Teşvik esasen süre gelen yatırımlara ve projelere sağlanmamalı, sadece yeni faaliyetler için geçerli olmalıdır”*. Teşvik bununla da kalmamalı, Dr. Rodrik 'in sözleriyle şu çerçeveyi içermelidir : ⁹⁴

-Verilecek desteklerin ne zaman sona ereceği açıkça belirlenmeli ve başarı ve başarısızlık için belirlenmiş kriterler esas alınmalıdır. Başarı kriterleri istihdam ve ürün miktarı değil, verimlilik ve büyüme oranına dayanmalıdır. Bunun yanında belki de en önemli başarı göstergesi, uluslararası piyasalardaki performansla, teşvik alan şirketin dünya çapındaki rakiplerine kıyasla ne durumda olduğunu ölçmek olmalıdır.

Kuşkusuz bütün bunlar ,belirlenecek yeni çerçevenin “Sanayi Politikaları” Dr. Sak bilim ekibinin diliyle *“Güçlü sanayi 'ye geçişin çerçevesi bir seferberlik havası içinde hızla hayata geçirilmelidir. Bu kapsamda kamu-özel sektör mekanizması içinde ivedi bir ‘eylem planı’ oluşturulmalıdır”*.

⁹⁴ Rodrik, Dani, *Structural Change and Productivity Growth in Latin America, Asia and Turkey* , 2010

Tablo 16:Örnek bir televizyon araştırma merkezleri kümelemesi⁹⁵

5.1.3. Ne yapmalı?

1) Sektörde katma değer azlığını giderecek ütopyası olan yeni bir yaklaşım, bu sektör için sine qua non (olmazsa olmaz) koşuldur. Bu giderilmeden, nicel büyüklüklere bakarak Türkiye, AB ve hatta dünya liderliklerinden söz etmek bir safsatadır ve salt bir distopya olma sonucunu verir. Burada hayati olan konu olayın “yeni” bir fikri yaklaşım düzeyinde ele alınmasıdır. Bu fikri yaklaşım, sektörün ülke içi kendi kendine yeterliliği hedeflemelidir. Bu hedef getirilmeden, sektörün "aritmetik diziyle" büyüyen bir ihracatı, buna karşılık "geometrik diziyle" büyüyen ithalatı olacaktır. Bu olaysa sadece büyüyen bir çığ etkisi yaratmaktadır.

Türkiye’nin temel 5 ihracat ürününde işleyen bu çığ etkisi “cari açık” dediğimiz olguyu yaratmaktadır. Bu cari açığın OECD’nin Türkiye Raporu öngörüsüyle

⁹⁵ TEPAV / EPRR, *Türkiye’nin Sanayi Stratejisi*, İstanbul, 2006

,⁹⁶100-130 milyar \$ olarak kestirilmesi, **Türkiye'nin olumsuzlukları çığ etkisiyle artan bir makro büyüme modeli** olduğunu doğruluyor. Teoride bu durum Prof. Bhagwati tarafından "**Fakirleştirici Büyüme**" sendromuyla tanımlanıyor.

Çığ etkisini ortadan kaldırmak özel ihtisas komisyonu belirlemesiyle, LCD üretecek bir panel için en az 1 milyar \$'lık net yatırım, panel ve teknolojisi know-how'ı ve ek olarak ar-ge yatırımı gerektiriyor. Temel üretim stratejisinin büyük ekranlara doğru kaydığı göz önüne alınarak, 7. nesil teknolojinin uyarlandığı ayda 60 bin adet üretim kapasitesi olan bir yatırım büyüklüğü, 2 milyar \$'a ulaşıyor. İşin başlangıç aşamasını hızlandırmak açısından panel üretiminin görece daha az yatırım gerektiren (0.750 – 1 milyar \$ arası) ve daha çabuk devreye girebilecek "back end kısmı"yla başlanması, daha sonra aşamalar halinde yatırımın front end üretimine geçilmesi öneriliyor.

TV üretiminde, cihaz üretim maliyetinin ağırlığını % 60 oranıyla resim tüpü ve sadece % 15-20'sini devre elemanları (chip-set) oluşturuyor. Bu oranlama, Türkiye'de katma değer tüketici elektroniğinde katma değer üretiminin varsayıldığından da daha düşük olduğunu anlatıyor. Bu nedenle bu üretimi tek başına gerçekleştirecek tek şemsiye altında toplanan bir özel sektör şemsiye kuruluşu gerekiyor. İkinci aşamada, display fabrikası kuruluş yerinin serbest bölge statüsünde sayılması ve bu kuruluşa en az 10 yıllık vergi bağışıklığı getirilmesi gerekiyor.

2)Gereken yeni yatırımların boyutu ,Türkiye özel sektörünün sermaye verimliliği olanaklarının çok ötesine taşıyor. Bu nedenle, ya uluslararası şirket elliliklerine geçmek ya da kamunun anlamlı bir "hibe programı" gerekiyor. Bu kuşkusuz stratejik bir kararı zorunlu kılıyor.

Kamu desteği yönünde " stratejik " bir kamu kararı alan G. Kore 1964'de ve İsrail'de 2010'da ölçek ve teknoloji çeşitlendirmesine yöneliyor. G. Kore bunu yaparken ,kamu-özel sektör ortaklığını yaratan adına "cheabol" denilen PPP türünde bir dev şirket modeli geliştiriyor. İsrail ise kamu hibesi verdiği şirketin 3. yılın sonunda New York Teknoloji Borsası'na (NASDAQ) kote olmasını koşul olarak getiriyor.⁹⁷

G. Kore'de makro karar sonuç veriyor . TV üretiminde % 100 yerli, ya da "outsource" edildiği için, sonuçta yurtiçi üretimi olan "*bir sektör tasarımı*" ortaya çıkıyor. İsrail'de karar yeni alınsa da benzeri bir sonuç veriyor ve tümüyle bir ihracat esaslı sektör

⁹⁶ OECD, *Prelimery Turkey Report*, Paris 2011

⁹⁷ Rodrik, D. *Industrial Policy for 21st Century*, UNIDO, 2004

modeli oluyor. İsrail'de desteğin nihai koşulunun NASDAQ Borsası'na girmek olması , 2-3 anlamlı uluslararası örneğin ortaya çıkacağını gösteriyor.

Türkiye'de stratejik kararın ne olması gerektirdiği, şunun ya da bunun dileği olmaktan çok, bir **senaryo çalışması** gerektiriyor. Bu senaryo çerçevesinde; uluslararası bir şirket evliliği, finansman açmazını giderecek, ancak ulusal alanda yerli girdi üretme yeterliliği şansını ortadan kaldıracağı kesinlik taşıyor. Kamusal destek ,konunun bu anlamda çözülmesine yol açmakla birlikte, olayın olumsuzluğu (bedeli), gölge fiyatlar açısından bir başka alana tahsis edilecek kaynağın kullanılması olanağını yok edeceğini kestirmek gerekiyor.

3.)Askeri elektronik sanayii alt sektörüyle tüketici elektroniği alt sektörünün buluşturulması, bir stratejik fırsat olarak karşımıza çıkıyor. Askeri elektroniğin Türkiye'deki yapılanması içinde yer alan; aviyonik / uzay teknolojileri ürün ve sistemleri, haberleşme ürün ve sistemleri, elektronik harp ürün ve sistemleri, komuta kontrol sistemleri, Savunma Sanayii Müsteşarlığı tarafından etkin bir teşvik sisteminde. İhracatın 2023 'de 5 milyar \$'a çıkarılması hedefleniyor. Bilgi çağının Ağ Merkezli Harp (AMH) kavramının gelişmesine neden olması, bilişim altyapısını çok destekliyor. AHM kavramının doğal olarak savunma elektroniği alanındaki ar-ge çalışmalarını etkiliyor ve haberleşme altyapısı önem kazanıyor. Bu nedenle , ilgili Rapor askeri elektronik sanayii için *“Savunma sanayii içinde ulusal olanaklarla karşılanma gereği en yüksek olan alt sektör askeri elektronik sanayidir. Ulusal olması zorunlu alanlarda yapılacak çalışmaların yanı sıra kritik teknolojilerin edinebilmesi için kamunun yönlendirici şekilde sektörü desteklemesi kaçınılmazdır. İhtiyaç tanımlama sürecinden başlayarak ,sanayinin mevcut imkanlarından azami yararlanacak ve teknolojik gelişmesine katkı sağlayacak şekilde işbirliği halinde çalışılmalıdır”* önerisini getiriyor. Böylesi bir destekle, sektörün tümleşik yatırımlara girmesi ve sıçrama yaratması, bununla da hem tüketici elektroniğinin, hem de askeri elektronik sanayinin gelişmesi mümkün gözüküyor.⁹⁸ Teorik olarak mümkün gözükken böyle bir işbirliği, hukuki anlamda başkaca soru başlıklarını doğuracağı kesin. En önemlisi, Türkiye'de kamuyla özel sektör arasında bu türden işbirliği örnekleri yok.

⁹⁸ DPT, *Information Society Statistics of Turkey*, Ankara, 2010

Sonuç : Distopya sözü , ütopya'nın a-simetriği olan " kötü " yü anlatıyor. Grekçe " Kötü-Yer " kelimelerinin bileşiminden oluşuyor. Aslında tam bir anti-ütopya hali. Genelde düşleri olmayan bir öngörüsüzlüğün sonucu olarak ortaya çıkan yer / olgu hali için kullanılıyor. Tüketici elektroniği sektörü bir " distopya " halinin en iyi örneği. Yenilikçilik hedeflemeyen bir sıradan üretimcilik, sektörü sattığından fazlasını almak zorunda kılan bir yığın üretimine götürüyor. Olay genelde finansman yetersizliği ile yorumlansa da, sektörün 1964'ü izleyen 50 yılda oluşturduğu yüksek kârlılık hali, engelin fon azlığından değil, ütopyası olmayan bir mental sığılıktan kaynaklandığını belgeliyor.

5.2. Yenilikçilikte Bir Ütopya : Bir İnovatör Olarak Dr. Gazi Yaşargil

Dr. Gazi Yaşargil, baba tarafı Kayhan aşiretinden. Baba, doğaya tutkun, aslında Frenk lisaniyla, kùltivatör, aşısı da yapıyor. Aşılarının tutmasını, “sevgiyle yaptığın her iş tutar” tümcesiyle anlatıyor. Görebildiğim, Dr. Yaşargil tarafından bu bir hayat ilkesi olarak hep uygulanmaktadır. Baba ve oğlu Dr. Yaşargil ‘de hep sevgi kıvılcımı var. Babanın bir başka tutkusu da, “dil”: ‘*Hanedanlar, devletler gelir gider ,ama güçlü bir dil, ulusu ve kùltürü yaşatır*’ diyor. "Sayıştay" ve "Danıştay" terimleri ona ait. Dr. Yaşargil’de de böyle benzer bir dil tutkusu var.

Ana tarafından Sinop’lu. 6 çocuk annesi, Sahavet Hanım’ın Anadolu Ana Tanrıçası Kibele’yi andıran dirayetli bir yapısı var. Dr. Yaşargil’in doğumu bir tesadüf... Anası Sehavet hanım Dr. Yaşargil 'e hamileyken “Lice’de 100 gün boyunca yaralı, ölü insan ve ölü hayvanlar gördüm” diyor.

Babaya mesleği sorulduğunda, evlatlarını kast ederek “Avrupa’da üç fabrika kurdum, iyi çalışıyorlar” diye övünüyor. Bu ‘fabrikalar’ Avrupa’daki 3 profesör(Erdem , Günay Mete ve Gazi) kardeş.

Gazi Hoca, İç Cebeci’de "4 Okul"dan mezun. Başlıkları, “Doğa, Aile, Toplum ve Devlet ‘okulları. Bunların ilk üçü ‘artık’ kapandı, yok. Bu okullar zengin yapılı insanlar yetiştiriyor. Bu okulların tümünü bitiren bir mezun ve bilge kişi olarak Dr. Gazi Yaşargil ‘i tanımlamak gerekiyor.

1991’deki onursal doktora töreni konuşmasında ‘*Ebert’lerin, Hindemit’lerin, Reuter’lerin çocuklarıyla bilye oynamaktan, konservatuarda Cüneyt Gökçer’in yardımıyla oyun seyretmekten*’ söz ediyor. Bütün bunlar, Cumhuriyet’in inşa ettiği yepyeni kurumlar, yepyeni bir aydınlık , ışık saçan bir dünya bu.

İlk gençlik yıllarında, onu etkileyen iki isim var : Biri Nurullah Ataç, diğeri Köy Enstitüleri'nin mimarı Hasan Âli Yücel. H.A.Yücel'den söz ederken “*Neslim adına teşekkür ederim*” diyor.

Hekimlik kararı almasında aile dostu nörolog Prof. Yusuf Sarıbaş 'ın (1896-1966) büyük etkisi var. Ondan " sabrı " , " ilgiyi " ve " bilimsel yetiler edinmeyi " örnek alıyor.

Gazi Yaşargil, yurtdışında eğitim görmek istiyor. Aile yakını Bakan Hasan Âli Bey buna karşı, Yaşargil ise ısrarlı. Bu eğitime aklını takmış olarak, Bulgaristan Burgaz kenti yoluyla, İsviçre'ye “inanılmaz” maceralı bir yolculuğu var.

Yurtdışında Jena'ya (Almanya) gidebilmek için, TMO'da çalıştığını ve para kazandığını öğreniyoruz. Yola çıktığında yanındaki çantasında iki kitap var. Biri Leibnitz diğeri Ruben. Walter Ruben'in “*Bilmek ve bilmemek isteyenlerin, kapkaranlığa bürünmesi*” Hint felsefesinden alımlanma ilginç bir örtüşme .

Jena Tıp Fakültesi, geleneklerle beslenmiş bir yer. 1944 'de tıp eğitimine başlıyor. Daha işin başında, 1.yılda " Von Humboldt Ödülü " alıyor. Bu ödül Alman toplumunda çok önemli. Jena Tıp Fakültesi'nden Basel Tıp Fakültesine geçiyor. Zoolog Prof. Portman sizin mikro cerrahi alanına girmesine etken oluyor.

Şu sözler ona ait: *Sanat uzun, hayat kısa/ Dertler ölçüsüz, sabır sonsuz.*

Cerrahi denilen zanaatın sabır küpü çok derin olmalı ,sözleri bunu çok açık anlatıyor.

1953 'de nöroşirürji eğitimine başlıyor. Bunu izleyen 40 yılı bu alanda geçiyor. Cerrahlığın onunla adeta simbioz bir ilişkisi var. Bu dönemini anlatan bir nitelemesi var , o da şu : *O yıllar gündüz hayallerimde ,gece düşlerimde çalıştım.*

Günlük çalışma temposu o yıllarda 12-14 saat. Şimdi de İstanbul Yeditepe Üniversitesi'nde bunun altına düşmediği biliniyor. Bunun için " *Bizi ayakta tutan on yıllar boyunca yaşadığımız günlük strestir*" diyor. Stres halinin yorumunu "olumlu" yapan yerküredeki ilk insanlardan.

1958'den 1965'e 800 hastanın ameliyatını gerçekleştiriyor. Zürih Tıp Fakültesi'nden 1994'de emekli oluyor. Daha uzun bir süre çalışabilmesi için Zürih Kantonu bir yasa değişikliği yapıyor.

2 Haziran 1999 'da beklenmedik bir telefonla " **Yüzyılın Nöroloğu** " olarak seçildiğini öğreniyor.

1960'lı yıllarda ilk inovatif fikrin yaşama geçiriyor. Ameliyatlarda ‘teleskopik vida’ kullanma fikrini yaşama geçiriyor. Vidayı Dr. Yaşargil çiziyor , hastanenin mekanik ustası tarafından da prototip örnek yapılıyor. Dr. Yaşargil bunu ameliyatlarda başarı ile uyarlıyor. İyi sonuç alıyor. Bunun üzerine bu ‘ vida ‘Dr. Yaşargil adına patentleniyor.

“Manyetik problemler ara demir tozunu kullanma” fikri aklına düşüyor. Proje , bürokratik engeli çok olan İsviçre’de değil de yenilikçiliği bir yaşam ilkesi olarak gören ABD’de Boston ‘da sonuç veriyor . Aslında ortada bir ‘Binoküler diskoblop’ cihazı var. Ancak Dr. Yaşargil bu alet için " hantal " deyimi kullanıyor ve Zeiss şirketini eleştiriyor ve ‘Avrupa şirketlerinin yeniliğe kapalı olması ’ olarak değerlendiriyor.

1966’da köpek beyin arteri incelemeleri ve “arterin rekonstrüksiyonu” Dr. Yaşargil’e göre ‘ mikro nöroşirurjinin başlangıcı’.

“Köpek beyin arteri çalışması” ndan Dr. Yaşargil “coşkulu olacak dek umutlu” çıkıyor. Ama klinik şefi Prof. Krayenbühl size " Bu işi bitir, kapat ! " diyen bir öğüt ,hatta yönerge yolluyor. Çünkü beyin cerrahisi aslında çok gelenekçi ve bu nedenle genelde yenilikçiliğe ‘ kapalı ‘. Zaten tıp bilimi, mikro nöroşirurjinin yetisi konusunda hem kuşkucu " hem de " pasif direniş " içinde . Bu bilim dalının önünün açılmasını adeta istemiyor.

İşin bir diğer "engel "cephesi tıbbi araç-gereç üreten şirketlerin ayak sürümesi. Onlar yeni bir mikroskobun geliştirilmesine karşı. Bütün bu şirketler, fotoğraf aleti üretip bu dönemin sonunun geldiğini görmeyen Kodak gibi bir " renk körlüğü " halet-i ruhiyesindeler.

Prof. Krayenbühl ,1965 'de Dr. Yaşargil’e 12 ay ücretsiz izin veriyor. 1966 yazında 17 bilim otağında (kentinde) yaptığı bilimsel bir tur ona çokça gözlem ve saptama yaptırıyor.

Yaşargil,1967 sonrası bu kez Zürich 'e " Altına Hücum " örneği bir bilimsel ziyaretçi trafiği yaşıyor. Onlar onda " sihirli bir paradigma " bulmayı umuyorlar.

1971 'de Batı Berlin Klinikum 'a bölüm başkanı olarak atanıyor ama Prof. Krayenbühl ona izin vermiyor ve Zürich’te kalıyor. Bundan sonra Zürich’te yeni bir hava yaratıyor. İnterdisipliner bir ortak girişim ortamı oluşturuyor. Bunda onun önemli bir katkısı var. Bölümler arasında bir " centilmenlik anlaşması " yapıyor , yenilikçiliğe besleyen işbirliği ortamı doğuyor bunu adeta bir yeni eko- sistem ortamı

olarak nitelemek olası.

Bütün bu alet / cihaz keşfi ‘‘mikro’’ kurumsal , ‘‘makro’’ bireysel bağışlarla sağlanıyor. İsviçre Federal Devleti’nin bu bilimsel gelişmede üstüne düşenini ‘‘hiç’’ yapmadığı görülüyor.

Dr. Yaşargil’in ‘‘korkuları’’ var. Beyin tabanı anatomisi işleminden ‘‘saygıyla’’ kaçınıyor. ‘‘Schwannoma Ameliyatları’’nı sevmiyor.

Optik konusundaki yargısı ise genel geçer görüşlerden çok farklı : Egemen bilimsel görüş ‘‘Ne kadar iyi görürsek o kadar iyi biliriz’’ diyor . Oysa Dr. Yaşargil ‘‘Ne kadar iyi bilirsek o kadar iyi görürüz’’ inancında. Bu adeta bir felsefi tümce.

Dr. Yaşargil’e göre ‘‘Optik bize sadece karanlıkta ilerleyen bir dizi dokunma hareketi sağlar’’.

Cerrahin hareketini yönlendiren ‘‘iç gözleri’’ olduğuna inanıyor. Bu iç göz kullanmadan aletle yetinen ‘‘bilimsel şarlatanlar’’ olduğunun kabulü.

Teknik gelişmeye hayran. Ama en az bunun kadar ‘‘bunu kullanan bilgi düzeyine ve uzmanlığa da borcumuz var’’ diyen bir yaklaşımı var.

‘‘Robot kullanan teknolojiyi ‘‘selamlamaktan’’ geri kalmıyor. Yine de Cairns’in saptamasını baz alıyor ve ‘‘cerrahinin bir sanat olduğu inancını ve bunun korunması gerektiği’’nin altını çiziyor. Dr. Yaşargil’e göre ‘‘Dünya nesnel bir şekilde algılanmalı’’. Von Helmholtz 1851 ‘deki ‘‘Gerçek toplumsal önyargıların süzgecinden geçerek oluşur’’ sözünün erdemine inanıyor.

Cushing’in bilimi ‘‘Banyan Ağacı’’na benzetmesi var, bu onu çok etkiliyor. Tıp bilimi gerçekten bir Banyan Ağacı gibi büyüyor. Tıpta 70 ana dal, cerrahide 20 ‘ye uzanan uzmanlık dalı, ama hepsi birbiriyle ilgili.

Aletlerin keşif ve inovasyonuna dönmek istiyor, Dr. Tew’un ‘‘Dr. Yaşargil, mikro cerrahi tekniklerin önünü açan aletleri devrimci bir dönüşümle yarattı’’ sözünü temel alarak , ekartör , ergonomik klipler bugün onun patentli araç- gereçleri. Prof. John Tew, Dr. Yaşargil için ‘‘yeni bir metodoloji’’ geliştirdiği inancında. ‘‘Serebral anjiyografi’’ konusunda Dr. Yaşargil ‘in 1965 ‘de yazdığı kitap için Prof. Tew ‘‘çığır açıcı’’ ifadesini kullanıyor. Dr. Yaşargil ise ‘‘cerrahi model’’ deyimini yeğliyor.

Cushing’in ‘‘Dokulara insanlar gibi saygılı davranın’’ sözünü kendisine ilke olarak alıyor. Ekartörüne kızı ‘‘Leylâ’’nın adını veriyor. Bu hep kendi adını kullanan

akademik gelenekten çok farklı. Bunun gibi aletlerinin çoğu el yapımı... Ameliyathanede "mutlak sessizlik " kuralı var. Sadece elma yiyerek günü geçirmek ve ameliyat yapmak gibi bir alışkanlığa sahip. Bu sade beslenme biçimi ve " Su + Elma Kuralı ", belki de onun 95 yıllık ömrünün bir kaldıraç noktası.

Ameliyathane ekibi çok ünlü. Başhemşire Schwester Dianne ,sonradan eşi. Destanlaşarak anlatılan bir ekip ve ekip çalışması anlayışı var. Dianne hn için "senfonik müzik çalan sanatçı " benzetmesi yapılıyor. Dr. Tew onun için " maestro " diyor. Dr.Flamm " tüm nöroşirurji dünyasını etkileyen kişi "yorumunu yapıyor. "Bizi uzay çağına taşıyan adam " sözleri Dr. Al-Mefty 'a ait." Gerçekleştirdiği bu düzen değişikliğinin gerisinde görünen hep ‘yöntem’ esas ...Her işin başı yöntem. Bunun ilk adımı " *Kafada tasarlamak* ". Söz ona ait : "*Söz konusu olan, insan beyninin, insan beyni üstünde çalışmasıdır* ". Hekim ona göre " *İçtenlikle ve sebatla hastanın iyileşme kaygısını taşımalı* ". Gılgamış Destanı'ndan hareketle " Kolektif Adam" a ulaşıyor. Çocukluk arkadaşı Can Yücel, 1991'de sizin onun "*Beynin Piri Reisidir*" deyimini kullanıyor. 1925 doğumlu olan Dr. Yaşargil için varoluş "*Koşmak ve koşmaya devam !* "....

Sonuç :Ütopia, Grekçe "Eu-topos " dan türetilmiş sentetik bir söz. " İyi yer " anlamına gelirken günümüzde " fikir içeren bir düş " karşılığında kullanılıyor. Martin Luther King, 28 Ağustos 1963'de " *I have a dream* " dediğinde bu bir " ütopya " idi. İlk kez Thomas More (1478-1535) " *Utopia* " adlı eserini 1516 'da yazdığında Grekçe "ou " (yok) sözü yerine " eu " (iyi) sözünü kullanarak, bu düşü resimleştirdi, eser düşünden olsa gerek, ilk yayını ancak 1551'de olanaklaştı. Bu eseri D. Erasmus'un (1466-1536) " *Deliliğe Övgü*" adlı eseri tamamlar (1515). Çünkü düş ülkesinin yönetim çerçevesi bu eseredir. Son adım ise Voltaire'in "*Candide, ou L'optimism*" (Candid ya da İyimserlik) adlı eseridir (1759). Voltaire burada " kör gözlü iyimserliğe" karşı çıkar ve " Bahçemizin bakım/ hasadını biz kendimiz yapmalıyız ! " mesajını ışınlara. Bununla ütopya, sadece bir düş değil / bir ideal / gerçekleştirilmesi gereken bir misyondur. Bu sac ayaktan baktığımızda Dr. Gazi Yaşargil (doğ: 1925) salt iyi bir beyin cerrahı değil, aynı zamanda beynin derinliklerinde yol almak için hep yenilikçiliği ön planda tutmuş tutkuyu hiç elden bırakmamış bir kaşıftır. Geliştirdiği ve patentini aldığı tüm ameliyat araç-gereçleri bunun kanıtıdır, bununla "o" ütopyası olan bir yenilikçidir.

Bölümün yazılmasında, *Gazi Yaşargil, Bir Beyin Cerrahının Meslek Yaşamı* ,

Düşünceleri ve Anıları, Çev: Dr. İlkey Demir , Turgut yay,İstanbul 2000, Doç Dr. Güzel Yücel-Gier'in özel anıları ve Dr. Kenan Mortan 'ın özel notlarından yararlanıldı.

6.SONUÇ : EKONOMİYE YENİLİKÇİLİK GÖZÜNDEN BAKMAK

“Projenin kendisi bizatihi bir düştür.

*Bu yüzden fikrin önce bir düş olması
gerekir.”*

Mimar Frank Gehry

Bu tez neyi araştırdı ? Bu teze konu olan ‘‘modern pist ‘‘ üreticisi Mehmet Karamete'nin hiç bir hibe / bağış ve kredi ve teşvik kullanmadan, dünya fiyatlarında rekabetçi üstünlüğü sağlamasındaki süreci ve eko-sistemi irdeleyerek bulgulara ulaşmak , bazı çıkarımlara ulaşmaktır.

Bu tezin tezi nedir ? İlk modern olimpiyatların yapıldığı Nisan 1896'dan bu yana değişmez bir spor dalı konumunda olan eskrimin ve bu sporu uygulama alanı olan eskrim pistinde bir start-up'ı bir girişimci, esnek üretim koşulları uygulayarak ve yüksek katma değerle ,yenilikçi bir ürünü, iktisadi anlamda nakdi olarak korumasız koşullarda, sürdürülebilir bir rekabetçi üstünlük sağlamıştır.

Bu türden bir örneğin başka sektör ve dallarda tekrarı mümkündür. Bunun için "ürünü tanıma/ tasarlama ve ürünü yapma bilgisi ve kompozit malzeme teknolojisine egemenlik "esastır.

Bu tezin sahibi olarak kaydetmem gerekir ki, bu yenilikçi uygulama konusunun eskrim spor dalı olması bir tesadüf değildir. Çünkü bu spor bir "kılıçla yapılan bir dövüş sporu " değil , bir onurlu sanat -zanaat değil- ve adaletli yaşama şeklinin estetikle buluşup simgeleştiği, ender bir olimpik spordur. Bu sporda, antogonizna (uzlaşmazlık) yoktur , agon (rakipler aradında kendini ortaya koyma) yaşışmaktadır. Eskrim, ferdi biçimlemekte ve girişimciyi var eden özgüven / gözüpeklik ve yerindelik yetilerini geliştirmektedir. Uluslararası literatürde "escrime"(aslı Latince,iki kişinin mücadelesi) yerine, İngilizce'den " fence "in (demir / metal engel kullanımını ise sadece bir dil azizliğidir. "Flöre " sınıfının Fransızca " fleure/iek " sözcüğünden türetilmiş olması, olayın estetik bazını çok iyi anlatıyor.)

Ferdin bu denli ön plana çıkması ise sivil toplumu ve girişimi ve girişimciyi varlığının temeli olarak kabul eden (ancak) demokrasi ile söz konusudur. Bu olayda girişimcimiz Mehmet Karamete'yi ortaya çıkaran eko-sistem maddi koşullarla ifadesini bulan bir teşvik sistemi değildir. Bunun yerine gücünü demokratik yapıdan alan bir eko-sistem belirleyicidir. Eskrimin Anadolu topraklarındaki geçmişi 1901 yılına dayansa da, konu Osmanlı döneminde bir askeri dövüş sporu olarak anlaşılmıştır. Bu spor dalının evrilmesi 1923'de Cumhuriyet Türkiye'si ile mümkün olmuştur. Yaz Olimpiyatları'na katılım bu tarihten sonra başlamış, Halkevleri (1932) ve kısa adı TED olan Tenis- Eskrim ve Dağcılık Kurumu (

1936) bu alanın estetik kaygısı olan onurlu ve centilmen sporcularını yetiştiren bir " otağ " olmuştur.

1936 Olimpiyatlarına kadın eskrim sporcularıyla katılım (Halet Çambel ve Suat Fetgeri) Medeni Yasa'da kadın / erkek eşitliğini sağlayan Cumhuriyet edinimi olmadan, kanımca mümkün olamazdı.

Menzilimizi "göz / gez / arpacık "tan hizalayıp baktığımızda, girişimcimiz Mehmet Karamete 'nin bu spor dalından gelmiş olarak, bu doğal eko-sistem içinde ve bunu mühendislik yetisiyle birleştirerek, yenilikçi pistini üretmiş olduğu düşüncesindeyim.

Bu durumda, inovasyon sözcüğünün içeriği yalınlaştırılmalı ve girişimci Mehmet Karamete'ye uyarlanmalıdır. Bu bizi 5 yeni tanımlamayla buluşturuyor :

1. İnovasyon bir değişim içeren yeniliktir. Latince "innovare" sözcüğünden geliştirilmiştir." Exnovation " (eski bir sistemin iptali) sözcüğünün tersidir. Ama her buluş (invention) inovasyon değildir. Çünkü inovasyon ancak ve ancak yeni bir fikir veya buluşun önce iktisadi dönüşümü sonra da bir iş modeli olarak uygulanması bununla kalmıyor, piyadada etkin dağılımı (difüzyon) ile mümkündür. Bu gerçekleşmedikçe olay bir inovasyon değildir. Bu sözü iktisadi anlamda ilk kez 1912 'de kullanan J. Schumpeter " İnovasyon bir teknik ve/veya organizasyonel yenilenmenin üretim sürecine uygulanmasıdır" ifadesini kullanmaktadır.⁹⁹ Prof. Schumpeter 1939 çalışmasında bu kavrama bir teorik çerçeve kazandırır. İnovasyonun ancak yeni bir üretim fonksiyonu oluşturması halinde geçerli olacağını savlar.

YENİLİKÇİMİZ MEHMET KARAMETE BU TANIMA UYMAKTA VE BU ÇERÇEVEYE AYNEN GİRMEKTEDİR.

2. Girişimcinin / yenilikçi kendisine değil, esas sosyal çevresine yön vermelidir." İşletme bilgisi " Prof. Dr.Peter Drucker,1939 'da Nazizme karşı çıkmak adına yazdığı " ekonomik adam " dan ¹⁰⁰ artık vazgeçip "

⁹⁹ Schumpeter, J. *Theorie der Wirtschaftliche Entwicklung*, Berlin, 1912

¹⁰⁰ Drucker, P. *The End of Economic Man*, John Day Co. New York 1939

toplumsal yaşamının tohumlarını serpmek" ten söz etmektedir.¹⁰¹İnovasyon sosyal iç ilişkiler ve genel kabuller yaratmak zorundadır.Bunun için inovasyonun özü " öznel "dir (sübjektif). Geliştiren kişinin değil, buluşun uygulanma ortamının bunu kabullenmesini gerektirir. Bir ihtiyaç esaslı talebi örtmelidir. Bu nedenle açık ortam " (open innovation) inovasyonu olmalıdır. Hatta bu yönüyle inovasyonun bulunduğu ortamda adımsal (inkremental) değil, " sıçramalı sonuç " yaratmalıdır.

YENİLİKÇİMİZ MEHMET KARAMETE BU TANIMA UYMAKTA VE BU ÇERÇEVEYE AYNEN GİRMEKTEDİR.

3. İnovasyon bir " Kazan / Kazan Hali " değildir. Bu işin bir kazananı varsa, bir de kaybedeni vardır. Bu durum termo- dinamiğin Sıfırıncı Yasası'na uygundur. Denge ancak iki sistem arasında madde alışverişi yoksa olasıdır. Termo-dinamiğin Birinci Yasası enerjinin yoktan var edilmeyeceği, var olanın da yok edilmeyeceğini öngörür. Değişim farklılaşmadır, statik haller , dondurulmuş buluş / fikirler inovasyon olamaz. Ancak bir " entrepreneurship " ya da daha yerinde ifadesiyle " unternehmergeist " varlığı ,bir inovatif dönüşüm sağlar. Geliştirilen ürünse bir başka (eski) ürünün varlık nedenini ortadan kaldırır ve piyasadan silinmesine yol açar.

YENİLİKÇİMİZ MEHMET KARAMETE BU TANIMA UYMAKTA VE BU ÇERÇEVEYE AYNEN GİRMEKTEDİR.

4. Kazanan / Kaybeden diyalektik halinde, kazanan varlığın korunması, ancak bir " patent " ya da " faydalı model " tesciliyle ile mümkündür. Patent ya da faydalı alanın bir "kamusal alan " koruması olayın "sine non qua" (olmazsa olmaz) koşuludur . Bu olmaksızın bir tescilin anlamından ya da yararından söz etmek mümkün değildir. Kamusal alan "Kapitalizmin doğasında var olan yaratıcı yıkımın varlığını

¹⁰¹ Drucker ,P. *Concept of the Corporation*, John Day Co. New York 1945

anlamalı kılan tek olgudur. 'Yaratıcı Yıkımı ' yaratarak yenilikçi ürünü ortaya çıkaracak olan 'Yaratıcı Girişimci ' bu yönüyle " arbitrajcı girişimci "nin (fiyat vb faktörlerle oynayarak sonuç alan girişimci) tam zıddıdır." ¹⁰²

YENİLİKÇİMİZ MEHMET KARAMETE BU TANIMA UYMAKTA VE BU ÇERÇEVEYE AYNEN GİRMEKTEDİR.

5. İnovasyon sözcüğüne "interdisipliner" mercekten bakılması gerekmektedir. Olayı salt " teknik bir değişim " olarak görmek sağlıklı olacaktır. Prof. Peter Drucker (1909-2005) bizi uyarıyor ve salt " teknolojik inovasyonun " deli saçması bir piyasa yapısı oluşturduğuna dikkat çekiyor. J. Schumpeter 'in (1883-1950) söyledikleri farklı olmayıp , " tekeller doğar " diyerek, daha büyük bir tehlikeyi vurguluyor. Bunun için olguya çocuk yetiştirme biliminin adını taşıyan " Esther Bick Yöntemi " ni uygulayarak, olguya "çok yönlü " bakmayı hem bilmeli, hem de uygulamalıyız. Prof. Donatella Caprioglio bu nedenle olguya hem " geliştiren " hem de " yararlanan " gözlüğünden ve birlikte bakılmasını öneriyor .Bu bağlamda inovasyonun yeni ürünleri yaratma gücünü (path dependence) bağrında taşıması gerekiyor.

YENİLİKÇİMİZ MEHMET KARAMETE BU TANIMA UYMAKTA VE BU ÇERÇEVEYE AYNEN GİRMEKTEDİR.

Bütün bunlar bize " inovasyon ve demokrasi " arasındaki simbiyoz ilişkiye işaret ediyor. Demokrasi olmadan kişi hakkından söz edilemeyeceği gibi, kişi yaratıcılığının yaşama geçmesi de olası gözüküyor. İki kavramın bir " Katolik nikahı " gibi şaşmaz / kopmaz /sürekli bir ilişkisi var. Her ikisi birbirinden besleniyor. Bu nedenle, totaliter rejimlerde yenilikçiliğin " sıfır " düzeyinde oluşu, bir tesadüf olmuyor.

¹⁰² Joseph Schumpeter, *Business Cycles*, Martino Pub. Connecticut, 1939

Büyük resim ne söylüyor? İyi felsefe okulları, sözün bir eylem içermesi gerektiğini söylemektedir. Bu bizi Türkiye'nin sanayi tablosuna bakmamızı ve buradan sonuçlar çıkarmamızı gerektiriyor. Türkiye'nin sanayi tablosu 5 ana başlık içeriyor.: Birincisi, rekabet gücünü iyileştirecek reformlarda herhangi bir gelişme gözüküyor. İkincisi, en iyimser tahminle %2-3'lük büyüme hızını geçemiyor. (Oysa)Üçüncüsü, "muasır medeniyetler seviyesine "çıkabilmesi için Türkiye'nin her yıl %7 – 7,5 büyümesi gerekiyor.

Üç temel sorun alanı var: Birinci sorun alanı, küresel ekonomiye entegrasyondan kaynaklanan kontrolsüz gelişmeler. Oysa, 1999 krizinden sonra Brezilya, 1997 krizinden sonra Güney Kore bunu kontrollü bir biçimde çözdüler. İkinci sorun alanı, verimlilik artışında geline sınırlı. Emegın produktivitesine dayalı bir verimlilik artışı sağlamak artık mümkün değil. Üçüncü sorun alanı ,Türkiye’de üretim yapısında sayıca %98’i oluşturan KOBİ’lerin büyük bir kısmı bu iktisadi iklime uyum göstermekte zorluklar yaşıyor.

Neler yapılması gerekiyor ? Geleceğe dönük bakarak , 5 yıllık bir perspektifte iki öğeyi yaşama geçirmemiz gerektiğini düşünüyoruz. Birincisi, sektörlerin küresel uyumunu mümkün kılacak, rekabet gücünü artırmayı sağlayacak zemini yaratılmalı. İkincisi, dönüşüm sürecinde şirketlerin uyum maliyetlerini azaltılmalı. Buysa, değer zincirinde şirketleri bir üst halkaya götürecek yeni bir teşvik sistemini tasarımını zorunlu kılıyor.

Bir geçiş dönemi şart :Bu iki olgu/ gereklilik için bir “geçiş dönemi” gerekiyor. Değişimler, bu geçiş döneminde yaşanacaktır. Burada üç olgu önem taşıyor : İlki , büyüme hız kesmemeli, ikincisi, bu büyüme ısrarla sürdürülmeli. Üç, fonlar sadece intibak maliyeti için kullanılmalıdır.

"Geçiş Dönemi Yönetimi "nin birinci sorunu, sınai işletmelerinin verimlilik dönüşümünü çözmektir. İkincisi, işgücü piyasalarında beceri dönüşümünü sağlamaktır. Burada niteliksizliği çözen ve bu işgücünü sanayiye kazandırılması hedeflenmelidir. Üç, işletmelerin kayıt içine girişini sağlayacak ve kurumsal yönetimi uygulamayı mümkün sağlayacak çerçevenin yaratılmalıdır. Dördüncüsü, yeni bir teşvik politikası gereğidir. Sonuncu ve beşinci nokta, bu kurumsal kapasitesinin oluşturulmasıdır.

Verimlilik dönüşümünde çare, işletmelerin ölçek büyütmesidir. KOBİ ölçeğindeki işletmeler arası “nikah kıyacak” bir zemin yaratılmalıdır.

Çözüm, şirket birleşmelerinde vergisel engellerin kaldırılmasıdır. Devamında, yeniden değerlemeden oluşan değere vergi salınmamalı, harç bağışıklığı sağlanmalıdır.

Olay, sanayi işletmelerinin verimlilik dönüşümüyle, ölçekler büyümek zorundadır ! İkincisi, yeni şirketlerin yönetim kargaşasını çatışmasını önlemek için “oy hakkından yoksun hisse senedi ihracına” imkan tanınmalıdır. Üçüncüsü , halka açık olmadan da menkulu kıymetleştirme hakkının verilmesidir. Böylelikle, yönetim çatışmasını önleyemesek bile, asgariye indirmek mümkün olacaktır. Dördüncüsü, yeni Türk Ticaret Kanunu eski yasadan farklı olarak şirket birleşmeleri için belli istisnalar getiriyor. Şimdi aynı iş kolundan olmayan ama bütünleşmesinde yarar olan şirketleri de buluşabilecek bir yasal çerçeveye sahip gözüküyorlar. Beşinci çözüm kulvarı, teknolojik yeni yatırımların karşılanması, yani bu bedelin karşılanmasıdır. TEPAV Başkanı Prof. Dr. Güven Sak ve arkadaşlarınca hazırlanan “Türkiye’nin Sanayi Stratejisi “(2006) çalışması, hem yol gösteriyor, hem de kaynağın Dünya Bankası’ndan sağlanabileceği mesajını veriyor

Bir diğer boyutsa ,işgücü piyasasındaki dönüşüm zorunluluğu : İş-Kur ,son 7-8 yıldır aktif işgücü programlarını AB fonlarını kullanarak yapıyor. Kadın işgücü konusundaki zorunluluklarsa daha derin. Eğitim istatistiklerine , kadın-erkek okur yazarlığı arasında nerdeyse 15 puanlık olumsuz fark var göstermektedir. Bu kadını hep niteliksiz işler yapmaya adeta mahkum etmektedir. Bunu Türkiye’de önlemeye dönük iyi bir örnek İŞGEM’ler ve İŞGEM Modeli’dir .Kadın / erkek yeni girişimci olmaya niyetli insanlara yol açan bu uygulama, direnmeye çalışıyor ama çok zorlanıyor. İlk İŞGEM’in Tarsus’ta doğduğu, sonra Van’da açıldığı biliniyor. “ Girişimci Kuluçkahaneleri” nin sayısının 20’yi geçtiği anlaşıyor. Bu İŞGEM’ler şimdi bir yasal çerçeve bekliyor. Tarsus İŞGEM’de, 47 işyerinde birebir bir soruşturma ¹⁰³ ,illerde belli bir çerçevenin sağlanmasında ,bu uygulamanın iklim değişikliği yarattığını kanıtlıyor. Bir diğer başlıksa,işletmelerin kayıt içine girme konusudur. Çare, olayı legalize olmuş merdiven altı

¹⁰³ Mortan, K. Tarsus İŞGEM Saha Çalışması, Mimeo, Haziran, 2007

işletmelerinden daha avantajlı kılmaktır. Kayıt içinde kurallı oynayan işletmeyi , legal ama merdiven altı kuruluşuna karşı bir koruma önlemi getirilmesidir.

Dördüncü konu, teşvik sisteminin yasal değil, mantıksal bir kurguya dayanmasını gerektiriyor. Ekonomik olarak kümeek zorunluluk taşıyor. Ama kümelenirken, bunun “ her kente bir küme formülü “ olmadığıнын teoride altı çiziliyor. Kümelenme modeli bir sanayi teşvik modeli değildir, bir rekabet gücünü kazandırma modeli ve ürünü ticarileştirme projesidir.

Tasarıma baz yeni sektörler : Motor güç olan sanayi kolları; gemi inşa ,otomotiv yan sanayi, tekstil, elektronik, makine imalat , dijital oyun programları sektörü , ve program yazılımcılığı alanları olmak üzere en fazla 7 sektörde olmalıdır.

Bu işlerin 2 "jokeri" var : Birincisi, AB 'nin 8. Çerçeve Planı. Bu 50 milyar EUR luk fon, ona-buna verilmiyor ,kesinlikle projeye gidiyor. Bir zorluğu yok. İkincisi, "Aile Anayasa" ları, şirket yaşamına girmek zorunda. Denizli ve Antep'te iki saha çalışması¹⁰⁴ kurumsal yönetim kapasitesinin şirketlerimizde sıfıra yakın olduğunu, ailenin bütün fertlerinin baba korkusuyla, pasif ortak olarak köşede sinmiş, pusmuş durduğunu gözler önüne seriyor.

Sonsöz yerine bir prolog : " Endüstriyel Ürünleri Tasarımı "nın Türkiye'de bir bilim dalı olarak önünü açan ve 1982 'de bir " bilimsel/ akademik bölüm " olmasını sağlayan, öncü bilim adamı ve endüstriyel tasarımcı Prof. Önder Küçükerman'ın kurucu bölüm başkanı olduğu MSGSÜ- Endüstri Ürünleri Tasarım Bölümü ile Swedish Trade Council ile birlikte, 5 Haziran 2004'de İstanbul-Tophane-i Amire'de gerçekleştirdiği " *Swedish Design of Yesterday / Today / Yesterday* " bilimsel sempozyumda kullandığı bir genelleyici kavramsal açılımını bu tezde aynen uyarlamanın yerindeliğine inanıyorum:

-İsveç'li IKEA, kullanıcı açısından demokrasi gerektiren tasarım ilkesini yarattı : Tasarım ve demokrasi ayrılamaz...

O halde özgür endüstri tasarımı için demokrasi bir ön-koşul oluyor.

Adam Smith 'in " *Ulusların Zenginliği* " ve Karl Marx 'ın " *Kapital* " eserlerinden sonra dünyada en çok basılan ve alıntılan eser konumunda olan

¹⁰⁴ Mortan, K. ve Osman S. Arolat , *Denizli Ekonomisine Bakış . Kenan Mortan Ve Osman S. Arolat , Gaziantep Ekonomisine Bakış*, Heyamola Yayınları , İstanbul, 2009

Joseph Schumpeter'in " *Capitalism, Socialism and Democracy* "(1942) adlı eserinde vurguladığı gibi, demokrasi, kapitalizm ve sosyalizm sistemlerinin kaçınılmazlığını önleyen sihirli bir iksirdir. Bunu da "yenilikçilik yaratma" özelliğine borçludur.

Arif bir kişi “*Sen kendine sahip çıkmazsan sana kim sahip çıksın, sen başkaları için değilsen kim senin için, şimdi değilse ne zaman?*” sözünü söyler. Yazar Primo Levi sözü kısa ve kestirme sözlerle aynı yere varır ve “ *Şimdi değilse ne zaman ?*” der.

Bir zihinsel ütopya sürecinin ürünü, endüstriyel tasarımın konusu olan Mehmet Karamete'nin start-up " eskrim pisti " örneği sonrası, bu yenilikçi örnekleri çoğaltmak için “hemen şimdi” demenin zamanının geldiğine inanıyorum.

Bu bilim tezi, bunun olası olduğunu irdeledi ve bunu anlatmaya çalıştı.

EKLER

Ek.1. İrem Karamete'ye Sorulan Sorular ve Cevapları

1-TÜRKİYE 1936 OLİMPİYATLARINDAN ANCAK 70 YIL. SONRA 2016 DA RİO OLİMPİYATLARINA ESKRİM DALINDA KATILMA HAKKI ELDE ETTİ. BUNU GERÇEKLEŞTİREN BİR SPORCU OLARAK BUNU NEYE BAĞLIYORSUNUZ ?

Türkiye 1984 yılından sonra ilk defa kota uygulamasını geçerek 2016 Rio Olimpiyatlarına benim ile birlikte katıldı. Bu başarının arkasında birden fazla çok sebep var diyebilirim ama bunların içinde en önemlisinin istikrarlı bir şekilde çalışıp yürekten istemek olduğunu düşünüyorum. Her profesyonel sporcunun olduğu gibi benimde en büyük hayallerimden birisi “Olimpik sporcu” unvanını kazanmaktı. Kendi içimde çok yorulduğum ve pes etmek istediğim zamanlar oldu. Üst üste çok kötü sonuçlar elde ettiğim ama bir diğer taraftan da her yenilginin bana bir ders verdiği yönünde kendimi motive etmeyi başardığım bir dönemdi. Hatta olimpiyat seçmesine beş ay kala kariyerimin en kötü müsabakasını geçirmiştım. Dönüm noktasının o maç olduğunu söyleyebilirim. Bunların dışında dış faktörlerinde rolü oldukça büyüktü. 10 sene çalıştığım Rus antrenörüm ile çok iyi koordine olmuşum. Birbirimize çok inanmıştık. Etrafımda ki herkes benimle birlikte bu zorlu yolda başarabileceğime inandı ve bana bunu hissettirmişti. Kendimi oldukça pozitif hissediyordum. Yurtdışında ki rakiplerime nazaran en büyük eksiğim partner yetersizliğiydi. Bu arayı kapatmak için yurtdışında çok fazla kampa ve müsabakaya katıldım. Bunların dışında özel bir spor psikoloğu ile çok düzenli bir şekilde çalıştım. En önemli destekçilerimden olan ailemin payı oldukça büyüktü. Üstümde hiçbir baskı hissetmiyordum. Tek isteğim en iyi performansı sergileyebilmektı. Benden başka kimsenin bilemeyeceği emekleri verip çok farklı duygular hissettiğim bir dönemdi. Eğer bir insan bir şeyi yürekten istiyorsa bunu er ya da geç elde edecektir. 2016 Rio Olimpiyatları benim bunu kendime kanıtladığım en büyük dersti.

2-ESKRİM SPORUNU AKTİF VE PASİF YAPAN BİR SPORCU AİLEDEN GELİYORSUNUZ. ESKRİMDE “ KLİMA “ ÖĞESİ DAHA TEKNİK ANLATIMLA EKO- SİSTEM VARLIĞI ÖNEMLİ MİDİR ? “ KARAMETE” ADI BU BAŞARINIZDA ETKİLİ Mİ?

Spor kültürünü almış bir anne babanın çocuğu olmak benim için her zaman büyük gurur kaynağı olmuştur. Annem ve babam eskrim sporunu çok iyi bilen insanlar. Eminim ki küçük yaşta doğru bir şekilde yönlendirilmenin bugün ki başarımda çok büyük emeği var. Sonuç olarak başarılar bir anda gelmiyor. Bunlar çok uzun süreli çalışmanın ve yaşam tarzının sonunda gelen emeklerin karşılığıdır. Annem çok başarılı bir eskrimciydi. Kendisi de olimpiik sporcudur. Babam annemin uzun yıllar antrenörlüğünü yapmış. Kısacası bu sporun içinde büyümek ve başarılı bir anne babaya sahip olmak onların yolundan ilerlemenin başarımda oldukça payı büyüktür. Karamete soyadı altında yarışmak benim için her zaman gurur kaynağı olmuştur.

3-MENTAL DAYANIKLILIK ESKRİMDE NE DENLİ ÖNEMLİDİR?

Tüm sporlarda olduğu gibi eskrimde de mentol dayanıklılık çok önemli olan diğer bir konudur. Çünkü tüm başarının temelinde bu yatar. Disiplinli ve zorlayıcı bir şekilde fiziksel kondisyon çalışmak için bile mentol dayanıklılık oldukça önemli bir yönlendirici kriterdir. Vücut belli bir amaç için acı çekerken onu terbiye edebilmek

büyük ölçüde zihinsel dayanıklılık gerektirmektedir. Bazı eskrimcilerde bu dayanıklılık karakter, kişilik ve kültürel bir etkinin sonucu ile doğal olarak oluşsa bile çoğu profesyonel sporcunun destek aldığı bilinmektedir. Özellikle eskrim gibi zamana ve rakibe dayalı mücadele edebilmek büyük bir soğukkanlılık ve azim gerektirmektedir. Öndeyken rakibi küçümsememek, gerideyken ise kaybedilen tuşları düşünmeden her yeni sayı için maça yeni başlanmışçasına mücadele edebilecek soğukkanlılığı geliştirmek büyük çaba gerektirmektedir. Bu durum kolay bir aksiyon gibi düşünülse de müsabaka adrenali içerisinde bunu başarmak oldukça güçtür.

4-SİZDEN ÖNCE OLİMPİYATLARA KATILAN HALET ÇAMBEL U. ARASI ALANDA YANKI YAPAN BİR ARKEOLOG VE BİR SİVİL TOPLUM KADINI. BU BİR TESADÜF MÜ ? SİZİN SPORCU OLMANIN DIŞINDA SİVİL TOPLUM İÇİNDE YERİNİZ NEREDE ? HEDEFİNİZ NERESİ ?

Çoğu başarılı sporculara baktığınız zaman aktif spor hayatının yanında aynı zaman da akademik açıdan da oldukça başarılı olduğunı görebilirsiniz. Halet Çambel olimpiik bir sporcu olmasının yanında diğer alanlarda da oldukça başarılıydı. Ben Rio olimpiyatlarına katıldıktan bir sene sonra Özyeğin Üniversitesi Endüstri Mühendisliği bölümünden mezun oldum. Üniversiteyi bitirdikten sonra da Boston Üniversitesinin Global Marketing Management bölümünde master programını tamamladım. Şunu rahatlıkla söyleyebilirim ki akademik hayatım aynı zaman da spor hayatımı da oldukça olumlu yönde etkiledi. Çok daha planlı ve programlı yaşamayı öğrendim. Eskrim sporu birden fazla işi aynı anda yapma beceresini kazandırdı. Şu an ki en büyük hedefim 2020 Tokyo Olimpiyatları. Kendimi çok daha tecrübeli ve hazır hissediyorum. Ülkemi orada bir kez daha temsil etmek için var gücümle çalışıyorum. Spor hayatım ile birlikte ileride iş hayatına başladığım zaman akademik eğitimimin bana başka kapılar açacağını açacağına inanıyorum.

5-MEHMET KARAMETE ‘NİN ÜRÜNÜ BİR PİSTİN ÜSTÜNDE MÜCADELE EDİYORSUNUZ . NE HİSSETİĞİNİZİ KENDİNİZE SAKLAYABİLİRSİNİZ . AMA MÜCADELE GÜCÜ VE DİRENCİ YARATMA ANLAMINDA BU PİST SİZDE NE ETKİ YAPIYOR ?

Tabii ki de her zaman gurur duyuyorum. Ailem bana her zaman çok destek oldu ve olmaya da devam ediyor. Babam ve annem eskrim camiasında çok saygın gören insanlar. Bu benim için her zaman çok büyük bir motive kaynağı. Spor kültürünü kazanmış bir anne babanın çocuğu olmak her zaman benim için önemli bir nokta olmuştur. Bu kültürü elde etmemiş anne babaların çocuklarına baktığınız zaman ya sporu yarım bırakıyorlar ya da baskı altında spor yapıyorlar. Sporda başarılı olmanın en püf noktalarından birisi her dakikasından haz duyarak buna vakit ayırmaktır. Babamın ürettiği pistte birçok kez oynama fırsatı yakaladım. Kendisi GREENAPPLE markası altında önemli bir isme sahip. Ben maç sırasında maksimum odak noktasına ulaşmak için elimden geleni yapıyorum. Dolayısı ile rakibim ile pisteyken dış faktörler çok fazla aklıma gelmiyor. Tek hedefim o an 'a odaklanmak. Bunların dışında annem ve babamın da bu sporu iyice bilip ve yeri geldiğinde değerli fikirlerini benimle paylaşmaları her zaman benim için çok büyük motive kaynağı olmuştur.

6-‘ TASARIM DEMOKRASİDİR, İSVEÇ BU YÜZDEN ÖNEMLİDİR ‘ DİYEN TASARIM BİLİMİ ÖNCÜSÜ ÖNDER KÜÇÜKERMEN ‘İ

İRDELEME ADINA, DEMOKRATİKLEŞEN TASARIMIN SPORCU MALZEMESİNİ ÜRETİMİNİ KOLAYLAŞTIRACAĞINA VE ÖNÜNE AÇACAĞINA İNANIYOR MUSUNUZ ?

Tasarım her alanda olduğu gibi eskrim sporunda da oldukça önemli bir yere sahip. Son zamanlarda da bu konuda oldukça büyük gelişimler var. Fakat şuan da benim kullandığım spor malzemelerden bazılarına örnek verecek olursam eğer tasarımı güzel olan malzemelerin işlevliği az veya işlevliği çok olan bir malzemenin tasarım yönü düşük seviye de olabiliyor. Eskrim göze oldukça hitap eden bir spor. Sporcuların çoğu eskrim oynarken kullandığı malzemenin tasarımına da oldukça önem veriyorlar. Var olan markalar gün geçtikçe yeni malzemeler çıkarıyor. Üretimin yanı sıra spor malzemelerinde tasarıma daha çok önem verilmesi gerektiğini düşünüyorum. Bu ikisi birleştirilirse eğer talep artar ve kullanıcıyı tatmin etmek daha kolay olacaktır.

Ek.2. Andrea Baldini'ye Sorulan Sorular ve Cevapları

Andrea Baldini, 20.04.2019

1-ULUSLARARASI ERİŞMİŞ BİR SPORCU OLARAK SİVİL TOPLUM / DEMOKRASİ VE ESKRİM ARASINDA NASIL BİR İLİŞKİ KURARSINIZ?

2-İTALYA / FRANSA ESKRİM DALINDA ÇOK ÖNE ÇIKAN ÜLKELER. BU NEDENDİR?

3- TÜRKİYE GİBİ 3. ÜLKELERİN BAŞARILI OLMASINDA FERDİ ÖNEMSYEN , YURTTAŞLIK BİLİNCİNİ TEMEL ALAN DEMOKRATİK STANDARTLARIN BENİMSENMESİ SİZCE ETKİLİ OLUR MU ?

4-MALZEME ESKRİM SPORUNDA NE DENLİ ETKİLİ ? SON YILLARDA ESKRİM PİSTİNDE “ SPORCU DOSTU “ ÇÖZÜMLERİN ETKİSİNİ SPORCU OLARAK GÖZLÜYOR MUSUNUZ ?

5-GREENAPPLE ÜRÜNÜ PİSTİ BİLİYOR MUSUNUZ ? EVETSE , DEĞERLENDİRME NOTUNUZ NEDİR ?

1. It is extremely important that sport being in contact with a community and does not become a thing for few privileged people. Fencing, which has always been considered a noble sport, brought with it the reputation of an elite sport, expensive made only by the good-society people. The International federation in the last 40 year has been able to cancel this stereotype in the image of the common person. Fencing has increasingly become a popular sport, accessible to everyone from an early age. Unfortunately fencig is not yet very televised, and therefore has not reached the same popularity as other sports. I personally believe that one of the main reason is due to the complexity of some of its rule of the game which are not immediately understandable by the non-fencers person. That point need to be improve to reach a further number of possible spectators.However many other steps have been already taken in the past to attract the community to this wonderful sport.Expecially in USA and East Asia.
2. Italy and France are two very strong fencing nations because they have a great above all a very great fencing tradition. A good tradition means having

numerous fencing Maestros who are able to teach the correct technique to their students. In fact, if in a fencing club there are many young fencers capable of achieving good results, that automatically creates positive competition among them, and all this contributes to feeding the entire national fencing movement.

A nation is strong in fencing if "the base" is solid, not just if creating strong individuality. France and Italy are strong in all three weapons and in all age groups, from the youngest to adults.

However, thanks to the greater population of some nations such as the United States or China, in the last few years an effect of globalization of fencing has come about. There are no longer only the European nations to be very strong, but there are now numerous Asian and American realities that have managed to bridge the gap despite having less tradition. This process has been speeded up also thanks to the fact that many European, Italian or Russian Maestro for economic reasons have been hired by these emerging nations.

3. I think a certain awareness of citizenship on behalf of the Turkish population would help the nation to produce more results in sport. In fact, I believe that in a strong motivation necessary to achieve a sporting result, there is not only an individual component, belonging to the single athlete who competes for himself, but also and above all a much deeper push that the athlete gets thanks to pleasure, and the honor to represent your own country internationally.

Therefore, to achieve all these steps it is essential that Turkish citizens feel democratically protected in their nation. At that point, athletes would deeply give everything, in sporting terms, to return their skills to the country.

4. The material is very important for fencing, both for the safety of the athletes and to improve their athletic and technical performance. Any Olympic sport, and in general sports which have a huge amount of spectators, always have had a constant improvement in the material of their equipment. From the 70's until today, several steps have been done for fencing. The blades have been improved, making them safer and less sharp if they accidentally break; fencing uniforms have become more resistant without compromising their lightness. Mask more resistant as well allowing a better rotation of neck and a better eyesight. The shoes have become more performing with a higher grip between the athlete's foot and the field.

Also the pistes have had a big improvement in this sense. It is evident that as in all sports the playing field is fundamental. Having a durable yet cushioned platform has helped many new fencer to reduce heel problems, knee problems and joints. Today's pistes, if of good quality, are easy to assemble, are lighter and offer greater friction, helping to make fencing more physical, fast and therefore spectacular.

5. I know Green Apple very well. I had the pleasure to win an Olympic medal by fencing during the final onto one of their piste. Thus their piste are very lucky for me.

The introduction of color on Pistes has been a revolution. This pattern, in the old time was not absolutely an obvious consequence or having an easy application., in fact to reach the goal it is necessary to find a coloring system

that does not compromise the performance of the athletes and allows them not to slip during their movements. Green Apple succeeded first on that and it became a world leader in the field.

I also believe that the innovation of the colored piste introduced by Green Apple, has somehow modernized our fencing competitions, because it has made possible a substantial improvement of the competition parterre, which has become much more in line with the television and media needs. Green Apple has helped fencing to be a much more salable product for the Olympic committee during the organization of big events. It was a very important image return.

Ek.3. Türkiye Eskrim Federasyon Başkanı Prof. Dr. Murat Atalı'ya Sorulan Sorular ve Cevapları

KİME :PROF. DR. SN. MURAT ATALI

KİMDEN : MERVE KARAMETE

KONU : “ESKRİM SPORU VE GELECEĞİ” KONUSUNDA Y. LİSANS TEZİ İÇİN ALINTILANACAK GÖRÜŞÜNÜZ HK.

TARİH : 21 NİSAN 2019 – 28 NİSAN 2019

=====

1-FEDERASYONU’MUZUN 1923’ DE KURULMUŞ OLMASINA KARŞIN KOTA HAKKI GETİRİLMESİNDEN SONRA İLK OLİMPİYAT KATILIMININ 2016’DA OLDUĞU GÖRÜLMEKTEDİR. SİZCE BU BAŞARI NASIL YAKALANMIŞTIR?

** 93 yıl sonra gelen bu başarı; Federasyonumuzun ve benim de içinde bulunduğum yönetimimizin 2007 yılından itibaren olimpiyat hedefli çalışmalarından, Uluslararası Eskrim Federasyonu (FIE) tarafından Büyükler Kategorisinde düzenlenen ve olimpiyatlar için puan veren tüm müsabakalara katılım sağlanarak, hem rakiplerimizi hem de dünya eskrimindeki gelişmeleri takip edebilmemize ve tabii bu yolda bize inanan sporcularımız ve aileleri ile birlikte yakalanmıştır. Ayrıca olimpiyat hedefli çalışmalarımızda bizlere bütçe desteği sağlayan Spor Bakanlığımızın da bu başarıda önemli bir katkısı bulunmaktadır.

2-FEDERASYON’UN 2015 ‘DE BU GÖREVE GELMENİZDEN SONRA BİR STRATEJİK PLAN YAPTIĞI VE “ 2023 VİZYONU “ BENİMSEDİĞİ ANLAŞILIYOR. 17.000 AKTİF SPORCU VE 3.300 ANTRÖNÖR HEDEFLEYEN BU İDDİA DOLU PLANIN HAYATA GEÇMESİNDE ÖNCELİKLERİNİZ NEDİR ?

** Stratejik planımızın ve hedeflerimizin hayata geçmesindeki önceliklerimizin en başında, eskrim camiasının kulübüyle, antrenörüyle, sporcusuyla ve sporcu aileleri ile birlikte bizlere olan inancı ve desteğidir. Tabii hedeflediğimiz yolda yürüyebilmemiz ve hedeflerimizi gerçekleştirebilmemiz için maddi olarak da bizlere destek olacak sponsor, kurum ve kuruluşların bizlere olan inancı en önceliklerimizdendir. Yola çıkarken, başaracağımıza inanmıyorsak veya paydaşlarımızı inandıramıyorsak, hedeflerimize de maalesef ulaşamayız. Yönetimimiz döneminde alınan; 2016 Olimpiyat Katılımı, Avrupa Şampiyonası

dereceleri, Dünya Şampiyonası dereceleri, Üniversiada dereceleri ve diğer uluslararası turnuvalarda alınan dereceler de, hedeflerimiz doğrultusunda bizlere olan inancın en somut örneklerini oluşturmaktadır.

3-BÜTÇENİN KARŞILANMASINDA SPONSOR KATKISINI ÖNEMLİ BİR DAYANAK ALDIĞINIZ GÖRÜLÜYOR. BU ALANDA YAPILAN ÇALIŞMALAR NEDİR?

** Dünya eskrimini takip etmek, uluslararası müsabaka, kamp ve eğitim programlarına katılmak, ülkemizde altyapıya yatırım yapılarak geliştirilmesi ve altyapıdan performans sporcularının seçimlerinin yapılarak, seçilmiş elit sporcuların ülkemizi temsil edecek düzeye getirilmesi, bunun yanında nitelikli antrenör ve hakem yetiştirilmesi için ciddi bir bütçeye ihtiyacımız bulunmaktadır. Bu sebeple Spor Bakanlığı'nın bütçe desteğinin yanı sıra, sponsorluk gelirleri de eskrim sporunun uluslararası düzeyde temsil edilebilmesi ve dünya elit seviyesine gelebilmesi için büyük önem arz etmektedir.

Bizler de bunun bilincinde olduğumuzdan aynı ve nakdi sponsorluk alabileceğimiz her türlü fırsatı yakalamaya çalışıyoruz, daha kapsamlı ve katma değerli sponsorluklar alabilmek için firma, kurum ve kuruluşlara Türk Eskriminin nereden nereye geldiğini ve sponsorluk desteğinin bizim için ne kadar önemli olduğunu aktarıyoruz.

4-YERLİ ESKRİM MALZEMESİ ÜRETİMİ VE KULLANIMI GÖRÜLDÜĞÜ KADARI STARATEJİK PLANIN BİR BAŞKA HEDEFİDİR. BUNUN GERÇEKLEŞMESİNDE HANGİ ARAÇLAR KULLANILACAKTIR ?

** Eskrim malzemelerinin tamamı yurtdışında üretilmekte ve maalesef ithal edilerek temin edilebilmektedir. Yerli eskrim malzeme üretiminin desteklenmesi ve bu alanda yapılan çalışmaların Türk Eskrimine sağlayacağı katkı bizim için çok önemlidir. Yakın zamanda yerli eskrim malzemelerinin üretilmesi ile ilgili çalışmalara başlanmış olup, özellikle eskrim ayakkabısı ve eskrim elbisesinin test aşamaları tamamlanmıştır. Bununla birlikte yerli eskrim malzemesi üretimi için yapılan çalışmalara; Federasyonumuzca tanıtımının yapılması , üretimi için teşvik edilmesi ve yurtiçi müsabakalarda kullanılması konularıyla ilgili tam destek vermeyi hedefliyoruz.

5-2020 TOKYO OLİPİYATLARINA KATILMANIN BÜYÜK ÖNEM KAZANDIĞI GÖRÜŞÜNÜZDEN HAREKETLE, BU ALANDA ADAY OLAN SPORCULARA TANINAN VE TANINACAK OLAN TEŞVİKLER NELERDİR ?

** Eskrim tarihimizde ilk defa ve yönetimimiz zamanında kota alarak 2016 Rio Olimpiyat Oyunlarına katılmamız, yaptığımız çalışmaların doğru olduğunu ispat anlamında bize büyük bir özgüven sağladı ve daha da heyecanlandırdı. Bununla birlikte 2020 Tokyo Olimpiyat Oyunlarına sporcularımızı daha iyi şartlarda hazırlayabilmek için sporcularımızın ihtiyacı olan yerli ve yabancı, alanında en iyi antrenörlerle sözleşmeler yapılmış olup, olimpiik programlar doğrultusunda, uluslararası kamplara ve müsabakalara katılımları sağlanmaktadır. Ayrıca olimpiyat sürecinin en iyi şekilde yönetilebilmesi adına sporcularımıza mental olarak da destek verilmektedir. Bunların yanı sıra Federasyonumuz “Ödül Talimatı” gereğince, tüm hazırlık aşamaları da dahil olmak üzere, sporcularımızın dünya klasmanlarına ve

başarılarına endeksli maddi desteğimiz de bulunmaktadır. Ayrıca olimpiyatlara katılma başarısı gösteren sporcularımıza Gençlik ve Spor Bakanlığı'nın Ödül Yönetmeliği hükümleri uyarınca maddi teşvikler de sağlanacaktır.

Ek.4. Uluslararası Malzeme Üreticilerine Sorulan Sorular

1. **Kindly Mention About Yourself. (Please Also Write How You Connected With Fencing.)**
2. **Kindly Write The Story Of Your Brand. How Did It Start?**
3. **Kindly Tell Us Your Opinions About Fencing Comparing The Other Sports.**
4. **Kindly Describe The Fencing Sector Comparing The Other Sport Sectors From Industrial Perspective.**
5. **Do You Think The Nobility Of The White Fencing Clothes Will Leave It's Traditional Place To The Coloured Ones? What Would Be Your Selection? Please Write Your Answer With Your Opinion.**
6. **What Is The Most Difficult Part Of Your Job?**
7. **What Are The General Problems That You Are Facing With?**
8. **Can You Protect Your Products/New Ideas From Your Competitors? (Do You Have Any Patents? If Yes, Please Mention If They Are Worldwide Or Just For Europe?)**
9. **What Is Importance Of The Advertisement In Fencing Sector For The Brands? Do You Think Its Necessary? If Yes, Please Mention Your Brand's Choice?**
10. **Do You Think That The Popularity Of Fencing Will Increase In The Future? Please Write Your Answer With The Reason.**
11. **Kindly Mention About Your Opinions About The Role Of Fencing Equipment Suppliers In The Future Of Fencing Sector.**
12. **Do You Work With Industrial Product Designer?**
13. **When You Consider Main Players In The Industry (Fie, Strong Countries, Referees, Competitors..Etc) How Will Be Shape The Fencing Sport In The Future?**

Ek.5. Bence Kovacs'ın Cevapları (PBT – Eskrim Malzeme Üreticisi,Macaristan)

1. Myself Bence Kovacs is the general manager of the family owned company PBT Fencing established by my father in 1991. I have been always living with fencing around me by my father. He used to be national team member foilist, later armourer, international referee, worked for Federation. I just had fenced for fun as recreational fencer. I have been working in our family business since 2004.
2. PBT is a family business established in 1991. The first PBT products made in Hungary were fencing shoes and fencing gloves. Within several years a whole range of own styled fencing equipment was developed and the PBT brand started to expand around the world. Today, PBT works with about 45 employees who help in the production and sales to keep up the high standards established. PBT has dealers all around the world in more than 40 countries including Australia, Canada, Chile, Egypt, Finland, France, Germany,

India, Italy, Japan, Korea, Poland, Romania, Russia, Singapore, Spain, Sweden, Taiwan, Thailand, Turkey, UK , USA and many more. PBT is the official supplier of the Hungarian Fencing Federation, partner of the International Fencing Federation. PBT sponsors many young talented and worldwide famous Hungarian and foreign fencers. PBT is proud that Olympic and World Champions and Medallists reached their successes in PBT equipment like Áron Szilágyi, Ana Branza, Olga Kharlan , Danile Garozzo the Ukrainian women's sabre team and the Romanian women's épée team among others. PBT equipment are strictly tested by international accredited laboratories and meet all the standards required by FIE and CE. PBT masks, uniforms, electric jackets, gloves, fencing bags, accessories and many other products are produced in Hungary under strict quality control. We are proud to offer our customers quality and safe fencing equipment with fast and reliable customer service. **PBT** also has experience in competition organizing and supplied several major fencing events.

3. When I talk about fencing to people the majority has never seen fencing. The publicity of the sport is very low unfortunately which means the popularity is let say limited as well. Laymen do not understand the sport or just epee due to its simplicity. On the other hand it is a very mental game, with lot of focus and concentration, reflexes and bit less of phisio.
4. I believe manufacturing fencing equipment is one of the most difficult processes comparing to other sports. Fencing sport is very technical, really demanding to follow the strict and detailed rules and really complex. You have to meet so many criterias and some products' production is so just made up of many steps and components. (like masks)
5. It is a hard question as raw materials are expensive, you have to buy a lot, producing and carrying different colors, sizes, hand positions are very demanding for money and stocking, handling as well. We would use blue color as combination because our brand color is blue.
6. We - as family members, my father, mother, sister are working in the company too- in a relatively smaller company making wide range of tasks starting from sales, manufacturing, marketing, HR, purchasing etc. So we have to take care and pay attention on lot of different things at the same time while managing the company daily.
7. For us in general one of the real problems that the Hungarian industry is not strong anymore. We are so dependant on raw materials to import and hard to source them sometimes. In addition the production is complex and so much materials used, keeping up the standards and the quality.
8. To be honest we cannot really protect the products. Some equipment or materials are exclusively sold by us which can give us a bit of privilege but it is limited. We have no patents but our brand trademark is protected in many countries.
9. There are two important key factors. First to support, sponsor some big names who achieved great results so people can follow them or kids can look up on them. Second is to be presented on some major events with sales stand to meet with the Customers in person from all over the world.

10. I have no experience and data about fencing community worldwide however when I speak with people at the FIE or our Partners they say fencing is slowly and constantly growing and more and more countries involved. After Olympics when fencing receives bigger audience all over the world and broadcasted on TV in many different countries people get an impression and taste of fencing sport and kids or parents want to try. Medals are help even more to increase popularity of fencing sport.
11. Due to many and strict rules it is hard to come out with something revolutionary new but manufacturers can always help to make fencing more popular and spectacular, try to implement ideas created by FIE or others or on their own, always keeping in mind with priority of safety and material rules.
12. No, we don't.
13. It is a difficult question but I think it is mainly FIE who can influence the most the fencing sport but of course it is necessary to make these changes valid countries are needed, votes are needed. Also countries are open to hand in suggestions to the FIE, to the Congress but it must be voted too. I do not think referees, coaches, companies can affect significantly on the sport however I heard before coaches and fencers made a petition about some rules changes and given to the Coaches Council/Rules Commission via Athletes Commission so as they heard their voice.

Ek.6. Branimir Zivkovic'in Cevapları (Zivkovic– Eskrim Malzeme Üreticisi, ABD)

Question 1. I started fencing during 1946 after the war in Belgrade. At that time first fencing club "Red Star" has been established and several of us and including my brother, were founder of it. Since that time (1946) until today I have been always associated with that sport. I was junior and later double senior national champion in foil and epee. Participated in 5 World fencing championships and many other international competition as well. In 1974 I started my business, which is still active and have several invention for our sport. Also 3 patents on fencing equipment as well. Received gold medal from FIE for development and improvement of new and modern fencing equipment – World's first perforated aluminum fencing strip, World's first transparent fencing mask, World's first and only FIE approved foil and epee guards, with features that a wire never can be cut in guards. Also medal from European fencing federation for contribution and organization of European FIRST cadet and Junior championships in Novi Sad, 2006, Serbia. Coach of the year in USA recognition in 1992 and then in 2014 award from US Fencing Association for service to the sport.

I started Zivkovic Modern Fencing Equipment, Inc. back in 1974. It was by accident or perhaps good luck. It was my late wife who was an sculptor and that day she was going to foundry to fire her work, which was in clay.

So, I said, “can I come with you, just to see how’s this done”? Of course, she said “yes”. While at foundry, I got permission to look around. As I was going up and down on floors, I saw number of different old material and tools.

So, I picked up few of old materials etc. When got home that evening, I had everything on table and looking and touching each piece. One of this small perforated steel squares, I had in my hand and was rubbing it with my thumb over.

But, it did not let me slide my thumb over perforated surface. It would simply stop my thumb on perforation. Thinking, what is this small square piece could be used for in the past, it struck me that perhaps if I make fencing strip of that material

There will be no sliding. Following day I got material, just two section of around 1 meter by 2 meters, nailed on boards and made a test myself by making an “flesh attack”. **IT DID NOT LET ME SLIDE AT ALL!** From that point on I make full size fencing regulation strip and show it to Canadian representative. In 1976 Canada was hosting Olympic Games in Montreal, Canada, and my strip were used for the first time used in the World. So, in short, I am inventor of all aluminum fencing strips, perforated or not!

Question 2. So, this is the start that some other manufacturers are making aluminum fencing strip with different surface, grooved. But, the different of grooved and perforated surface is not the same. On surface of groove line across, fencer can slide!

On perforated surface, **THERE IS NO SLIDE!** Why is a such difference? Because, by stepping on perforated surface, which each small circle (cut) is **360 degree**, you close entire area with your sneaker sole, and that creates **VACUM!** That itself on full size

sneakers that fencers are wearing is sufficient to stop fencer(s) from sliding. On groove surface lines across, channel is not fully closed, and therefore a “vacuum” to stop fencers from sliding is not possible! Groove surface can only stop fencer(s) from sliding, as they move forward and back during a bout.

Question 3. In general, some improvement for fencing is made, but NOT to the full possibilities as the other sports have done it. It is quite more than evident that for example fresbe (piece of round plastic) is even moved ahead in popularity than fencing! In another worlds, we don’t recognize opportunity that do exist and also because our leadership by the FIE is different committees is not “educated” for such task! For that reason(s) our sport is not advancing, and it is still in “**15th century**”!

Question 4. From industrial perspective, large companies making different equipment for athletes, are doing in large scale and reaching millions of athletes all around the World. That itself makes, any sport “moving forward”, but NOT fencing!

If you take into consideration that there are only LESS than half a million fencing in the World vs millions, and millions in other sports, than you have justify reason(s) to understand where fencing is standing vs others sports!

Question 5. Nobility! Who cares of nobility in other sports? Nobility is word of **PAST**, not of present! AS for “white or colored uniforms” I have been trying for years to say to the FIE that white had its “time” and place, but **NOT** anymore! Let’s take a look on others sports! For example tennis! It used to be all “white” but not anymore! Women’s tennis outfits are designers work with many different colors etc. and many other sports.

Question 6. and question 7. My most difficult part of my job is to make the FIE understand that innovation on equipment and rules **MUST** be made in order to have sport to advance. But talking to the personnel at the FIE which has no **CLUE** about today’s technologies and many other opportunities do exists is hitting brick wall! Look how much I needed to convince the FIE for use of transparent mask, of which I am inventor! And, that because of politics at the FIE and one manufacturer who did not comply with specification of material to be used in producing transparent mask, one such incident that happen, made the FIE stop allowing use of transparent mask. How about hockey? Where helmet is made of same material and where a pack is traveling of more than 160 kilometers per hours – which is like a bullet - and it is safe!

Question 8. That is limited protection! Why? Because, some “other” countries do not respect “**inventor’s right**” and make copies regardless! In fencing that cannot be stopped! Yes, I have 3 different patents on fencing equipment. Strips, protective equipment for fencer’s head (not current mask) but in clothing. They are for USA patent only. Why not Europe as well? Because any patent(s) when any one would copy and make a change of your for **30%** than your patent is absolute!

Question 9. That is the **MOST IMPORTANT PART** foe fencing which is NOT done at all! Perhaps to a such degree that no one knows anything about it! Without it, we will still be in **15thcentury**! I know that I am the very first who tried to add advertising to space on fencing strip(s) but that itself was not recognize by “certain committee” at the FIE and was turned down!

Question 10. With current status of fencing as it is today, there **NO chance** that fencing will increase in the future! I wrote above several points, which are directly in connection of this question. But me or not if you have new ideas that you have to present to the FIE which in turns is not qualify to understand new ideas, than you will stay in a dark – **FENCING!**

Question 11. Fencing suppliers, are mostly producing same equipment over and over, with very little innovation and even than when “they” come up with something new and positive, will hit “**brick wall** – FIE”!

1. There **330 millions** of Americans and only **29.000** fencers! That means: $330 : 29 = 11.37!$
2. There are **8.000.00** registered with the **FIE**, that means: $8000 : 169$ countries = **47.33 fencers per country!**

Do you think that it is enough for fencing to grow? With “speed” that we have now, for improvement, I don’t think is good.

Question 12. I tried with several designer but they all agree that if their work is not accepted than large companies will not be interested in it! Reason is simply. Few thousand fencers in the entire World vs millions in all others sports, is the reason. Designers and big companies like to have mass clients – customers – of their product and NOT only a few! In today’s World that is quite understandable!

Question 13. Main players as you states, **MUST** be professional in each area for advancements and not semi educated personnel in many positions on all levels, FIE, Federations and perhaps competitors (which is very, very few interested to do so) and not enough and not willing, or not enough time, or not seeing financial gains, etc. etc. which in short would not shape fencing sport in the future as it deserve so. **Perhaps “turtle speed” the most!**

Ek.7. Sergey Ermakov’un Cevapları (Amico– Eskrim Malzeme Üreticisi, Rusya)

1. My company develops and manufactures electronic equipment for registration of injections in sports fencing.
2. It was created in the 1990s in the Soviet Union from the laboratory of the Angstrom plant for the development of microprocessors for cultural and domestic purposes and sports. Hence the name of the company: Instrumentalmusic. The history of the fencing brand began with the request of the Fencing Federation of the Soviet Union to develop a device registering fencing injections on the basis of Soviet microprocessors.
3. Fencing is an extremely dynamic sport. Inexperienced eyes often fail to consider events that last a fraction of a second.
4. Electronics for fencing uses the most advanced technical solutions to match the speed of decision-making by fencers. Today the Minister of sports of Russia Pavel Kolobkov (former athlete) when testing our first recording device and asked to decrease the time of ignition of the lamp, which was only 20 milliseconds. The rapid development of the electronic component base makes it possible to simplify the management of the recording equipment, improve the entertainment of fights and the accuracy of the registration of injections.
5. Most likely the color white fencing clothing will continue. Because against the background of colored and dark clothes, it is more difficult for spectators to observe the movement of fencing weapons. However, some areas of the affected surface will have color shades for the registration of injections with the help of future optical systems for registration of injections.
6. The most difficult part of our work is the fight against administrative protectionism.

7. The main problem in the development – the lack of formalized technical requirements - is related to the rapidly expanding capabilities of electronic components, the Internet and communication capabilities. Production problems – not uniform in time loading of production capacities by orders and a condition of payment of state orders – within 60 days from the date of execution of delivery. Customs, inter-state and is an additional administrative barrier-ry.
8. Our company uses technological protection against copying ideas and technical solutions, which does not fully protect products and technical solutions. And the high cost of patents makes patent protection uneconomical.
9. The fencing sector is very narrow. This limits the range of tools for advertising fencing equipment. Our company uses direct mail advertising, exhibitions of product samples at major events and the products themselves, placing elements of advertising on it.
10. The popularity of fencing will increase in the future in connection with sponsorship of the international fencing on the part of the businessman and of the President of the FIE Alisher Usmanov.
11. Suppliers of fencing equipment are constantly improving their products, using more and more advanced technologies to improve the objectivity of refereeing, and new technologies of registration of injections allow to expand the Arsenal of sports fencing techniques, which makes this sport more interesting and entertaining.
12. Yes.
13. When considering the main players in the industry (FIE, strong countries, judges, contestants..etc) how will fencing sport be formed in the future? The directions of development of fencing sports will be formed by enthusiasts: athletes, coaches, judges, scientists. The main areas are: personalization of the electronic part of the equipment, supervisory movements, zoning target surface, the development of competition rules. Money from sponsors will help the development of the ideas of the enthusiasts of fencing.

Ek.8. Nouredin Kaabi'nin Cevapları (KABKOM – Eskrim Malzeme Üreticisi, Rusya)

Je m'appelle Nouredine KAABI, 54 ans, d'origine Tunisienne, et en je vis en France depuis 1985.

J'ai commencé l'escrime en Tunisie à l'âge de 10 ans au collège. Et puis dans un club Italien Tunis.

Je suis champion de Tunisie à l'Epée, en Minime, Cadet et Junior.

J'ai intégré l'équipe Nationale Tunisienne en 1981.

J'ai commencé mes études supérieures à Paris en 1985. J'ai continué à pratiquer l'escrime à Paris.

J'ai fait ma Maîtrise d'armes à l'institut des sports en France. Et également arbitre international.

J'ai arrêté la compétition après les championnats du Monde en 1987 à Lausanne (Suisse), suite à une blessure.
My name is Nouredine KAABI, 54 years old, of Tunisian origin, and I live in France since 1985.
I started fencing in Tunisia at the age of 10 in college. And then in an Italian club Tunis.
I am the champion of Tunisia at the Sword, in minimal, Cadet and Junior.
I joined the Tunisian National Team in 1981.
I started my graduate studies in Paris in 1985. I continued to practice fencing in Paris.
I did my Master of Arms at the sports institute in France. And also international referee.
I stopped competing after the World Championships in 1987 in Lausanne (Switzerland), following an injury.

La Société KABCOM a été créée en 1989, pour le développement en électronique et en informatique.
 En 1991, nous ne sommes intéressés à un projet pour l'escrime « envoyer les résultats en temps réel de la piste vers le système des résultats ».
 Nous avons développé ce système, et puis d'autres et en particulier d'un tableau d'affichage spécifique pour l'escrime, et dernièrement un système de vidéo arbitrage, Live Streaming, Tv Graphic etc.
KABCOM was founded in 1989 for the development of electronics and computer science.
In 1991, we were only interested in a project for fencing «send the real-time results from the track to the results system».
We developed this system, and then others and in particular a specific scoreboard for fencing, and recently a video arbitration system, Live Streaming, Tv Graphic etc.

Nous sommes fournisseur officiel de plusieurs jeux olympiques, et autres jeux régionaux, championnats du monde etc.
 Bien que l'escrime n'est pas un sport populaire, L'escrime a besoin de technologie de pointe.
 L'escrime est très bien placée par rapport aux autres sports de point de vue technologie. Il suffit de savoir que la vidéo arbitrage existe depuis 2006 en Escrime. Et que l'année dernière pour le Football.
 La couleur Blanche pour les tenus d'escrime est une tradition. Depuis plusieurs années, les logos drapeaux peuvent être rajouter. Je ne pense pas que changer de couleur des tenus peuvent apporter un plus.

We are official supplier of several Olympic games, and other regional games, world championships etc.
Although fencing is not a popular sport, fencing needs state-of-the-art technology. Fencing is very well placed compared to other sports of technology. It is enough to know that the video arbitration exists since 2006 in Escrime. And that last year for Football.
The White color for fencing suits is a tradition. For several years, flags logos can be added. I don't think changing the color of the outfits can bring a plus.

La plus grande difficulté pour l'escrime, qu'il reste un sport amateur. La plupart des organisateurs n'ont pas des budgets pour une bonne organisation de compétition. Nous protégeons nos systèmes, nos inventions et logiciels.

L'escrime devient de plus en plus un sport universelle, le marché d'escrime devient également de plus en plus grand.

Mais la qualité et la sécurité sont très importante.

The greatest difficulty for fencing, that there remains an amateur sport. Most organizers do not have budgets for a good competition organization.

We protect our systems, inventions and software.

Fencing is becoming more and more a universal sport, the fencing market is also becoming larger and larger.

But quality and safety are very important. with a touch of modernity

Ek.9. Tezin Örnek Konusu Olan Greenapple'ın Girişimcisi Mehmet Karamete'ye Sorulan Sorular ve Cevapları

Girişimci : Mehmet Karamete

Görüşme Tarihi : 17 Mart 2019

Görüşmeyi Yapan : Merve Karamete

KENDİNİZİ TANITIR MISINIZ?

İsmim Mehmet Karamete. 1957 Şişli, İstanbul doğumluyum. Ortaokul ve liseyi İstanbul Erkek Lisesi'nde tamamladım. 1975 yılında girdiğim Boğaziçi Endüstri Mühendisliği'nden 1980 yılında mezun oldum. 1980 yılında Alman Hükümetinin verdiği bir burs ile Köln Antrenörlük Akademisi'nde eskrim antrenörlüğü eğitimi idim. Bu eğitim yaklaşık 2 yıl sürdü. 2 yılın sonunda 1981-1984 yılları arasında İsrail Eskrim milli takımı antrenörlüğü görevini yürüttüm. Sonrasında Türkiye'ye dönerek öncelikli olarak Koç grubu otomotiv sektöründe mühendis olarak çalıştım. Ardından tekstile geçtim ve Narin grubundaki bir konfeksiyon şirketinin genel müdürlüğünü yaptım. Sonrasında tekstil yan sanayii şirketinde de genel müdürlük yaptıktan sonra 1994 yılında ilk şirketim olan Greenapple'ı kurdum. Bir süre bu şirket üzerinden tekstil sektöründe çalışmaya devam ettim. Daha sonra İsrail'li bir firmanın Türkiye mümesilliğini alarak "Rana Kilit Çelik Kapı Ltd şirketini kurmuş olduk. Sonuçta 1994 yılında kurduğumuz bu şirket ile hem ithalat hem ihracat konusunda uzmanlaşmaya başladık. Ardından 2006-2013 yılları arasında İsveç Finlandiya Grubu olan ortak yabancı sermayeli Assa Abloy'da genel müdürlük görevini üstlendim. Tüm bu profesyonel mesleğime paralel olarak bir 2. iş ve yan gelir kaynağı olarak kurucusu olduğum Greenapple markası adı altında eskrim pistleri imal edip ihraç etme imkanım olmuştur.

ESKRİM İLE İLGİLİ OLAN BAĞINIZ NE ŞEKİLDEDİR?

1968 yılında İstanbul Erkek Lisesi'nde eskrima başladım. Ancak çok uzun süreli ayak çalışmaları sıkıcı geldiği için birkaç ay içerisinde bıraktım. 4 yıl sonrasında bu sporu devam ettiren sınıf arkadaşım kupa ile sınıftan içeri girince etkilendim ve yeniden eskrima başladım. En iyi derecem Büyükler Türkiye Şampiyonasında elde ettiğim ikinciliktir. Yaklaşık 14-15 yaşından beri sporcu , antrenör, hakem ve Uluslararası Eskrim Federasyonu üyesi olarak ve eskrim malzemeleri imalatında bulunmak üzere eskrim sporunun içerisindeyim.

GİRİŞİMİNİZDEN BAHSEDER MİSİNİZ?

22 yıldan beri ağırlıklı olarak eskrim pisti imal edip ihraç ediyoruz. Yaklaşık 100 den fazla ülkede 4 kıtaya yayılmış ürünlerimiz var.

Bir pistin yaklaşık 300 kg alüminyumdan üretildiği düşünülecek olursa toplamda 1200 ton alüminyum işlenerek ürün haline getirilip 4000 pist olarak ihraç edilmiştir. Bu daha önceden belirttiğim Rana Kilit ile ilgili işimize paralel olarak yürütülen daha çok hobimden kaynaklı olarak başlattığımız bir girişimin olmuştur.

1998 yılında Tenerife’te yapılan Dünya Yıldızlar ve Gençler Şampiyonası’nda başladı. Orada değişik ülkelerin ürünleri olarak kullanılan eskrim pistlerini gördüm. Ağırlıklı olarak Almanlar’ın ve İngilizlerin pistlerini inceleme imkanım oldu. Almanlar’ın ki son derece robust, , dayanıklı ancak çok fazla malzeme kullanılarak yapılmış olması dolayısıyla kalın hantal ve pahalı ürünlerdi. Yaklaşık 450 kg alüminyum kullanarak 18 metrelik bir pist üretmişlerdi. Bu sebepten ötürü de maddi durumu çok iyi olmayan eskrim federasyonlarının ulaşamayacağı kadar pahalı ürünlerdi.

Öbür taraftan İngilizler’in ürettiği pist Almanlarinki ‘nin yaklaşık 2/3 ağırlığındaydı. Ancak Almanlar %100 alüminyumdan imal ederken, İngilizlerinki 2 ayrı malzemeden müteşekkildi. Plastiğe benzer bir dolgu maddesinin üzerine delikli alüminyum levha ile kaplanmışlardı. Son derece hafif bir pist elde etmişlerdi. Pist Almanlarinki ‘nin yarısı inceliğindeydi. Zarif, kolay taşınabilir ve fiyatı daha uygundu. Ancak uzun süre oynanınca 2 farklı malzemenin birbiri ile uyum içerisinde hareket etmemesinden kaynaklanan ve değişik atmosferik şartlar altında nem oranlarında farklı reaksiyonlar göstermelerinden kaynaklanan dönmeler olduğunu tespit ettim. Bu dönmelerden dolayı pistlerin bağlanma noktalarında ki erkek ve dişi yerlerinde yıpranmalar olduğunu tespit ettim.

Bunun üzerine Almanlar’ın yaptığı gibi tek malzemeden ve İngilizler’in yaptığından daha ince bir alüminyum profil geliştirerek yaklaşık 2 yıllık bir ar-ge nin neticesi ile 1998 yılında başladığımız çalışmayı 2000 yılının sonunda sonuçlandırdık. Türkiye’de yapılan bir Balkan Şampiyonası’nda ilk pist üretimimiz kullanılmıştı. Bu ilk üründe sorun çıkmıştı. Alüminyumun sertleştirilmesi gerektiği bilmiyorduk. Üzerindeki eskrimciler zıpladığı vakit pistin yüzeyinde birtakım çökmeler meydana geldi. Bunu alüminyum konusunda uzmanlar sayesinde ve sertleştirme işleminden geçirerek bu problemi çözdükten sonra ilk ihracatımızı İngiltere’ye aynı firmaya yaptık. Yaptığımız pist yaklaşık 315 kg geliyordu. Bu neredeyse Almanlar’ın yaptığıının % 60 ı idi. Geçenlerde bu firmanın sahibi ile konuştuğumda kendisi bu pistin hala kullanımda olduğunu dile getirdi. Yani 20 yıl geçmesine rağmen hala kullanılabilen dayanıklı bir ürün geliştirmiş olduk diyebiliriz.

Eskrim yaptığınız süreçte eskrim malzemelerine karşı teknik bir gözlem yapar mıydınız?

Evet, yapardım. Daha eskrim yaptığım lise zamanlarındayken Bursa’da bıçak üretiminin iyi olduğunu duyarak bir gün eskrim silahlarının yapıldığı malzemeden numune olarak bir tane alıp Bursa’da bıçakçıları dolaştığımı hatırlıyorum. Ama o zaman mühendislik konusunda da herhangi bir eğitim almamış olduğumdan bu girişim hayalden öteye geçemedi.

Ayrıca 90'lı yılların ortalarında flöre ve kılıç branşlarında kullanılan yüzeyi iletken kumaş ve bu kumaştan üretilmiş yeleklerin imalatı ile yoğun bir şekilde ilgilendim. Fakat o günün tecrübesi birikimi hem bilgi hem maddi açıdan bunu devam ettirmeme yetmedi. Ve uzun bir süre ar-ge çalışmasından sonra bunu durdurmak durumunda kaldım. Ta ki 2 sene öncesinde Almanya'da ki Teknik tekstil fuarına gidip güncel malzemelerle yeniden tanışmaya kadar. Eskiden bu yeleğin dokumasında kullanılan iplik çok ince nikel krom telim ezilmesi ve bir naylon ipliğin etrafına dolanarak o naylonun iletken haline getirilmesi ile elde edilirdi. Ancak ilerleyen teknoloji ile naylon ipliğinin içerisine gümüş partikülleri katılarak imal edilen ipliğin kullanımı yaygınlaştı. Esasında bu teknik daha önceden bulunmasına rağmen çok pahalı bir üründü. Dolayısıyla yeniden gündeme getirerek yoğunlaşmaya karar verdim. Ve bu kumaşı daha uygun fiyatla imal edebileceğimi düşünerek fuarlara gitmeye ve uzak doğudaki imalatçılarla görüşmeye başladım. Şu anda Avrupalıların yaptıkları ile ticari ve kalite açısından rekabet edebilecek düzeydeki kumaşın denemelerini tamamladığımı söyleyebilirim.

GİRİŞMENİZİ ENGELLEYEN BİRTAKIM KRİTERLER VAR MIYDI? **GİRİŞİMİNİZDEN VAZGEÇMEYİ DÜŞÜDÜĞÜNÜZ DÖNEMLER OLDU MU?**

Ürün bazında bu soruyu ele alacak olursak; eskrim pisti konusunda birtakım sıkıntılarla karşılaştım. Ancak iş artık yürümeye başlamıştı ve kendi kendini finanse ediyordu. Geliştirme için ihtiyaç duyulan kaynakları da bu çerçevede temin edebiliyordum. Ancak yeni bir ürün geliştirebilmek için iletken kumaşların üretimi veya eskrim silahı üretimi ile ilgili yapmış olduğum girişimler başarısızlıkla sonuçlandı. Ve yürüyende bir iş olmadığı için o dönem için onları durdurmak zorunda kaldım.

Pist için olan ilk sıkıntı 2006 da dikkatimi çekti. Kore'de düzenlenen Gençler Dünya Şampiyonası'nda bizim pistlerin taklit edilmekte olduğunu fark ettim. Fakat çok can alıcı bir nokta olan yüzeyinin eskrimcilerin ayaklarını kaymasını engelleyecek tırtıllarla kaplı olması noktasında taklitçi büyük bir hata yapmıştı. Bu kanalların derinliğini sığ tutması neticesi yüzeyin kaygan olduğunu tespit ettim. Nitekim bu FIE ye de yansımış. Ve FIE bunun üzerine 2007 yılından itibaren pistlerin yüzeyinin sürtünme katsayılarıyla değerlendirme altına almaya başladı. Ve imalatçıların imal ettikleri pistlerin numunelerini kendisi test ederek bu işe bir standart getirdi. Böylece ilk kez ürünlerimin taklitleri ile karşı karşıya kalmıştım.

Ancak o aşamada mevcut olan ve yıllardır üretilip satmakta olduğum ürünümü patent kuralları açısından koruma altına almam mümkün değildi. Dolayısıyla bilgisayar başına oturup profili 11 mm den ortalama 7 mm ye kadar incelttik. Statik dayanıklılığını arttırmak için profil içerisinde köprü kayıtları gibi kayıtlar oluşturup kenarlardaki bölümleri de güçlendirerek daha hafif malzeme ile daha dayanıklı bir pist üretme imkanımız oldu. Böylelikle 315 kg luk bir pisti 245 kg ya kadar düşürebiliştik.

Bu tecrübeyi yaşayana kadar satış ağımızı genişletmek için müşterilere küçük parçalar ile numune göndermekteydim. Ancak 2007 yılından itibaren numune verme işine son verdim.

Sonuç olarak; bu ilk karşılaştığım rekabet sıkıntısını aynı ürünü daha az malzeme ile yani çok daha düşük maliyetle üretme imkanına ulaşıp, rakiplerimizle daha kolay rekabet edebilir hale gelerek atlattık.

Çindeki taklitçi firmanın , geliştirdiğimiz bu yeni ürünün nümunesine sahip olmadığı için aradan 10 yıldan fazla geçmiş olmasına rağmen hala bizim 2006 model eski ürünümüzü taklit etmeye devam ettiğini duyuyorum.

YENİLİKÇİ BİR ÜRÜNÜNÜZ İÇİN PATENT ALDINIZ MI?

İlk kez 2007 yılında bir alüminyum eskrim pistini iletken olmayan bir boya ile boyayıp yüzeyin iletken olarak kalmasını sağlayabilmiştik. Ve tabii ilk akla gelen bununla ilgili patent almaktı. Bu konuda Türkiye de ki patent konusunda aracılık eden şirketler ve onların İsviçre de ki avukatları ile görüşüm. Ancak orada bir hata yaptığımı düşünüyorum. Patenti bütün ülkelerde kaydedip, onun yıllarca her ülke için bakımını yaptırıp ayakta durmasını sağlamak pahalı bir işti. Orada biraz kurnazca davranıp sadece imalatının değil, onun pazarlanmasının da engellenmesi yeterli olur diye düşünerek ve bu renklendirilmiş olan pistlerde sadece Dünya ve Avrupa Şampiyonaları gibi üst düzey müsabakalarda kullanılacağını bildiğimden ve bu pistler içinde FIE nin sertifika verme zorunluluğunu da göz önüne alarak bu patentin tescilinin sadece FIE nin kayıtlı olduğu İsviçre de yapılmasının yeterli olacağını düşündüm. Avukat ile de aynı konuda anlaştığımızı varsayarak (ki avukat sonradan ben bu şekilde anlamamıştım demıştır.) patent sadece İsviçre de geçerli olarak kaydedildi. Ancak taklit ortaya çıktığında anlaşıldı ki bu patent sadece İsviçre de yapılan müsabakalarda geçerli olmaktaydı. Diğer ülkeleri kapsamamaktaydı. Yani bu patent başvurusu ile umduğum hedefe ulaşamamıştım.

2007 yılında alüminyumun iletken olmayan boya ile yüzeyinin hala iletken tutulabildiği bir pist büyük sükse yaratmıştı. Ve 2008 yılında Pekin de yapılan Olimpiyat Oyunları'nda FIE direkt olarak hiç başka bir müsabakada test edilmeden bu pistin kullanılmasına karar verdi. Ve o günden bugüne kadar hemen hemen bütün Dünya Şampiyonaları'nda, Pekin ve Londra Olimpiyatları'nda, bütün Avrupa Şampiyonaları'da ve sayısını bilemeyeceğim bir çok Dünya Kupası ve Grand Prix'de bizim pistlerimiz kullanıldı ve halen de kullanılmaya da devam ediyor. Çünkü en dayanıklı malzeme bizimki ve en uygunlu fiyatta bulunabilir olan da bizimki idi.

BİR İŞ MODELİNİZ, PLANINIZ VAR MIYDI?

Baştan girişimimi konusunda çok tecrübeli olduğumu söyleyemem ama zaman içerisinde; girişim başarılı gidip, karlı da bir iş olunca iyi bir plan geliştirebilmiş olduğumu düşünüyorum. Dünya zerindeki malzemelerin önemli bir bölümünü özellikle Avrupa da yerleşik 5-6 tane eskrim malzemesi üretici olarak veya başka yerde fason olarak ürettirip yeniden satan firmalar sağlamaktadır. Son zamanlarda Uzak Doğulu bazı firmalar Amerikan pazarında aktif oldular. Tek başımıza bizim eskrim pistlerini tedarik etmemizin zor olacağını düşünerek bu sözünü ettiğim Avrupa da ki 5-8 tane firmaya onların markalarıyla da (kendi markamız haricinde) ürün imal edip hatta onların müşterilerine direkt olarak İstanbul'dan ihraç ederek ve hiçbir zaman onların faaliyetleriyle rekabet etmeyerek bugüne kadar geldik. Şu gün bile ürünlerimizin %70 inin onlar kanalı ile satıldığını söyleyebilirim. Dolayısıyla

bizim satış ve pazarlama ile ilgili çok fazla bir masrafımız yoktur.

İLK MÜŞTERİNİZİ NASIL BULDUNUZ?

Eskrim, futbol basketbol gibi yaygın bir spor olmadığı için herkes birbirini tanırdı. Bende hem antrenörlük, hem hakemlik hem de FIE üyeliğim dolayısıyla eskrim dünyasında tanınan biriydim. 2 yabancı dili de iyi kontrol eden birisi olarak çoğu insan ile iyi ilişkiler içerisindeydim. Ve tabii zaman içerisinde bizim böyle bir ürün geliştirdiğimiz ve fiyatının da çok iyi olduğu, hatta bazı Avrupa'lı eskrim malzemesi markalarının bizim ürünümüzü kullandığı kısa zamanda duyuldu. Artık daha fazla bir satış pazarlama çalışması yapmamıza gerek kalmadan ürünümüz bir popülerite kazandı. Ve bir yığın tanınmış firma açıkçası bizim ürünümüzü daha kolay satabiliyorlardı. Böylelikle karşılıklı bir kazan-kazanla bugünlere geldik.

Mesela geçenlerde Macaristan da ki eskrim malzemesi şirketi olan müşterimiz Namibya ve Kamerun'dan sipariş almış. Bunun Türkiye den birer pistin buralara deniz yolu ile gitmesi son derece uygun fiyat ile yapılabilen bir şey. Bunun alternatifi kara yolu ile malları Macaristan a göndermemiz, onların da birkaç değişik taşıma yolunu kullanarak malzemeleri Afrika ya göndermeleri olabilirdi. Bu da maliyeti çok arttıracaktı. Ancak biz müşterimizin müşterisine pistleri İstanbul dan Afrika ya direkt olarak gönderdik ve önemli bir maliyet avantajı yakalanmış oldu.

Türkiye hem banka işlemleri hem de uluslararası taşımacılık açısından çok büyük avantajlar sunabilen bir ülke konumundadır. Hafifleterek üretebilmiş olmamıza rağmen sonuç olarak bir pist ambalajı ile birlikte 300 kg yu geçmektedir. Bir sandığın içerisinde 2 tane konulduğunda yaklaşık 600 kg yapar. Maddi durumu çok iyi olan ülkeler mesela Japonya ve Kore'de ki müşterilerimiz çok pahalı olmasına rağmen uçakla ürünler nakliyesini isteyebiliyorlar. Neredeyse pistin maliyetinden daha fazla tutmasına rağmen buna katlanabiliyorlar. Ancak diğer müşteriler bunu karşılayamadığı için kara ve deniz taşımacılığındaki coğrafi ve ekonomik açıdan avantajlı oluşumuz bizi cezbedici kılan diğer kriterlerden bazılarıdır.

SATIŞ STRATEJİNİZDEN BAHSEDER MİSİNİZ?

Belirtmek isterim ki; birkaç istisna haricinde son kullanıcıya ürün satmamaktayız. Bunun yerine aradaki aracı şirketlerin markaları adına ürün üretmeyi kabul ederek hem onları hem de kendimizi önemli bir masraftan korumuş oluyoruz. Tüm bu süreçlerin sonunda da şu anda Dünyanın en büyük eskrim pisti imalatçısı olduğumuzu söyleyebilirim. Bunun kanıtı olarak daha önceden sözünü ettiğimiz 2006 yılında ki başarısız taklit olayından memnun kalmayan eskrim camiasının FIE yi zorlamasıyla koyulmuş olan sertifika zorunluluğu FIE için çok büyük bir gelir kapısı olmuştur. Verdikleri her sertifika için imalatçıdan 100€ tahsil etmektedirler. O günden bu yana 10-12 senede yaklaşık 160.000€ sertifika ücreti tahsil etmişlerdir. Bunun önemli bir girdi olduğunu bana FIE yetkilileri birkaç defa dile getirtmiş idi.

Mesela TISSOT şirketi Olimpiyatlar'da eskrimin sponsorluğunu yapar ama bunun için ödediklerin ücret bu miktarın yaklaşık ¼ ü kadar olduğu söylenmektedir.

ESKRİM PİSTİ İHRACATINDAN ESKRİM MALZEMELERİ GİRİŞİMİNE GEÇME SÜRECİ NASIL OLUŞMUŞTUR? ŞU AN HANGİ AŞAMADASINIZ?

Yaklaşık 20 yıllık süre içerisinde bir taraftan bakılırsa geç kalınmış bir karar olabilir.

Ancak öbür taraftan da tecrübe, bilgi ve maddi birikim sağladık. Eskrim sevdiğimizde bir alan ve bu birikimler neticesi başka eskrim malzemesi üretebileceğimize de inanıyoruz. Bu birikimden yararlanmak açısından da daha farklı bir strateji oluşturduk. Tüm malzemeleri listeledik. Ve ürün gamlarına belli kategorilere böldük. Bunlardan en stratejik olanlarının eskrim pisti, elektrikli yelek ve anrülör olduğunu düşündüğümünden ötürü bu ürünler ile pazara girip diğer ürünleri (eldiven, ayakkabı, havlu, çanta..vs) üretmenin nispeten daha kolay olacağı inancındayım.

Ek.10.Udi Carmi'ye Sorulan Sorular ve Cevapları (Olimpik Antrenör,Akademisyen – İsrail)

1. Kindly mention about yourself.

Dr. Udi Carmi, a senior lecturer, former international fencer and Olympic coach (Beijing 2008), current head of School for Training Physical Education Teachers at Ohalo Academic College. Dr. Carmi is a researcher in the field of social aspects of Sport.

2. Why did you tent towards to academic life?

I started my new career because I believed that I should look a few steps forward at the next stage of my life. I've exhausted my coaching career..

3. Do you think fencing should be popularized? Will it?

I wish it that will be a mass sport! I believe that it's on the right way.

4. Do you think the nobility of the white fencing clothes will leave it's traditional place to the coloured ones? What would be your selection?

I would like to preserve the whiteness of the uniform. There is something beautiful, clean and respectful about this conservatism.

5. Please mention your opinions about the effect of the technical problems which occurs because of the fencing equipments.

There is a price for developments and innovation. I would be very careful not to change the spirit of fencing and the rules for innovation if only to make fencing popular

6. Do you have any advise to the fencing equipment suppliers to solve? For ex: wireless is good but it has this kind of problems.. Or.. when fencers getting sweat there is conductivity problem esp.in foil clothes...etc

I'm sorry. I'm a bit weak in technology ..

7. When you consider main players in the industry (FIE, strong countries, referees, competitors..etc) how will get shaped fencing sport in the future?

There is an inherent tension between the fencers and the functionaries. The fencers are the most important player and should be given more expression in decisions about the direction of the development of the fencing.

Ek.11.Patent Belgesi

SCHWEIZERISCHE EIDGENOSSENSCHAFT
EIDGENÖSSISCHES INSTITUT FÜR GEISTIGES EIGENTUM

(11) CH 700 803 B1

(51) Int. Cl.: E04F 15/16 (2006.01)
A63B 69/02 (2006.01)

Erfindungspatent für die Schweiz und Liechtenstein

Schweizerisch-liechtensteinischer Patentschutzvertrag vom 22. Dezember 1978

(12) PATENTSCHRIFT

(21) Anmeldenummer: 00858/07

(73) Inhaber:
GREENAPPLE TEKSTİL URUNLERI
VE SPOR MALZEMELERİ A.Ş.,
M. Akif Cad. No. 2 Cibikci is Merkezi K: 4 Sirinevler
Istanbul (TR)

(22) Anmeldedatum: 30.05.2007

(72) Erfinder:
Mehmet Karamete, Istanbul (TR)

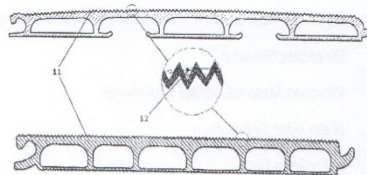
(24) Patent erteilt: 29.10.2010

(74) Vertreter:
Aldo Römpler Patentanwalt, Brendenweg 11 Postfach 154
9424 Rheineck (CH)

(45) Patentschrift veröffentlicht: 29.10.2010

(54) Rutschfester Bodenbelag für Fechtbahnen, Messestände und Läden.

(57) Der Bodenbelag ist insbesondere für Fechtbahnen gedacht, kann zweckentsprechend aber auch an Messeständen und in Läden verlegt werden. Er weist mindestens ein, mindestens teilweise stromleitendes Hauptprofil auf. Dessen Oberflächenstruktur (11) ist mindestens teilweise mit Kanälen bedeckt, wobei diese Kanäle mindestens teilweise mit Farbe (12) versehen sind. Mindestens ein Teil der zwischen diesen Kanälen verlaufenden Rippen ist stromleitend. Die mit Kanälen versehene Oberflächenstruktur (11) kann derart zackig ausgebildet sein, dass die Kanäle und/oder die zwischen diesen verlaufenden Rippen einen dreieckigen Querschnitt aufweisen. Die Erfindung ermöglicht es, einen Bodenbelag zu schaffen, bei dem die stromleitenden Bereiche in einer beliebigen Farbe gestaltet werden können.

Ek.12.FIE Referans Mektubu

FEDERATION
INTERNATIONALE
D'ESCRIME

Centre contrôle qualité et homologations

COMMISSION
SEMI

TO WHOME IT MAY CONCERN

Lausanne, April 7th, 2015

This is to certify that **Greenapple aluminium fencing pistes** are officially supplied products of FIE.

Greenapple aluminium fencing pistes are used in all the Senior Olympic Games and Senior World Championships starting with 2008 Beijing until including 2013 Budapest World Championships and in other numerous FIE World Cups and FIE Grand Prix competitions.

Semen Rikhtman
FIE SEMI Commission President

Giandomenico Varallo
SEMI in charge for the CQ/CE

Contact: varallo.scherma@fastwebnet.it - g.varallo@federscherma.it
Tel/Fax +390116692994 - Mob.+393452818562

Ek.13.Patent Koruma Uzatma Ücret Makbuz

acar | IP

Sn. Mehmet KARAMETE

Rana Kilit Çelik Kapı San.Tic.Ltd.Şti.

**Merkez Mah.Doğu sanayi sit.11.blok No:6
Yenibosna - Bahçelievler / İst.
Yenibosna - 734 009 1961**

Tarih : 21 Nisan 2019

Ref : P-120

Tel. : 0212 552 17 85

Faks : 0212 552 16 95

Konu: Patent Sicil Kayıt Ücreti Bildirimi

Sayın Mehmet Bey,

700 803 numaralı İsviçre patent başvurunuzun koruma süresinin devam edebilmesi için ödenmesi gereken 13. Yıl sicil ücretine ilişkin maliyet bilgisi aşağıda bilgilerinize sunulmuştur.

İşlem tutarı	CHF 880
GENEL TOPLAM	CHF 880

Rüştü GÜMÜŞ

Patent & Marka Vekili

ACAR FİKRİ MÜLKİYET A. Ş. (CHF)

**Banka Adı : Garanti Bankası
Şube : Mecidiyeköy Meydan / İstanbul
IBAN : TR930006200035700009072679**

ACAR FİKRİ MÜLKİYET A. Ş. (TL)

**Banka Adı : Garanti Bankası
Şube : Mecidiyeköy Meydan / İstanbul
IBAN : TR870006200035700006294028**

Yukarıda belirtilen fiyatlara KDV dâhildir.

Fulya Caddesi 12/A, Sisli - İstanbul / TURKEY Tel : +90 212. 211 16 16 Fax : +90 212. 356 20 02
www.acarpatent.com • global@acarpatent.com

YARARLANILAN KAYNAKLAR

Agrippa, *Trattato Di Scientia D'arme : Con Vn Dialogo Di Filosofia*, 1553

Akmanalp, M. Türkiye Eskrim Federasyonu Ve Parat Ripost Eskrim Akademisi İçin Hazırlamakta Olduğu Notlar, Mimeo, 7 Nisan 2019

Akova, E. Uluslararası Patent Ve Marka Hukuku Uzmanı, Yazılı Mülakat Cevabı, 7.04.2019

Alış, H. Yazılı Görüş Notu, 18 Aralık 2015

Arca, Z. Sözlü Görüşme Notu, 10 Kasım 2015

Arıpınar, E. Ve Cebecioğlu ,T., Erdoğan Arıpınar ve Tuncer Cebecioğlu, “*Olimpiyat Oyunları’nda Türk Kızları*”, Türkiye Milli Olimpiyat Komitesi Yayınları:4, 2000

Baldini, A. Tarihli Yazılı Görüş Notu, 21 Nisan 2019

Blank Steve -Bob Dorf. *Girişimcinin El Kitabı*, Boyut Yayın Grubu, 2014, s:7-46

Boğaziçi Üniversitesi Arşiv ve Dökümantasyon Merkezi Koleksiyonları

Caine, D. Caine, C., Lindner K. (eds), *Epidemiology of Sports Injuries*, Champaign, IL: Human Kinetics pp. 186-195 (1996) Chapter 12 Fencing, <http://www.exra.org/FencingChptr.htm> , (Erişim Tarihi 5 24 Şubat 2019)

Detaylı İşgücü istatistikleri, TÜİK İnternet Sitesi , (Erişim Tarihi: 17 Temmuz 2018)

Dokuzuncu Beş Yıllık Kalkınma Planı 2007-2013, DPT Yayınları, Ankara, 2006

Dokuzuncu Kalkınma Planı (2007-2013), DPT Yayınları, Ankara 2006

DPT, *Information Society Statistics of Turkey*, Ankara, 2010

Drucker ,P. *Concept of the Corporation* , John Day Co. New York 1945

Drucker, P. *The End of Economic Man*, John Day Co. New York 1939

Eco, U. *Genç Bir Romancının İtirafı*, İstanbul 2011

Ekonomik ve Sosyal Sektörlerdeki Gelişmeler, DPT Yayınları, Ankara, 2004

Engebretsen, L., *Fencing: One of the lowest injury rates*. Graphic by JenChristiansen, University of Oslo , <https://www.fencing.net/13020/fencing-safer-than-badminton/>, Erişim Tarihi : 20 Mart 2019

Ermaner, E., *Türkiye’den Bir Yıldız Geldi Geçti: İlklerin Öncüsü Prof. Dr. Halet Çambel*, <https://listelist.com/halet-cambel-kimdir/#respond>, (Erişim Tarihi : 21 Mart 2019)

FIE, *Antik Eskrim*, <http://fie.org/fie/history>”, (Erişim Tarihi: 8 Nisan 2017)

FIE, *Eskrimin Modernleşme Süreci*, <http://fie.org/fie/history>, (Erişim Tarihi: 9 Kasım 2018)

FIE, *Eskrimin tarihçesi* , <http://fie.org/fie/history>, (Erişim Tarihi: 5 Mart 2017)

FIE, <http://fie.org/fie/history>, (Erişim Tarihi: 9 Kasım 2018)

FIE, www.fie.ch, (Erişim Tarihi: 15 Nisan 2019)

FIE, *Yarışma Kuralları, Eskrimcilerin Silah ve Malzeme Kontrolü*, www.fie.ch, (Erişim Tarihi:17 Nisan 2019)

Google Cultural Institute İnternet Sitesi, *Halet Çambel*, <https://www.google.com/doodles/halet-cambels-99th-birthday?hl=en> , Erişim Tarihi : 19 Nisan 2019

Hacısoftahoğlu, İ. Spor Sosyoloğu Görüşleri, www.wannart.com, (Erişim Tarihi:11 Mart 2019)

Hiscrich ve Peter, *Ağca ve Yörük*, 2006: 158; Culhane,2003: 19;, 2002: 10

ITO, *İstanbul Halkının Dayanıklı Tüketim Malları Sahipliği ve Edinme Biçimleri*, 1992

İllerin ve Bölgelerin Sosyo-Ekonomik Gelişim Araştırması, DPT Yayınları, 2003

İSO, 8.Sanayi Kongresi, İstanbul, 2009

İTO, *İmalat Sanayinde Global Eğilimlerin Sektörlere, Ülkelere ve İşletmelere Etkileri*, İstanbul, 2009

Joseph, S. *Business Cycles*, Martino Pub. Connecticut, 1939

Julius, H. Lauren, *In fencing, what gives left-handers the edge?*, Michigan State University, East Lansing, MI, USA, 2010

Karamete, İ. Yazılı Görüş Notu, 5 Nisan 2019

KOSGEB İnternet sitesi, (Erişim Tarihi: 1 Mayıs 2019)

Küçükerman, Ö. *Endüstri İçin Ürün Tasarımında Yenilik*, Yem Yayınları, 1996 sayfa:13

Küçükerman, Ö. *100 Adımda Endüstri İçin Ürün Tasarlamak*, KOÇ, 2014

Küçükerman, Ö. *Kişi-çevre İlişkilerinde Çağdaş Gelişimler Ve Oturma Eylemi*, Doçentlik Tezi, 1978

Küçükerman, Ö. *Altın Boynuzun Altın Zinciri, Haliç*, Türk Sanayi ve Tasarım Mirasının Ana Eksen

Marmara Eskrim Spor Kulübü'nün Eskrim Tanıtım Sunumundan Naklen Alınmıştır, 5 Mart 2018

Mortan Kenan - İbrahim Atalay, *Yedi Bölge Türkiye*, Mimeo, Türkiye İş Bankası Kültür Yayınları'nın Yayın Listesinde, 2019

Mortan, K. *Uluslararası Kaos mu, Türkiye 'de Kriz mi ?*, Dünya Yayınları, İstanbul, 2001

Mortan, K. *Önder Küçükerman'la 40 Yıl*, MSGSÜ Yayını , İstanbul, 2008

Mortan, K. Tarsus İŞGEM Saha Çalışması, Mimeo, Haziran, 2007

Mortan, K. Tataristan Ticaret Bakanı 1. Yrd. Prof. İ. Latypov ile Görüşme Tutanağından Mimeo, 29.11.2007

Mortan, K. *Tatbiki İktisat*, 2.baskı, İstanbul, Der Yayınları, 1994, s.55-101

Mortan, K. ve Osman S. Arolat, *Denizli Ekonomisine Bakış. Kenan Mortan Ve Osman S. Arolat, Gaziantep Ekonomisine Bakış*, Heyamola Yayınları , İstanbul, 2009

Mortan Kenan - N. Özgen, *Doğu ve Güneydoğu Anadolu / Bir İş Dökümü Analizi*

, Mimeo, İstanbul, 2003

N.A, *Teenager Killed In Fencing Mishap*, Sunday Telegraph, The Sydney, 03/14/2004

Naktiyok ve Kök, “Yönetim Ve Ekonomi” Yıl:2010 Cilt:17 Sayı:1

OECD, *Prelimery Turkey Report*, Paris 2011

Orta Vadeli Program 2008-2010, DPT Yayınları, Ankara, 2007

Özdemir, İ. *Halet Çambel’in İlham Veren öyküsü: Yaşamak Güzel Şey*, Sokrates Dergisi, Haziran 2017, 27.sayı

Özdoğan Prof. Mehmet - Mehmet Aydın , *Bilim insanı, Eğitimci, Arkeolog: Halet Çambel*, Toplumsal Tarih Dergisi, Sayı 24, 3 Mart 2014

Özsoy, Ö. *Türk Elektronik Sanayiinin Küçük ve Orta Boyutlu İşletmelerinde Tasarımcı İstihdamı ile Tasarım Kalitesi Arasındaki İlişkinin, Ürün Geliştirme ve Pazar Kazanımı Üzerindeki Rolü*, MSGSÜ Yüksek Lisans Tezi , 2000

Pakdemirli, E. *Cumhuriyet Dönemi Ekonomik Büyümesi*, TOBB Yayınları, Ankara, 2002

Palmer, Harriet, *Auckland foils the competition*, Taranaki Daily News, 04/16/2009, s : 020

Pocket World in Figures, The Economist Pub, London 2011, s.246

Rodrik, D. *Industrial Policy for 21st Century*, UNIDO, 2004

Rodrik, Dani, *Structural Change and Productivity Growth in Latin America, Asia and Turkey*, 2010

Roi Giulio S. and Bianchedi, Diana, *The Science of Fencing, Implications For Performance and Injury Prevention, Education and Research Department Isokinetic*, Sports Med 38 (6), Bologna, Italy, 2008

Sak ,G., *Türkiye’nin Sanayi Stratejisi*, TEPAV, Mimeo, Kasım 2006

Sarıyer, A. Sözlü Görüşme Notu, 18 Ocak 2016

Schumpeter, J. *Theorie der Wirtschaftliche Entwicklung*, Berlin, 1912

Sendikalaşma Raporu, Disk-Ar, İstanbul, 27 şubat 2019

Shank, Matthew D. *Sports Marketing-A strategic Perspective*, New Jersey, 2009, s:31

Shank, Matthew D. *Sports Marketing-A strategic Perspective*, New Jersey, 2009, s:117

Silverline, <https://www.platinonline.com/dergi/merzifon-dan-dunyaya-bir-markalasma-hikayesi-silverline-956740> (Erişim Tarihi: 20 Mayıs 2019)

Sporda Reyting, <http://www.biggestglobalsports.com/worlds-biggest-sports/4580873435> , (Erişim Tarihi : 5 Mart 2018)

Swaddling, J. *Antik Olimpiyat Oyunları*, Homer Kitabevi, s:1

T.C. Başbakanlık Dokuzuncu Kalkınma Planı, *Elektronik ve Elektrikli Makinalar Sanayii Özel İhtisas Komisyonu Raporu*, Ankara, 2006

T.C. Katılım Öncesi Ekonomik Program 2011-2013, Ankara, 2011

TC Merkez Bankası Yıllık Raporu, Merkez Bankası Yayınları, Ankara, 2010

Tenis Eskrim ve Dağcılık Kulübü 80.Yıl Anı Kitabının Derlemelerinden yararlanılmıştır, 9 Mayıs 2019

Tenis Eskrim ve Dağcılık Kulübü Eskrim Yöneticisi Osman Ziya Sipahi Sözlü Görüşme Notu, 9 Mayıs 2019

TEPAV / EPRR , *Türkiye'nin Sanayi Stratejisi*, İstanbul, 2006

TÜİK, *Detaylı İşgücü İstatistikleri*, Erişim Tarihi: 17 Temmuz 2018

TÜİK Detaylı İşgücü İstatistikleri, http://www.tuik.gov.tr/PreTablo.do?alt_id=1007, (Erişim Tarihi: 17 Temmuz 2018)

“Türkiye Eskrim Federasyonu 2014-2016 Stratejik Planı & 2023 Vizyonu”, www.eskrim.org.tr, (Erişim Tarihi:23 Nisan 2019)

Türkiye Eskrim Federasyonu Başkanı Murat Atalı, Yazılı Mülakat Cevabı, 10 Mayıs 2019

Türkiye Eskrim Federasyonu, www.eskrim.org.tr, (Erişim Tarihi : 23 Nisan 2019)

Türkiye'nin İhracat Stratejisi, Çınar Yayınları, İstanbul, 2003

Türkiye'nin Komşu ve Çevre Ülkeler Stratejisi, DTM Yayınları, Ankara 2003

Türkiye'nin Küresel Rekabet Raporu-2006, TÜSİAD -Sabancı Üniversitesi Ortak Yayınları, İstanbul, 2006

Türkiye Sanayi Politikası, DPT Yayınları, Ankara, 2003

TÜSİAD – *Yeni Rekabet Stratejileri ve Türk Sanayisi*, TUSIAD , İstanbul, 2002

Uzun Vadeli Strateji ve 8. Beş Yıllık Kalkınma Planı, DPT Yayınları, Ankara, 2000

Yavuzcan A. MSGSÜ Öğr. Gör. Sözlü Görüşme Notu, 2 Nisan 2019

Yıkılmaz, R. F. *Sürdürülebilir Kalkınmanın Ölçülmesi ve Türkiye için Yöntem Geliştirilmesi*, (Uzmanlık Tezi), DPT Yayınları, Ankara, 2011

ÖZGEÇMİŞ

İstanbul doğumlu olan Merve Karamete, uzun yıllar yüzme sporu ile ilgilendikten sonra, 14 yaşında Tenis Eskrim Dağcılık Kulübü'nde eskrim sporuna başlamıştır. Türkiye Ulusal Eskrim sporcusu Karamete, TED, Altınyurt, HASAL ve Marmara Eskrim Spor Kulüpleri'nde lisanslı sporcu olarak 2018 yılına dek müsabık olmuştur.

Lisans eğitimi 2006-2010 yılları arasında Haliç Üniversitesi Endüstri Ürünleri Tasarımı Bölümü'nde tamamlayan Karamete, Designum, Ela Cindoruk-NazanPak, Esse firmalarında staj yapmıştır. Edda İstanbul iç mimarlık ofisinin ardından da Arda Cam fabrikasında ürün tasarımcısı olarak görev almıştır.

Karamete, 2014-2018 yıllarında Arda Cam firmasının fuar koleksiyonlarındaki ürünlerin tasarlanmasında ve kurumsal kimlik çalışmalarında etkin rol almıştır.

İngilizce ve İbranice yabancı dillerinin de avantajı ile 2018 yılından bu yana ArdaCam firmasının ihracat departmanına geçiş yapan Karamete, İtalya, İsrail, İspanya ülkelerinin bölge satış müdürlüğünü yapmakta ve de aynı zamanda firmanın tasarım çalışmalarına da katkı sağlamaya devam etmektedir.